

TC.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DİLBİLİM ANABİLİM DALI
TÜRKÇENİN EĞİTİMİ VE ÖĞRETİMİ BİLİM DALI

GÜLTEN DAYIOĞLU'NUN ÇOCUK VE GENÇLİK
YAPITLARINDA KARAKTER İNCELEMELERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Gamze ÖZMEN

ANKARA-2010

TC.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DİL BİLİM ANABİLİM DALI
TÜRKÇENİN EĞİTİMİ VE ÖĞRETİMİ BİLİM DALI

GÜLTEN DAYIOĞLU'NUN ÇOCUK VE GENÇLİK
YAPITLARINDA KARAKTER İNCELEMELERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Gamze ÖZMEN

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Sedat SEVER

ANKARA-2010

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DİL BİLİM ANABİLİM DALI
TÜRKÇENİN EĞİTİMİ VE ÖĞRETİMİ BİLİM DALI

GÜLTEN DAYIOĞLU'NUN ÇOCUK VE GENÇLİK
YAPITLARINDA KARAKTER İNCELEMELERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Sedat SEVER

Tez Jürisi Üyeleri

Adı ve Soyadı

İmzası

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Tez Sınavı Tarihi .....

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE**

Bu belge ile, bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu beyan ederim. Bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları andığımı ve kaynağını gösterdiğimi ayrıca beyan ederim.(...../...../200...)

Tezi Hazırlayan Öğrencinin
Adı ve Soyadı

.....

İmzası

.....

ÖNSÖZ

Çocuk Yazını çağımızda her yönüyle kendini kanıtlamış bir alandır. Yaşadığımız yüzyılın ihtiyaçları ve yetiştirdiğimiz anadili konuşucularının ihtiyaçları bu alanın bilimsel ölçütlerle şekillenmesini gerektirmiştir. Yazın ve dil iç içe kavramlardır. Yazın; dil eğitim ve öğretiminin temelini oluşturur. Bu nedenle yazınsal eserlerin bilimsel ölçütlerle incelenmesi anadili eğitimi ve dil öğretiminde ulaşılmak istenen kazanımların gerçekleştirilmesini destekler. Çocuk ve gençlere dönük yapıtlar, okurun gereksinimlerine yanıt vermeli ve onu yaşama hazırlamalıdır. Gülten DAYIOĞLU da çocuk yazını alanında eserleri olan ve bu alanda “dünün, bugünün ve geleceğin yazarı” olarak tanımlanan bir yazardır. Bu yönüyle yazarın yapıtları dil eğitim ve öğretimi için önemli birer kaynaktır.

Bu çalışmanın genel çerçevesini, Gülten DAYIOĞLU’ nun çocuk ve gençlere dönük fantastik yapıtları oluşturmaktadır. Bu bağlamda, çocuk yazını nedir? Çocuk yazınının dayanması gereken temel ilkeler nelerdir? Gülten Dayioğlu’nun çocuk ve gençlere dönük fantastik eserlerinde karakterin yeri nedir? Bu yapıtlarda karakterler Lukens’ in belirlediği devingen (dinamik) ve durağan (statik) karakter ölçütlerine uygun mudur? gibi sorulara yanıt aranmaktadır.

Çalışmalarım sırasında görüş ve önerileriyle bana destek olan danışman hocam Prof. Dr. Sedat Sever’e teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca hayatımın her aşamasında beni yüreklendiren ve desteklerini esirgemeyen annem, babam ve eşim Selçuk ÖZMEN’e teşekkürü bir borç bilirim.

Gamze ÖZMEN

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER	ii
I. GİRİŞ	1
Problem	1
Amaç.....	5
Önem	6
Sınırlılıklar.....	7
Tanımlar.....	8
II. ÇOCUK VE YAZIN OLGUSU	10
Fantastik Çocuk Yazını	18
III. ÇOCUK YAZININDA KARAKTER.....	21
III. I. Çocuk Yazınında Karakter	21
III. II Karakter ve Tip Ayrımı	26
IV. YÖNTEM.....	29
Araştırmanın Modeli.....	29
Evren ve Örneklem Saptanması	29
Verilerin Toplanması	30
Verilerin Yorumlanması.....	30
V. BULGULAR VE YORUMLAR	31
Gülten DAYIOĞLU'NUN Çocuk ve Gençlik Yapıtlarında Karakter İncelemeleri	31
V. I. Parbat Dağı'nın Esrarı	31

V.I.I.Küçük Bahçıvan.....	36
V.I.II.Kalanlar.....	42
V. II. Mo'nun Gizemi.....	47
V.II.I.Burç.....	58
V.II.II.Defne.....	64
V.II.III.Yuma.....	70
V.II.IV.Yuen.....	74
V.II.IV.Kutsal Mo Yaratığı.....	76
V.III. Yada'nın Gizilgücü.....	84
V.III.I.Yada.....	102
V.III.II.Apam.....	111
V.III.III.Yabgular.....	118
V.III.IV.Temir.....	122
V. IV. Kıyamet Çiçekleri	128
V. IV.I.Mezopotamyalı Fuku Yanıcan.....	146
V.IV.II.Fukular.....	154
V. IV.III.Yenicanlar.....	159
V. IV.IV.İnsanlar.....	162
VI. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	172
Sonuç	172
Öneriler	174
KAYNAKLAR.....	175
ÖZET	180
ABSTRACT	181

BİRİNCİ BÖLÜM

Problem

Geçmişte yaşanan “Çocuk yazını var mı, yok mu?” tartışmaları günümüzde yerini, “Çocuk yazını ürünlerinin nitelikleri nelerdir ?” tartışmasına bırakmıştır. Çocuk yazınının, çocuk için yaşamsal değer taşıyan bir alan olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Çocuk, anadilini geliştirirken, yaşamı tanırken, düşünmeyi öğrenirken yani gelişiminin her aşamasında yanı başında ona yol arkadaşlığı eden çocuk yazını ürünleri vardır. Çocuk yazınının sorumluluğunu “anadili edinimi ve eğitimi açısından çocukların duygu ve düşünce evrenini geliştirmek, onlara dilin olanaklarıyla yaşamı ve insanı tanıtmak” olarak açıklamıştır (Sever,2003:29).

Çocuk yazını, çocuklar için yazarın duyarlılığı ile hazırlanan, onları hayata hazırlayan eserler bütünü olarak tanımlanabilir. Çocuk, oyunlarıyla, okuduğu anlatılarla oluşturduğu dünyasında kendi gerçekliğini oluşturmaktadır. Bu gerçeklikte çocuk herşeyi bilen insan olmaya çalışmaktadır. Çocuk için önemli olanın, kendi gerçekliğinde varlığını göstermede geçirdiği aşamalar olduğu söylenebilir. Bu bağlamda çocuk için oluşturulan yapıtların doğrudan öğretme amaçlı değil, okurun yapıtta kendince iletiler yakalamasına yardımcı, sezinleten ama emretmeyen biçimde oluşturulması okuru olumlu etkileyebilir. Yapıtlarda çocuğun kendine göre doldurabileceği boşluklar olmalı, konuyu kendine ait hissetmelidir. Çünkü kendi dünyasından çıkması zaman alır. “Çağdaş çocuk yazını çocuğa

uygun olmalıdır. Çocukça anlayıştan uzak bir yaklaşımla, çocuğun kültür gelişimine, düş gücünün gelişmesine ve okuma alışkanlığı kazanmasına katkı sağlamalıdır” (Dilidüzgün,2003). “Türkçemizin güzelliklerinin yansıtılmadığı, zorlama bir biçimle yaratılan ürünlerin çocukların kavramsal gelişimine ve dilsel beğenilerine katkı sağlamayacağı açıktır. Öte yandan, güdümlü yayın olarak da adlandırabileceğimiz bir ideolojinin ya da bir inancın sözcülüğünü yapan kitapların, çocuğun duygu ve düşünce sağlığını olumsuz yönde etkileyebileceği gerçeği de göz önünde bulundurulmalıdır” (Sever,2003:10). Yani, çocuk yazını yapıtları, sanatçı duyarlılığı ile dikkatli, iletilerini sezinleten nitelikte olmalıdır.

Çocuk yazınının işlevlerinden biri de düşünen duyarlı bireyler yetiştirmektir. “Çağdaş bir toplumun duyarlı ve etkin üyesi olabilmek, bireyin tüm duygu ve düşünceleriyle yaşadığı evreni algılamasını gerektirir” (Sever,2003:12). Çocuk, bu sürece aile ve yakın çevresi ile başlar; arkadaşlarıyla, radyo, sinema, gazete, bilgisayar ve kitap gibi iletişim araçlarıyla süreci genişletir. Toplumların uygarlık düzeyleri de bu olanakların nitelikleri ile değerlendirilmektedir. Çağdaş ülkelerde, bilimsel araştırmalarla niteliklendirilen çocuk kitapları, etkili bir eğitim ve öğretim aracıdır. Çocuk, kitaplar yardımıyla bir yandan kitap sevgisi kazanırken diğer yandan sosyal ve ruhsal yönden sağlıklı bir birey olur.

Çocuk yazını yapılandırılan öğelerden biri de karakterdir. Karakterler diğer öğelerin de yardımıyla kitaba çocuğu çeken, çocuğu kitabın parçası yapan, okumaya isteklendiren, kitap içinde gerçekliğini yapılandırmasına yardımcı olan öğedir. “Karakter sanatçının yarattığı, duygu, düşünce ve tutku

yönleriyle geliştirdiği, gerçek yaşamdan da esinlenerek deneyimiyle, birikimiyle, kendine özgü duyarlığı ile biçimlendirdiği bir kişiliktir” (Sever,2003:64). Karakterler ocuğa ilişki alanlarını çeşitlendirme olanağı sağlar. Yaşamının büyük kısmını ailesi ve onların çevresi ile geçiren ocuk için kahramanların serüvenleri yeni bir ilişki alanıdır ve sanatsal duyarlılıkla oluşturulan bir kahraman ocuk için yararlı bir arkadaştır.

“ocukların eğlenme, keşfetme ve devindirme gerçekliği ile uzlaşan, bu gerçeğe uygun karakterlerle çocuğun karşısına çıkan yapıtlar çocuklar üzerinde kalıcı izler bırakarak yeni okuma eylemlerine kaynaklık eder. İyi geliştirilmiş karakterler, çocuğu yapıta çeker ve onda okuma isteği uyandırır. Baş kişinin, merak ögesiyle desteklenmiş kurgularla özdeşim kurmaya değer özellikleri ocuk yapıt ilişkisini kalıcı kılmaya yönelik belirleyici bir etkendir” (Sever,2003:63).

ocuk yazını ürünlerinde kızların edilgenliği, bazı erkek tiplerin kurnazlığı, fırsatçılığı ve şiddetin olumlanması; iyi-kötü, doğru-yanlış, güzel-çirkin vb. kavramların çocuğu tek yönlü koşullayacak biçimde işlenmesi, ırkçı, bireyci, cinsiyetçi düşünen, gücü silah ve şiddette gören yaşamı akıl dışı ve bilim dışı yöntemlerle açıklayan insanların yetişmesine katkı sağlayabilir. Bu da ocuk yazınının yardımıyla gerçekleştirilen anadili eğitiminde, karakterlerin ne denli önemli olduğunun, en açık göstergesi olarak yorumlanabilir.

“Çocukta dil gelişimi ve kişilik gelişimi iç içedir, birlikte olgunlaşır. Çocukluk dönemi, kişilik gelişimi açısından olduğu kadar dil gelişimi açısından da önemlidir. Bu nedenle anadili eğitimi ikili rol oynar; hem kişiliği geliştirir, hem de dil becerisini...” (Ateş,1997:3). Bu nedenle çocuk kitaplarının seçimi çok önemlidir. Çocuk, okuduğu kitaplardaki karakterlere öykünerek kişiliğini oluşturur ve bunu bilinçaltında şekillendirir. Bilinçsiz geliştirilmiş bir karakter, çocuğun kişilik gelişiminde büyük zararlara neden olabilir.

Anadili eğitiminin, yapay anlatılarla değil, yazın değeri olan, çağın ve değişen dünyanın gereksinimine uygun, nitelikli yapıtlarla yapılması gereği açıktır. Bu nedenle, dünün, bugünün, yarının yazarı olarak tanımlanan yazarlarımızdan Gülten DAYIOĞLU'nun çocuk ve gençlik yapıtlarındaki karakterlerin incelenmesi bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

Amaç

Bu araştırmanın amacı, Gülten DAYIOĞLU'nun çocuk ve gençlere seslenen yapıtlarındaki karakterlerin karakter çerçevelerini incelemektir. Bu amaca ulaşmak için araştırmada temel olarak şu sorulara yanıt aranacaktır:

1. Gülten DAYIOĞLU'nun çocuk ve gençlere seslenen yapıtlarında karakterler nasıl geliştirilmiştir?
  - a) Mo'nun Gizemi adlı yapıtta karakterler nasıl geliştirilmiştir?
  - b) Kıyamet Çiçekleri adlı yapıtta karakterler nasıl geliştirilmiştir?
  - c) Parbat Dağı'nın Gizemi adlı yapıtta karakterler nasıl geliştirilmiştir?
  - d) Yada'nın Gizilgücü adlı yapıtta karakterler nasıl geliştirilmiştir?
2. Gülten DAYIOĞLU'nun çocuk ve gençlik yapıtlarında karakterlerin açıklık ya da kapalılık özellikleri nelerdir?
  - a) Mo'nun Gizemi adlı yapıtta karakterlerin özellikleri nelerdir?
  - b) Kıyamet Çiçekleri adlı yapıtta karakterlerin özellikleri nelerdir?
  - c) Parbat Dağı'nın Gizemi adlı yapıtta karakterlerin özellikleri nelerdir?
  - d) Yada'nın Gizilgücü adlı yapıtta karakterlerin özellikleri nelerdir?

3. Gülten DAYIOĞLU'nun çocuk ve gençlik yapılarında karakterler devingen ve durağanlık özellikleri yönünden nasıldır?

a) Mo'nun Gizemi adlı yapıtta karakterler devingen ve durağanlık yönünden nasıldır?

b) Kıyamet Çiçekleri adlı yapıtta karakterler devingen ve durağanlık yönünden nasıldır?

c) Parbat Dağı'nın Gizemi adlı yapıtta karakterler devingen ve durağanlık yönünden nasıldır?

d) Yada'nın Gizilgücü adlı yapıtta karakterler devingen ve durağanlık yönünden nasıldır?

Önem

Yazın^{**}, dil ile sanatın birleşmesinden doğmuş söz ve yazı sanatıdır. Dil ise, hem düşünce aktarımı sistemidir hem de yazının aracıdır. Dolayısıyla dil ve yazın birbirinden ayrılamaz. Yazın dilde kökleşmiştir ve dil yazına dönüşmektedir. Dilin zenginliği ve inceliği konuşma dilinde değil, onun yazınında görülmektedir. Dil, yazınsal zevkle işlendiğinde güzelleşmekte, resimlerle zenginleşip, somut hâle gelmektedir. Dil ve yazın, insanların deneyimlerini birbirlerine aktarmaya yaradığından, yetişkinlerin de bu gerçeği çocuğun dil yeteneğini artırmasında kullanmaları gerekmektedir (Gönen:2005). Çocuğun dünyasına seslenen, çocuğu duygu ve düşünce olarak besleyen, ona okuma zevki veren araç, yazındır. Ayrıca çocukta, yazın ürünleri kimlik arayışına yön veren önemli bir öğedir.

---

^{**} Alıntıda "edebiyat" terimi değiştirilerek "yazın" terimi kullanılmıştır.

Kahraman anlatının tutarlılığını ve sürekliliğini sağlayan temel betidir* ; başka bir deyişle, anlatının lokomotifidir (Kıran,2003:153). Karakter ise kahramanın fiziksel ve ruhsal bütün yönlerinin yansıtılması ile oluşturulur. Karakterin yapıttaki özellikleri yapıtın okur tarafından beğenilmesi ve okurun kendini yapıtta değerlendirmesi açısından önemlidir. Bu durum okurun yazına karşı tutumunu dolayısıyla da dilsel becerisini geliştirmede ana gereç olan anlatıya bakışını belirler.

Bireylerin yazına karşı çocuklukta tepkileri, çocuğun gelecekte anadili eğitimi-öğretimi ve yabancı dil öğretiminde etkin olan yazınsal yapıtlara yaklaşımını da etkilemektedir. Karakter, çocuk yazını yapılandıran temel öğelerdendir. Nitelikli bir çocuk yazını için yapılandırıcı öğelerin bilimsel olarak irdelenmesi ve ürünlerin bu bilimsel çalışmalar ışığında hazırlanması gerekir. Sanatçının çağı yakalamış ve yarattığı yapıtı yazınsal temellere dayandırarak hazırlaması, yazınsal bir metnin oluşmasında ana etkidir.

Sınırlılıklar

Bu çalışma,

- 1) Gülten DAYIOĞLU'nun çocuk ve gençlik yapıtları ile,
- 2) Çocuk ve gençlik yazınının fantastik roman türünde dört roman ile,
- 3) Parbat Dağı'nın Esrarı, Mo'nun Gizemi, Yada'nın Gizilgücü ve Kıyamet Çiçekleri adlı fantastik eserler ile,

---

* *Beti(fr.)*: Ad ve sıfatların oluşturduğu diziye denir. Bir metnin anlamı betiler arasında dokunan ilişkilerle ortaya çıkar. Betisellik okurun gözünde algılanabilir bir dünya ile benzerlik ilişkisi kurar.

- 4) Yapıtların, çocuk yazınının temel bir ögesi olarak karakterlerin incelenmesi ile,
- 5) Yapıtlarda sadece kahramanların karakteristik özelliklerinin incelenmesi ve yan kişilerin, başkişinin karakter gelişimine etkilerinin incelenmesi ile,

sınırlandırılmıştır.

Tanımlar

Çocuk: Kendine özgü algıları olan, dünyayı kendi bakış açısı ile değerlendiren, sosyal, dilsel, ruhsal yetileri tam olarak gelişmemiş ya da yetişkinlerin dünyasıyla bütünüyle örtüşmeyen bir varlıktır (Dilidüzgün,2002).

Yazın: Olay, düşünce, duygu ve imajların dil aracılığı ile biçimlendirilmesi sanatı; edebiyat (TDK,1998: 670).

Çocuk Yazını*: Erken çocukluk döneminden başlayıp ergenlik dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimini ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır (Sever,2003:9).

Fantastik Çocuk Yazını: Bildiğimiz gerçek ve nesnel dünyanın karşısında düş ürünü bir dünyanın yer aldığı anlatılar (Haas:1987,269:Akt. Dilidüzgün,2003:38).

Tip: İnsana özgü niteliklerden birini anlatmak ve yansıtmada araç olarak seçilen, bu niteliği doruk noktasına çıkararak kişi (Sever,2003).

---

* Bu çalışmada “Çocuk Edebiyatı” terimi yerine “Çocuk Yazını” terimi kullanılması yeğlenmiştir.

Karakter: Sanatçının yarattığı, duygu, düşünce ve tutku yönleriyle geliştirdiği, gerçek yaşamdan da esinlenerek deneyimiyle birlikte kendine özgü duyarlılığı ile biçimlendirdiği bir kişiliktir (Sever,2003).

Açık (geliştirilmiş) karakter: Bu karakterin fiziksel ya da ruhsal, bütün özellikleri ayrıntılı bir şekilde çocuk okur tarafından bilinir ve benimsenir. Okur, kahramanın olaylar karşısında ne şekilde davranacağı bile önceden tahmin edebilir (Golden,1990:41-53;Huck,Hepler Hickman ve Kiefer,2001:17-18;Sever,2003:96).

Kapalı (geliştirilmemiş) karakter: Kapalı karakter, daha çok tek bir yönüyle okura tanıtılan karakterdir. Bu karakter eserde olayları yaratan ya da yönlendiren bir rol üstlenmez aksine kahramanın yönlendirdiği olayların sonuçlarından etkilenir (Golden,1990:41-53;Huck,Hepler Hickman ve Kiefer,2001:17-18;Sever,2003:96).

Devingen (değişen/ dinamik) karakter: Devingen karakter eserin başıyla sonu arasındaki kesitte değişim gösteren ve yeni kişisel davranışlar edinip yeni değerler geliştirebilen karakterdir (Sever,2003:106).

Durağan (değişmeyen / statik) karakter: Durağan karakter eserin başından sonuna büyük kişilik değişimleri yaşamayan ya da okur tarafından önemsenmeyecek derecede küçük değişimler yaşayan karakterdir (Sever, 2003:107-108).

Kısaltmalar

Akt. : Aktaran

Yay. Haz. : Yayına Hazırlayan

İKİNCİ BÖLÜM

ÇOCUK VE YAZIN OLGUSU

Uzmanlar, çocuğu; “iki yaşından ergenlik çağına kadar süren büyüme dönemi içinde bulunan insan yavrusu” ya da “bebeklik çağı ile ergenlik (ilk gençlik) arasındaki gelişme döneminde bulunan insan” ya da “gelişen bir insan yavrusu, olgunlaşmamış ‘reşit’ sayılmayan küçük yurttaş” olarak tanımlamaktadır.

Uzmanların ortak kanısına göre çocukluk çağı üç aşamalı bir özellik gösterir:

1. İlk çocukluk çağı (oyun çağı): 2–6 yaş
2. İkinci çocukluk çağı (okul çağı): 6–10 yaş ya da 6–12 yaş
3. Son okul çağı (erinlik) :10–13 yaş ya da 12–14 arasındaki grupları kapsar (Oğuzkan,2001).

Çocuk “Kendine özgü algıları olan, dünyayı kendi bakış açısı ile değerlendiren, sosyal, dilsel, ruhsal yetileri tam olarak gelişmemiş ya da yetişkinlerin dünyasıyla bütünüyle örtüşmeyen bir varlık” (Dilidüzgün,2002) olarak tanımlanmaktadır.

Çocuk yazınında karakterlerin şekillenmesinde tarihsel süreçte, toplumların çocuğu algılayışı ve onun kimliğini kabullenışı etkili olmuştur. Bu nedenle, önce kısaca çocuğa toplumların bakışının tarihsel süreçte nasıl bir yol izlediğini açıklamak yararlı olacaktır.

Antik Çağda, çocuk için belli bir yaş ayırımından söz edilemezdi; fakat köle-efendi ilişkisinde efendi çocuğu yedi-sekiz yaşında öldürebilmektedir. Bu da çocukluk için sınırı bir ölçüde açıklar.

Orta Çağda çocuk yedi yaşında yetişkin dünyasına adım atar. Dini inanışlar da bunu destekler nitelikte buyruklar içermektedir. Hem Katoliklikte hem de İslamiyette çocuk yedi yaşın bitiminde yetişkin olarak kabul edilir.

L. D. Mouse'ye dayanılarak XVII. yy'dan önce doğan çocukların dövülen çocuklar olduğunu görürüz. Bu dönemde dayak doğal bir haktır. Bu dönemde gençler ve çocuklar okuyamıyordu, yetişkin ve çocuk aynı bilgi dünyası içindeydi. Bu nedenle çocukluk gibi bir ayrıma gerek yoktu (Akt. Dilidüzgün,2003:11).

Matbaanın icadıyla XVIII. yy ortalarına kadar çocuğun bir değer görmediği gözlenir. Bu döneme kadar çocuk korku verici bir varlık olarak nitelendirilir.

XVIII. yy ortalarına kadar çocuk kurtulunulması gereken bir yük olarak algılanılmıştır. Bu dönemin sonuna kadar çocuk, yazında dikkati çekmeye değmeyen bir nesne konumundadır. Ne zaman ki çocuk sosyal hayatta değer kazanır o zaman yazında da değer kazanmaya başlar.

Matbaanın icadıyla yetişkinlik kavramı ortaya çıkar ve çocuğa yetişkin olabilmesi için belli bir eğitim zorunlu kılınır. Bu eğitim için de ön koşul okumaktır. Amaç okumak olunca araç, elbette ki yazın olmuştur. Bunun sonucunda çocuğun dikkatini çekecek eserlere gereksinim duyulmuştur ve çocuk yazını şekillenmeye başlamıştır.

Osmanlıda ve Türkiye'de ise Türk tarihinin genel çizgileri çerçevesinde çocuk değerlidir ve ailede belli bir saygınlığı vardır. İslamiyet'ten önce Türk destanlarında kadının önemli bir yerde olduğunu ve bunun beraberinde çocuğun da değer olarak kabul gördüğünü söyleyebiliriz.

Türk destanlarında çocuk kendine bir yer bulmuştur. Bu dönemde çocuk yetişkin olana kadar değersiz değil, tanımsızdır (Neydim,2000-2003).

Osmanlı Döneminde çocuk giysileri ve yaşama katkısıyla yetişkinden farklı bir konumda değildir. Çocuk yedi yaşla yetişkinler dünyasına katılır. Tanzimat döneminde önem kazanan çocuk ve eğitim anlayışının topluma bütünüyle hâkim olduğunu söylemek olanaksızdır. Bir aydın hareketi olarak başlayan ve kimi zaman yönetim tarafından destek gören bu anlayış toplum tarafından tepkiyle karşılanmıştır. Tanzimat'taki bu aydınlanma anlayışı Cumhuriyet Döneminde de devlet politikasına dönüştürülerek sürdürülmüştür (Neydim,2000-2003).

Yeni görüş olan çocuğun yetişkinlikten tamamen farklı olduğu ve olması gerektiği ve yetişkin yaşamının sınırlı bir şekli olmadığı görüşü batı dünyasına ilk olarak XVII. yy'da sunulmuştur. Yalnızca o dönemde çocuklar ilk defa minyatür yetişkin gibi çizilmeden farklı bir boyutta çizilmiştir. Rönesans ve aydınlanmayı izleyen üç yüzyılın temel varsayımlarını ve inançlarını çocukluğun o dönemde yaratımı yansıtmaktadır. Bu zaman diliminde ise çocukluğun yeni yaratım sürecine giriyoruz, çağdaş bakış açımızı ve koşullarımızı yansıtmak için çocukluğu yeniden yaratıyoruz. Geçmişte ırk, kültürel etnik gözetmeksizin tüm çocukların evrensel bir çocuk doğasına sahip olduğuna inanılmaktayken yaşadığımız dönemde tüm çocukların bazı açılardan benzediği fakat bazı açılardan diğerlerinden oldukça farklı olduğu kabul görmektedir.

Çocuğun tarihsel süreçte kavramsal ve kimliksel değişiminin ardından çocuk yazınının ikinci ögesi olan "yazın" ın farklı kaynaklardan tanımlarını

irdelemenin çocuk–yazın olgusunu açıklamada yararlı olacağı düşüncesiyle yazın kavramının tanımlarının ışığında “yazın” olgusu irdelenmeye çalışılacaktır.

Yazın, Türkçe Sözlük’te “olay, düşünce, duygu ve imgelerin dil aracılığıyla biçimlendirilmesi sanatı” diye tanımlanır. Yazın başka bir şekilde ise “... Edebiyat çağlar boyunca insanoğlunun duyduğu, düşündüğü ve yaptığı her şeyi en zengin ve etkili biçimde ortaya koyan bir sanattır” diye tanımlanır (Kavcar,1999:4).

Yazının estetik bir eğitim aracı olarak işlevini, kişinin “duygularını eğitime”, “bütüncül eğitimi”, “duygu akıl dengesinin oluşması” gibi süreçlerle ilişkilendirerek açıklar: “Yazar eserini yaşayarak gerçekliğe dayandırır. Kurmaca gerçekliğin içinde ise hem gerçek gerçeklik hem de hayal gücü vardır; bir çeşit bileşke diyebiliriz kurmaca gerçeklik için. Yani kurmaca gerçeklikte dünyanın birebir yansıması değil, gerçek dünyanın yazar merceğinden süzülmesi vardır” (Akt. Sever,2003: Ataç,1990-1995).

Yazın yapıtlarıyla tarihe, kültür tarihine ilişkin çeşitli deneyimler ve bir hayat felsefesi edinebiliriz. Çünkü okur, hayata yönelik deneyimlerini yalnızca kendi yaşadıklarıyla değil okuduğu yazın yapıtlarıyla da oluşturur bunlarla tinsel dünyasını varsıllaştırır.

“Yazın bize sanatçı duyarlılığı ile kurgulanmış bir yaşam sunar. Yaşamımıza yeni anlam katar. İnsan ve yaşam gerçekliğini sanatçı duyarlılığı ile kavramamıza, bu gerçekliğe sanatçının penceresinden bakmamıza olanak sağlar. Her yeni pencere yaşama ve insana ilişkin deneyimlerimizi

zenginleştirir; onlara derinlik katar. Dilin en yetkin kullanım örnekleriyle bizi başkalarının deneyimlerine ortak eder” (Sever,2003:3).

Bu tanımlar ışığında yazını hayatın ta kendisi olarak tanımlayabileceğimiz gibi, yazını bireyin gelişiminde etkin bir gereç; düşün gücünü ve imgelem dünyasını destekleyen bir sanat dalı olarak da tanımlamak mümkündür. “Yazın, dil ile sanatın birleşmesinden doğmuş söz ve yazı sanatıdır. Dil ise, hem düşünce aktarımı sistemidir hem de yazının aracıdır. Dolayısıyla dil ve yazın birbirinden ayrılamaz. Yazın dilde kökleşmiştir ve dil yazına dönüşmektedir. Dilin zenginliği ve inceliği konuşma dilinde değil, onun yazınında görülmektedir. Dil, yazınsal zevkle işlendiğinde güzelleşmekte, resimlerle zenginleşip, somut hâle gelmektedir. Dil ve yazın, insanların deneyimlerini birbirlerine aktarmaya yaradığından, yetişkinlerin de bu gerçeği çocuğun dil yeteneğini artırmasında kullanmaları gerekmektedir” (Gönen,2005). Yazın, hem anadilinin edinimi ve eğitimi açısından hem de yabancı dil öğretiminde bu yönleriyle etkin bir gereç görevi üstlenmektedir. Yazını hayatın ta kendisi olduğu tanımından yola çıkarsak; yaratılan yapıtlar, dili öğrenen ve dili öğreten için tanıdık ve ilgi çekicidir. Bu bağlamda çocuk ve yazın birlikte değerlendirilirse dil öğretiminin, anadili ediniminin ve eğitiminin amaçlarına ulaşamama nedenlerinden birinin de çocuk-yazın etkileşiminin sağlıklı kurulmaması ile bağlantılı olduğunu söylenebilir. Oluşturulan eserlerin seslendiği kitleye göre olmaması; yazar ve okur arasında iletişimsel bir kopukluğu da beraberinde getirir ve gelecekte bireyden gerçekleştirmesi beklenen etkileşimleri olumsuz etkiler. Bu da bizi bireylerin yazınla

etkileşiminde -geçişinde- ara basamak olarak nitelendirilen “Çocuk yazınının tanımı nedir?” sorusuna yönlendirir.

Çocuk yazını doğrudan belli eğitsel amaçlara hizmet eden bir araç olarak görülmesi de, çocuğa okuma eğitimi veren bir araçtır. Bu anlamda çocuk yazını, yetişkin yazına geçişte bir “ara basamak” ya da “geçiş yazını” işlevi üstlenir (Dilidüzgün,2003:22). Bu bağlamda okuma alışkanlığı veren yazınsal ürünlerin, alımlamayı* öğreten bir işlevi olduğu da ortaya çıkmaktadır. Bu işlev de yazınsal yapıtların eğitsel boyutunu yansıtmaktadır.

Çocuk yazınında yapıtlar nitelikli olmalıdır. Yapıtlar çocuğa göre olmalı fakat çocukça–çocuğu küçümseyip, basitlik ve bayağılığa kaymamalı, çocuğun duyuş ve biliş basmaklarına uygun olmalı ve bu duyumlarını devindirmelidir. Okur, bu bağlamda tatmin olmazsa yazına ve dolayısıyla da okumaya tepki oluşturacaktır.

Çocuğa çocuk olduğunu anımsatan, onu küçümseyen bir yazın çocuk dünyasını yansıtmaz. Şirin’e göre “çocuk yazını öncelikle yazındır. Yazın yönünden yazının içinde en incelikli yazarlık biçimi...”dir (Şirin,1994:10;Sever,2003:9).

Çocuğun gerçekliği yetişkininkinden farklıdır, çocuk farklı değerler ve imgelerle dünyayı duyumsar. Bu nedenle çocuk yazınsal eserlerin kendine göre olmasını bekler. “...Çocuk yazınının varlığı çocuğun aşağılanması değil, onun yüceltilmesi anlamı taşır. Çünkü çağdaş eğitimin gerekleri çocuktan kitap ile yazınsal bir iletişim kurmasını, okuma alışkanlığı edinmesini, özgür ve eleştirel düşünmesini istemektedir” (Dilidüzgün,2003: 20–23).

---

* **Alımlama:** Okurun ya da bir sanat eserini izleyen birinin o sanat eserini kendi tarihselliği ve kültürü bağlamında anlaması, kavraması.

Çocuk yazınsal yapıtlara aşağıdaki altı nedenden gereksinim duyar;

1. Yazın hoş vakit geçirtici, eğlendirici bir şeydir.
2. Yazın ruha canlılık verir, yaşama gücünü artırır.
3. Yazın hayatı keşfe yardım eder.
4. Yazın bir rehberlik kaynağıdır.
5. Yazın yaratıcı etkinlikleri teşvik eder.
6. Yazın güzel bir dil demektir (Oğuzkan,2001:5–6).

Yazının aşağıda belirtilen yollarla, dil gelişimine katkıda bulunur. Buna göre;

- a. *Yazın, çocuğun kendi öykülerini anlatması için modeldir.*
- b. *Yazın, yaratıcı etkinlikler için basamak görevi yapmaktadır.*
- c. *Yazın, çocukta dile karşı duyarlılık geliştirmektedir.*
- d. *Yazın, çocuğun sözcük bilgisini artırmaktadır (Gönen,2005).*

Çocuk anadilinin kurallarını okul öncesinde sezmeye başlar. İlköğretimde temel dil kuralları davranışa dönüşür. Bu evrede çocuğa seslenen eserler Türkçenin anlatım kurallarına özenle uymalıdır. Dil içeriği taşıyan bir araçtır. Dilin yanlış kullanımı içeriğin yanlış ya da eksik anlaşılmasına neden olur; bu da yazar ve okur arasında etkileşimde verimsizlik yaratır. Niteliksiz eser çocuğun kitaptan uzaklaşıp duygu ve düşünce evreninin sadece görsel iletilerle biçimlendirilmesi olgusunu ortaya çıkarır.

Bu bilgiler ışığında çocuk yazınının temel işlevi şu şekilde belirtilebilir:

- a) Çocukta okuma sevgisi ve alışkanlığı kazandırmalıdır.

- b) Çocuk-yazın-sanat etkileşiminde etkin, tetikleyici bir uyaran olmalıdır.
- c) Çocuğun bilişsel ve duyuşsal boyutta davranışlarını uygulayabileceği, sınavabileceği olanaklar sunmalıdır.
- d) Çocuk gerçekliğini önemseyen onun düşünce evrenine ayna tutan, yapay öğreticilikten uzak sezinletmeyi amaçlayan eserlerin bulunması gerekir (Sever 2004:14).

Bu temel işlevlerin ışığında çocuk yazınının ürünlerinin dil ve anlatım bakımından niteliklerini şu şekilde ifade edilir:

- Anlatım duru, içten, kısa ve yalın tümcelerle yapılmalı
- Sanatçının kurgusu çocukların duyu algılarını devindirmeli
- Türkçenin söz varlığı, anlatım gücü ve inceliği, gelişim evrelerine uygun olarak çocuklara sezdirilmeli
- Anlatımda Türkçe sözcükler kullanılmalı; eski yıpranmış ve yabancı sözcükler kullanılmamalı
- Anlatımın çocuk gerçekliği ve kavramsal gelişimi ışığında yazar okur iletişimde ortak anlamlar yaratabilecek bir paydaya oturtulmalı
- Anlatımda dil mantığı ve estetiği bakımından bozuk tümceler yer almamalı, yazım ve noktalamaya dikkat edilmeli (Sever,2004:14).

Çocuk ve gençlik yazınının nitelikleri şu şekilde sıralanarak desteklenir:

Çocuk ve gençlik yazını;

- Okurlarının ilgilerini kapsar; aslında bu yazını çocuk ve gençlik yazını yapan da bu özelliğidir.
- Yazınsal deneyimleri olmayanları bu konuda yüreklendirir, okurların yazınsal anlatılar üzerinde basit analizler yapabilmesini sağlar.
- Gerekli biçimde okuma ilgisi oluşturur; örneğin gerilim, komik öğeler, eylemin yoğunluğu ve özdeşleşme olanakları çocukların okumalarını güdüler.
- Çocukların ve gençlerin aydınlanmalarını, deneyimlerinin artmasını, önyargılardan arınmalarını ve toplumsallaşmalarını koşullayarak onların kimliklerini kazanmalarına yardımcı olur (Dahrendorf,1992:14;Dilidüzgün,2003:22).

Çocuk-Yazın olgularının ışığında oluşturulan çağdaş çocuk yazını tanımları ve çocuk yazınının niteliklerinin açıklandığı bu bölümde araştırmanın kapsamı da belirlenmiştir. Çağımızda çocuğun kitaba tercih edeceği pek çok teknolojik seçeneği var. Çocuk için diğer seçeneklere göre kitabın öne çıkmasını sağlamak bir ustalık ve duyarlılık gerektirmektedir. Bu da çocuk yazınında yapıtların çocuğa göre, anadilin olanaklarının bilinçli kullanıldığı, sezinletici, eğlenceli, çocuk dünyasını yansıtan ve onu yaşama hazırlayan yapıtların usta yazarların kalemıyla yaratılabilir.

Fantastik Çocuk Yazını

Fantastik, gerçekte var olmayan, hayali olarak tanımlanır (Neydim, 2003:173;TDK Sözlüğü.488). Haas(1987,269) ise fantastik yazını “Bildiğimiz

gerçek ve nesnel dünyanın karşısında düş ürünü bir dünyanın yer aldığı anlatılar” olarak tanımlar (Akt. Dilidüzgün,2003:38).

Fantastik yazın masal değildir. Fakat birçok ögesi masal ögesi özelliği gösterir. “Fantastik anlatılar tek başına hayvanları ve bitkileri konuşurma sanatı değildir” (Neydim,2003:173). Bu da fantastik anlatıların fablı içeren fakat bu yazın türünden de farklı bir tür olduğunu gösterir.

Yazın açısından bir yapıtın fantastik olabilmesi için anlatının gerçek üstü bir düzlemde gerçekleşmesi gerekir. Böyle bir anlatı yaratabilmek için sanatçının sınırsız bir hayal gücüne sahip olması ön koşuldur; bu koşul için ise yazarın masal birikiminin yanı sıra iyi bir mitoloji bilgisinin olması da gereklidir (Neydim,2003:173).

Fantastik çocuk yazınında gerçek ve gerçek üstü dünya yan yanadır; anlatıda olaylar iki düzlemde yaşanır ve bir düzlemde diğerine geçer. Anlatının gerçek dünya düzleminden çıkan kahramanlar, ağırlıklı olarak fantastik dünyanın bilincinde olan çocuklardır. Fantastik yazında yer ve zaman bellidir ve olayların geçtiği yer ayrıntılı olarak tanımlanır (Neydim,2003:173). Fantastik kitaplarda ele alınan, anlatılan kişiler okura yakından tanıtılır. İyi yanları olduğu kadar kötü yanları da çizilirken olaylara verdikleri tepkilerde ayrıntısıyla çizilmeye çalışılır (Dilidüzgün,2003:38).

Fantastik yapıtlardaki temel amaç, gerçekçi türdeki kitapların erişemediği noktalara erişmek, salt gerçeklerle anlatılması olanaksız olanı anlatmak, düş gücünün sınırsız olanaklarından yararlanarak okurunda yeni ufuklar açmaktır. Öte yandan, fantastik yapıtların diğer amacı, çocukların gerçek yaşamdaki deneyimsizliklerine toplumsal bir bakış açısı

kazandırabilmektir. Bu yolla gerçeğin üzeri kapatılmamakta aksine çocukların gerçeğe hesaplaşması kolaylaşmaktadır (Doderer,1975,3. cilt:39;Dilidüzgün,2003:38).

Fantastik yazın anlatıları, çocuk okurla diğer yazın türlerine göre daha kolay iletişim kurar; gerçek düzlemde çocuğu rahatsız eden ve yüzleşmekten kaçındığı sorunlarla karşılaşmasına ve hesaplaşmasına olanak sağlar (Neydim,2003:174). Fantastik yapıtların çocuk gerçekliğiyle paralel olarak yaratılan dünyada okurda korku uyandırmaktan öte ona masalsı olayların gerçekleştiği, düşlerin ve mucizelerin olduğu bir dünyaya girme olanağı sağlar. Böylece çocuk farkında olmadan “örneğin mantıklı olan ile mantıksız olanı, düş ile gerçek olanı ayırt edebilme, aynı zamanda bu iki karşıt uç arasında bağlantılar kurma olanağı elde etmektedir” (Dilidüzgün,2003:38).

“Çocuk düşleriyle vardır ve bu düşlerle eğitilebilir” (Dilidüzgün,2003:38). Fantastik yazında sanatçı; yazının okurunu yaşama hazırlama görevi bağlamında okuru yaşamın gerçekliği ile gerçek üstü bir düzlemde karşılaştırır ve hayatla iletişim kurmasını sağlar. Böylece anlatı çocuğun gerçek yaşamdan kopmasını değil, gerçeğe yüzleşmesini kolaylaştıran, korkularını yenmesini öğreten bir işlevi üstlenir. Bu süreç çocuğun öğrenme, keşfetme, duyuş ve bilgi basamaklarını devindiren macera yüklüdür. Fantastik yazının bu özelliği çocuk okuru anlatıya çeker ve olayların gelişiminde sürükler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇOCUK YAZININDA KARAKTER

III. I Çocuk Yazınında Karakter

Köknel'e göre karakter, kişiye özgü davranışların bütünü olup, insanın bedensel, duygusal ve zihinsel etkinliğine (faaliyet; activity) çevrenin verdiği değerdir. Bireyin karakteri, kişisel özellikleri ve içinde yaşadığı çevrenin değer yargılarından oluşur(Akt. Zivtçi,2005:27). İnsan sosyal bir varlıktır ve niteliklerini oluştururken çevresel faktörlerin etkisinde kalması da bu bağlamda doğaldır. Karakter insanın niteliklerindedir ve bir gelişim çizgisi izler; karakterin gelişim çizgisini ise çevresel uyaranlar etkiler. Yazınsal yapıtlar da insanlar için çevresel bir uyaran niteliği taşımaktadır. "Yazınsal yapıtların temel öğelerinden biri de karakterdir" (Sever,2003:63). Karakter okurun gerçekliğini yansıttığı için anlatıya okuru doğrudan çeker. Karakter, okurun niteliklerini geliştirmesinde ona örnek olur; okurun yaşamı algılayışını ve yaşamını şekillendirmesini dolaylı da olsa diğer çevresel etkenlerle birlikte etkiler. Çocukların ve gençlerin etkileşim içinde buldukları yazınsal yapıtların iletişimiyle, konusuyla, resmiyle ve de karakteriyle çocuk okurun yaşamında derin etkiler bıraktığından bu yapıtların bilimsel ölçüt ve yazınsal duyarlılıkla oluşturulması önemlidir.

"Kitap en iyi arkadaştır" yargısı okurun kitabı mı yoksa içindeki kahramanı mı arkadaş olarak belirlediği sorusunu da beraberinde getirir. Okur kitapta özdeşim kurabileceği, gerçekliğine seslenen karakterleri arkadaş olarak kabullenir ve yaşamı onunla paylaşır, öğrenir. Çağımızda çocuklar gün geçtikçe yalnızlaşmakta ve yaşamı odalarında tanımaya çalışmaktadır.

Gelişen teknoloji ve değışen değer yargıları çocukları vaktinden önce olgunlaştırmaktadır. Bu hız ve döngü içinde kimlik şekillendirme aşamasında çocuğa yakın çevrenin yanında yazınsal yapıtlardaki karakterler de örnek olmalıdır. Bu bağlamda basın yayın organlarının yaygın olduğu, iletişimin gün geçtikçe geliştiğı, çocuğa yetişkinlerle ortak olanaklar sağlanan bir toplumda çocuğa buyurgan bir biçimde sunulan karakterle ileti verilmesi çağın bize sundukları karşısında çok komik ve çocuk açısından yetersiz bir yaklaşımdır. Çocuğa kendi dünyasını özgürce ancak bilinçli bir biçimde sunan, seçimlerini doğru yapabilmesi için de onun gerçekliğine dönük ve eşitliğini kabul eden eserlerin sunulması gerekmektedir. “Çocukların eğlenme keşfetme ve devinme gerçeğı ile uzlaşan, bu gerçeğe uygun karakterlerle çocuğun karşısına çıkan kitapların, çocuklar üzerinde kalıcı izler bırakarak yeni okuma eylemlerine kaynaklık ettiği bilinmektedir” (Sever,2003:65).

Yazınsal yapıtlarda, ele alınan olaylar ile karakterler arasında bir kopukluk, bir uçurum olmamalıdır. Olay ve karakterdeki bütünlük, eserin inandırıcılığı çocuğun kahramanla özdeşim kurması açısından önemlidir.

Yazar, anlatıda karakterleri oluştururken, onların ya fiziksel özelliklerini ve kişiliklerini betimleyerek ya da bir eylem içindeki davranışlarını ve konuşmalarını sergileyerek karakteri geliştirir. Özdemir'e göre; “Daha da yalınlaştırarak diyebiliriz ki: Kişileri anlatırken yazar, ya anlatma ya da gösterme yoluna başvurur. Ancak şunu da hemen belirtelim ki bir başına bunlar yeterli olmaz; mutlaka birlikte kullanılır” (Akt.Sever,2003:83). Lukens de Özdemir'le aynı görüşe sahiptir ve yazarın, karakterlerini oluştururken şu ölçütleri göz önünde bulundurduğundan söz eder: Karakterin davranışları,

eylemleri, konuşmaları ya da fiziksel özellikleriyle (dış görünüşüyle) ya da diğer karakterlerin yorumu ya da yazarın yorumuyla karakterler geliştirilebilir (Akt.Sever,2003:85-86).

Çocuklara seslenen anlatılardaki kahramanların özelliklerinin belirlenmesinde yukarıda da söz konusu edildiği gibi çeşitli yollar vardır: Bunlardan biri, hikaye, öykü, roman veya şiirde kahramanların içinde buldukları duruma veya yaşadıkları olaya göre sergiledikleri davranışlarıdır. Bu davranış ve eylemlerden yola çıkarak kahramanın karakter özellikleri hakkında ipucu edinilebilir. Karakter özelliklerinin saptanmasının diğer bir yöntemi ise kahramanın eserdeki konuşmalarından yola çıkılmasıdır. En sık kullanılan yöntemlerden biri olan bu yöntem, yazarın kahramanını geliştirmesinde başvurduğu bir yoldur. Kahramanlar fiziksel özellikleriyle de geliştirilebilir. Yazar ve çizerlerin kullandığı bu yöntemle çocukların imgelerinde kalıcı resimler yaratılarak karakter geliştirme yoluna gidilir. Bir diğer yöntem ise karakter özelliklerinin diğer karakterlerin yorumlarıyla geliştirilmesidir. Eserdeki diğer karakterler, sergiledikleri davranışları, konuşmaları ve düşünceleriyle kahramanın tanınması açısından çocuk okura önemli ipuçları sunarlar. Karakter geliştirmede kullanılan yollardan sonuncusu ise yazarın yorumudur. Yazar söz konusu edilen tüm bu yöntemleri tek tek kullanarak karakterlerin özelliklerini oluşturabilirken birkaçını ya da hepsini kullanarak da kahramanını geliştirebilir. Önemli olan Sever (2003)'in de dediği gibi geliştirilen karakterin inandırıcılığını yitirmeden anlatıyla bütünleşmesi ve iç içe geçmesidir. Yapıttaki kahramanla özdeşim kuran çocuk, kahramanın taşıdığı özelliklere öykünerek onları içselleştirir ve

çocuk, kahramanı “arkadaş”ı olarak benimseyerek onu daha yakından tanımak ister. Başka bir söyleyişle; çocuk, kahramanın tepkileri veya sözlerine gereksinim duyar (Sever,2003).

Çocuklara seslenen kitaplardaki kahramanların her biri farklı bir işlev üstlenir. İçinde buldukları konuma, olaya veya duruma göre “baş kişi” (kahraman) ya da “yan kişi” (roman ya da öykü kişisi) olarak adlandırılırlar (Sever,2003:64). İlköğretim dönemindeki çocuklara hitap eden kitaplardaki kahramanlar artık okulöncesi döneme seslenen hayvan ya da çevredeki tanıdık nesnelere olmaktan çıkmıştır. Tüm bu karakterlerin yerine kahraman olarak genellikle “çocuk” figürü kullanılmaktadır. Dolayısıyla yazar tarafından geliştirilen kahraman, fiziki özelliklerinden çok karakteriyle ön plana çıkar ve dinamik yapısıyla yönlendirici bir kişilik sergiler. Kahraman, çocuk okura birçok özelliğiyle tanıtılır ve olaylar onun çevresinde döner. Eserde tanıtılan yan kişiler ise olaylardan doğrudan değil de olayların sonuçlarından etkilenen, çok fazla karakteristik öğeler taşımayan, daha çok tek bir yönüyle okura tanıtılan kişilerdir. Bu kişiler çeşitli çalışmalarda (Golden,1990:41-53;Huck,Hepler Hickman ve Kiefer,2001:17-18;Sever, 2003:96) kapalı (geliştirilmemiş) karakterler olarak adlandırılır. Bu karakterler eserde olayları yaratan ya da yönlendiren bir rol üstlenmezler aksine kahramanın yönlendirdiği olayların sonuçlarından etkilenirler. Kahramanın özelliklerinin çocuk okur tarafından anlaşılması ve çocuğun kahramanla özdeşleşmesini kolaylaştırması açısından da kapalı karakterlerden yararlanılabilir. Böylece çocuk, geliştirilmiş karakterle kapalı karakterin özelliklerini karşılaştırabilme fırsatını elde eder.

Açık (geliştirilmiş) karakter ise yukarıda sözü edilen ve “kahraman” olarak nitelendirilen karakterdir. Bu karakterin fiziksel ya da ruhsal, bütün özellikleri ayrıntılı bir şekilde çocuk okur tarafından bilinir ve benimsenir. Öyle ki okur, kahramanın olaylar karşısında ne şekilde davranacağı bile önceden tahmin edebilir (Golden,1990:41-53;Huck,Hepler Hickman ve Kiefer,2001:17-18;Sever,2003:96).

Çocuklara seslenen anlatılarda karşımıza çıkan karakterler açık veya kapalı karakter özellikleri taşımalarının yanı sıra, değişen ve değişmeyen kişilik özelliklerine de sahip olabilirler. Lukens bunları devingen (dinamik) ve durağan (statik) karakter olarak adlandırır (Akt.Sever,2003:96). Yapıtın başından sonuna büyük değişim göstermeyen ya da okur tarafından önemsenmeyecek derecede küçük değişimler yaşayan karakterler **durağan** bir yapıya sahiptir. Zaman geçmesine rağmen karakterde bir değişiklik meydana gelmek zorunda değildir. Ancak yazar, kahramanda bir değişikliğin olmamasının nedenlerini okura ustalıkla sezdirebilmelidir. **Devingen (dinamik)** karakter ise eserin başıyla sonu arasındaki kesitte değişim gösteren ve yeni karakter özellikleri de edinen bir yapıya sahiptir. Çocuk okuru etkileyen bu devingenlik ondaki okuma isteğini de perçinler. Yazar, çocuk okura bu değişimleri iletirken kahramanın inandırıcılığını yitirmemesine dikkat etmelidir ve karakterin özellikleriyle eserin kurgusu bir bütünlük taşımalıdır (Sever,2003:106-110).

Çocuklara seslenen anlatılardaki kahramanların sayısı çocuğun özdeşim kurması açısından önemlidir. Çok sayıda kahramanın yer aldığı bir

çocuk kitabında okur, hangi kahramanla özdeşim kuracağını şaşırarak okuma eyleminden uzaklaşabilir (Sever,2003:106-107).

Çocuğa iyiyi, doğruyu, güzeli vermek adına “ideal insan, ideal kahraman” yaratılması okurda esere karşı duyulan güveni sarsacak bir öğedir. Yaşamda kötülüklerin, yanlışların ve çirkinliklerin de var olduğu, çocuğa mutlaka anlatılmalıdır; ama yazar bunu sezdirerek iletmelidir (Sever, 2003). Geliştirilen karakterler çocukta acıma duygusu yaratmamalı eser, koşullandırma üstüne kurgulanmamalıdır. Diğer bir söyleyişle çocuk kitaplarında ele alınan konuların aşırı duygusal bir üslupla işlenmemesi gerekir. Bu yaklaşım, çocuğun duygularının yoğunluğunun artarak abartılı bir biçim kazanmasına yol açabilir (Dilidüzgün,1994:155). Önemli olan, çocuk okura aktarılmak istenen iletileri sezinleterek verirken çocuğu eğlendirebilmek ve böylece yazına karşı tutumunu olumlu yönde geliştirmektir.

III. II. Karakter ve Tip Ayrımı

Anlatıda başından olay geçen; olayların merkezinde bulunan kişi veya kişilere kahraman diyebiliriz. “Kahramanlar olay kurgusundaki işlevlerine ve konumlarına göre baş kişi (kahraman) ve yan kişi (roman ya da öykü kişisi) olmak üzere ikiye ayrılır. Baş kişi, yapıtlarda olayı sürükleyen, yaşayan en önemli kişi ya da anlatılarla doğrudan ilgili olan, anlatımı yönlendiren kişidir. Yan kişi(ler) ise anlatılarla dolaylı ilişkisi olan kişilerdir” (Sever,2003:64).

Kahramanların anlatıda şekillenişleri ise “karakter” ve “tip” kavramlarını oluşturmaktadır.

Tip kavramını benzerlerinin ortak yönlerini kendisinde toplayan onları simgeleyen kişilerdir. Tiplere günlük yaşamda rastlanmaz, tipler insan

özeliklerinden bir ya da bir kaçını abartarak yansıtır (Özdemir,1995:109: Akt. Sever,2003:64). Geleneksel yazında, baş kişi ya da kahraman olarak tiplere fantastik yapıtlarda ya da masallarda rastlanmaktadır. Çocuk yazınında öne çıkarılan olumlu ya da olumsuz bazı tipler çocuğun ruhsal gelişimini olumsuz etkilerken; duygu ve düşünce eğitimini yanlış yönlendirmektedir. Geleneksel çocuk yazınında yan kişi özeliği yansıtan kötü cadılar, çocuklarına her tür işkenceyi yapan üvey anneler, üstün güçlere sahip cinler, periler, aksakallı dedeler ve çalışmadan kurnazlığı ile hep kazanan kahramanlar tip kavramına örnek olarak gösterilebilir.

Karakter; “Bir yapıtta duygu, tutku ve düşünce yönlerinden ele alınan kişi.” (TDK,1979:453) olarak tanımlanacağı gibi, “Roman, öykü, oyun gibi bir yazınsal üründe duygu, düşünüş, davranış ve tutku yönünden işlenen kişi (Püsküllüoğlu,1994:582) olarak da tanımlanabilir (Akt.Sever,2003:64). Karakter yaşamın içinden gelir ve yazının okurunu yaşama hazırlama görevinde temel öğedir. Bununla birlikte bilinçli ve duyarlı geliştirilmiş karakterler, anlatının tutarlılığının sağlanmasının yanı sıra okurun anlatıda kendini bulması ve anlatıyı benimseyip yazınsal yapıtlara olumlu tepkiler geliştirmesinde önemli bir rol oynar. Bu bağlamda en genel tanımıyla çocuk yazınında karakter “... Sanatçının yarattığı; duygu düşünce ve tutku yönleriyle geliştirdiği, gerçek yaşamdan da esinlenerek deneyimiyle, birikimiyle kendine özgü duyarlılığı ile biçimlendirdiği kişiliktir” (Sever,2003:64).

Yazınsal yapıtlarda yalnızca tiplerle ya da karakterlerle karşılaşabileceğimiz gibi; çağdaş yapıtlarda olaylar çerçevesinde

karakterlerin yan kişi özelliği gösteren tiplerle karşılaşması da olasıdır. Bu nedenle anlatılardaki kahramanların tamamının yalnızca tip ya da karakter özeliği göstermesi beklenemez. Yapıtlarda ustaca geliştirilmiş karakterlerin yanı sıra insansal bir ya da birden fazla özeliği abartılı yansıtan kahramanlara rastlamak mümkündür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma “tarama” niteliğinde betimsel bir araştırmadır. Gülten DAYIOĞLU’nun fantastik çocuk ve gençlik yapıtlarında kahramanlar ele alınarak karakter çerçeveleri çizilmiştir.

Karakter çerçevelerini saptarken karakterlerin hangi yollarla geliştirildiği, karakterin açık (geliştirilmiş) ya da kapalı (geliştirilmemiş) karakter olduğu, karakterlerin devingen (değişen) yapıda mı durağan (değişmeyen) yapıda mı oldukları saptanmaya çalışılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmada, Gülten DAYIOĞLU’nun 9–14 yaş için yazdığı on üç çocuk romanından bir fantastik yapıt, on gençlik ve yetişkin romanından üç fantastik gençlik yapıtı seçilerek örneklem oluşturulmuştur. Yapıtlar şunlardır: çocuk romanı olarak Parbat Dağı’nın Esrarı, gençlik romanları ise Mo’nun Gizemi, Yada’nın Gizilgücü, Kıyamet Çiçekleri’dir. Söz konusu dört yapıtın saptanması, aşağıda verilen ölçütler doğrultusunda gerçekleştirilmiş ve uzmanlara sunulmuştur. Uzmanlardan alınan dönütler uyarınca incelemesi yapılan bu dört yapıtın saptanan ölçütleri aşağıdaki gibidir:

1. Yapıtların fantastik özellikte olması,
2. Yapıtların çocuk yazını yapılandırılan temel öğelerden olan konu ve ileti bütünlüğü taşıması,

3. Yapıtlardaki karakterlerin açık ya da kapalılık özelliği yansıması,
4. Yapıtlardaki karakterlerin devingen ya da durağan özellikler yansıması,

Bu çerçevede yapılan inceleme sonucunda elde edilen bulgular değerlendirilerek bir sonuca varılmıştır.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır.

Verilerin Yorumlanması

Alan taramanmış, araştırmanın amacına uygun olarak saptanan yapıtlardaki karakter çerçeveleri değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirme sonucunda seçilen yapıtlarda karakterlerin devingenlik ya da durağanlık, açıklık ya da kapalılık özellikleri belirlenmeye çalışılmıştır.

BULGULAR VE YORUM
GÜLTEN DAYIOĞLU'NUN ÇOCUK VE GENÇLİK YAPITLARINDA
KARAKTER İNCELEMELERİ

PARBAT DAĞI'NIN ESRARI:

ROMANIN ÖZETİ*

Zamanı belli olmayan bir dönemde büyük tufandan kurtulan yüz genç Parbat Dağı'na kadar gelir ve burada yaşamak için çareler ararlar ve zamanla buradaki ortama uyum sağlarlar. Buraya gelen insanlar tufanda kurtulanlar anlamına gelen "KALANLAR" adını verirler kendilerine. Burada zamanla dağın içinde yerleşim alanları bulurlar. Kalanlar bu ortamda bir türlü çoğalamazlar bu sırada bitkiler onlara yardımcı olurlar ve böylece bitkilerle bir dostluk başlar. Onlarla iletişim kurmanın yollarını arayan Kalanlar bitkilerle iletişim kurmayı ve özdeşleşmeyi keşfederler. Kalanlar, bu gelişmelerin ardından bitkilerin yardımıyla bu dağın içine bir kent kurarlar. Bitkiler yardımıyla yaşam kalitelerini arttırırlar. Kurdukları kent, bitkilerin beyin olarak kullanımıyla yönetilir.

Yirminci yüz yılda adı belli olmayan bir ülkenin bir kasabasında ailesinin Küçük Bahçıvan adını taktığı çocuk bitki sever komşu hanım aracılığıyla bitkilerin dilini anlar, onlarla iletişim kurmayı öğrenir. Bu çocuğun yetiştirdiği bitkiler dillere destan olur. Bu çocuk önce kendi bahçesini ardından sokağını daha sonra ise kasabasını bitkiler ve çiçeklerle süsler.

---

* Bu çalışmada "Kıran, A., Z.Kıran(2003)**Yazınsal Okuma Süreçleri**" adlı kaynaktaki Metin Dilbilimsel özetleme yöntemi kullanılmıştır.

Bunun için insanlara önderlik yapar. Bilgin, bu çalışmaları ile basının dikkatini çeker ve çok ünlü biri olur. Yabancı ülkelerden bir bilgin onu ülkesine davet eder. Küçük Bahçıvan ailesinin maddi sorunları nedeniyle bu teklifi kabul eder. Onu almak için ailesinden habersiz bir genç gezgin gelir. Küçük bahçıvan kaçırıldığını anlar ancak tek başına kurtulamaz. Onu almaya gelen gezgin ünlü bir insan kaçakçısıdır ve devlet onu izlemektedir. Güvenlik görevlileri Bahçıvanı tam uçağa binerken kurtarır. Böylece ülkenin başkanını ilgisini çeker ve eğitimini tüm masrafları ülkesi tarafından karşılanarak Küçük Bahçıvan bir bitki bilgini olur.

Ona okumasında yardımcı olan başkan kaçırılır. Bilgin kendi yetiştirdiği bir bitkinin yardımıyla kaçırma olayını çözer. Bu olay, bilgini iyice ünlendirir ve bilim dünyasında saygınlığını artırır. Bu olay bitince dünyada "Alev Şelalesi" olayı patlak verir. Dünyaya hızla yaklaşan Alev Şelalesi adlı gök taşı gökte asılı kalır. Bu olay insanları iyiden iyiye huzursuz eder ve bu göktaşını incelemek için Nanga Parbat Dağı'nın doruklarına bir gözlem cihazı yerleştirmeye karar verirler. Buraya Genç Bilgin de gider. Bilgin burada kaybolur. Dünyada Nanga Parbat'ta uzaylıların olduğu söylentisi başlar.

Bilgin dağda kalanlarla tanışır. Kalanlar dünyada kendilerinden başka insanlar olduğunu öğrenince dünyayı hemen Ateş Şelalesi tehlikesinden kurtarırlar. Bilgin burada Kalanlarla iletişim kurarak bitkiler dünyasını iyice tanır. Bitkiler, artık insanların duyarsızlığından iyiden iyiye rahatsız olurlar. Yeryüzündeki savaş hazırlıklarına tepki olarak büyük bir yaprak kasırgası çıkarırlar. Böylece savaş önlenir. Bir süre sonra yeryüzündeki bitkiler

insanlara başkaldırırlar; ürün vermezler. İnsanlar yarı aç yarı tok yaşamlarını sürdürmeye çalışırlar. Dünya renksiz kara sarmaşıklarla kaplanır.

Genç Bilgin, insanlarla bitkilerin arasını düzeltmeye gönüllü olur ve Kalanların yardımıyla yüzünü bir hamurla değiştirerek doğduğu kasabaya bitkilerle özdeşleşerek onlara ulaşır. Bu sırada Bilge Kalanlığa aday beş çocuk Kalan da Genç Bilgini izlerler ve yollarını kaybederler; türlü maceralar yaşar ancak Parbat'a ulaşamazlar. Kasabasinda Genç Bilgin, kimliğini gizleyerek bitki sever komşu kadınla onun bahçesindeki bitkileri yeşertir. Böylece tüm dikkatleri üzerine çeker. Pek çok ülkenin başkanı ondan bunun sırrını öğrenmek için cazip tekliflerde bulunur. Ancak genç bilgin bunun sırrını vermez.

Bilgin, insanlara işin asıl gizinin sevgi olduğunu öğretir. Onun çabalarıyla insanlarla bitkiler arasındaki sorun çözümlenir. Bitkiler insanlara ödül olarak ısınmada ve yemek yapmada ateş yerine kullanabilecekleri bir bitki hediye ederler. Son olarak uluslararası bir toplantıya katıldıktan sonra, bir fidanla özdeşleşerek birden gözden kaybolan bilginin özdeşleşme anı gizli bir kamerayla görüntülenir. Yıllarca Bilgin'in gizemi dünyada konuşulur. Bilgin dostlarının yanına ilerlerken büyük bir ormanda çocuk Kalanlarla karşılaşır ve onlarla birlikte Parbat Dağı'na döner.

YAPITIN KARAKTER TABLOSU

KARAKTERLER	BAŞ KİŞİLER (KAHRAMANLAR)	YAN KİŞİ (ÖYKÜ YA DA ROMAN KİŞİSİ)	III. DERECEDEN KİŞİ (ADI GEÇEN KİŞİ) [*]
<i>Anne</i>			X
<i>Anne Kalan</i>			X
<i>Baba</i>			X
<i>Barış Sever Kayıp Başkan</i>		X	
<i>Bebek Kalan</i>			X
<i>Bilgin Kalanlar</i>		X	
<i>Bitki Kalanlar</i>		X	
<i>Bitki Sever Komşu Kadın</i>		X	
<i>Bitkiler</i>		X	
<i>Büyük Anne</i>			X
<i>Çocuk Kalanlar</i>		X	
<i>Genç Gezgini(İnsan Kaçakçısı)</i>			X
<i>Gizli Kameramanlar</i>			X
<i>Güvenlik Görevlileri</i>			X
<i>İnsanlar</i>		X	
<i>Kalanlar</i>	X		
<i>Kasaba Halkı</i>			X
<i>Kasabalı Çocuklar</i>		X	
<i>Katı Yürekli Başkan</i>			X
<i>Komşular</i>			X

^{*} Yapıt tablolarında bulunan III. dereceden karakter kavramı “Kıran, A., Z.Kıran(2003)**Yazınsal Okuma Süreçleri.**” adlı kaynak ışığında belirlenmiştir.

<i>Köpek Eğitmeni</i>			X
<i>Kraliçe</i>			X
<i>Küçük Bahçıvan(Genç Bilgin)</i>	X		
<i>Nanga Acunlar</i>			X
<i>Obur Kral</i>			X
<i>Öğretmenler</i>			X
<i>Suçlu Güvenli Görevlisi</i>			X
<i>Yabancı Bilgin</i>			X
<i>Yabancı Ülkelerin Bitki Bilginleri</i>			X
<i>Z Harfiyle Başlayan Ülkenin Konuşmacısı</i>			X
TOPLAM	2	8	20
Genel Karakter Toplamı	30		

TABLO-1

Yapıt, karakter yönünden iki kahraman, sekiz yan kişi ve yirmi III. kişiden oluşturulmuştur. Kahraman (karakter)ler; Küçük Bahçıvan, Kalanlar' dır. Yan kişiler (roman kişileri) ise; *Barış Sever Kayıp Başkan, Bilgin Kalanlar Bitki Kalanlar, Bitki Sever Komşu Kadın, Bitkiler, Çocuk Kalanlar, İnsanlar, Kasabalı Çocuklardır.* Yapıtta sadece adı geçen karakteristik özellikler göstermeyen III. Kişiler ise; *Anne, Anne Kalan, Baba, Bebek Kalan, Büyük Anne, Genç Gezgin (İnsan Kaçakçısı), Gizli Kameramanlar, Güvenlik Görevlileri, Kasaba Halkı, Katı Yürekli Başkan, Komşular, Köpek Eğitmeni, Kraliçe, Nanga Acunlar, Obur Kral, Öğretmenler, Suçlu Güvenli Görevlisi, Yabancı Bilgi, Yabancı Ülkelerin Bitki Bilginleri, Z Harfiyle Başlayan Ülkenin Konuşmacısı'dır.*

YAPITTA KAHRAMANLARIN KAREKTER İNCELEMELERİ

Küçük Bahçıvan (Genç Bilgin):

Genç Bilgin, bitki sever ve bitkilerle iletişim kurma yeteneği olan bir bireydir. Genç Bilgin'in ilk ismi olan Küçük Bahçıvan'ı alışı ailesinden bitki yetiştirmek istemesi kurgusunda anne babasının şu tutumuyla okura aktarılır:

“Ana babası onun bu içtenlikli coşkusunu söndürmek istemediler. Bahçenin bir bölümünü oğulları için ayırdılar. O günden sonra çocuğun adı «Küçük Bahçıvan»a çıktı”(Dayıoğlu,2004: 9).

Küçük Bahçıvan'ın bitkilerle iletişim kurma şekli karakterin şu davranışı ile olay kurgusunda şöyle yansır:

“... Küçük Bahçıvan annesini sevinçle ellerini çırparak cevapladı:

—Onlar benim sözümü dinlediler. Her gün buraya gelip, 'Haydi, çabuk yeşerin! Yeryüzü çok güzel. Pırıl pırıl sıcacık güneşe kavuşun. Çıkın artık toprak altından. Lütfen çıkın!' diye yalvarıyordum. Onları öyle seviyorum ki! Sanırım onlar da beni sevdiler. Yoksa sözlerime kulak aşmazlardı” (Dayıoğlu,2004: 9).

Küçük Bahçıvan'ın karakteriyle ilgili özelliği, karakterin insanüstü yeteneğinin komşulara duyurulması kurgusunda komşunun yorumuyla şöyle yansır:

“Anne bu olaydan çok etkilenmişti. Durumu komşulara duyurmaktan kendini alamadı. Ne var ki, komşular olanları pek önemsemediler. Kimi, «Rastlantıdır» dedi. Kimisi de, «Bahçenin o bölümü daha iyi güneş alıyordur,» görüşüyle olayı kulakardı etti.

Sadece komşulardan biri olaya ilgi duydu. İşini gücünü bırakıp Küçük Bahçıvanın bahçesini görmeye geldi. İlk iş olarak çevreyi inceledi. Küçük bahçenin hiçbir özelliği yoktu. Toprağın öteki bölümleri gibi günün bir bölümünde güneş görüyordu. Üstelik çitin hemen dışındaki tohumlar hâlâ uykuydu.

Komşu hanım daha sonra Küçük Bahçıvanla uzun uzun konuştu. Ondan ayrılırken yanaklarını öptü.

-Sen gerçekten bir bitki dostusun. Tohumlara gösterdiğin sevgi ve ilgi onları etkiledi. Tatlı sözlerin, içtenlikti yalvarışların hoşlarına gitti. Seni sevindirmek için erkenden çimlendiler. Buna yürekte inanıyorum,» diyerek onu kutladı. Ayrılırken onu evine davet etti...”(Dayıoğlu,2004: 10)

Bitki sever komşu hanımdan Küçük Bahçıvan'ın bitkilerle iletişim kurmayı öğrenişi konuşma yoluyla okura şöyle aktarılır:

“Küçük Bahçıvan bitkisever hanımı büyülenmiş gibi izliyordu. O sırada komşu hanım ona döndü.

—Hasta çiçeklerle sen de konuş. Onlara tatlı sözler söyle. İyileşirlerse nasıl sevineceğini anlat, dedi.

Küçük Bahçıvan önce ne diyeceğini kestiremedi. Bir süre donakalmış gibi sustu. Sonra dili çözüldü.

—İyileşin lütfen. Hastalığı yenin. Gövdeniz güçlensin, yapraklarınız yeşersin, dallarınız yeniden çiçeklerle bezensin. Dünyamız şenlensin. Çiçeklerinizi gören insanların içi sevinçle dolsun.

Küçük Bahçıvanın sözleri sona erince, bitkisever komşu onu coşkuyla alkışladı.

-İşte böyle yapmak gerek. Bitkiler de canlıdır. Bizleri anlarlar. Hele hele sevmekten, ilgi görmekten öylesine hoşlanırlar ki! Hasta bitkileri sağlıklarına kavuşturmada sevgi ve ilgi çok etkin birer ilaç oluyor, dedi(Dayıoğlu,2004: 11).

Küçük Bahçıvan'ın çalışkan kişiliği ve işlerini kendinin yapmaktan hoşlandığı yazarın yorumuyla açıklama yoluyla okura şöyle aktarılır:

“Küçük Bahçıvanın binbir emek ve özenle yetiştirdiği ilginç bitkiler ününe ün kattı. Bu başarılar onun bitkilerle ilişkisini daha bir pekiştirdi. Evlerini çevreleyen bahçenin tümü artık onundu. Bahçenin bir köşesini laboratuvar olarak kullanıyordu. Deneylelerini orada yapıyordu. Ana babası ona her konuda yardımcı olmaya istekliydiler. Ama Küçük Bahçıvan her şeyi kendi emeğiyle başarmaktan hoşlanıyordu. Bu yüzden çalışmalarına kimseyi karıştırmıyordu”(Dayıoğlu,2004: 12).

Kasabada düzenlenen bitki yetiştirme yarışması kurgusunda Küçük Bahçıvan, çocuklarla yaptığı şu konuşmada anlatının iletisini okura sezinletirken, bitkilerle iletişim kurma yöntemini de okura aktarır:

“...Çocuklar bu çiçeklere bakıp bakıp Küçük Bahçıvana hep şu soruyu soruyorlardı:

—Bu denli görülmemiş güzellikteki çiçekleri nasıl yetiştirebiliyorsun?

Küçük Bahçıvan arkadaşlarına hep şu cevabı veriyordu:

—Ben bitkileri seviyorum. Onlar da beni seviyorlar. Her zaman onların çok güzel olmalarını diliyorum. Onlar da bu isteğimi kırmıyorlar. Güzelleştikçe güzelleşiyorlar.

Kimi arkadaşları onu anlıyordu. Bazılarıysa, «N'olur, bitkileri sevmeyi bize de öğret!» diye yalvarıyorlardı. Küçük Bahçıvan önceleri bu tür çocuklara ne diyeceğini kestiremedi. Ama sonradan onları şöyle cevaplamaya başladı:

-Sevgi öğretilemez ki. Bu duygu insanın içinden gelmeli. Ama bu dediklerimden umutsuzluğa kapılmayın. Bir şeyi ya da kimseyi sevmeyi yürekten isterseniz, bunu başarabilirsiniz. Çiçekleri sevmek mi istiyorsunuz? Sokaklarınızı çiçeklendirirken sadece yarış kazanmayı düşünmeyin. Çiçeklere hizmet etmekten hoşlanmaya çalışın. Bu uğraştan mutlu olun. Bu duygularınızı çiçekler çabucak sezinler. O zaman fideleriniz coşkuyla boy atar. Çiçeklerinizin renkleri daha bir gözalıcı olur.

Onun bu sözlerini duyan çocuklar, Küçük Bahçıvanın gizini öğrendik, diye sevine sevine çiçeklerine hizmet etmeye koşuyorlardı”(Dayıoğlu,2004: 15).

Karakterin, bitki yetiştirmedeki üstün yeteneği çevresindeki karakterlerin ve yazarın yorumuyla okura şöyle yansıtılır:

“Giderek bu eşsiz kasaba örnek belde olarak dünya televizyonlarında gösterilmeye başladı. Bu tanıtım programlarında sadece kasaba değil, Küçük Bahçıvanın başarıları da yer alıyordu. Kasaba binbir çeşit çiçekle bezenmişti. Ama bunların en güzeli, en ilginç, en görkemlisi bile Küçük Bahçıvanın yetiştirdikleriyle boy ölçüşemiyordu. Kasaba halkı da bunun bilincindeydi. Bu yüzden kimileri Küçük Bahçıvana gıpta ediyor, kimileri onu kıskanıyor, kimileriye çocuğa karşı içten içe öfke besliyordu. Ama çoğunluk onunla övünüyor. Her şeyi o başlatmıştı, hâlâ da eşsiz çiçekler, meyva ve sebzeler yetiştirmede başı çekiyordu”(Dayıoğlu,2004: 18).

Karakterin dünyadaki kötülüklerle ilgili bilgisizliği aktarılırken okura bu konuda da kendini geliştirmesi iletisi yazarın yorumuyla açıklama yoluyla şöyle yansır:

“Küçük Bahçıvan akıllı olmasına akıllıydı, ama yaşam deneyimi yoktu. Dünyayı, insanları yeterince tanıyamıyordu. Küçüklüğünden beri kendini bitki yetiştirmeye adanmıştı. Tüm dikkatini bu çalışmalar üstüne toplamıştı. Bunun dışında insanlarla derinlemesine bir ilişkiye girmemişti. Çok kitap okuyordu. Ama bu kitaplar hayatı anlatan türden değildi. Hemen tümü bitkilerle ilgiliydi. Kısacası Küçük Bahçıvan dünyadan habersizdi.

Ana babası da ona yaşamla, insanlarla, dünyayla ilgili fazla bir şey verememişlerdi. Baba eve arada bir gazete getiriyordu. Karı koca bu gazeteyi elleri değdikçe okumaya çalışıyorlardı. Oğullarına öğrenim parası biriktirdikleri için eve televizyon bile alamamışlardı” (Dayıoğlu,2004: 21–22).

“Küçük Bahçıvanın gerçek özelliklerini kendi ülkesinde bilen yoktu. Ona sadece meraklı, sevecen, duygulu bir bitkisever gözıyla bakılıyordu. Çocuğun gerçek yetenekleri öğrenilseydi, devletin ona sahip çıkacağı kesindi” (Dayıoğlu,2004: 24).

Karakterin geçmiş deneyimlerinin üstüne koydukları ile kendini geliştirmesi açıklama yoluyla aktarılırken karakter okurla gerçek düzlemde buluşturulur:

“Böylece Küçük Bahçıvan başkentte öğrenime başladı. Çocukluğunda edindiği deneyimleri bilimsel öğelerle birleştirence önünde yepyeni ufuklar açıldı. Öğrencilik süresince araştırmalarını da aksatmadı. Barışsever Başkanın ona armağan ettiği laboratuvarında bitkiler dünyasının kapılarını zorlamayı sürdürdü.

Yüksek öğrenimini bitirdiğinde tek bir amacı vardı: Bitkilerle iletişim kurmak. Tüm çalışmalarını bu amaç doğrultusunda yoğunlaştırdı. Bitkilerin gizemli dünyasına girmenin en kestirme yolu iletişimdi.

Küçük Bahçıvan artık genç bir bitki bilgini olmuştu. Kendine güveniyor, araştırmalarını aralıksız sürdürüyordu...” (Dayıoğlu,2004: 27)

Genç Bilgin kaçırılma olayının ardından bir anda büyür ve çok başarılı bir bilimci olur. Abartılı bir kurguda idealize edilen Bilgin’in bitkilerle zihinsel iletişim kurması ve donanımların ona sağladığı olanaklarla üzerine aldığı görev okura açıklama yoluyla aktarılır:

“Bitkilerle iletişim kurmak için basit bir aygıt yapmıştı. Bu aygıt hava sıcaklığını grafik kâğıdına işleyen ısıölçere benziyordu. Genç Bilgin laboratuvarında özel olarak ürettiği bazı bitkileri bu aygıta bağlıyordu. Odada gürültülü müzik başlayınca bitki gerginleşiyordu. Bu gerginlik yüzünden üzerinde oluşan titreşimler aygıt yoluyla grafik kâğıdına çiziliyordu.

Genç Bilgin bu iletişim deneyleri sırasında bitkilerle ilgili öyle çok gizi çözdü ki, çok geçmeden onlarla karşılıklı iletişim kurmayı başardı.

Deney bitkileri artık sadece laboratuvarında değil, kilometrelerce uzaktan da onunla iletişime girebiliyorlardı. Genç Bilgin giderek özel deney bitkileri dışında başka bitkilerle de iletişim kurulabileceğine inanıyordu.

Deneyler sırasında bitkilerin çevreye enerji yaydıklarını saptamıştı. Bu bilgiye dayanarak şöyle bir deney yaptı: Bir ağacın tohumundan önce küçük bir fide üretti. Sonra bu fideyi ana ağaçtan çok uzaklarda bir yere dikti. Sürekli deneyler sonunda, ana ağaçla fidenin iletişim içinde olduklarını saptadı. Bu iletişimi sağlayan, bitkilerden yayılan özgün enerjidi.

Bitkilerin bu tür gizemli özelliklerini değerlendiren genç Bilgin, onlarla zihinsel iletişime geçmeyi de başardı. Kendi yetiştirdiği özel deney bitkilerinin tepkilerini hiçbir aygıt kullanmadan anlamaya başladı. Kendi de bu yolla aynı bitkilere duygu ve düşüncelerini aktarabiliyordu. Bu çok yavaş ilerleyen derin bir iletişimdi. Ama genç Bilgin gelecekte bu doğrultuda çok büyük başarılar elde edeceğine inanmıştı.

Bu gelişmelerden hiç kimsenin haberi yoktu. Çalışmalarıyla ilgili bir açıklama yapabilmek için buluşlarını binlerce kez denemeliydi. Sonuçlar herkesin anlayabileceği düzeye gelmeliydi. Sözleri, görüşleri, elle tutulur, gözle görülür niteliğe ulaşmalıydı. Oysa ona göre her şey henüz deneme aşamasındaydı. Arada bir karşılaştığı başarısızlıklar, yanılgılar onu böyle kuşkulu davranmaya itiyordu. Bu yüzden bitkilerle iletişimini gizli tutmaya özen gösteriyordu.

Genç Bilgin en çok da bu buluşun kötüye kullanılmasından korkuyordu. Ona göre insanlık henüz bitkiler dünyasına girmeye hazır değildi. İnsanoğlunun gizemlerle dolu bitkiler dünyasına girebilmesi için daha pek çok aşamadan geçmesi gerekiyordu.

Genç Bilgin bir yandan araştırmalarını sürdürüyor, bir yandan da üniversitede ders veriyordu. Bu öğretmenlik görevi de onu çok mutlu kılıyordu. Yaşamını öğrencilerine ve araştırmalarına adanmıştı. Öğrenmek ve öğretmek onun yaşam biçimi olmuştu.

Aylardır bir tohum üzerinde çalışmaktaydı. Bu tohumdan çok duyarlı bir deney bitkisi elde etmeyi umuyordu. Gerçekten umudu boşa çıkmadı. Özel tohumdan küçük bir saksı bitkisi yetiştirdi. Bu bitki öylesine duyarlıydı ki!.. Genç Bilgin onunla kolayca iletişime geçebiliyordu. Bu akıllı bitki, genç Bilginin başka bitkilerle de iletişim kurmasına yardımcı oluyordu.

Kayıp Devlet Başkanını bulacağını iddia eden genç Bilgin, işte bir kimliğe sahipti. Barışsever Başkanın kaybolmasına o da çok üzölmüşü. Başkandan çok büyük iyilikler görmüşü. Bugünkü başarısını ona borçlu olduğunu biliyordu. Bu duygu ve düşüncelerin etkisiyle Başkanı bulmayı üstlenmişti”(Dayıoğlu,2004: 28–29).

Yetiştirdiği bitki yardımıyla kayıp iyi yürekli başkanı bulan Bilgin'in bitkilere olan saygısı ve onlara verdiği değer karakterin davranışı ve yazarın yorumuyla aktarılır:

“Bilginin başarısının yankıları tüm dünyaya yayıldı. Dünyanın dörtbir yanından genç Bilgine kutlamalar yağdı. Ayrıca bazı yabancı ülke bilginleri onu aralarına çağırıldılar. Araştırmalar için işbirliği önerdiler. Bu çağrı mektuplarından biri genç Bilgini çok etkiledi. O mektup küçücük bir çocukken kendisine inanan yabancı bilgin dostundan geliyordu. Geçmişte onu kaçırmaya kalkışıp başaramamışlardı. Ama şimdi aynı ülkeye dostu tarafından yeniden davet ediliyordu. Ne var ki, bu kez konuk olarak bekleniyordu.

Genç Bilgin tüm bu çağrılara olumsuz cevap verdi. Ülkesinde kalıp araştırmalarını tek başına derinleştirmek istiyordu. Yabancı bilginlerle işbirliği yaparken, yanlış bir deney ya da olumsuz bir iletişim yüzünden bitki dostlarının küsmesinden korkuyordu. Böyle bir durumda bitkilerin gizlerini insanoğluna açmaktan vazgeçebileceklerini düşünüyordu.”(Dayıoğlu,2004: 35–36).

Genç Bilgin bitkiler hakkında pek çok bilgiye sahiptir ancak; onlarla özdeşleşme hakkında bilgisi yoktur. Bu kurguyla yazar, idealize kahramanı okurla gerçek düzlemde buluşturur ve okurun anlatıya olan ilgisini artırır:

“...Bilgin adayı çocuk Kalan'lar, bitkilerle özdeşleşmeyi eğitim yoluyla öğreniyorlardı. Genç Bilgin önce aday çocuklarla birlikte özdeşleşmenin ana kurallarını belledi. Bu çalışmalar sırasında tanıdığı bilgin adayı çocuk Kalan'lara hayran oldu. Küçücük yaşlarına karşın, her şeyi öylesine kolay kavıyorlardı ki! Genç Bilgin çok kez kendinden utanıyordu.

Verilen ipuçlarına göre, o da bitkilerle özdeşleşmeyi beceri-yordu. Ama bunu sürdürüyordu. Bitkiyle bütünleşip görünmez olduktan sonra hücreleri gevşiyordu. Çözölüp dağılarak, özdeşleştiği bitkinin dibine yığılkalıyordu.

Bilgin adayı çocuk Kalan'lar onun hatalarına gülmekten kendilerini alamıyorlardı. Bu durum genç Bilgini pek üzüyordu.

Özdeşleşme eğitiminin yavaş ilerlemesi, Bilgin Kalan'ları ve bitkiler dünyasını tedirgin etmeye başlamıştı. Bir gün Bilgin Kalan'lar kendi aralarında bir toplantı yaptılar. Kimi Bilgin Kalan özdeşleşmesinin uç püf noktasının genç Bilgine hemen açıklan-

masından yanaydı. Ötekilerse buna karşıydılar. Eğitim sona ermeden böyle bir açıklama yapmanın tehlikeli olacağına inanıyorlardı.

Gerçekten bitkilerle özdeşleşme eğitimi zorlu çalışmalar ve uzun aşamalar gerektiriyordu. Bilgin adayı çocuk Kalan'lar yıllarca bu doğrultuda eğitimden geçiyorlardı. Özdeşleşmenin en önemli üç püf noktası, bu çalışmalar sona erince açıklanıyordu.

Sonunda özdeşleşmenin üç püf noktasının genç Bilgine açıklanmasına karar verildi. Genç Bilgin kısa bir süre yoğun eğitim serasına kapatıldı. Orada yüzlerce kez değişik bitkilerle özdeşleşme alıştırmaları yaptı. Bu yolla özdeşleşme yetisi hızla gelişti”(Dayıoğlu, 2004: 95-96).

Genç Bilgin'in bitkilerle özdeşleşmesi ise Bilgin'in kayboluş kurgusunda şöyle yer alır:

Bilginin yok oluşunu görüntüleyen fotoğraf ve filmler daha da ürperticiydi. Önce tüm bedeni kırmızı ışıklar saçan minik noktacıklara bölünmüştü. Sonra da bu titrek tanecikler ağaç tarafından emilip yok olmuştu.(Dayıoğlu,2004: 135).

Genç Bilgin'in yardım sever kişiliği ise okura şu davranışı ile sezinletilir:

“Genç Bilgin bitkisel iletişimle durumu hemen Bilgin Kalanlara duyurdu. Onların olup biteni bildiklerini öğrenince çok şaşırıldı. Ayrıca Nanga Parbat'a geri dönebilmek için orda burda koşuşturup duran çocuk Kalan'lara pek acıdı.

Ne var ki, Bilgin Kalan'lar onun gibi düşünmüyordu. «»Çocuklar Kalanya kurallarını çiğnediler. Dağa dönmeyi başarabilirlerse, onları sevgiyle bağrımıza basacağız. Başaramazlarsa, onlar için yapabileceğimiz bir şey yok,» diyorlardı.

Yazık ki, genç Bilgin de onlara yardım edecek durumda değildi”(Dayıoğlu, 2004: 111).

Genç Bilgin'in dünya için bir kurtarıcı olduğu abartılı bir anlatımla okura yansıtılırken karakter ideal bir portre ile okura sunulur:

“Bilgin dünyanın en çok sevilip sayılan insanıydı. Öfkeli bitkilerle insanları barıştırıp yeryüzünü kapkara bitki örtüsünden kurtarmıştı. Bitkiler Bilginin aracılığıyla insanlığa olağanüstü ödülleri sunmuşlardı. Yeryüzü onun yardımıyla cennete dönmüş, insanlar, sağlıklı, mutlu ve sevgi dolu bir yaşama kavuşmuşlardı. Savaşlar unutulmuş, uluslar dostluk ve kardeşlik ilkelerine dört elle sarılmıştı. Tüm bunlar genç Bilginin yardımlarıyla gerçekleşmişti. Dünya ulusları canları kadar sevdikleri bu insanla iletişim kurmaktan çok mutlu oluyorlardı”(Dayıoğlu, 2004: 134).

Genç Bilgin, çok çalışkan, azimli, duyarlı, duygusal ve bitkilere hayran bir karakterdir. Ancak kahramanın fiziksel görünüşüne ilişkin bir betimleme

bulunmamaktadır. Bu yönüyle karakter fiziksel bakımdan kapalı karakter özelliği göstermektedir.

Karakter, geçmiş bilgilerinin üzerine yeni projeler oluşturur. Bitkilerle ilgili bilgisel bir devinim yaşar. Çocukken bir bitki bilimcisi tarafından uzak ülkelere kaçırılmaktan son anda kurtulan Genç Bilgin, ünlü bir bitki bilimcisi olduğunda aynı bilginin onu uzak ülkelere çağrısını reddeder. Bu yönleriyle karakter devingen karakter özelliği gösterir.

Karakter, yazarın ve diğer karakterlerin açıklaması yoluyla, yazarın yorumuyla ve diğer karakterlerin yorumuyla geliştirilmiştir. Ancak konuşma yoluyla karakterin gelişimi gerçekleşmemiştir.

Kalanlar:

Kalanlar, büyük bir doğal felaketten kurtulan yüz gencin oluşturduğu bir topluluktur. Kalanların felaketten kurtuluşu ve yaşam alanları kuruşu yazarın yorumu ve açıklama yoluyla okura şöyle aktarılır:

“Dünya artık sel suları ve çamur katmanlarından bir kabukla kaplanmıştı. Ama bu koşullarda bile hâlâ yaşamayı başaranlar vardı. Bunlar tahtalara, ağaç parçalarına tutunarak su yüzünde kalmaya çabalayan güçlü gençlerdi.

Ne var ki, bu yürekli gençlerin sayıları giderek azalmaktaydı. Kimilerini burgaçlar yutuyor, kimileri direncini yitirip sulara gömülüyordu. Tufan sona erdiğinde su üstünde yüz insan kalmıştı. Bunlar tutundukları tahtalara başlarını dayamış, bitkinlik içinde soluyup duruyorlardı.

Bu yüz genç günlerce oradan oraya sürüklenerek, ayak basabilecekleri bir kara parçası aradılar. Tümü de güçsüzlükten sulara gömülmek üzereyken, ayakları karaya değdi. Yer çamurla kaplıydı. Gençler ayağa kalkıp balçığa sapladıkları dayanaklara sevinçle sarıldılar.

Çok geçmeden çevreyi saran sular çekildi. Suyun sürüklediği bitki kökleriyle dalların kabuklarını kemirerek açıklarını giderdiler. Kaya oyuklarına birikmiş olan suları içtiler. Sonra birbirleriyle tanışmaya başladılar.

Tufandan arta kalan bu gençlerin her biri başka bir ulustandı. Birbirlerinin dillerini anlayamıyorlardı. Ama yaşam sevinciyle dopdoluydular. Benzer coşkularla dolu olduklarından birbirlerine dört elle sarıldılar. Çok geçmeden adı sanı bilinmeyen bir dağın

doruğunda bulduklarını anladılar. Sular çekildikçe, ortaya sarp kayalar çıkıyordu. Burada barınmak şöyle dursun, uzanıp yatacak düz bir yer bile yoktu.

Ellerindeki tahtaları destek edinerek, binbir zorlukla aşağılara doğru indiler. Giysileri parçalanmıştı. Hemen tümü çıplak durumdaydı. Ama, bedenleri balçıkla kaplı olduğundan, çıplaklıkları tedirgin edici değildi.

Gençler bir süre sonra sarp kayalardan kurtulup düz bir yere ulaştılar. Burası çok yüksek iki tepe arasında oluşmuş, küçük bir vadiydi. Güneş öylesine güzel parlıyordu ki!.. Çevre de yeşermeye başlamıştı. Gençler bu güzel vadiye yerleşmeye karar verdiler. Zaten düz duvarı andıran kayaları aşip daha aşağılara inmek olanaksızdı.

Çevreyi araştırırken çok büyük bir ağaç köküne rastladılar. Bu görkemli ağaç tufanda köke yakın bir yerinden kırılıp devrilmişti. Gövde sulara kapılıp yok olmuştu. Ama kök direnmeyi başarmıştı. Kökün içi oyuktu. Burası gençlerin ilk barınakları oldu. Bir bölüğü yiyecek ve barınak aramaya çıkıyor, kimisi burada yatıp güç topluyordu.

Çok geçmeden birkaç küçük mağara buldular. Bölük bölük oralara yerleştiler. En büyük düşmanları soğuktu. Çevrede buldukları yosunları, bitki artıklarını balçıkla karıştırıp bedenlerine sıvadılar. Bu kabuk onları soğuktan olabildiğince koruyordu.

Kara kış bastırıldığında gençler kaya oyuklarına sığındılar. Acıktıkça karları eşeliyor, bitki kökleri çıkararak karınlarını doyuruyorlardı. Kış boyunca akıl almaz bir yaşam savaşı verdiler. Bahar gelince vadi öyle yeşillendi ki, gençler kara kışta çektiklerini unutuverdiler”(Dayıoğlu, 2004: 50–51).

Kalanların bir topluluk olarak yaşamaya başlamaları, inanç ve ortak iletişim yolları yazarın yorumuyla okura aktarılır:

“Aylar süren bu bekleyiş sırasında kendilerine ve birbirlerine eğilme olanağını buldular. Tümü de çok kutsal bir amaç için birlik olmuşlardı. Bu amaç «yaşamak»tı. Gençlerin her biri dünyanın başka bir yerindendi. Birbirlerinin dillerini bilmiyorlardı. Ama birbirlerini anlıyorlardı. Hele zaman geçtikçe bu sözsüz iletişim öylesine gelişti ki!..

Kimi zaman mağaranın duvarlarına ya da yere duygu ve düşüncelerini belirten resimler çiziyorlardı. Bu tür iletişim de hoşlarına gidiyordu. Tümü de tufandan kurtulmaya, olağanüstü bir olgu gözüyle bakıyordu. Her biri önceleri ayrı ayrı tanrılara inanıyordu. Ama mağaraya yerleşeli beri tek bir Allah'a inanmaya başladılar. Hepsini tufandan kurtarıp biraraya getiren tek bir gücün bilincine varmışlardı. Eğer öteki tanrılar tufana söz geçirebilmiş olsalardı, aileleri de burada olacaktı. Demek ki, tümünün de kurtulup bu dağa sığınmasını, öteki tanrıların üstünde tek bir tanrı sağlamıştı.

Gençler kutsal yaşam amacı yanında, bu inanç birliğiyle de birbirlerine yürekten bağlandılar. Onlara yeryüzünde insan soyunu sürdürme görevi verildiğine inanmaya başladılar. Giderek bu bilinçle eşlerini seçtiler.

Gençler topluluğa Kalan'lar adını takmışlardı. Birlikte yaşadıkları mağaraya da Kalanya diyorlardı. Kalanya'da ortak bir dil gelişmeye başlamıştı. Bu dil çok basit ve yalındı. Çünkü Kalan'lar sözcüklerden çok, zihinsel iletişimle anlaşmayı yeğliyorlardı”(Dayıoğlu, 2004: 52-53).

Kalanların bitkilerle olan iyi ilişkileri, onlara hayranlıkları, karakterin davranışı ve yazarın açıklaması yoluyla düşsel boylamda okura şöyle sezinletilir:

“Kalan'lar boş zamanlarında hep bitkileri inceliyorlardı. Git gide onları öylesine iyi tanımaya başladılar ki!.. Tohumun toprak altında ne zaman çatlayacağını, körpe cücüklerin yeryüzüne ne zaman çıkacağını, ne zaman büyüüp çiçeğe, meyvaya duracağını biliyorlardı. Bitkilerin büyüme, gelişme aşamalarını izlerken hep kendilerinin çoğalamama sorununu düşünüyorlardı.

Kalan'lar tarımla uğraşmaya gereksinim duymuyorlardı. Vadideki bitkiler onları yeterince doyuruyordu. Üstelik bu bitkiler kendiliğinden üremekteydi. Vadideki bitkiler yaşamlarının bir parçasıydı. Hemen hepsi de yaşam kaynağı saydıkları bitkileri kutsal canlılar olarak görüyordu. Bu yüzden onları hem seviyor, hem de sayıyorlardı. Bu duygular sonunda giderek onlarla özdeşleşme tutkusuna kapıldılar. Kimi Kalan'lar yaprakların hışırtısından anlamlar çıkarıyordu. Kimileriye bitkilerden yayılan kokuları yorumlayarak ilginç sonuçlara varıyordu. Bu yolla her birinin sezgi gücü bileniyordu”(Dayioğlu, 2004: 54).

Kalanlarda, yetişkinlik yaşı ve yetişkinlikle gelen bitkilerle iletişim kurma yeteneği ise yazarın açıklaması yoluyla şöyle yansır:

“On iki yaşına giren Kalan insanı, zihinsel yönden yetişkinliğe erişmiş oluyordu. Bu aşamada bitkilerle zihinsel iletişime başlayabiliyordu”(Dayioğlu, 2004:58).

Kalanların, bitkilerin yardımıyla ölümü yenmeleri düşsel boylamda açıklama ve karakterlerin davranışları yoluyla anlatıda şu şekilde yer alır:

“İlk yaşlı Kalan öldüğünde, gençler cesedi ne yapacaklarını bilemediler. Bu olayda da bitki dostları yardımcı oldular. Onların önerisiyle dağ içinde «Geçmiş Bahçesi» adı verilen bir alan açıldı. Dost bitkilerin yardımıyla yapılan bu bahçenin bir köşesine, «Geçmiş Çiçeği»nin tohumları ekildi. Ölü Kalan tam bu tohumların üstüne gömüldü.

Yaşlı Kalan'ın cesedi bitki salgılarıyla kısa sürede eritildi. Geçmiş Çiçeğinin tohumları bu eriyikle tez günde filizlenerek boy verdi. Bir süre sonra da çiçeğe geldi. Bu çiçekler cam gibi yarı saydam görünümdeydi.

Kalan'lar Geçmiş Çiçekleriyle iletişime girmeyi denediler. Sonuç tam umdukları gibi oldu. İletişim sırasında ölü Kalan'ı içlerinde duyumsuyorlardı.

Böylece ölüm iç burkucu bir son olmaktan çıktı. Ölüler artık yaşayanlarla iletişime girip sonsuza dek tinsel varlıklarını sürdüreceklerdi. Bilgileri, görgüleri, deneyimleri yok olmayacaktı. Kalanya' da artık ölenlere özlem de sözkonusu değildi(Dayioğlu, 2004: 59).

Kalanların atalarına ve geleneklerine saygısı idealize bir figür olarak yansıtılırken okura da bu yönde ileti verilmeye çalışılmıştır:

“Kalan'lar bunca uygarlığa karşı geleneklerine saygılıydılar. Ataları gibi onlar da bahardan bahara kabuk değiştiriyorlardı. Bu geleneği geçmişteki gibi anlamlı şölenlerle sürdürüyorlardı.

Ama artık beden kılıflarını çamurla yapmıyorlardı. Dağ içinde yetiştirilen özel bitki liflerini dost bitkilerin salgılarıyla eritip hamur karıyorlardı. Sonra bedenlerine bu hamuru sıvıyorlardı. Bu özel bileşimli kılıf onları hem güçlendiriyor, hem de dış etkenlerden koruyordu. Kalan'ların bu yeni kabukları, bitkilerin salgıları nedeniyle fosforlu bir görünümdeydi. Karanlıkta dolaşırken ateşböceklerini andırıyorlardı”(Dayıoğlu, 2004: 60).

Kalanların, yaşam koşullarının ve geleneklerinin fiziksel görünüşlerinde yarattığı değişim, karakterin bu bağlamda devinimini şu şekilde okura yansımaktadır:

“Yeni kuşakların beden yapılarında da atalarına göre bazı değişiklikler olmuştu. Boyları giderek kısalmıştı. Bitki Kalan'lar bu durumu doğal olarak nitelendiriyorlardı. Dağ içindeki yaşam koşulları, iskeletlerinin daha fazla uzamasına engel oluyordu. Ayrıca vücutlarında tek bir tüy yoktu. Başları da saçsızdı. Taa tufandan bu yana bedenlerini koruyan kabuklar yüzünden bu duruma «gelmişlerdi. Ama bu gelenekten vazgeçmeyi hiçbiri düşünmüyordu. Atalarının duvarlara yaptıkları resimleri gördükçe, onların saçlı sakallı hallerini pek yadırgıyorlardı”(Dayıoğlu, 2004: 61)

Kalanların özlerindeki sevgiyi beslemeleri ve evrensel bir değer olan sevginin hayatlarındaki yeri karakterin davranışı ve de yazarın yorumuyla açıklama yoluyla okura yansır:

“Kalan toplumunda başkan, buyrukçu gibi kimseler yoktu. Kalan'ların en büyük özelliği, tepeden tırnağa sevgi yüklü olmalarıydı. Özlerine işlemiş olan bu yoğun sevgi kaynağı, ilk olarak atalarının benliğinde oluşmuştu. Bu kaynak giderek yeni kuşaklarda coşkun şalelere dönüştü.

Kalan'lar sadece birbirlerini sevmekle yetinmiyorlardı. Akıllarının alabildiği, gözlerinin görebildiği, kulaklarının duyabildiği, kısacası beyinlerinin algılayabildiği her şeyi sevmeye hazırdılar.

Bitkiler dünyasının Kalan'lara açılması da bu sevginin gücüyle olmuştu. Varlıklarından fışkıran sevgi yüklü titreşimlerle bitkilerin özlerine ulaşabilmişlerdi”(Dayıoğlu, 2004: 62).

Kalanların dünyadaki yaşamlarına ilişkin bilgisel devinimi ve insanda özsel olan başkalarını arama içgüdüsünün Kalanlarda cılız kalışı karakterin davranışı ile okura yansıtılır:

“Gerçekten o güne dek kendilerini yeryüzünde insan soyunun tek temsilcisi sanıyorlardı. Ataları hep böyle demişti. Dünyanın öteki yanlarının hâlâ sular altında bulunduğu içtenlikle inanıyorlardı. Bu haberdan sonra bitkisarlar soru yağmuruna tutuldu. Herkesin ağız birliğıyle sorduğı ilk soru şu oldu:

*«Dünyanın, insanlarla dolu olduğunu neden daha önce bildir-mediniz?»
Bitkisarlar bu soruya başka bir soruyla karşılık verdiler.*

«Yeryüzünde sizlerden başka insan olup olmadığını bize hiç sordunuz mu?»

Gerçekten Kalan'lar böyle bir soruyu ne düşünmüş, ne de merak etmişlerdi. Binlerce yıldır kendilerini dünyada insanoğlunun son temsilcileri sayıyorlardı. Kuşaktan kuşağına hep böyle koşullanmışlardı.(Dayıoğlu, 2004: 67).

Kalanlar, birden fazla bireyin ortak bir paydada buluşmasında oluşmuş bir topluluktur. Kalanlar, sevgi dolu, çalışkan, üretmeyi seven barışçı bir topluluktur. Vücutlarına sürdükleri hamur nedeniyle, kısa ve tüysüz bir görünümüleri vardır. Bu yönleriyle açık karakter özeliğı taşırlar.

Kalanlar, kurguda yaşamsal, bilimsel ve bilgisel olarak sürekli bir devinim içindedir. Bu nedenle devingen karakter özeliğı göstermektedir.

Karakter, açıklama yoluyla, yazarın ve diğerkarakterlerin yorumuyla geliştirilmiştir.

Yapıtta Karakterlerin Genel Çerçevesinin Değerlendirilmesi:

Yapıtta, iki baş karakter vardır. Yapıttaki kahramanların sayısının az olması,okurun ilgisini anlatıya çekmekte olumsuz bir özellik olarak yorumlanabilir. Kahramanlardan, bağımsız bir özellik sergileyen “Bilgin” erkek bir kahramandır. Kalanlar ise, bir topluluktur. Bu topluluk, cinsiyet farkı olmaksızın birlikte hareket etmektedir. İki kahramandan, Genç Bilgin fiziksel özellikleri anlatılmadığı ve olaylar karşısında duygusal tepkilerine ayrıntılı yer vermediğı için kapalı karakter özeliğı gösterir. Buna karşın topluluk olan Kalanlar bu yönleri ile anlatıda yer aldıkları için açık karakter özeliğı göstermektedir.

Karakterlerin her ikisi de devingen karakter özelliği göstermektedir. Karakterlerin geliştirilmesindeki bu özellikleri okurun karakterle özdeşim kurmasında olumlu birer örnek olabilir.

Karakterler, açıklama yoluyla, yazarın ve diğer karakterlerin yorumuyla geliştirilmiştir.

MO’NUN GİZEMİ:

ROMANIN ÖZETİ*

Roman, yazarın Sidney’e gitmek üzere bindiği uçakta, ilginç hareketleriyle dikkati çeken bir genç adamla tanışması ile başlar. Genetik mühendisi olan gencin, günümüzde her canlının kopyalama yöntemi ile çoğaltılabileceğini belirtmesi, bu yöntemle karşı olan yazarı, merak ve heyecan üzerine kurgulanan bir etkileşimin ortağı yapar. Yol boyunca, yazar ve burç adındaki genç arasında, canlıların kopyalanması olgusu üzerine ilginç bir tartışma yaşanır. Burç’un gizemli ve garip davranışları, yazarda onun bir insan kopyası olabileceği düşüncesini oluşturur. Ancak gencin davranışlarını yeterince anlamlandıramaz.

Yazar İstanbul’a döndüğünde kapıda bir duyuru belgesi görür. Bu belgede, postaneye gelmiş bir kargodan söz etmektedir. Yazar, büyük bir heyecanla kargoyu teslim alır ve gönderenin Burç olduğunu okuyunca, büyük bir şaşkınlık yaşar. Evde, titreyerek paketi açtığında, içinden altı adet teyp kaseti çıkar. Yazar, korku ve heyecanla bir numaralı kaseti dinler, kendisini

---

* Yapıtın özeti hazırlanırken “Sever, Sedat (2001: 137-149) **Mo’nun Gizemi’nin Yazınsal ve Eğitsel Özellikleri**” kaynak olarak kullanılmıştır.

kâbus dolu bir düş yolculuğunda hisseder. Burç, gönderdiği kasetlerde soluk kesen bir serüveni anlattığını, gerçek adının da Burç olmadığını açıklar. Ancak, serüvendeki kahramanların, çok sevdiği insanlar olan Burç ve Defne'nin adını taşıyacağını söyler.

Genç adam anlattığı serüveni, yazarın kendi hayal ürünüymiş gibi kurgulayarak roman haline getirmesini ister. Ancak, romanda, yazarın kendisiyle tanışmasından ve kasetlerden söz etmemesini dileğinde bulunur.

Yazar, kitabında Burç'la tanışmasından ve aralarında geçen söyleşiden söz etmek istediğini belirtir ve bu konuda gençten izin ister. Aksi takdirde, kasetleri dinlemeyip emanet olarak saklayacağını söyler. Ancak mektubuna yanıt alamaz. Sonunda, eşiyle de bu konuyu konuşup, her şeyi göze alarak kasetleri dinlemeye kara verir.

Burç'un anlattığı soluk kesici serüven, yazarın bedenini heyecanla sarar, onun yüreğini ağzına getirir. Burç'un Defne ile yaşadığı tutkulu, romantik ve gizemli aşk, yazarı gençlik yıllarına, eşiyle yaşadığı benzer aşk serüvenine taşır.

Yazar, romanın kurgusunu Burç'un aktardığı gerilimi yüksek ve çarpıcı serüvene konu olan kurguyla buluşturarak, Mo'nun Gizemi adlı bilim kurgu özellikli fantastik yapıtını oluşturur.

Romanda, kurgulanan olayı yönlendiren konumda olan Yuma ve Yuen, genetikle uğraşan bilimcilerdir. II. Dünya Savaşı'nda Hiroşima'ya atılan bomba, Yuma adlı Japon kadının, daha çok küçükken insanlardan nefret etmesine neden olur. İlk ve ortaöğretimde çok başarılı olan Yuma, New York Üniversitesi Genetik Bilimleri Bölümü'ne girmeyi başarır. Yeni gelişmekte

olan bu bölümde başarılı çalışmasıyla kısa sürede tanınır. Aynı üniversitede öğretim üyesi olarak çalışmaya başlar. Bu sırada kendisi kadar zeki ve çalışkan olan Çinli Yuen'le tanışır. Yuma ve Yuen aynı laboratuarda, genetik bilimini geliştirmek için çalışmalar yaparlar. Birbirlerine olan hayranlıkları kısa sürede aşka dönüşür ve iki bilimci evlenirler. Üniversitede evrim tarihi dersleri verirler; canlıların evrimiyle ilgili araştırmalarını Çin ve Hindistan'da yaparlar. Söylencesel Mo yarattığı ile bu araştırmalarda tanışırlar. Balık, sürüngen ve kuşların özelliklerini varlıklarında birleştiren bu olağan üstü yaratıkların Hint Okyanusunda özel ve dar bir alanda yaşadığını ve iki bin beş yüz yıl önce de ortadan kaybolduğunu öğrenirler. Belgelerden, bu gizemli yaratığın hem denizde hem karada hem de gökyüzünde yaşayabildiğini öğrenmeleri, onları Mo'nu izini sürme tutkusuna yöneltir. Özellikle, Mo'ların yaşamıyla ilgili anlatıları bu tutkuyu daha da besler. Çünkü Mo'larla yaşayan sıradan bir tayfa bile, onlar gibi gökten gelen titreşimleri algılayıp yorumlayarak geleceğe ilişkin bilgiler edinebilmiştir. Ayrıca, Mo'larla yaşadığı bilinen bazı insanlar, çevresindekiler onları ciddiye almasalar da çizdikleri haritalarla, yazdıkları kitaplarla bilime öncülük etmiştir. Belgelere göre, bu kişiler insanlığı aydınlatan bilgilerin, gezginlerin de ataları olmuşlardır.

Yuma gençliğinde Çin ve Hindistan'da Mo'larla ilgili yaptığı incelemelerden sonra, Amerika'daki üniversitede büyük bir tutkuyla Genetik Araştırma Bölümü'nü kurar. Burada çeşitli genler üzerinde araştırmalar yapar. Bu arada MO'nun izini bulmak amacıyla her yıl Hint Okyanusu'nda bulunan adalara gider ve derin deniz diplerinden çıkardığı canlıların hücre yapılarını araştırır. Amacı, olağan üstü bir gen ya da kromozom dizilişi,

görülmemiş bir DNA tipi bulmaktır. Çünkü ona göre Mo'lar balık, sürüngen, kuş beklide memelilerin biyolojik yapılarına ait özelliklerin pek çoğunu taşımaktadır. Yuma, söylencelerde iddia edildiği gibi, Mo'ların dünyaya küsüp göğe çekildiklerine inanmaz. Ona göre, bu yaratıklar karanın olumsuz koşullarından kaçarak yaşamlarının derin deniz diplerinde sürdürmektedir. Öte yandan, Mo'ların deniz dibinde değişime uğramış olabileceklerini de sürekli göz önünde bulundurur.

Hindistan'da araştırma yaparken birbirlerine çılgınca âşık olan Yuma ve Yuen'in, New York'a dönüp üniversitede gen araştırma bölümünü kurduktan sonra aralarında anlaşmazlıklar çıkar. Birbirlerini bilim alanından silmek için her türlü yola başvurmaya başlar.

Yuen'in en büyük korkusu eşinin dünya çapında bir buluş yaparak Nobel Ödülü'nü almasıdır. Yuen, bu ödülü Çin'i temsil eden bir bilimci olarak kendisi almak ister. Bir başka gerçek de Yuen'in Yuma ile evlenmesini Çin devlet başkanının istemiş olmasıdır. Amaç ise Yuma gibi parlak bir bilimcinin Amerika ya da Japonya yerine kendilerine hizmet etmesi, Çin'e büyük yara sağlamasıdır. Ancak, Yuma ve Yuen'in aralarındaki anlaşmazlıklar giderek düşmanlığa dönüşür ve sonunda boşanmaya karar verirler. Yuen, bu olaydan sonra Çin'e dönerek Şangay'da devlet desteğiyle görkemli bir araştırma laboratuvarı kurar.

Yuma uzun yıllar Amerika'daki üniversitede çalışır. Gen nakliyle kanserli hücreleri iyileştirme projesiyle Nobel Ödülü'nü kazanmasına karşın, Nobel isimli bilimciye karşı olduğu için bu ödülü kabul etmez.

Yuma, Kanada sınırında, çağın en ileri teknolojisiyle donatılmış büyük bir araştırma merkezi kurar. Burada İskoçların koyun Dolly'yi kopyalamasından çok önce çeşitli hayvanları kopyalamayı başarır. Ancak, hukuk ve din adamlarının karşı çıkacağı düşüncesi ile bu çalışmalarını bilim çevrelerinden gizli tutar. Çünkü onun temel amacı insan kopyalama projesini gerçekleştirmektir. Gizlice insan kopyalama deneylerine başlar. Ayrıca devlet desteğiyle, Japonların en çok tükettiği balıkları kopyalama yöntemiyle üretmeyi başarır.

Yuma'nın, tüm başarılarına karşın, temel amacı Mo'ların izine ulaşmaktır. Bu nedenle, bu çalışmaların yanında, düzenli olarak Hint Okyanusu'na giderek Mo'ların izini araştırır. Ancak, çok duyarlı ve gelişmiş araçlarla yaptığı çalışmalarda hiçbir iz bulamaz.

Yuma, Mo izi sürerken Yuen sürekli Yuma'yı izler. Onun peşine Çin Devleti'nin de yardımıyla gözcüler takar. Hatta bu gözcülerden bazıları, genetik bilgini kimliğiyle onun laboratuvarına girmeyi bile başarır. Böylece, Yuen, Yuma'nın genetik alanındaki çalışmalarının niteliğini öğrenme olanağı bulur.

Maldiv Devleti adına, Hint Okyanusu'nda petrol arayan şirketi Çin Devleti ve Yuen yönlendirmektedir. Bu devletin araştırmaları sırasında, robotların denizden çıkardıkları kayalar, bitkiler, canlılar Yuen ve ekibi tarafından incelenir. Robotlar, bir gün ilginç bir kaya bulurlar. Deniz dibinden zorluklarla çıkarılan bu kaya Yuen ve ekibi tarafından titizlikle incelenir. Fosiller arasında Mo ve yavru Mo kavkı ile karşılaşılması ekipte büyük sevinç uyandırır. Yuen iki yıl uğraşarak Mo fosillerini bozulmadan çıkarmayı başarır.

Küçük Mo kavkını incelerken içinde fosille kaplı canlı hücreler bulunduğu izlenimi edinir. Mo'larla ilgili olarak tek eşeylilik kurallarını araştırır. Küçük Mo kavkı üzerinde çalışarak, fosilleşmiş katmanlarla torunmuş bu hücreleri elde edip canlandırma planları yapmaya girişir. Ancak, ekibine ve laboratuvar donanımına güvenmemesi onu yeni bir plana yöneltir.

Yuen'in planında yavru Mo'nun Yuma'nın eline geçmesi öncelikli amaçtır. Yuma'yı tuzağa düşürüp yavru Mo ile çalışmaya yöneltmek ve ondan yeni hücreler elde etmesini sağlama, planın diğer aşamalarıdır. Son aşamada ise, Mo elde etmeyi başardığında, Yuma'dan yarattığı çalıp Çin'e kaçırmaktır. Yuen, Yuma'yı bu tuzağa çekmek için ayrıntılı bir planı uygulamaya koyar. Önce Mo fosilinin bulunup Male Müzesi'ne konulduğu haberini dünyaya yayar. Çünkü bu haber sonrası yıllardır Mo tutkusu ile yanan Yuma'nın Maldiv'e geleceğini bilir. Bu tuzağı yönlendirmek için Naho-bi gibi iyi yetişmiş ajanlar tutar. Daha önce işçi olarak adada göreve başlayan Naho-bi, Yuma ve ekibinin kalacağı evlere dinleme aygıtları yerleştirir.

Yuma'nın bir sabah televizyonda dinlediği haber, Maldiv'de iki bin beş yüz yıl önce soyu tükenmiş bir yaratığın fosilinin bulunduğundan söz eder. Derin denizlerde petrol arayan bir robot tarafından buluna kavkın boyu bir metredir. Bilimciler, bunun Mo yaratığına ait olduğunu bildirirler. Haberde, Maldiv Cumhurbaşkanı'nın bu eşsiz fosil için başkent Male'de bulunan müzede özel bir köşe yaptırdığı belirtildi. Haber anında ekranda sarmal oluklardan oluşan koni biçiminde göz alıcı bir kavkın belirmesi Yuma'nın aklını başından aldı. Ekibi ile büyük planı oluşturur. Amaç, Mo kavkını ele geçirmektir. Kavkı, laboratuvarında inceleyip içinde Mo'ya ait bir yumurtaya

rastlayabilme umudu bu planın gerçekleşmesini zorunlu kılar. İlk iş olarak müzedeki Mo kavkının kopyasının yapması için dünyaca ünlü bir Japon heykeltıraş Maldiv'e gönderilir. Heykeltıraş turist görünümüne bürünerek kavkı inceler, kavkın fotoğrafını çeker, özel kamera ile görüntüsünü alır Japonya'ya dönerek kopyayı yapmaya başlar.

Yuma, gerçek Mo kavkının müzeden alınmasını en ince ayrıntıları ile planlar. Fosil içindeki bir yumurta Yuma'nın dünyayı parmağında oynatacak projeler oluşturması için yeterli olacaktır. İN-MO-SAN koduyla anılacak bu canlı Yuma'nın gizli dşdr. Bu dş de yalnızca daha önce birlikte yaşadıkları Yuen bilmektedir.

Yuma Yuen'in kendisini izleyebileceği varsayımıyla ekibiyle  ayır yerde ikişer gün konaklayarak Maldiv'e gelir. nce Male'ye gelir, oradan da mzeyeye en yakın olan Cennet Adası'na gidilir.

Burç ve Defne akşam karanlığında adanın en تنها yerine bir deniz uçağı indiğini grrlere. Bu uçaktan dalgıç giysili dört kişinin inmesi onların merakını arttırır. Kumsalda kuşkulu gözlerle ilerleyen bu drtly izlemeye ve gizlerini çözmeye karar verirler.

Yuma'nın bu büyük planının gerçekleşmesi aşamasında, ortaya çıkan bu serüven düşkünü iki genç, hiç ummadıkları, yaşamayı dşlemedikleri olayların kahramanları durumuna gelirler.

Yuen'in amacı Yuma'yı Mo kavkının almaya yönlendirmektir. Yapılan plan adım adım işler. Ancak o günlerde birbirine olan duygularını açma isteğiyle yanıp tutuşan Burç ve Defne adlı iki genç de Yuen tarafından plana ortak edilir. Yuma da, hiçbir Şeyden haberi olmayan aslında Cennet Adası'na

tatile gelmiş serüven düşkünü bu iki genci, Yuen'in adamları olduğu düşüncesiyle yok etmeye kalkışır.

İN-MO-SAN olanıyla dünyaya egemen olmaya çalışan iki genetik bilimci, tutsağı oldukları hırslarını yönlendirmesiyle, Burç ve Defne'yi de düşledikleri tuzağa çekmeyi başarırlar.

Defne ve Burç'un aileleriyle gittikleri Apraka ve Papağan Adaları gezisi, Mo yaratığına ait ilgilerinin yoğunlaşmasına neden olur. Bu ilgi, Cennet Adası'nda yaşadıkları korku dolu günleri de anlamlandırmalarına, Yuma ve ekibinin amaçlarını sezinlemelerine olanak sağlar. Bu sezinleme onları dayanılmaz bir tedirginliğe iter.

Defne ve Burç'un adadaki son günlerinde, Yuma, ekibi ve Naho-bi esrarengiz biçimde ortadan kaybolur. Bu durum, gençleri yanıtını bulamadıkları sorularla kuşatır.

Tatil dönüşü, farklı ülkelere gitseler de Burç ve Defne'nin arkadaşlığı sürer. Yazışmalarında, adada yaşadıkları korkutucu olayların tedirginliğini paylaşırlar.

Yuma ve ekibi uzun bir uğraşından sonra, Mo fosilinden canlı hücre ve Mo yumurtası elde etmeyi başarır. Bunlardan biri, Mo yaratığını oluşturma amacına uygun olarak geliştirilir. Diğer ikisi de Amerika'dan gizlenerek dondurulmak üzere Japonya'ya ulaştırılır. Yuen ise, Yuma'dan Mo'yu çalıp insan Mo karışımı olan insanları türetebilmeyi düşler. Temel amacı, Mo'ları kullanarak Çin devletleriyle birlikte insanlığa egemen olmaktır. Yuen önce ünlü bir soygun ekibiyle ilk düşünüyü gerçekleştirir. Yuma'nın laboratuvarını basarak yavru Mo'yu ele geçirir.

Yuma, sevip bağlandığı yavru Mo'dan koparılışının öfkesiyle, Yuen'e Maldiv'de gözcülük yaptığını sandığı iki genci kaçırmayı planlar. Defne ve Burç'u ülkelerinden kaçıran bir ekip onları Yuma'nın Japonya'daki laboratuvarına getirmeyi başarır.

Yuen ise, yavru Mo'yu ancak üç ay yaşatabilir. Ancak Mo'nun üreme hücrelerinden örnekler alarak onları derin hücre dondurucularına yerleştirir.

Yuma, Amerika'dan gizlediği dondurulmuş hücreler üzerinde yaptığı çalışmalarla, kopyalama yöntemiyle yeni Mo üretmeyi başarır.

Yuma tarafından Defne ve Burç'un üreme organlarına, beyin hücrelerine, kan, dalak ve iliğe füzyonla Mo geni aşılır. Genler, gençlerin hücrelerinde birtakım değişimlere neden olmaya başlar. Yuma, İN-MO-SAN planıyla olağanüstü bir insan yaratacağı için çok mutludur.

Yuma, deneysel süreçlerde düzenli olarak, Defne ve Burç'a İN-MO-SAN formülünü uygular. Deneklerin giderek zihinsel ve bedensel güçleri artmaya başlar. İkinci aşama, gençlerin cinsel birleşmeye zorlayarak, Defne'de oluşacak embriyo üzerinde çalışmaktır.

Yuen'in kendi amacına ulaşamadığı için duyduğu kıskançlık, onu Defne ve Burç'u Yuma'nın elinden kurtarma planı yapmaya iter. Diplomatik sorunlar yaratarak gençleri Yuma'nın elinden kurtarır.

Defne ve Burç'un yüksek öğrenimlerini genetik bilim dalında yapmaya karar vermeleri, romandaki olaya ayrı bir derinlik katar. Olağan üstü bir başarıyla eğitimlerini tamamlayan ve bedenlerine Mo geni aşıldığından habersiz olan gençleri, bu kez de Yuen kendi tuzağına çekmeyi tasarlar.

Yuen, genetik bilim adına araştırma yapma isteklerini kamçılıyarak Defne ve Burç'u, İN-MO-SAN projesi için çalışmaya ikna eder. Onlara, iki haftalık Cennet Adası tatili önerir. Burç ve Defne'yi yeniden Mo'nun Gizemi büyülemeye başlar. Amaç insanlığa hizmet etmektir. Bu nedenle Yuen'in iş önerisini kabul ederler.

Yuen'in de Yuma gibi en temel düşü, Burç ve Defne'nin cinsel birlikteliğinden oluşacak insan özüne Mo geni aşılmasıdır. O da Defne ve Burç'u denek olarak kullanıp İN-MO-SAN'I yaratmayı amaçlar.

Cennet Adası'nda tatil yapan Burç ve Defne duygusal ilişkiye girmelerinin yanı sıra bedensel birlikteliği de gerçekleştirirler

Yuen, Defne ve Burç, uçağa bindiklerinde karşılarında, Yuma'nın buyruklarıyla hareket eden yavru Mo ile karşılaşır. O anda ustaca planlanan bir tuzağın içine düştüklerini anlarlar. Artık onların yaşam biçimini belirleyecek olan Yuma'dır. Uçağın rotasını Meksika'ya yönlendirir.

YAPITIN KARAKTER TABLOSU

KAREKTERLER	BAŞ KİŞİLER (KAHRAMANLAR)	YAN KİŞİ (ÖYKÜ YA DA ROMAN KİŞİSİ)	III. DERECEDEN KİŞİ (ADI GEÇEN KİŞİ)
Ada Fotoğrafçısı			X
<i>Albay James</i>		X	
<i>Artur</i>		X	
<i>Ayşe</i>			X
<i>Bayan Jane</i>		X	
<i>Burç</i>	X		
<i>Dany</i>		X	
<i>Defne(Dafhne)</i>	X		
<i>Ece</i>		X	
<i>Fosil Satan Kadın</i>			X
<i>Fred(Tom)</i>		X	
<i>Hintli Rahip</i>			X
<i>Kaptan</i>		X	
<i>Mo Yaratığı</i>	X		
<i>Na-hobi</i>		X	
<i>Na-hobi'nin Ninesi</i>			X
<i>Otel Memuru</i>			X
<i>Sam</i>			X
<i>Sema Hanım</i>		X	
<i>Sinan Bey</i>		X	
<i>Sue</i>			X
<i>Tayfa</i>			X
<i>Yavru Mo</i>			X
<i>Yuen</i>	X		
<i>Yuma</i>	X		
TOPLAM	5	11	9
KARAKTERLERİN GENEL TOPLAM	25		

TABLO-2

Yapıt karakter yönünden beş kahraman, on bir yan kişi ve dokuz III. kişiden oluşturulmuştur. Kahraman(karakter)lar; *Burç* adında bir Türk genci, *Defne(Dafhne)* adında Amerikalı bir genç kız, insanların ataları olduğu iddia edilen *Mo Yaratığı*, Çinli bilim adamı *Yuen*, Japon bilimci kadın *Yuma*’dır. Yan kişilerse; *Albay James*, *Artur*, *Bayan Jane*, *Ece*, *Fred(Tom)*, *Kaptan*, *Na-hobi*, *Sema Hanım*, *Sinan Bey*’dir. Yapıtta sadece adı geçen karakteristik özellikler göstermeyen III. Kişiler ise; *Ada Fotoğrafçısı*, *Ayşe*, *Fosil Satan Kadın*, *Hintli Rahip*, *Na-hobi’nin Ninesi*, *Otel Memuru*, *Tayfa*, *Sam*, *Sue*, *Yavru Mo*’dur.

YAPITTA KAHRAMANLARIN KARAKTER İNCELEMELERİ

Burç:

Burç on beş-on altı yaşlarında ergenlik döneminde, görünüşüyle yaşlılarının dikkatini çeken bir Türk gencidir. Burç, zeki, duyarlı, düşünceli, eğitilmiş, heyecanlı, serüveni seven bir karakterdir.

Yazar uçaktaki söyleşi sırasında Burç’u şu sözlerle tanımlar:

“Burç, gizemli ve garip görüntüsüne karşın, çok duyarlı ve alabildiğine zeki bir gençtir...”(Dayıoğlu, 2004: 12)

Yine yazarla söyleşi esnasında Burç’un mesleğini konuşma yolu ile belirtilirken okura da anlatının konusuna ilişkin ipuçları vermiştir:

*“ Sormadan duramadım:
— Ne iş yapıyorsunuz?
Burç bir an duraksadı. Mesleğini söyleyip söylememekte kararsızdı. Sonra konuşmaya başladı:
—Ben Genetik Mühendisiyim “(Dayıoğlu, 2004: 12).*

Burç’la Defne’nin tanışması olayında o yıllarda yazar açıklama yoluyla gencin yaşını şöyle belirtir:

“... Defne, anneciğim anneciğim! Diye sızlanarak odaya giriyordu, arkasında on beş- on altı yaşlarında bir genç belirdi.”(Dayıoğlu, 2004: 36)

Burç'un fiziksel görünüşü ise Defne'nin şu yorumuyla okura aktarılırken, okurun duygusal devinimine de örnek olur:

“ Defne içinden, ne yakışıklı çocuk! İyi de bikini sutyenimin onun elinde ne işi var, diye geçirdi” (Dayıoğlu, 2004: 37).

Yine başka bir bölümde ailesinin tutumundan çekinen Defne'nin Burç'a ilişkin düşünceleri ile Burç'un fiziksel yapısı şöyle yansıtılır:

“ Ancak, kasırgada bikini sutyeninin bulup getiren gençten, etkilenmişti. Bu, kara gözlü, siyah saçlı, yağız delikanlıyı, çok yakışıklı bulmuştu” (Dayıoğlu, 2004: 41).

Burç'un Defne'ye yeğeni Ece'yi anlatırken kullandığı sözcükler Burç'un kişiliğine ilişkin bilgileri dolaylı olarak yansıtır ve karakteri gerçek düzlemde okura özdeşim kurabileceği bir örnek olarak yansıtır:

“ Defne:

— Biz yeğenin Ece'den Söz ediyorduk.’

Burç:

—Onu konuşmaya başlarsak, gün boyu başka bir konuya geçemeyiz. O benim, yaşamdaki tek örneğim. Çalışkan, dürüst, özverili, içtenlikli, yüreği herkese karşı sevgi dolu...” (Dayıoğlu, 2004: 58)

Yazarla Burç'un söyleşisi sırasında, gencin şu sözleri kahramanın öğrenmeye olan ilgisini ve okumaya karşı tutumunu dolaylı olarak yansıtırken okura da bu bağlamda okumanın kazancını sezinletmektedir:

“Çocukluğumda ve ilk gençlik çağlarımda, romanlarınızın tümünü okumuştum. Kitaplarınız bana, pek çok konuda esin kaynağı olmuştur”(Dayıoğlu, 2004: 11).

Burç'un Tom ile yaptığı söyleşide ise Tom'un Burç ile ilgili düşüncelerinin aktarımı, Burç'un çok zeki bir genç olduğu belirtilir ve karakterin bilişsel devinimini örnekler:

“Tom, yeni bir konu açmak üzereyken, Burç söze girdi:

—Benden ve babamdan çok söz ettik. Biraz da sizden konuşalım. Dün dost olalım demiştiniz. Bunu yapacaksak birbirimizi tanımalıyız.

Tom içinden, çok zeki bir genç. Zaten öyle olmasa, Çinli Yuen onunla işbirliği yapar mı?...” (Dayıoğlu, 2004: 90)

Tom, Burç ve Defne'nin şu söyleşisi ise Burç'un bilişsel devinimine başka bir örnekken, karakteri gerçek düzlemde okurla buluşturur:

"Defne onun sözünü soruyla kesti:

—Yoksa siz de o yöreden misiniz?

Tom:

—Hayır değilim ama oraları iyi bilirim. New York'ta öğrenciyken, Wisconsinli bir gençle komşu olmuştuk. Ailesinin uçsuz bucaksız Cranberry çiftlikleri vardı. Tatillerde birkaç kez beni oraya davet etmişti.'

Burç:

— Cranberry ne demek?'

Defne:

— Hani pastalara, keklere tatlılara konur. Kırmızı, küçük üzüme benzer.'

Burç bir an düşündü:

—Belki bizde de yetişiyordur. Ama İngilizce adını bilmiyorum olabilirim. Her neyse tatlı bi meyve her halde.'

Defne:

— Evet. Amerika'da çok tüketilir. Onun için büyük çiftliklerde bol bol yetiştirilir. Tom tam üstüne bastı. Babamın değil ama, anneannemle dedemlerin, çok büyük bir Cranberry çiftlikleri var. Oradan elde edilen meyveler, taze ve kurutulmuş olarak, yabancı ülkelere bile satılıyor. Dedem bu işin uzmanıdır. Bildiğim kadarıyla en iyi Cranberry yetiştirme yarışmasında birinciliği var '(Dayioğlu, 2004: 92).

Burç'un yazarla söyleşisi sırasında, yazarın kitap okurlarının ülkemizde az olmasından duyduğu endişesini kahramanla paylaşması üzerine Burç'un verdiği şu yanıt onun öngörülü bir birey olduğunu dolaylı olarak yansıtırken, toplumda okur azlığına da dikkat çekilmektedir:

"Bu konuda fazla dertlenmeyin. Sabırlı olun. İki binli yılların yeni insanları, analarından okuma açlığıyla doğacaklar. Asıl sorun, onlara yeni yeni kitaplar üretme konusu olacak"(Dayioğlu, 2004: 19).

Burç ve Defne üniversiteyi bitirdikten sonra Yuen'in Mo yaratığı ile ilgili planlarına ilişkin şu tümceleri de karakterin olayları önceden kestirme özelliğine örnektir:

" İnsanlığın, yeni yaşan alanları gereksinimi duymaya başlaması, pek uzun zaman almayacak. Yakında, dünyanın pek çok bölgesinin, yaşanamaz duruma düşeceği, bilimsel bir gerçek. Doğru zamanda doğru bir iş yapmayı hedeflemişsiniz!..." (Dayioğlu, 2004: 268)

Yazar, Burç'un tatildeki yaşantısını anlatarak dolaylı olarak kahramanın sosyal bir kişiliğe sahip olduğunu vurgular ve karakter okura model olabilecek bir çerçevede şekillendirilmiştir:

"Burç, ailesiyle buraya tatile gelmişti. Ancak arkadaş bulmakta zorlanıyordu. Sürekli kitap okuyup, yüzmek, dalış kursuna katılmak, ona yetmiyordu. Pinpon ya da tenis için bile, annesinden başka eş bulamıyordu. Bu yüzden sıkılıp duruyordu..." (Dayıoğlu, 2004: 39).

Yazar, Burç'un ergenliğine bağlı duygusal ve duyuşsal devinimini Burç'un okul arkadaşı Ayşe'yle ilgili düşünceleri ve Defne ile ilgili çıkarımları ile şu şekilde yansıtılırken, kendi duyguları kahraman aracılığı ile yansıtıldığını sezinleyen okurun, yapıta karşı aitlik duygusu pekiştirilmektedir:

"Ayşe de Burç'un sınıf arkadaşıydı. Esmer güzeli, hoş, alımlı ve tanınmış bir ailenin kızıydı. Burç'la anaokulundan beri arkadaşlıklar. Son iki yıldır Ayşe, Burç'a arkadaşlıktan da öte, bir ilgi ve yakınlık duymaya başlamıştı. Burç da onun bu ilgisinden hoşlanıyordu. Ama kendisini pek tutmuyordu. Ayşe'nin büyümüş de küçülmüş tavırları onu tedirgin ediyordu. Buna karşın, onlarda bu kış birlikte sinemaya gitmiş, el ele tutuşmuşlardı. Teneffüslerde baş başa oturup, birbirlerine duygularından söz ettikleri bile olmuştu. Ama bu tür söyleşiler çokluk, Ayşe'nin kıskançlıkları ile son buluyordu. Kısacası Ayşe, Burç'un, sınıftaki hatta okuldaki öteki kızlarla hiçbir şekilde yaklaşmasını istemiyordu, apaçık onu kıskanıyordu. Onun bu tutumu da Burç'u sıkıyordu... Bu yüzden tatil bitip de okul açıldığında, Ayşe'den uzak durma kararına varmıştı. Öyleyken, yine de çok uzaklarda olmasına karşın, onun etkisinden kurtulamamış olmasına kızıyordu. Lacivert gözlü kızla tanışıp arkadaşlık kurabilse, Ayşe'nin etkisinden kurtulacağına inanıyordu. Bu yüzden onunla konuşup yaklaşmak için daha da sabırsızlanıyordu" (Dayıoğlu, 2004: 43).

Burç'un yaşının gereği yaşadığı duygusal devinimi, Papağan Adası'na gidecekleri günün sabahı yazarın açıklaması ile okurun gerçek düzleminde şöyle dile getirilir:

"Burç sabah kalkınca, pek neşesizdi. Kendini aptal salak bir oğlan çocuğu gibi görüyordu. Bu düşüncelerle şöyle bir karara vardı. O gün hava karmadan Defne'ye duygularını açacaktı. Arkadaşlıkları biterse bitsindi. Ama ona seni seviyorum. Sana âşık oldum diyecekti" (Dayıoğlu, 2004:131).

"Burç, onun gözlerinin buğulandığını görünce çok duygulandı. Arp tellerine dokunur gibi, olanca duyarlılığıyla, onun saçlarını okşamaya başladı. Bunu yaparken, parmakları titriyordu..." (Dayıoğlu, 2004: 169)

Burç'un düşünceli ve duyarlı bir kişiliğe sahip olduğunu ise yazar, kahramanlar arası çatışma yoluyla kahramanın davranışından yararlanarak yansıtır ve okura yaşantısında karşısına çıkacak bu tür bir sorunla baş edebilme yolunu sezinletir:

“ ...Burç'un annesi Sema Hanım gelip, tepelerine dikildi. Oğluna Türkçe çıkıştı:
— Meyve almaya gidiyorum diye, masadan kalktın. Gidiş o gidiş. Bu kız da nereden çıktı? ‘
Burç ayağa kalktı. Güleç yüzle ve İngilizce konuşarak annesine Defne'yi tanıttı:
— Bu genç kız, yeni arkadaşım Dafne.
Sonra Defne'ye döndü:
— Bu tatlı hanım da benim annem Sema.
Defne ayağa kalktı. Saygıyla Sema Hanıma elini uzattı:
— Tanıştığımıza sevindim efendim.
Sema hanım şaşkına dönmüştü. Defne'ni güzel gözlerine bakarak:
— Ben de tanıştığımıza sevindim
dedi. Sonra oğluna döndü:
— Arkadaşsızlıktan yakınıyordun. Bu hoş kıızı ne zaman buldun? Yoksa deminki kız mı?
Burç, İngilizce konuşmasını rica etti...” (Dayıoğlu, 2004: 48)

“Defne, sevinçle başını onun göğsüne doğru eğdi:
---Hey, kolyeni iyi günlerde kullan!...
Burç elini boynuna götürdü:
— O benim tılsımım. Yani beni her türlü kötülüklerden koruyacak. Bana uğur getirecek. Onu hep göğsümde taşıyacağım.
Sonra boynuna ten rengi bir kordonla asılmış olan, ortası delik fosili, avuçlarının arasına alıp sevecenlikle okşadı.
Defne:
— Fosile ne güzel bir kordon bulmuşsun. Ben de köşeye attığını sanmıştım.
Burç:
— Hiç atar mıyım? Annemin yedek gözlük bağlarından birini yürüttüm. İstanbul'a varınca, onun için iyi bir zincir bulacağım” (Dayıoğlu, 2004:196).

Burç'un duyarlılığı ve düşünceli davranışı ise Naho-bi'nin gezi önerisine cevabı, kahramanın davranışıyla şöyle yansıtılır:

“Burç:
‘Annelerimize danışalım. Akşam haberleşiriz, ‘dedi”(Dayıoğlu, 2004:139).

Burç'un merak ve serüvene düşkünlüğü kahramanın davranışı yoluyla yansıtılır:

“...Doğrusu ben de arkadaşım gibi düşünüyorum. Merak, heyecan serüven olmadan, yaşamının tatsız bir görev olduğuna inanıyorum” Dayıoğlu, 2004:171).

Burç'un hoşgörüsü ve kültürlere saygılı tutumu kahramanın konuşması yoluyla yansıtılır:

“Seninkileri bilmem ama benim ailem, böyle şeyleri sorun yapmaz sanırım. Biz, Müslüman'ız ama başka dinlere karşı da hoşgörülü ve saygılıyızdır. Bunu sana daha önce de söylemişim”(Dayioğlu, 2004:176–177).

Burç'un Defne ile ana babalarının ayrılma istekleri ve sonucuna ilişkin söyleşilerinde ise Burç'un duyarlı ve zeki kişiliği kahramanın konuşması yoluyla sezinletilmeye çalışılmıştır:

“ Burç:
— Ailelerimiz bizi, yani evlatlarını mutsuz etmemek için, ayrılmaktan vazgeçtiler.’
Defne:
— Bunu sana annen mi söyledi? ‘
Burç:
— Evet.
Defne buruk bir gülümsemeye omuz silkti:
— Bizimkiler de bana aynı şeyi söylemişti. Ne garip!...
Burç:
—Bence hiç garip değil. Ne mutlu bize ki ailemiz, bizleri mutsuz etmemek için, yuvalarımızı yıkmaktan vazgeçtiler(Dayioğlu, 2004:157)

Burç'un Yuen'in iş teklifini kabul etmelerinden Defne'nin endişesine verdiği yanıt onu serüvene yatkın özelliğini kahramanın davranışı yoluyla yansıtırken, Yuen'in önerisini hiçbir akıl süzgecinden geçirmeden kabul eden Burç, geleceklerini ilgilendiren bu konuda bile işi şansa bırakır:

“Aslında Burç'un içi rahat değildi. Ne var ki o şamada işi şansa bırakmaktan başka yapabilecek bir şey yoktu:
—Birbirimize şans dileyip bu işe atılalım. Kılı kırk yarararak üzülmenin yararı yok dedi”(Dayioğlu, 2004:271)

Burç ergenlik döneminin pek çok özelliğini yansıtmaktadır. Aşk konusundaki deneyimsizliği, Defne hakkındaki cinsel fantezileri bu durumu yansıtmaktadır.

Sorumluluktan kaçmaması ve de macera düşkünlüğü ise onun karakterinin devingenliğini örneklendirirken olay kurgusunda asıl olaya dikkat çekilmesinde etkindir; karakter olaya yön vermez kaderci ve işi sansa bırakan açık ama durağan bir karakter özelliği sergiler. Karakter, kahramanların yorumu, yazarın yorumu ve de konuşma yoluyla geliştirilmiştir. Bu yönüyle karakter kişilik özelliklerini farklı kurgularla sergiler.

Defne (Daphne):

Defne 14–15 yaşlarında, ergenlik çağında Amerikalı bir genç kızdır. Karakter iyi bir ailenin iyi eğitim almış bir bireyi olarak yansıtılır. Defne duyarlı, zeki, duygusal bir ruhsal durum sergiler. Fiziksel olarak yaşlılarının dikkatini çeken bir portre ile yansıtılır. Bu karakteristik özellikler okur için idealize edilmiş bir figür özelliği yansıtmaktadır.

Defne, yazarın yorumuyla Maldivler için olağan olan dolu yağışından kaçış kurgusunda fiziksel olarak yazarın yorumuyla şöyle tanımlanır:

“Amerikalı tatilci Daphne, on dört-on beş yaşlarında yeni yetme bir kızdı. Oda doludan kaçarken, kurtulmak için ağaca asmış olduğu, değerli bikiniyerini kapmış, odasına doğru, canhıraş bir koşu tutturmuştu...”(Dayioğlu,2004: 36)

Defne'nin bikinisini plajda unutması ve Burç'un bikiyi Defne'ye getirmesi sırasında Burç'un yorumuyla karakter fiziksel ve ruhsal yönden tanımlanır. Karakter böylece diğer karakterin yorumuyla okura açıklanır:

“Burçta ondan çok etkilenmişti. İçten içe şöyle düşünüyordu: Ne hoş kız Tanrım! Hele o Lacivert gözleri! Vücudu da daha tam gelişmemiş olsa da şu haliyle bile dayanılmaz bir çekiciliğe sahip. Ama belli ki oldukça savruk. Sağanaktan kaçarken, iyi ki ağaç dallarındaki mayolarını topladı! Ne biçim toplamaksa! bir de annem bana savruksun sakarsın, der durur...”(Dayioğlu,2004:37)

“Burç ona dostça el sallamakla yetindi. Çünkü kurşun gibi inen dolu tanelerinin, yanık teninde oluşturduğu acıya dayanmakta zorlanıyordu. Odasına doğru uzaklaşırken, bir yandan da genç kızla ilgili değerlendirmeler yapıyordu: kız çağız boylu poslu ama hala çocukluktan kurtulamamış. Utangaçlığı hatta savrukluğu, bunu gösteriyor. Tanrım, yanılmadıysam, ön dişlerinde de tel var! Ama çok güzel. Üstelik zeki, Duyarlı ve sportmen bir kıza benziyor. Onunla iyi arkadaş olunur...”(Dayioğlu,2004: 38)

Defne'nin yaşıtları gibi hayalci kişiliği, sosyal bir birey oluşu ve ailesiyle ilişkisi yazarın yorumuyla yansıtılır:

"Defne de Burç gibi arkadaşsızlıktan sıkıyordu. Oda sabahları dalış kurslarına katılıyordu. Arada bir annesiyle tenis y da pin pon oynuyordu. Bunun dışında kitap okuyor, te başına adanın çevresinde yürüyor, düşünüyor, hayal kuruyordu. Onlar da Amerika'nın Wisconsin eyaletinden gelmişlerdi. Defne'nin babası subaydı. Körfez Savaşı sırasında, Kuveyt'teki Amerikan üssüne atanmıştı. Hala orada görev yapıyordu. Aile tatil sürecinde, hafta sonları Cennet Adası'nda buluşuyordu.

Defne'nin annesi Bayan Jane de Burç'un annesi Sema Hanım gibi, içten içe, yalnızlıktan yakınıyordu. Ama tutucu bir insan olduğu için, nice sıkılsa da yabancılarla dostluk kurmaktan kaçınıyordu. Sürekli olarak kızını da bu yönde etkiliyordu. Ana kız, deniz, güneş yörenin doyumsuz güzelliği ve hafta sonları babayla buluşabilme uğruna, bu sıkıntılara katlanıyorlardı "(Dayıoğlu,2004: 40)

Yazarın yorumuyla karakter ruhsal ve sosyal yönden tanımlanırken, annenin karakterin üzerindeki etkisine dikkat çekilen bu paragrafta ve ergenlik dönemindeki okurun sorunlarına ve yaşadığı çelişiklere de göndermelerde bulunulur. Karakter yazarın yorumuyla ruhsal ve sosyal yönden şu şekilde tanımlanır:

"Defne hayal kurmayı çok seviyordu. Hele, genç kızlığa geçeli, hayal kurmak, onun için yaşam biçimi olmuştu. Hayallerini bazen yakışıklı bir delikanlı süslüyordu. Bazen okul birincisi- bazen dünya çapında bir flüt sanatçısı, bazen de insanlığı kurtaran ünlü bir bilgin olduğunu düşünüyordu. Ama bu hayaller, yine de bu cennet gibi adada arkadaşsızlıktan sıkılmasını engellemedi. Birkaç kez, dalış kursunda ve tenis kortunda, yeni yetme gençler, kendisiyle ilgilenip yakınlaşmak istemişlerdi. Defne aldığı aile terbiyesi nedeniyle, yabancılara yakın olmaktan kaçınıyordu. Böyle yapmazsa, annesiyle sürtüşmeye gireceğini biliyordu. Zaten birkaç yıldır, annesiyle tartışmaları, sıklaşmaya başlamıştı. Bu da hem kendisi hem de annesini, mutsuz kılıyordu. Tatile mutlu olmak için geldiğini düşünerek, tatsızlık çıkarmamaya özen gösteriyordu (Dayıoğlu,2004: 41)

Defne'nin Burç ile ilgili düşünceleri aktarılırken, karakterin duygusal devinimi karakterin davranışı ve konuşması yoluyla şöyle yansır:

"Ancak yüzerken de burç konusundan kopamamıştı. Kendisiyle içten içe konuşuyordu:

'Ne o benim adımı biliyor ne de ben onun. Ayrıca kimin nesi, hangi ulustan olduğunu da bilmiyorum. Ya, babamın savaştığı düşman ülkelerden gelme bir gençse! O güzelim kara gözleri, onun Asyalı olduğunun açık kanıtı. Tanrım, eğer öyleyse yandım! Annem babam onunla selamlaşmama bile karşı çıkarlar.'

Bunları geçirirken, birden aklına Sam geldi. O, sınıf arkadaşıydı. Geçen yıl birlikte, bir piyeste rol almışlardı. O, sınıf arkadaşıydı. Geçe yıl birlikte, bir piyeste rol almışlardı. O zamandan beri onu kendisine yakın buluyordu. Sam de ona karşı

duyarsız değildi. O kış, arkadaş grubuyla birkaç kez, sinemaya gitmişlerdi. Hep yan yana oturmuşlardı. Sam, fırsat yaratıp, onun elini tutmuş, filmin bir bölümünü böyle, el ele izlemişlerdi. Arkadaşları, Sam'i Defne'nin flörtü olarak değerlendirmeye başlamışlardı. Sam, Amerikalı iyi bir ailenin çocuğuydu. Çok da varlıklıydılar. Onunla olan arkadaşlığını annesi onaylıyordu. Ancak Sam kızıl saçlı, mavi gözlü, çilli bir oğlandı. Defne, bikini üstünü getiren gençle onu, hayalinde yan yana getirdiğinde, gönlü kara gözlüden yana kayıyordu..." (Dayıoğlu,2004: 42–43)

Kahramanın meraklı ve maceraya düşkün kişiliği karakterin konuşması

ve davranışı yoluyla şu sözlerle okura aktarılır:

" ...

Burç onun sözünü kesti:

—Doğrusu bilginler, buluşları ve onları soymaya çalışan çetelerle ilgili olarak, ben de çok kitap okumuştum. Filmler de gördüm. Elbette biz bilim hırsızları değiliz. Dörtlü, zararlı bir buluş peşindeyse, gizlerini ortaya çıkarmaya çalışacağız. Sence bu bilginler, insanlığa hizmet için mi çalışıyor, yoksa kötülük mü üretmeye mi çabalyorlar?

Defne:

—Gizliliğe bakılırsa, kötülük peşindeler gibiler. Ama bir bölük insana yarar sağlarken, bir bölük insana da kötülük yapmak durumunda olabilirler. Genel de okuduğum romanlar da öyle oluyor.

Burç sabırsızlıkla atıldı:

—Romanları bırak şimdi. Gizemli dörtlünün bilgin olduklarını varsayalım. Derin denizlere dalıp, görülmedik garip yaratıklar çıkarıyorlar. Sonra onları odalarına taşıyorlar. Japon kadın Tom'u azarlarken ne demişti?

Defne bir an düşündü:

—Kumlara karışan yaratıkları topla. Hala canlı olanları var. Çabucak eve götürüp incelemeye alalım... gibi bir laf etti yanılmıyorsam.

Burç.

—Evet, öyle dedi. Demek ki bunlar, derin denizlere dalıyor. Adı sanı bilinmedik yaratıkları bulup çıkarıyorlar. Sonra eve gelip, onları kesip doğrayarak inceliyorlar. Herhalde yanlarında bir sürü alet getirdiler.

Defne:

—Eğer bunlar bilginse, gizlerini çözmemiz olanaksız. Ben dün gece, bu insanların hazine avcısı filan olabileceklerini düşündüm. Buralarda biliyorsun, iki bine yakın ada var. Hatta bazı adalara ayak basılmamış. Belki geçmişte, korsanlık zamanında, hırsızlar bu adalardan birine, Hint racalarının hazinelerini sakladılar. Bizim Dörtlü, bilgin görünümüne bürünerek, o adayı arıyor olabilir..." (Dayıoğlu,2004: 84–85)

Defne'nin, Burç ile ilgili duygularını açıklama kararı alması ve kendine

özeleştiri yapması, karakterin davranışı ile şöyle yansıtılır:

"Defne bu konuda kendine kızılıyordu. Burç onda, kendini bileli beri tanımadığı duygularla, isteklerin oluşmasını sağlayan, tek erkekti. Bu duygularını, Ortaçağ kızları gibi, ondan sakladığı için, kendini pısrıklık hatta korkaklıkla suçluyordu. Bu durumu açsa, annesi onu kesinlikle bir psikologa götürürdü. Defne, duygularını hem Burç'a hem de annesine açma kararıyla odadan çıktı" (Dayıoğlu,2004:131).

Defne'nin özeleştiri yapma özelliği Burç'un dalış konusunda onun

çekingenliğine ilişkin yorumuna verdiği yanıtla da belirginlik kazanır:

“...Defne ona kızdı:

—Bunu da nereden çıkarıyorsun? Ben yetiştim artık. Senin kadar olmasa bile, oldukça iyiyim. Korkuyu hiç aklıma getirmiyorum” (Dayıoğlu,2004:132).

Tom’un Naho-bi ile arkadaşlıkları hakkında yorumuna Defne’nin verdiği yanıt onun insanlar arası sınıf ayrımına tepkisini karakterin davranışı yoluyla okura sezdirir:

“ Tom tazı gibi kulaklarını dikti:

—Ha! Sanırım o geveze çöpçüyü tanıyorum. Adadaki işçilerle görüşmenize, aileleriniz kızmıyor mu?

Defne:

—Neden kızsınlar! Naho-bi iyi bir insan. Üstelik onunla çok eğleniyoruz. Çok konik bir çocuk”(Dayıoğlu,2004:140).

Yazar, Defne’nin duygusal devinimini karakterin konuşması ve davranışı yoluyla şöyle yansıtır:

“ Defne hüzünlü bir ifadeyle, gözlerini Burç’un gözlerine dikti:

—Seninle tanışmayı öyle bir fırtınaya borçluyum. Ne zaman sağanak yağmura tutulsam ya da bulunduğum yerde fırtına çıksa, seninle tanıştığım anı anımsayacağım. Bu, yaşam boyu hep böyle olacak, diye fısıldadı” (Dayıoğlu,2004:169).

Defne’nin meraklı kişiliği ise Papağan Adası’na yolculuk sırasında kaptanın yolculardan ülkelerine özgü bir atasözü söylemelerini isteği üzerine verdiği şu yanıtı karakterin davranışı yoluyla yansıtılır:

“Defne kaptanın isteğini geri çevirmedi:

—Kediyi öldüren meraktır, atasözü Amerika’da çok kullanılır. Meraklı insanların başı dertten kurtulmaz, anlamındadır. Ama ben meraksız bir yaşam düşünmüyorum. Ot gibi yaşamamanın ne anlamı var!” (Dayıoğlu,2004:171)

Defne’nin sosyal baskı ve önyargılardan çekinmesi yani toplum bağımlı kişiliği karakterin konuşması ve davranışı yoluyla yansıtılır:

“Aslında Defne de aynı duygular içindeydi. Birlikteliklerinin son gününde, ona duygularını açmak istiyordu. Ama haftalardır, hayallerinde yaşadığı düş kırıklıklarını yaşamaktan korktuğu için, susuyordu. Daha doğrusu, aşkını dile getirmekten özellikle kaçınıyordu. Çünkü ikisinin de ülke, ulus, din, dil ayrımları yüzünden, böyle bir aşkı, içlerinde büyütüp yeşertme olanağı bulamayacaklarına, inanıyordu. Burç’a karşı ölçsüz bir sevgi duyuyordu. Deneyimsiz olduğu için, bu sevginin aşk olup olmadığını bilemiyordu. Bu yüzden aşk sözcüğünü, ağzından kaçırmamaya

özen gösteriyordu. İlişkilerini zamana bırakmaya karar vermişti. Ama Burç'un ateş saçan yoğun bakışları bedenini elektrik çarpmış gibi tir tir titretiyordu onun bakışlarından kaçmak, duygularını dile getirmesini engellemek için, kumsaldaki delikleri diline dolamıştı”(Dayıoğlu,2004:174).

Kahramanın bilinçli kişiliği, bir gençlik hatası yorumu katılarak oluşturulan olay örgüsünü kahramanın davranışı yoluyla okura sezinletilir:

“Bu coşkulu öpüşme, neredeyse, daha da ileri gidip, bu aşamada yaşanmaması gereken, cinsel birlikteliğe dönüşecekti. Ama olmadı. Hem Burç, hem de Defne, bu konuda çok iyi eğitilmişlerdi. Daha ileri giderlerse, yaşamlarının alt üst olacağını, acı çekeceklerini, hatta bu yüzden aşklarının biteceğini biliyorlardı. Olacakları olmuşları, çevrelerinde görerek, kitaplardan okuyup filmlerden izleyerek, öğrenip bilinçlenmişlerdi. İşte bu bilinçle, öpüşerek yetinmeyi başardılar” (Dayıoğlu,2004:176).

Burç'un, öpüşmeleri esnasında terlerinin iz bıraktığı kumu adadan ayrılmasına az kala Defne'ye armağan etmesi üzerine Defne'nin söylediği şu sözler onun duygusal ve duyarlı kişiliğini kahramanın davranışı yoluyla şöyle yansıtır:

“ Defne:
— Çok teşekkür ederim. İkimizden iz taşıyan bu kumları, yaşam boyu saklayacağım” (Dayıoğlu,2004:192).

Burç'un, annesi ile söyleşisin de Defne ve ailesine ilişkin Burç'un şu yorumları ise Defne'nin ailesine olan bağlılığını diğer karakterlerin açıklaması yoluyla sezinletir:

“
...
Burç neşeyle annesinin sözünü kesti:
—O kitabı ben de okudum anne. Benim kitaptan çözmeye çalışacağına, her şeyi açık açık konuşalım. Evet, bu kızı seviyorum. Ama sonunda ne olur bilemem.
Sema hanım
—Bu ne demek?
Burç:
—Defne dünya tatlısı bir kız. Çok da akıllı. Onun da beni sevdiğine inanıyorum. Yazdığı mektupları görsen, sen de inanırdın. Ancak ailesine çok bağlı. Onlar da bağınaz insanlarmış” (Dayıoğlu,2004:229).

Defne'nin Burç ile bağımlı geliştirilen karakter özelliği Yuma tarafından kaçırıldıklarında genlerine enjekte edilen Mo geninin cinsel dürtülerini

bastırmasına karşın güzel bir ekip olarak çalışmalarını kurgusunda aktarılır. Yuen'in okullarını bitirdikten sonra kahramanlara iş teklifine Defne'nin şu yanıtı, karakterlerin birbirine bağımlı geliştirilmiş olmasını karakterlerin konuşması ve davranışları yoluyla örneklenir:

“ ...

Burç:

—Ben işi kabul ediyorum. Ama Defne ile öğrencilik yıllarımızda hep, ikili bir ekip olarak çalıştık. Bundan sonra da ondan ayrılmak istemem. Eğer oda kabul ederse!...

Defne sevgi dolu bir ifadeyle onun sözünü kesti:

—Elbette Burç, sen neredeyse ben de oradayım”
(Dayioğlu,2004:269).

Düşünmeden ve araştırmadan kabul edilen iş teklifine ilişkin Defne'nin şu sözleri, onun yapıtın başından beri sergilediği kaderci kişiliğini karakterin davranışı yoluyla yansıtır:

“Dilerim, Yuen'in önerilerini kabul ettiğimiz için, pişmanlık duymayız”
(Dayioğlu,2004:271).

Yapıtta Defne karakteri, Burç karakterinin gölgesinde kalmıştır; yapıtta kız karakter daha edilgen bir özellik yansıtmaktadır. Defne'nin romanın girişinde yer almaması da Burç'un yetişkinliğine ilişkin varsayımlara yön verirken; Defne'nin okur için gerçek düzlemde yetişkinliğine ilişkin belirsizliğe neden olmuştur. Bu da okuru, konuda soyut bir boylama taşır. Defne her olayda Burç ile yan yanadır bu karakterlerin okura yansıtılışında da vardır. Bu karakterlerin bütün özellikleri hemen hemen aynı kurgu ve yollarla sezdirilir. Defne karakteri de Burç gibi öteki kahramanların yorumu, yazarın yorumu, kahramanların konuşması ve kahramanın davranışı yoluyla geliştirilmiştir. Serüven ve heyecana düşkünlüğü anlatı boyunca bir değişim göstermezken Burç ile ilgili duygularında bir devingenlikten söz edilebilir.

Karakter açık fakat durağan bir özellik yansıtarak Burç karakteri gibi asıl olay kurgusuna okuru çeker.

Yuma:

Yuma, zeki, çalışkan, başarılı, Çin'in de kazanmak istediği Japon bir bilim insanıdır. İnsanın hırs ve tutku yönlerinin baskın olarak vurgulandığı bir karakterdir.

Gizemli Dörtlü'nün adaya gelişi kurgusunda Fred'in denek canlıları yere düşürmesine Yuma'nın insanlara karşı katı tutumu, hataları hoşgörmeyen kişiliği yansıtılırken, yazar yorumuyla Yuma'nın ırkına ilişkin bilgiyi de okura aktarır:

“Akşam karanlığında, deniz uçağıyla, adanın en تنها yerine inen bu dört kişi, çok özel nitelikte, dalgıç giysilerine bürünüşlerdi. Sadece başları açıktı. Görünüşe göre, bu dört kişiden biri Japon'du öte kiler ise Amerikalı ya da Avrupalı tiplerdi. Uçaktan en son çıkan kişi elindeki metal sandıktan düşüp de kumlara saçılan, deniz yaratıklarına bakarak:

—Eyvah! Eyvah! diye bağırdı.

Japon olan, onu öyle bir tersledi ki:

—Kes sesini Fred! Nerdeyse, çığlığını duyan ada güvenlikçileri, çevremizi saracak. Buzluğu kilitlemeyi yine unuttun. Çabucak yere in, onca emek boşa gitmeden, yaratıkları toplayıp kutuya doldur. Çoğu hala yaşıyor. Onlar ölmeyen, hemen işe başlamalıyız”(Dayıoğlu, 2004: 67).

Yuma, Tom'dan gençlerle ilgili bilgi alır. Karakterin hırslı kişiliği, insanlara karşı kini karakterin konuşması yoluyla yansır:

“Arkadaşları onu sabırsızlıkla bekliyorlardı. Yuma sabırsızlıkla karşısına dikildi:

—Amma da geciktin! Gençleri bulup konuşabildin mi bari?

Tom neşeliydi:

—Hem de nasıl! İki de hinoğlu hin akşamki aşk numaraları yetmiyor gibi, bu gün de sıradan tatilci kimliği sergilemeye çalışıyorlar. Ama ağızlarından epey laf aldım.

Yuma:

—Lafı uzatma. O kahrolansızca, sana kimlikleriyle ilgili, nasıl bir masal anlatıyorlar onu söyle...

Tom:

—Sakin ol patron! Oğlan Türk. Babası Çin’de yeni çıkan Sarı Ejder’i, Türkiye’de üretiyor.

Yuma öfkeyle Tom’un sözünü kesti:

—Çok iyi. Bu işi ona Yuen yılanı sağlamıştır. Çünkü aşâğılık adam, yosundan yakıt elde etme işinde de başı çekiyor. Duyduklarım doğruysa, yapay yosun yakıtı, onun Şanghay’daki laboratuvarında elde edilmiş. Yuen’e yılan demen yanlış. O alında kolları dünyaya dolanmış, koca bir ahtapot. Eeee başka ne öğrendin?”(Dayioğlu,2004: 93)

Dany’nin gençlerle ilgili erken karar vermemeleri konusundaki uyarısına ve geçmişteki deneyimini anlatmasına Yuma’nın yaklaşımı karakterin davranışı yoluyla, karakterin duyarlı kişiliğini ve işi şansa bırakmayan yönünü okura yansıtır:

“ Yuma:

—Seni anlıyorum Dany. Ancak bu iki gencin tutumuyla seninki farklı. Biz tetikte olmak zorundayız. Ana planı uygularken, kızla oğlanı, ayağımıza dolanmasını ister misin? “(Dayioğlu,2004: 97)

Yuma’nın Yuen’e olan kını ise konuşma yoluyla şu şekilde yansıtılır:

“Yuma çaresizlikle ellerini iki yana açtı:

—Ne yapalım, şimdilik bir kez daha Yuen’e yenilmiş olduk. Ama şimdilik. İki genci yok edebilirsek, Yuen yenilgi acısıyla kıvrınmaya başlayacak. Tam yirmi yıldır, birbirimizle savaşıyoruz. Kimi savaşı o kazanıyor, kimini ben. Şimdi top bende ona güzel bir oyun oynayacağım “(Dayioğlu,2004: 98).

“Yuma:

— O iki genç bizi pek fazla izleyemeyecek Yuen’e inat, onları yok edeceğim. Kızla oğlanın ölümü, Yuen’in suratına şamar gibi inecek”(Dayioğlu,2004: 99).

Yazarın açıklaması yoluyla Yuma’nın geçmişi ve insanlara olan kininin nedeni yazarın açıklaması yoluyla karakterin devingenliği okura şu şekilde yansır:

“Gizemli dörtlü aslında, genetik bilimiyle uğraşan bir ekipti. Ekibin başı, Yuma adlı bir Japon kadındı. Yuma’nın büyükannesiyile dedesi, ikinci Dünya Savaşında, Hiroşima’ya atılan atom bombasıyla, akıl almaz biçimde yaralanmışlardı. Yuma anne ve babasıyla Hiroşima’dan uzakta yaşadıkları için bombadan fazla etkilenmemişlerdi. Ancak Yuma’nın savaştan sonra dünyaya gelen kardeşi, radyasyonun etkisiyle, annesinin içinden, yamuk yumuk bir patates gibi çıkmıştı. Bu bebek, karnındaki yaraktan, garip sesler çıkararak, üç hafta yaşamıştı. Tüm bunlar küçük Yuma’yı çok etkilemişti.

Yuma ve ailesi, nice nefret etseler de, kurtuluşu Amerika’da bulmuş, savaştan sonra oraya göç etmişlerdi. O zamanlar yedi yaşında olan Yuma, nefretini beyninin hücrelerine kazımişti. Ama bunu hiç belli etmiyordu. O aslında insanların

tümünden nefret ediyordu. Sürekli olarak, türlü bahanelerle birbirlerini öldürmekte olan insanoğluna, yozlaşmış yaratıklar gözüyle bakıyordu

Kendisi, öylesine akıllı bir kızdı ki, İngilizceyi kısa sürede öğrenip, okulda yaşlılarına yetişmeyi başarmıştı. Bu başarı, onun yaşamında, çok önemli bir dönüm noktası oldu. Orta öğrenimden itibaren, okullar ona burs vermek için, birbirleriyle yarışır oldular. Gerçekten, böylesine zeki ve çalışkan bir öğrenciyi, her okul kendi çatısı altında görmek istiyordu.

Kolej bitince Yuma, Ne w York Üniversitesinde, yeni yeni gelişmekte olan Genetik Bilimleri Bölümüne girdi. Orada, sıra dışı araştırma konuları ve şaşırtıcı projeleriyle, kısa sürede gözde bir öğrenci kimliği edindi. Başarılarla geçen öğrencilik yıllarından sonra, aynı üniversitede, öğretim üyesi olarak çalışmaya başladı”(Dayioğlu,2004: 100–101).

Yuma'nın Kutsal Mo Yaratığı ile ilgili hırs ve tutkuları ise yine yazarın yorumuyla şu şekilde yansıtılır:

“Yuma, gençliğinde, Çin ve Hindistan'da, bu bilgileri edindiğinde, Mo yaratığının gizemine kapılıp, onun izini sürme tutkusuyla kuşatılmıştı.

Amerika'daki üniversiteye, bu tutkuyla döndü. Orada hemen özgün bir Genetik Araştırma Bölümü kurdu. Burada, çeşitli genler üzerinde araştırmalar yapmaya girişti. Bu arada, Mo izi bulma umuduyla her yıl, Hint Okyanusunda bulunan adalara geliyor, derin deniz diplerinde araştırma yapıyordu. Bu araştırmalar daha çok, o yörede yaşayan deniz dibi canlıları, hücre yapılarına ayrıştırıyordu. Sonra bu hücreleri inceleyerek, olağanüstü bir gen ya da kromozom dizilişi, görülmemiş bir DNA tipi bulmaya çalışıyordu...” (Dayioğlu,2004: 107–108)

Yuma'nın başarılı bir bilgin oluşu yazarın yorumuyla şöyle yansıtılır:

“Yuma uzun yıllar, Amerika'daki üniversitede çalıştı. Pek çok öğrenci ve öğretim görevlisi yetiştirdi. Bu arada, gen nakliyle kanserli hücreleri iyileştirme projesi nedeniyle, Nobel Ödülüne layık görüldü” (Dayioğlu,2004: 109).

Yuma'nın Nobel Ödülü'nü kazanmasına karşın kabul etmeyişinin anlatıldığı bölümde ise karakterin duyarlı kişiliği öne çıkarken bu da karakterin davranışı yoluyla yapıtta şöyle yer alır:

“... Ancak Yuma, ödülü koyan Nobel adlı bilgine karşı olduğu için, bu ödülü kabul etmedi. Ona göre İsveçli bilgin Nobel, dinamiti bularak insanları toplu halde yok edici silahların geliştirilmesine öncülük etmişti. Ayrıca, kendi buluşu olan bu patlayıcıyla deney yaparken, istemeden de olsa, öz kardeşinin ölümüne neden olmuştu. Tüm bunlar Yuma'ya, İkinci Dünya Savaşı sırasında, Hiroşima'ya atılan atom bombasının, insanlara ve ailesine verdiği acıyı çağrıştırmaktadır” (Dayioğlu,2004: 109).

Yuma, düşmanı olan Yuen tarafından tanımlanırken karakterin özellikleri diğer karakterin yorumuyla okura şu şekilde aktarılır:

“ Yuen, Yuma'nın hala, Hint Okyanusunda Mo yaratığının izlerini aradığını da biliyordu:

'O hiç vazgeçmez, hedefinden ve amacından sapmaz. Mo'ların izini bulma tutkusunu da ölünceye kadar yüreğinde taşıyacaktı' diye düşünüyordu...' (Dayıoğlu, 2004: 111)

Yuen, Mo fosilini bulduğu zaman Yuma'nın işindeki başarısını şu sözlerle dile getirir:

"Binlerce yıldan bu yana, varlığını sürdürmeyi başaran bu hücreleri, laboratuvar ortamında canlandırabilecek tek kişi vardı. O kişi bu paha biçilmez hücreleri, canlandırmakla kalmayıp, onlardan Mo bile türetebilirdi. Yuen'e göre bu olağanüstü kişi Yuma'dan başkası değildi" (Dayıoğlu, 2004: 129).

Yuma'nın hırslı ve tutkulu yönü Mo fosilini ele geçirme planlarında kahramanın davranışları ve sözleriyle şöyle yansıtılır:

"...Yuma tepeden tırnağa tir tir titriyordu. Konuşurken, ağzından saçılan köpükleri görünce, Tom onun şok geçirdiğini düşündü:

—Kendini toparla Yuma. Bu sarsıntı sonucunda hasta olmandan korkuyorum. Lütfen kendine gel...

—Gerekirse ne demek oluyor. Hemen bu gün o fosili ele geçirmeliyiz..." (Dayıoğlu, 2004: 240)

"... Yuma sabırsızlıkla söze girdi:

—Her ne olursa olsun. İçinde canlı izi olsa da olmasa da bu yavru Mo'yu ele geçirmeliyiz. Bildiğiniz gibi, Mo yaratığını bulmak, benim yaşam boyu erişmek istediğim tek hedeftir. Şimdilik fosilini bulduk. Şansım varsa, o fosilde canlı hücrelere rastlayabilirim. Ondan sonra, tüm dünya, tüm evren benimdir artık...

Bunları söylerken, birden yüreğine bıçak saplanmış gibi, kasılmayla irkildi:

—Ya, tapınaktaki yavru Mo fosilini, o iki gencin uyarısıyla Yuen ele geçirdiyse!" (Dayıoğlu, 2004: 241).

Yuma'nın, Burç ve Defne'yi kaçırtıp onlarla konuşması kurgusunda karakterin sözleri ve davranışları ile psikolojik durumu okura sezdirilir:

"... Yuma:

—Sizlere inanmak için aptal olmalıyım. Oysa ben dünyanın en akıllı bilginiyim. Yuen'i tanımıyorsanız, neden balkonlarımıza kadar gelip bizleri gözlemeye, hatta kapılarımızı dinlemeye kalkıştınız?

...

Yuma öfkeyle sözünü kesti:

-Yeter, konuşmayı sürdürürsen o uzun dilini, hücrelerine ayıracağım!...Bana, masum tavırlara bürünüp, roman anlatmaya kalkışma..." (Dayıoğlu, 2004: 250).

Yuma'nın acımasız yönü ve hedefine ulaşmada ki hırslı Burç ve Defne'yi denek olarak kullanması kurgusunda karakterin davranışı ve sözleriyle şöyle yansıtılır:

“Defne ve Burç, ayrı odalara yerleştirildiler. İki gün orada kaldılar. Daha sonra gözlerini bağlayarak, Kamakura Tepesinde kurulmuş olan, laboratuara götürüldüler. Başta vücut salgıları olmak üzere, kanlarını, idrar ve dışkılarını aldılar. Üreme organlarından hücre alma aşamasında, gençler çılgın gibi bağırmaya başladılar.

Yuma:

—Bunlarla uğraşamam. Hemen ikisi de uyuşturulsun. Daha sonra, vücutlarından gereken parçalar alınsın, dedi”(Dayıoğlu,2004: 251).

Yuma, tutkularının esiri olmuş, hedefinden kimsenin şaşkırtmadığı, işinde başarılı bir karakterdir. Karakter konuşmasıyla, davranışlarıyla, yazar ve diğer kahramanların yorumlarıyla geliştirilmiştir. Diğer karakterlerin yorumunda sadece Yuen’in yorumları kullanılmıştır. Konuşma yolu ile ise Fred(Tom), Defne ve Burç ile etkileşimlerinden yararlanılmıştır. Karakterin fiziksel özelliklerine ilişkin sadece Japon olduğundan bahsedilir; psikolojik olarak ise tutkulu, takıntılı ve megaloman bir portre çizilmiştir. Bu yönleri ile okur, karakterin tutum ve davranışlarını tahmin etmekte zorluk çekmez; karakter açık karakter özelliği gösterir.

Yuma, tutum ve davranışlarında anlatı boyunca bir değişim yaşamaz; hırslı, kin dolu, duyarlı olmasına karşın karşısındaki insanlara karşı acımasız bir karakterdir. Bu yönüyle de durağan bir karakter özelliği yansıtır. Anlatının gelişiminde Yuma’ya ilişkin psikolojik çözümler karakterin tip özelliği yansıtmasını engellemiştir.

Yuen:

Yuen, Çinli bir bilgindir. Bir zamanlar Çin Devleti’nin isteği üzerine Yuma ile evlenmiş; onunla araştırmalar yapmıştır. Yuen de Yuma gibi hırslı ve tutkulu bir bilgindir.

Yuen’in ulusal kimliği, karakteristik özellikleri ve Yuma ile evlilikleri yazarın yorumuyla şöyle yansıtılır:

“... İşte o aşamada, en az kendisi kadar zeki ve çalışkan olan, Çinli Yuen ile tanıştı. Yuen de Pekin’den öğrenim görmek için Amerika’ya gelmişti.

Yuma ile birlikte, aynı laboratuvarında, genetik bilimini geliştirme çalışmaları yapmaya başladılar. Yuma onun yaratıcı zekâsına hayrandı. Bu hayranlık, kısa süre de aşka dönüştü. Evlendiler” (Dayıoğlu,2004:101).

Yuma’nın yorumuyla Yuen diğer karakterlerin yorumuyla okura şöyle yansıtılır:

“Eski kocası tarafından gözlenip izlenmek, onu hem kızdırıyor hem de onurlandırıyor. Yuen en az kendisi kadar, yetenekli bir bilim adamıydı. Ama onun gibi, yaratıcı gücünü, olağanüstü bir ataklıkla kullanma yetisi yoktu. Yuma’nın gözü karaydı. Kendine ve bilgisine güveni tamdı. Bu yüzden olayların üzerine, kararlılıkla gidebiliyordu. Yuen ise ürkek, tutucu ve kuralcı bir bilgindi. Yuma onun kendi çalışma yöntemlerini taklit ettiğini de biliyordu. Bu durum da ona ölçüsüz bir onur veriyordu. Arada bir, ‘Yuen benim etlerini yiyip attığım kemikleri yalamakla yetiniyor’ diyerek böbürlenmekten kendini alamıyordu” (Dayıoğlu,2004: 112–113).

Yuen, Yuma’ya kin doludur ve onu çok kıskanır. Bu durum yazarın yorumuyla okura şöyle yansıtılır:

“Yuen’in Yuma’yı yere vurma hırsı dayanılmaz olmuştu...”(Dayıoğlu,2004: 257)

Yuen’in politik kişiliği ve pratik zekâsı ise, Defne ve Burç okullarını bitirdiklerinde onlara iş teklifi yapması kurgusunda karakterin davranışı yoluyla okura şöyle yansıtılır:

“

Yuen:

—Ben onurlu bir bilginim. Amacım insanlığa hizmet etmek. Mo yaratığını çoğaltarak, onun olağanüstü güçlerini, insanlığa egemen olma yolunda kullanabilirim. Bunu yapmıyorum. Mo’daki güçler, insana aktarmayı hedefliyorum.

Defne coşkusu gizleyemedi:

—Aman Tanrım! Suda karada, gökyüzünde yaşayabilen bir insan!... Bu, göz kamaştırıcı bir evrim olacaktır.

Yuen onun, bilimci heyecanını, ustaca körüklemeye girişti:

—Eğer, birlikte uyum içinde çalışırsak, insan uçmakla kalmayacak, uzayın derinliklerinde, kendine yaşam alanları bulup, yeni dünyalar yaratacaktır.

Burç:

— İnsanlığın, yeni yaşam alanları gereksinimi duymaya başlaması, pek uzun zaman almayacak. Yakında, dünyanın pek çok bölgesinin, yaşanamaz duruma düşeceği, bilimsel bir gerçek. Doğru zamanda doğru bir iş yapmayı hedeflemiştiniz!...

Yuen:

— Eksiğinizi tamamlamama izin verin. İN-MO-SAN projesi, doğru zaman ortaya çıkarılacak. Ama gerçekleşmesi için, doğru insanlarla çalışılması gerektiği de göz ardı edilemez. Kısacası siz bu

iş e katılırsanız, proje, doğru iş, doğru zaman ve doğru insanlar üçlemesiyle ortaya konulabilir. Bu koşullarda, projenin gerçekleşmesi zor olmayacaktır. Lütfen,, İN-MO-SAN projesine inanıp inanmadığınızı, açıkça söyley misini?...” (Dayioğlu,2004: 268)

Yuen, Yuma'nın gölgesinde geliştirilmiş bir karakterdir. Yuen, Yuma'ya göre anlatıda daha gölgede kalmış bir karakter iken anlatının sonunda öne çıkar. Yuen de Yuma ile aynı kişilik özelliklerini sergiler; insanın tutkulu, kıskanç, hırslı ve bir o kadar da duyarlı yönlerini sergileyen bir karakterdir. Bu yönleri ile karakter açık karakter özelliği gösterir. Fiziksel olarak betimleme yoluna gidilmemiş, sadece Çinli olduğundan söz edilmiştir. Karakter, yazarın ve diğer karakterlerin yorumu ve davranışları ile geliştirilmiştir. Diğer karakterlerden sadece Yuma'nın yorumlarına yer verilirken karakterin davranışı yoluyla Defne ve Burç ile yapılan konuşmalar ve karakterin diğer karakterlere yaklaşımı karakteri geliştirmede kullanılmıştır.

Yuen de Yuma gibi anlatının başından sonuna kadar kıskanç, hırslı, tutkulu ve Mo yaratığına olan tutkusunda bir değişiklik olmadan geliştirilmiştir. Bu yönü ile durağan bir karakter özelliği sergiler.

Kutsal Mo Yaratığı:

Anlatıya adını veren gizemli yaratık Mo, düş gücüne seslenen betimlemelerle okurun belleğinde görsel olarak canlanır.

Anlatıda Mo yaratığı ile ilgili genel bilgiler Yuma'nın araştırma belgelerinin tanıklığı ile okurla gerçek düzlemde şöyle buluşturulur:

“Yuma eski belgeleri kılı kırk yararak incelerken, evrim sıralamasında yer almayan, çok ilginç bir canlı türüyle yüz yüze geldi. Bu canlı, MO YARATIĞIYDI. Birbirini destekleyip doğrulayan, Çin ve Hint belgelerine göre, Mo yaratığı, Hindistan'ın güneyindeki adalarda yaşamıştı. Ancak, tahminlere göre, bu eşsiz canlı, yeryüzünde uzun süre kalamamış, iki bin beş yüz yıl önce, ortadan kaybolmuştu” (Dayioğlu, 2004: 102).

Yine aynı belgelerde Mo yaratığını fiziksel ve yaşamsal özellikleri

şöyle tanımlanır:

“Mo’lar,(balık, sürüngen, kuş) üç önemli evrim aşamasını varlıklarında birleştiren, olağanüstü yaratıklardı. Yuma, bu eşsiz canlının özelliklerini öğrenince, adeta ona âşık olmuştu. Hint ve Çin kaynaklı tarihsel belgelerde, Mo’lar şöyle betimleniyor:

Bir metre boyunda, balık gibi oval ve tombul bir bedeni var. Yuvarlak başının tam ortasında, dokuz küçük tümsekle çevrili, yumruk kadar bir çıkıntı bulunuyor. Gözleri yuvalarında her yöne döne bilen. Arınki gibi, petek göz niteliği taşıyor. Bu yüzden görüş alanı çok geniş. Denizlerin ve göğün derinliklerini, açık seçik görebiliyor. Onun için uzaklar yakın oluyor. Balığinkini andıran ağzı, kıkırdağımsı dolgun dudaklarla çevrili. Yüzün üzerinde, burun yok, ama iki iri burun deliği var. Boynu belirgin.

Balığa benzeyen gövdesinin iki yanında, kanadı da andıran, yüzgeç katmanları var. Bu yüzgeçlerin altında, kıkırdaktan oluşma, kol gibi iki uzantı bulunuyor. Kolların bitiminde, kuş pençesini andıran organlar var.

Mo’nun bedeni, karından aşağıya doğru, iç gibi inceliyor. Gövdenin bitiminde, kuyruğu andıran yüzgeç katmanlarıyla, ucu pençeli kıkırdaktan çıkıntılar var. Bu çıkıntıların uçlarında kuş pençesini andırıyor. Mo, ayağı andıran bu pençeler üzerinde dikilebiliyor. Bu ilginç yaratıkların en göze alıcı yanları, derileri. Mo’ların pembe eflatun karışımı derilerinden, gökkuşağı renklerinde, ışıklar saçılıyor derinin üzeri ipeksi pullarla kaplı. Mo denizdeyken, bu pullar sertleşiyor. Karaya çıkınca, kuruyup incelererek adeta tüye dönüşüyor” (Dayioğlu, 2004: 103).

Moların yaşam alanları ise çarpıcı örneklerle şöyle tanımlanır:

“Mo’ların akıl durduran en şaşırtıcı özellikleri ise, hem derin deniz diplerinde, hem karada hem de gökyüzünde yaşaya bilmeleri. Mo yaratığı, öylesine güçlü ki!... Vücudunun bitiminde bulunan, ayak görünümündeki kıkırdak çıkıntılarla toprağı kazıp, bir anda açtığı çukurda yok olabiliyor. Buna karşın, istediği zaman, yerçekimini yenip, göğe yükselebiliyor. Uçarken, kuyruk- ayak yöresiyle, kanat- kollar yöresindeki yüzgeç katmanları, üfürülmüş gibi açılıyor. Mo bu durumda görkemli bir kuşa dönüşmüş oluyor” (Dayioğlu, 2004: 102).

Moların üreme şekilleri ise yine belgeler tanıklığında yazarın

yorumuyla açıklama yoluyla okura gerçekçi bir kurgu ile şöyle yansıtılır:

“Belgeler Mo’ların yumurtayla üredikleri belirtiliyor. Bu belgelere göre, Mo’lar tek eşeyliydi. Erkek ve dişi cinsleri yoktu. Her iki cins tek bedende toplanmıştı. Mo’lar, yumurtalarını karada kumda ya da gevşek toprak içine kazdıkları, sığ oyuklara bırakıyorlardı. Yavru yumurtadan çıkınca, hemen onları el birlik olup suya taşıyorlardı. Yavru Mo’lar, bir süre suda geliştikten sonra, yeniden karaya çıkıyorlardı. O zaman ikinci derileri ya da evleri, barınakları sayılan, kavkılarını oluşturmaya başlıyorlardı.

Ağzında oluşan salgılarla yapılan kavkı, deniz minaresini andıran, sarmal biçiminde oluyordu. Yetişkin bir Mo’nun kavkısı, bir metreyi buluyordu. Mo’lar sürekli olarak, kavkılarının içinde yaşamıyorlardı. Dolunay zamanlarında, inceliip uzayarak, yılan gibi kıvrıla kıvrıla, adeta kavkılarının içine akıyorlardı. Dolunay sona erince, yeniden dışarı çıkıyorlardı. Büyük fırtınalarda, kasırgalarda da yine kavkılarında sığınıyorlardı. Hasta olduklarında, yaralandıklarında, kavkılarının dolambaçlı oyuklarına sokulup, kendilerini sağlıyorlardı” (Dayioğlu, 2004: 104).

Moların toplumsal yaşantısı ve tinsel oluşumları, yazarın yorumuyla, gizli belgeler tanıklığında okura şu şekilde aktarılır:

“Yazılı belgelerde, önemle belirtildiğine göre, Mo’lar, Hint Okyanusunda bulunan, özel bir bölgede, dar bir alanda yaşamışlardı. Genelde, çevredeki canlılarla iletişimden kaçınarak, kapalı bir toplum oluşturmuşlardı. Başka bir deyişle Mo’lar, hiçbir zaman, inan içine girmemişlerdi. Ama onların varlığını keşfeden kimi insanlar, Mo’ların, arasına katılmaya çalışmışlardı. Yosunla beslenen Mo’lar, aşırı uysal yaratıklardı. İri bedenleriyle hiç uyuşmayan incelikte, arı vızlamasını andıran sesler çikartıyorlardı. Değişik tınılarla çıkarılan bu seslerin, çok hoş bir ezgisi vardı. Mo’lar, yanlarına başka canlılar yaklaştığında, bu tür sesler çıkararak, denize atlayıp kaçıyorlardı” (Dayıoğlu, 2004: 105).

Beş bin yıl kadar önce ölüm cezası almış bir tayfanın tanıklığı kullanılarak açıklama yoluyla Molar ve insanlar arasındaki ilişki şöyle anlatılır:

“Belgelere göre Mo’ları ilk kez, beş bin yıl önce, ölüm cezası alıp, elleri ayakları bağlanarak denize atılan, bir tayfa keşfetmişti. Deniz dibinden su yüzüne çıkmak için çırpınırken, Mo’lardan biri, onu kurtarmıştı. Yüzerek canlının Alpaka Adasına atan tayfa, orada Mo topluluğuyla karşılaşmıştı. Mo’lar çevresini alarak, onu inceledikten sonra, kendisine yosun sunmuşlardı. Uzu süre Mo’larla yaşayan tayfa, onları iyice tanıma fırsatı bulmuştu. Bu süreçte giderek, zihinsel yapısında, inanılmaz bir gelişme olmuştu. Tüm dünyayı algılayış gücü artmış, Mo’ların dillerini anlamaya başlamıştı. Sıradan bir tayfa iken, Mo’lar gibi gökten gelen titreşimleri algılayıp yorumlayarak, geleceğe değin bilgiler edinebilen, duyarı bir bilge durumuna gelmişti” (Dayıoğlu, 2004: 105).

Yuma’nın haberlerde Mo yaratığının Maldivler’de kavkısının bulunması ile ilgili haberi duyması kurgusunda, konusunu bilim kurgudan alan anlatıda kurgusal gerçek dışı karakterle okur, gerçek düzlemde buluşturulur ve okurun karaktere yoğunlaşması sağlanır:

“HİNDİSTAN’IN GÜNEYİNDE BULUNAN MALDİV’DE YAKLAŞIK, İKİ BİN BEŞ YÜZ YIL ÖNCE SOYUTÜKENEN BİR YARATIĞIN, KAVKI FOSİLİ BULUNDU. BİR DENİZLERDE PETROL ARAYAN BİR ROBOT TARAFINDAN, GÜN IŞIĞINA ÇIKARILAN BU KAVKININ BOYU BİR METRE.

BİLİMCİLER, BU FOSİLİN, İKİ BİN BEŞ YÜZ YIL ÖNCESİNE KADAR, MALDİV YÖRESİNDEKİ ADALARDA YAŞAMIŞ OLAN MO YARATIĞINA AIT OLDUĞUNU BELİRTİYORLAR. MALDİV CUMHURBAŞKANI, BU EŞSİZ FOSİL İÇİN, BAŞKENT MALE’DE BULUNAN MÜZEDE, ÖZEL BİR KÖŞE YAPTIRDI” (Dayıoğlu, 2004: 113).

Defne ve Naho-bi’nin Mo yaratığı ile söyleşisinde karakter diğer karakterlerin yorumu ile konuşma yoluyla söylencesel bir karakter olarak şu şekilde geliştirilir:

“

...

Naho-bi:

—O fosil, Kutsal Mo'nun kavkısı. Ninem müzeye gidip gördü. Bu kesinlikle Mo dedi.

Defne:

—Bu kutsal Mo dediğin neyin nesi?

Naho-bi:

—Kutsal Mo, on binlerce yıl önce, bu yöredeki adalarda yaşamış. Yani o da gözle görülmeyen yaratıklardan türemiş. Söylenceye göre, balık gibi denizde, insanlar hayvanlar gibi karada yaşar, kuşlar gibi uçarak, gökyüzüne açılmış kimi söylencelerde onların dünyaya küserek uzaya gittikleri söyleniyor. Bu yüzden onlara, kutsal gözüyle bakılıyor. Bu Mo'lar çok gizemli yaratıklarımış. Gözleri en derinleriyle göğün yedi kat ötesini görmüş. Derinlerinde varlıklarındaki göksel enerjiden oluşma ışınlar fışkırmış.

Defne:

—Mo'ların gerçekten buralarda yaşadığına dair kanıt var mı?

Naho-bi:

—Bu yöredeki adalardan birinde, onların orada yaşadığına değgin, önemli kanıtlar var.

Burç'la Defne merakla atıldılar:

—Mo'lar hangi adada yaşamış? Orada ne tür kanıtlar var?

Naho-bi:

—Mo'ların, Apraka Adasında yaşadıklarına inanılıyor. Orada, müzedeki fosili andıran, büyük bir tapınak var. Tapınağın taban duvarlarıyla iç çeperlerindeki Mo çizimleri de, önemli birer kanıt bence” (Dayıoğlu, 2004: 119–120).

Karakter, diğer karakterlerin yorumuyla geliştirilirken, karakterin söylencesel özelliği ve insanlarla bağlantılı özellikleri şu şekilde yansıtılır:

“

...

Nine yeni bir coşkuyla yeniden söze başladı:

Genç kızken ne denli güzel olduğunu, eşyle yaşadığı gizli aşkı ve Apraka'ya kaçışlarını anlattı. İlk canlıların kendi ülkesinde türemiş olmasıyla övündü. Sonra:

—Dünyada ne kadar bilgin varsa, Mo soyundandır, dedi. Sema Hanımla Bayan Jane ve gençler, onu ilgiyle dinliyorlardı. Nine yabancılardan bu ilgisini görünce, hızını alamayıp, Mo'ların hala yaşadıklarına inandığını belirtti:

—Sizler inanmayabilirsiniz. Ama Mo soyu hala sürüyor. Kimi balıkçılar, Apraka yöresinde avlanırken, kulaklarına arı vızıltısını andıran sesler geliyormuş.

Burç'la Defne aynı anda atıldılar:

--Ama müzedeki fosilin önünde, Mo soyunun, yaklaşık iki bin beş yüz yıl önce tükendiği yazılı!..

Naho-bi araya girdi:

—Siz nineme bakmayın. Elbette, Kutsal Mo'nun soyu, iki bin beş yüz yıl önce tükendi. Balıkçılarınki tümüyle söylenti. Onlar bol balık avladıklarında, Kutsal Mo'nun kendilerine yardım ettiğini de söylüyorlar. Her neyse. Kutsal Mo gerçekten olağan üstü bir varlıkımış. Onu gören, hele hele gözlerine bakabilen, dünyanın en akıllı insanı olurmuş. Dendiğine göre, Mo'nun gözlerinden insan insanların göz bebeklerine, göksel bir ışık akarmış. Bu konuyu nineme sorsam, şimdi size bir sürü örnek öykü anlatmaya kalkışır. Biz Budist'iz. Ama ninem sanırım, Buda'ya yakarırken, Kutsal Mo'ya da Tanrı gibi yakarmaktan kendini alamıyor. Aslında, Male'ye uzak adalarda yaşayan, ilkel yerliler, tümüyle Mo'ya tapıyorlar. Bu kentte, küçük bir Mo tapınağı bile

var. Adalarda yaşayan ilkel yerliler, yılda bir kez, Male'ye gelir, orada topluca Mo Ayinleri yaparlar" (Dayioğlu, 2004: 144–145).

Mo yaratığının Tanrısallaştırıldığı ise Naho-bi'nin yorumuyla yansıtılırken okur düşsel boyutta karakterle buluşturulur:

“

Naho-bi:

—Ben hiç Mo ayinine tanık olmadım. Ama anlatılanları duydum. Ayinden önce insanlar, Apraka'daki tapınak duvarlarına çizilmiş olan Mo'lara benzemek için, maskeler takıyorlarmış. Ayini yöneten rahipler ise hem maske kullanıyor hem de kurutulmuş balık derilerine bürünüyorlarmış. Sanırım bunları, Kutsal Mo'ya daha yakın olmak için yapıyorlar. Tüm bu ayinlerin sonunda tapındaki Mo taşına teker teker yüzlerini sürüp oradan ayrılıyorlarmış" (Dayioğlu, 2004: 145–146).

Mo'ların, tüm canlıların atası olduğu bilgisi ise diğer karakterlerin yorumu ve konuşma yoluyla okura şöyle aktarılır:

“Defne coşkuyla atıldı:

—Mo'ların kuşlar gibi uçtuğunu, hatta yılan gibi yeri delip toprakaltına girebildiklerini biliyoruz.

Kaptan:

—Mo'ların bedenleri iğ şeklindeymiş. Yani insana göre tarif edersek, vücut, baş ve ayaklara doğru inceliyor karın bölgesinde tombullaşmış.

Burç:

—Balıklarda olduğu gibi...

Kaptan:

—Tamam, anladınız. Sadece balıkların değil, dikkat ederseniz, arıların, kuşların bedenleri de öyle. Hatta insan bedeninde bile, bu tür bir görünüm var. Baş ve ayaklarımıza göre, bedenimiz genişçe. Hintli rahibin dediğine göre, Mo'lar da zamanla, her canlı gibi, değişime uğramaya başlamışlar. Kimi Mo'lar da yerçekimini yenme gücü, öteki özelliklerine göre aşırı gelişmiş. Onlar kuş türünü oluşturmuşlar. Kimileri balığa, kurbağaya, sürüngen, arıya böceğe dönüşmüş. En güçlü lider yumurtalardan çıkan Mo'ların bedenlerinde, yavaş yavaş çok işlevli organlar oluşmaya başlamış. Bu aşamada, ilkel memeliler türemiş. Onların binlerce yıl süren evrimi sonucunda, insanlar ortaya çıkmış" (Dayioğlu, 2004: 182–183).

Yine kaptanın yorumuyla Mo'ların insanların atası olduğu diğer karakterin yorumuyla okura aktarılır:

“

—Bunda inanmayacak bir şey yok. Mo'ların bedenleri şekil değiştirip insan bedenine dönüşmüş olamaz mı? Dikkat ederseniz, kimi insanlar çok akıllı, güçlü, yaratıcı... O insanlar varlıklarında, yüksek oranda lider Mo izi taşıyorlar. Bedenlerinde, sıradan Mo mirası taşıyanlar, sıradan insanlar olarak gelişmişler. Yani, lider Mo kanı taşıyanlar hep lider ve yönetici olarak yaşamışlar. İradan insanlar da hep, yönetilen olarak, Dünyadan gelip geçmişler... Sizler bu dediklerime pek inanmadınız ama, Hindu rahip, bizim Mo söylencesini doğruluyor. Eski Hint diliyle yazılmış bilim kitaplarında, Mo'larla ilgili çok ilginç bilgiler varmış" (Dayioğlu, 2004: 183).

İnsanların tutku ve isteklerini kanıt gösteren kaptan, Mo'larla insanlar arasındaki ilişkiyi söyleşide diğer kahramanlarında yorumlarıyla şu şekilde açıklar:

“

...

Kaptan:

—Şöyle bir düşünsenize, insanlar binlerce yıldır hep, uçma tutkusuna tutsak olmuşlar. Kimi kanat takınıp, kendini boşluğa bırakmış, kimi araç yapıp uçmaya kalkışmış, değil mi?

Burç:

—Evet, gerçekten insanoğlu, tarih boyunca hep, içinde uçma tutkusu taşımıştır.

Kaptan:

-Sonuçta bunu başardı da!...

Burç:

—Evet, uçaklar yapıldı...

Kaptan:

—Uzaya fırlatılan füzelere ne demeli? Uçma tutkusuyla yanıp tuştan insanların kanlarında, Mo izleri çok belirginmiş. Balonları, uçakları, füzeleri, uzay araçlarını keşfeden ve uzaya giden insanları bir düşünün. Rahibin demesine göre, bunların tümü, varlıklarında, Mo'ların uçma yetisinden, çok güçlü izler taşıyorlarmış.

Defne gülümseyerek, Burç'a baktı:

—Söylence filan ama sanırım insanoğlu, bu olağanüstü yetilere sahip olan Mo yaratığından, izler taşıyor. Ne dersin?” (Dayıoğlu, 2004: 185)

Yuma'nın Mo yaratığıyla ilgili projesi yansıtılırken, karakter özelliklerinde diğer karakterlerin etkisiyle dolaylı bir devinim yaşar:

“...Bu projenin hedefi, Mo genlerini insan genleriyle harmanlayarak, yepyeni bir canlı türü oluşturmaktır. Yuma'nın planlarında bu canlı planlarında bu canlı İN-MO-SAN koduyla anılıyordu...” (Dayıoğlu, 2004: 128)

Yuma'nın İN-MO-SAN projesini hayata geçirip, gençlere Mo geni aşılması ile gençlerin yaşadığı değişimlerle Mo yaratığının özelliklerindeki devinim, diğer karakterlerin yorumuyla gerçekleştirilir:

“Yuma, ilk karşılaşmalarında, kendilerini laboratuvarda kobay olarak kullanacağını, söylemişti. Defne ile Burç, vücutlarındaki yara izlerinden, Yuma'nın kendilerini bayıltarak, bedenlerinden deney için parçalar aldığını sanmışlardı. Ama bedenlerine Mo geni aktardığından, kesinlikle haberleri yoktu.

Bu arada, zihinsel güçlerinde görülen, olağan üstü değişimi, birkaç doktora danışmaktan, kendilerini alamadılar. Doktorlar bu gelişmeyi, başlarından geçen korkunç olayın, beyinlerinde yaptığı, olağandışı uyarıya bağlıyorlardı.

Oysa gençlerin hücrelerine uyum sağlayan Mo genleri, giderek, işlevsel bir konuma gelmeye başlamıştı. Özellikle beyin hücreleri üzerinde bu etki, daha da belirgindi. Elbette zamanla kendilerinde, olumlu olumsuz, daha başka değişimler de olacaktı (Dayıoğlu, 2004: 260-261)”

Yuma yavru Mo kavkısından elde ettiği hücreleri kopyalayarak yeni Mo yarattığı üretme kurgusunda, Mo karakteri diğer karakterin yorumuyla geliştirilir:

“...yavru Mo’dan elde ettiği hücrelerden, kopyalama yöntemiyle yeni Mo üretmenin, coşkusu yaşiyordu. Gerçekten bu Mo, İlk Mo’dan daha güçlüydü. Hızla büyüyüp geliyordu. Şekli aynı Hindistan’daki kitaplarda görülen, çizimlere benziyordu. Yüzü çok sevimliydi ama en etkileyici yanı, yuvalarında fıldır fıldır dönüp duran, petek gözleriydi. Pembe, eflatun ışıltılar saçan derisi, ipeksi pullarıyla, olağanüstü bir güzellik sergiliyordu. Altı aylık oluca, baişüstü yumruları belirginleşti. O da sarmal kavkısını oluşturmaya başladı. Üç ay sonunda, boyu bir metreye ulaşan, erişkin kavkısı ortaya çıktı. Mo, sık sık kavkısına girip çıkıyordu. Yuma, yaptığı deneylerle onun, kavkidan da yaşamsal güç aldığını saptadı. Bir yılsonunda, Mo ergin duruma geldi. Ve ilk yumurtalarını döktü...” (Dayıoğlu, 2004: 252-253)

Mo’ların soylarının tükenme nedenlerini ve yarattığın yok olmaya dönük özelliklerini yaptığı araştırmaları yorumlayarak Yuma şöyle yorumlar:

“Bu araştırma ve deneylerin sonunda, Mo’ların yaşam merkezlerinin, başlarının ortasındaki yumrulardan olduğu saptandı. Yaşamsal enerji, öteki canlılarda olduğu gibi, bedende üretilmiyordu. başüstü yumrularıyla Mo’lar, istedikleri kadar enerjiyi, uzaydan çekip alabiliyordu. Yuma yumrularda depolanan enerji türünün, öteki canlılarda bulunan enerjiye benzemediğini de saptadı. Bu enerji, tümüyle gökseldi. Derinlerindeki tüysü pullardan fışkıran ışıltılar, bu gizemli enerjinin, dışavurumuyla oluşuyordu. Mo suda, karada, gökyüzünde, işte bu gizil enerjiyi kullanarak yaşayabiliyordu. Onların gözlerinden ve bedenlerinden fışkıran bu göksel enerji, Mo’larla iletişime girenlere de akıyordu.

Ne var ki, tepe yumrularıyla hem Güneşten hem de dokuz gezegenden enerji alabilen Mo’ların, beyin kıvrımları pek gelişmemişti. Düşünme ve üretme, yaratma, iş başarma, yetileri güdük kalmıştı. Evrenden her an sağlayabildikleri gizil enerjiyi, geliştirmek için değil, yaşamak için kullanıyorlardı.

Söylenceye göre, bir dönem Mo’ların ataları, bu enerjiyi kullanarak, Apraka’daki sarmal kuleyle, uzayın derinliklerine gidip dönüşmüşlerdi. Bunun dışında, bedensel ve zihinsel yapılarını geliştirerek, evrimleşme gibi kaygıları olmamıştı. Böyle bir çaba göstermedikleri için, soyları tükenmiş, geçmişin karanlığına gömülmüşlerdi...

Mo yarattığı karada, havada ve suda yaşayabilen, sığınak olarak kendine bir kavkı oluşturan, cinsel bir kimliği olmayan, yumurtalarda çoğalan, söylencelere göre tüm canlıların atası olan söylencesel bir yaratıkken Yuma’nın araştırma ve çalışmaları sonucu gerçek bir canlı halini almıştır. Karakter, Defne, Burç, Naho-bi, Naho-bi’nin ninesi, kaptan ve Yuma’nın yorumları, konuşmaları ve belgelerin açıklamaları yoluyla geliştirilir. Gelişiminde bir varlık göstermez; gelişimini diğer karakterler sağlar. Karakter

hem fiziksel olarak hem de psikolojik olarak geliştirilir bu nedenle açık özellikte bir karakterdir. Karakter anlatının başından sonuna kadar aynı özelliklerle ilerler, açıklamalarda bir devingenlik yaşar. Karakter geliştirilirken adım adım açıklanır ve özellikler yansıtılırken her aşamada farklı bir özelliği yansıtılır. Bütün özellikleri bir anda okura aktarılmaz bu yönüyle karakter, anlatının genelinde devingen bir özellik sergiler. Ayrıca karakter İN-MO-SAN projesinin geliştirilme ve uygulanma aşamasında da özelliklerini diğer karakterlerin yardımıyla geliştirir ve karakter devingen bir özellik sergiler.

Yapıtta Karakterlerin Genel Çerçevesinin Değerlendirilmesi:

Yapıtta, beş baş kişiden ikisi kadın, ikisi erkek iken bir karakter topluluk özelliği gösterir ancak cinsiyeti yoktur.

Yapıtta karakterler, geliştirilirken birden çok yöntem kullanılmış ve gerçekçi bir yaklaşımla abartıdan uzak, rastlantısallığın gerekli ölçüde kullanılması ile ustaca geliştirilmiştir. Karakterler açık karakter özelliği gösterirken bir karakter dışında durağan özellik sergilerler. Mo yarattığı ise edilgin bir karakter olarak gelişir, gelişiminde baş kişi ve yan kişiler yardımcıdır. Karakter, bu kişilerin yorum ve çabalarıyla gelişir. Buna rağmen diğer baş kişilere göre devingen bir özellik karşımıza çıkar.

Defne-Burç ve Yuma-Yuen çiftleri birbirleri ile aynı özellikleri taşırlar ve birbirlerine bağımlı karakterlerdir. Karakterler her adımlarında birbirlerini izlerler.

Bu yönleriyle karakterlerin gelişim özelliklerinin, kahramanlarla özdeşim kurmak isteyen okurun ihtiyaçlarını karşılayabildiği söylenebilir.

YADA'NIN GİZİLGÜCÜ:

ROMANIN ÖZETİ

Kutsal kimlik taşıyan Yabgular, başlangıcı bilinmeyen bir zamanda Orta Asya'da İrtiş Nehri'nin kıyılarında yaşarlar. Nehrin kıyısına gelen saldırgan insanlar nedeniyle kavim Altay doruklarına yerleşir.

Dağın eteklerinde Koytu Yaylası'nda henüz gelişme, eğitim, araştırma ve üretme sürecinde olan Yabgular, dağın doruklarındaki mağaralarda ise bilgelik düzeyindeki Yabgular yaşarlar. Bilge Yabgular, hergün yeryüzüne sahip oldukları gizilbilgileri kullanarak dirlik solukları üflerler.

Bilge Yabgular, bedenden beden türetmeyi keşfedip, beden eşleriyle insanları gözlemlerler. Bilge Yabguların ruhsal ve bedensel yapılarının, insanüstü olmasının yanı sıra çağdaşı olan topluluklardan farklı olarak, Bilge Yabgular tek tanrının varlığını sezinler ve görünmeyen TEĞRİ diye adlandırılan varlığa taparlar.

Bilge Yabguların yaşadığı yerin kuzeyinde dört bin metre yükseklikte bir yanardağ ağzı bulunur. Bu yanardağın hareketlenmesiyle yaylada yaşayan genç Yabgular lavların altında kalır. Doruktaki kadınlı erkekli, dokuz yüz Bilge Yabgu bu sırada dürtü ve sezgilerini rehberliğinde mağaraların derinliklerine çekilirler.

Mağara duvarları afet sırasında kırılıp, oyulur ve ortaya renkli, tılsımlı yada taşları çıkar. Bu taşlar, Nuh tufanından önce de bilinen ama gizemi çözülemeyen taşlardır. Taşlara adını tufandan sonra yaşayan kâhinler verir. Bu olaydan sonra kendilerini güvende hisseden Yabgular üç yüz yıl sürecek uykuya dalarlar.

Bilge Yabgular ölümle yaşam arasındaki çizgide üç yüz yıl yaşarlar. Bu süreçte bedensel ve ruhsal yönden tanımsız bir dinginliğe ulaşır ve açlık, susuzluk hissetmezler.

Bu süreçte kimi kayalar parçalanarak Yabgu Mağaralarının üzerine çöker ve mağaralara doğal hava ve gün ışığı dolar. Bu olay üzerine Yabgulara yaşam veren Yada ışınları birden kesilir. Doğal güneş ışığını hisseden, temiz havayı soluyan Yabgular üç yüz yıl süren uykularından uyanırlar.

Yabgular, uyandıklarında yaşadıkları afetle ilgili her şey belleklerinden silinmiştir. Yenidünyayı algılamaya çalışan Bilge Yabgular belleklerini tararlar; unutulmuş anılara çarparak tökezlerler. Fakat bu başarısızlıklar onları yıldırılmaz; denemekten asla vazgeçmezler. Sonunda Yabgular belleklerine işlenen, kaynağı belirsiz kehanetin bilincine varırlar.

Bilge Yabgular belleklerinde dirilen anılarla uyanarak, zihinsel ve ruhsal yönden, kendilerini geliştirmeyi sürdürürler.

Görülmeveni görme, duyulmayanı duyma gücüne erişirler. Açılan yüksek bilinçle Yabgular, Yaradan'ı, yaşamı, dünyayı, insanüstü duyuşla algılamaya başlarlar. Geçmişteki yeteneklerini yeniden geliştirirler. Beden eşlerini yaratıp dünyayı gezer ve tekrar doruğa dönerler.

Bilge Yabgular uyurken Altay Dağları'nın eteklerine köyler ve kentler kurulur. Bu yerleşim mekânlarındaki insanlar Altay Dorukları'nı kutsal mekânlar olarak değerlendirirler ve doruktan uzak dururlar.

Genç Yabguların çocuklarının ısıklıklarını duyan şahinlerini aramaya gelen Kuşbaz ve adamları, Koytu Yaylası'na gelirler. Böylece Yabgular ve yaşam alanları çevre kentlerde konuşulmaya başlanır.

Bunun üzerine hanlar, hakanlar ve halk, bin bir zorluğu aşarak yaylaya tırmanırlar. Bilge Yabgular bu insanlarla Koytu Yaylası'nda buluşurlar. Konuklarıyla fazla konuşmazlar. Belleklerini tarayarak geliş amaçlarını öğrenmeye çalışırlar. Bir süre sonra Asya'daki hükümdarlar çocuk yaştaki çocuklarını Koytu Yaylası'na eğitim için göndermeye başlarlar. Tarihte önemli yerlere sahip hükümdarların çocukları Yabgulardan eğitim alırlar.

Yabgular soyları yavaş üremesine karşın, dünyayı terk eden Yabguların bilgi aktarımıyla teknoloji çağına kadar varlıklarını sürdürürler. Bu dönemde akıl almaz savaşlar yapılır, hanedanlıklar son bulur, yeni devletler kurulur. Akıl almaz savaşlar başlar. İnsanlar toplu halde yok edilirler. Bu karmaşanın ve kargaşanın yaşandığı dönemlerde Yabgular unutulur.

Nesilden nesile Yabgularca aktarılan kehanette göre, Yabgu soyunun son bireyi yeryüzünde beyin evrimini tamamlayan ilk insan olacaktır. Dünyayı yok olmaktan kurtaracak olan bilgiler bu kişinin zihninde belirecektir. Zamanla yerküreyi güneşin etkilerinden koruyan manyetik kalkan, yavaş yavaş yozlaşır, işlevini yapamaz.

Temir, ailesinin yanaşma olarak çalıştığı çok varlıklı bir ağanın çiftliğinde yaşar fakat; ağanın kızı Temir'in yetiştirdiği attan düşer ve sakat kalır. Ağa bunun suçunu Temir'e yükler ve ölü ya da diri bulunmasını ister.

İşte Temir, can derdiyle Altay Dorukları'na kadar çıkar ve niyeti Yabgular tarafından zihninden okunarak onlarla yaşamaya başlar. Yabgular Temir' i çok sever ve öğrettikleri ile onu geliştirirler.

Gün geçtikçe Yabguların soyları azalır. Bebeklere verilen önem gün geçtikçe artar. Yeni doğan bebeklere tılsımlı törenler düzenlerler. Tılsımların en önemli kaynağı ise Yabgular uyandıklarında üzerlerinden dökülen taşlarıdır.

Söylencelerde bu taşların Yabgularca başarılı öğrencilere armağan edildiği ve savaşları kazanmak için prenslerce kullanıldığı anlatılır. Yabgular bunları duyunca taşları armağan etme geleneğini bırakırlar.

Zaman akıp giderken büyük devletler sömürgeci bir politika ile küçük devletlerin bütün kaynaklarını sömürmüş sömürücülerden kurtulmak isteyen insanlar Düş Adamları adında bir örgüt kurarlar fakat; bu örgüt üyeleri zamanla bağımsızlık hedeflerinden sapar ve ölüm mangaları haline dönüşürler. Yabgular bu durum karşısında insanlara sadece duaları ile yardımcı olurlar.

Büyük devletler Düş Adamları'na savaş açarlar ve her yere baskınlar düzenlerler fakat; bir türlü düş adamlarının liderlerini yakalayamazlar. Bunun için kanlı baskınlar yapılır. Yabgular bu olayları Koytu Yaylası'na yeni katılan bir bebek nedeniyle izleyemezler. Uzun yıllardan sonra ilk kez bir erkek bebek dünyaya gelir ve yabgular bu olaya çok sevinir ve heyecanlanırlar.

Bebek için doğum şenlikleri düzenlenir. Fakat bu şenlikler kısa sürer. Düş Adamlarını arayan askerler Koytu Yaylası'na saldırırlar.

Saldırı sırasında Genç Yabgular uyumaktadırlar. Düş Adamları'nı bulamayanlar yaylayı yakıp yıkarlar. Ata Yabgular mağarada uydukları için saldırıdan kurtulurlar.

Temir ise Ata Yabgulara mağaralarda hizmet etmektedir. O gece de mağaralardan birinde yatmaktadır. Böylece katliamdan kurtulur.

Ata Yabgular ve Temir askerler gidince yaylaya inerler. Temir yeni doğan bebeğin bulunduğu çadıra bakar. Bebeğin anne ve babası ölmüşlerdir. Bebek göçük altında kalmış fakat; ev yangına verilmediği için yaşamaktadır. Baskından bir tek yirmi günlük bebek kurtulur.

Ata Yabgular, Temir ve bebek mağaralara dönerler. Bebekle ilgili yapacaklarına ilişkin yorumlar yapıp kararlar almak üzere zihinsel iletişime girerler.

Yabguların son üyesi olan bebek insanlık ve yabgular için son umuttur. Bu nedenle bu bebeğin güvenli ve huzur dolu bir ortamda büyümesi gerektiğine karar verirler. Temir, bebeği güvenli ve huzur dolu bir yere götürmeye gönüllü olur. Temir, bebeği Türkiye'de Asya'dan göç etmiş soydaşlarının yanına götürmeyi önerir. Yabgular da bunu düşünmektedirler.

Temir, Ana Yabgulardan birinin verdiği Manaka Palamudu, bebek için hazırlanan giyecek bohçası ve çiftlikten kaçarken yanında getirdiği bir miktar parayı yanına alarak adı "Apam" konulan bebekle yola koyulur.

Temir, pek çok zorlukla savaşır ve Apam'la Türkiye'ye varır. Limanda Yarpuz adlı bir şoförle tanışır. Yarpuz Temir' e yardım etmeye karar verir ve onu Mehmet Bey ile tanıştırır. Mehmet Bey'e Temir, her şeyi ayrıntısıyla anlatır. Mehmet Bey de Orta Asyalı bir aileden gelmektedir ve Yabgularla ilgili

söylenceleri duymuştur. Bebeğin son yabgu olması onu çok etkilemiştir. Bebeğin geçmişini öğrenen Mehmet Bey eşinin de fikrini alarak Apam'ı evlatlık almak ister. Bebeğin evlatlık olduğunu sadece Temir, Mehmet Bey ve Ayşe Hanım bilecektir.

Apam sağlığına kavuşur ve hızla büyür. Apam'ın yaşı büyüdükçe Temir' i yeni bir kaygı alır. Apam'a yedi yaşında zihin açma töreni yapılması gerekmektedir. Bu kaygısını kimseyle paylaşamayan Temir, Apam altı yaşında iken çiftlikten ayrılmak için izin ister. Apam'ın kendilerinden alınacağını düşünen Mehmet Bey kaygılanır fakat; bu kaygının yersizliği Temir tarafından açıklanır. Apam'ın zihin açma törenini açıklar.

Ağustos'un sonlarına doğru bir sabah yatak odasında yabguları hisseder ve o gün tören zamanı olduğunu sezinler. Temir sabahın bu saatinde Apam'ı nasıl odasına çağıracağını düşünürken kapı çalar ve Apam gelir. Temir onu kötülüklerden ve nazardan korumak için okuyacağını söyleyerek içeri alır. Yabguların öğrettiği gibi Apam'ın yedi yaş kutsama törenini yapar. Tören sırasında Apam hiç sorun çıkarmaz. En son muskayı Apam' a takar ve ömür boyu çıkarmamasını söyler. Apam, törenle ilgili muska dışında hiç bir şey sormaz. İki gün sonra Apam'ın ailesi ve çevresine göre altıncı yaşı kutlanır.

Apam okulda çok başarılı bir öğrenci olur. Apam lise üçte Japonya'da bir bilgisayara hazırlatılan, üç soru dallı tek köke bağlı bir sorunun çözüleceği bir yarışmaya katılır. Bu yarışmanın amacı, dünyayı kurtaracak beyin evrimini tamamlamış kişi ya da kişilere ulaşmaktır.

Dünya'yı saran ve onu zararlı güneş ışınlarından koruyan manyetik kalkan gün geçtikçe incelik ve bu incelik dünyayı yok olmaya doğru götürür. Bu öngörülen felaket insanlığa duyurulmaz. Bilimciler nice çalışsalar da bu incelmeyi durduracak bir çözüm bulamazlar.

Dünyayı bekleyen tehlikeye karşı bütün bilimciler var güçleriyle çalışırken sadece Çinliler gizli çalışmalar içindedir. Oluşturdukları Beyin Avı Örgütü insanların beyninin altındaki destek lobunu keşfederler ve bu lobun işlevini çeşitli ses, ışık ve geometrik şekillerle durdururlar. Böylece insanları düşünemeyen asalaklar haline getirirler. Örgütün bilim adamlarının çoğu bu insanlık dışı olayı öğrenince istifa eder. Bu nedenle örgüt, yeni beyinlere gereksinim duymaya başlar. Bu sıralarda Gökbilimleri Enstitüsü'nün düzenlediği yarışmanın bilgisine ulaşılır.

Gökbilimleri Enstitüsü soruyu kimsenin çözemediği ancak; on kişinin yanıtına yaklaştıklarını açıklar. Aslında soruyu Apam çözer fakat; onu elinden kaçırmak istemeyen enstitü bunu açıklamaz. Bir de Beyin Avı Örgütü'nün üyesi olan Ying çözüme çok yaklaşan kişi olur.

Gökbilimleri Enstitüsü on kişiyi burslu olarak alır ve yedi kişiyi farklı üniversitelere eğitime gönderirken Apam, Ying ve Alaskalı Eski Mo Gökbilimleri Enstitüsü'nde eğitim için kalırlar.

Ying öğrenimleri süresince Apam'la örgütünün emri üzerine yakınlık gösterir ve aralarında bir aşk başlar.

Apam, on dokuz yaşına gelince enstitü başkanı Prof. Robinson Apam'ın a insanüstü bir beyin yapısına sahip olduğunu söyler ve bu sırrı saklamasını ister.

Apam, manyetik alan incelemesine karşı bir projeye başlar. Apam projesini başarıyla sürdürür. Manyetik alanın inceleme sebeplerini keşfetmiş ve konuda sık sık konferanslar verir. Apam'ın çalışmalarında bazı önlemlerin manyetik kabuğu eski haline getireceği sonucuna varılır. Fakat bu önlemlere bazı ülkeler yanaşmaz. Gökbilimleri Enstitüsü'nün raporlarını çöpe atan ülkelerde vardır. Bu nedenle, Apam'ın hocaları manyetik kabukta incelen yerleri onaracak çözümleri hedeflemektedir. Ama Apam önlem almadan, yakın gelecekte dünyanın zora düşeceği direnmektedir.

Apam'ın gelecek için hedefi yepyeni bir manyetik kabuktur. Bu çalışma diğerlerinden daha çok önem içerir ve bu konuda Apam çok yol kat eder.

Bilim casusu Prof. Solgen bu bilgileri Çin Beyin Avı Örgütü'ne iletir onlar da Apam'ı bir an önce aralarına katmak isterler.

Apam'ın güvenlik önlemleri çok sıkıdır. Bu da Ying'in hedefine ulaşamaması halinde Apam'ı kaçırma planlarını çok zor hale getiriyordu.

Apam bu olaylar yaşanırken yapay manyetik alanı oluşturur ve bilim kuruluna sunar. Apam deneylerle manyetik alanın oluşturulması için APM denilen bir bilişim kullanır. Fakat bu öz dünyaya manyetik alan oluşturacak kadar üretilmeyecek. Apam çalışmalarını yoğunlaştırır, öyle ki ailesinin yanına tatile bile gitmez.

Apam, on günlük tatile çıkar. Bu süreçten Prof. Solgen'in haberi olur ve Ying'i bu fırsatı değerlendirmesi için haberdar eder. Ying bu tatilde hamile kalır ve Apam'ı evlenmeye ikna eder. Apam ailesinden habersiz sade bir törenle Ying'le evlenir.

Apam'ın çalışmaları lâboratuarda aynı hızla devam eder ama; Ying'in yanında olmak istediği için de kalamaz. Ying de evde çalışmasını önerir. Apam, bu nedenle başkan Robinson'dan eve de lâboratuardaki özel bilgisayarla bağlantılı bir bilgisayar kurdurmasını ister, başkan onun bu isteğini geri çevirmez, bilgisayar kurulur. Ancak Ying, Apam'ın bilgilerini böylelikle kolayca kopyalayıp örgüte ulaştırır.

Mehmet Bey Apam'a ulaşmak için evini arar fakat; Ying mesajları sildiği için oğluna ulaşamaz. Bunun üzerine başkan Robinson'u arar ve olup biteni öğrenir fakat durumu bildiklerinin gençlerin bilmesini istemediğini söyler ve onlara güzel bir sürpriz hazırlamak istediğini söyler.

Gökbilimleri Enstitüsü, İstanbul'da bir merkez kurulmasını planlar ve yöneticiler bu merkezin başına bir yıllığına Apam'ı geçirmeye karar verirler. Bu sayede, Apam'ın çalışmalarını Türkiye'de de sürdürmesini sağlamayı planlarlar. Apam teklife çok sevinir. Ying'in bu olaya tepkili davranacağını düşünen Apam yanılır. Örgüt onu İstanbul'da kaçırmaya karar vermiştir. Apam, İstanbul'a yeni koruması Erik ile gelir. Gelecekleri gün Apam'ın ailesi onları beklemektedir. Onları görmeden bir otele gitmeyi planlayan Ying onları havalimanında görünce iyice yabanileşir ve rezalet çıkarır. Mehmet Bey Apam'a onlar için döşediği katın anahtarını verir ve eğer eşi onlarla görüşmek istemiyorsa bebeği alıp onları görmeye gelmesini ister.

Ying örgütün isteği ile Apam ve bebeği Apam'ın ailesine gönderir. Apam'ın bilgisayarına örgütün rehberliğinde girer fakat; çok güçlü koruma yöntemleri ile korunan bilgilere ulaşamaz. Ayrıca Apam bilgisayarına bir tuzak kurmuştur. Apam, eve gelince bu tuzak yardımıyla bilgisayarının

açıldığını görür ve durumu merkeze bildirir. Artık bilgileri Ying' in ele geçirmek istediği ortaya çıkar.

Bu günlerde Çin'in kuruluş yıl dönümü için Ying ve Apam'a davetiye gelir. Bu da Beyin Avı Örgütü'nün Apam'a bir tuzağıdır. Ancak Apam bu tuzağa düşmez. Ying duruma sinirlenir; kuruluş yıldönümüne Tiyen bebeği de alarak gider. Apam bilgisayar korsanlarının yöntemi ile bilgisayarı açar; içindeki bilgilerle Ying'in bağlı olduğu örgütü, örgütün amacını ve örgütün onunla ilgili planlarını öğrenir.

Prof. Soljen yakalanmıştır. Soljen'in verdiği bilgileri Apam'ın bilgileri doğrular. Başkan, Apam'dan evden ayrılmasını salık verir. Yaşam deneyimi olmayan Apam, bu durumdan endişelenir. Bebeğinden ayrılmak da onu tedirgin eder fakat; ABD Konsolosluğu yardımıyla bebeği alabileceğini söyleyen başkan önemli olanın onun kurtulması olduğunu söyleyerek Apam'ı sakinleştirir.

Apam koruması ile babasının çiftliğine gitmeye karar verir ve Temir'e haber verir. Yolda iki beyin avı örgütü üyesini atlatırlar.

Ying, olup biteni örgütün başkanından öğrenir. Başkan Ying'ten bebeği öldürerek Çin'e dönmesini ister. Ying bebeğini bir yetimhaneye bırakır.

Apam ve Erik Baba Dağları'ndaki Tilkilik Tepesi'ne çok çileli bir yolculuktan sonra ulaşırlar. Temir onları orada beklemektedir. Temir, Erik'in kötü bir insan olduğunu anlar ve Apam'ı uyarır. Apam Temir'in yardımıyla Erik'i etkisiz hale getirir.

Erik'in etkisiz hale getirilmiş olması Apam'ı kurtarmaz. Erik'teki izleme cihazı yardımıyla örgüt çiftlik evini bulur. Apam, banyodan çıktığında üzerine

doğrultulmuş üç silah görür. Yada taşları ile kötü etkilerden ruhunu arındıran Apam'a bir Ata Yabgu beden eşiyle bütünleşir ve onu görünmezlik kılıfına bürür. İz sürücüler, durum karşısında ürküye kapılır. İstanbul'da onu bekleyen örgüt üyelerine Apam'ı bulamadıklarını söylerler.

Apam, Altay Dorukları'nda Yabgularca eğitime alınır ve Bilge Yabguluk düzeyine kısa sürede ulaşır. Beden eşi yardımıyla Amerika'daki çalışmalarını yapıp tekrar doruğa döner. Dünya'yı kurtarmaya dönük çalışmalarını böylece aksatmaz. Apam, ailesine de iyi olduğu haberini Temir ile iletir.

Apam'ın annesi Ayşe Hanım olaylardan iki yıl sonra arkadaşı Halime Hanım yardımıyla Tijen bebeği bir yetimhanede bulur.

Temir, Apam ile iletişime geçer ve Apam'ın isteği üzerine bebeğin adı Şafak iken YADA olarak değiştirilir. Dede Mehmet Bey Yada'ya yeni bir kimlik çıkarır.

Yada da babası gibi çok zeki bir çocuktur. Babasını çok merak etmektedir. Ancak sorularına ailesinden bir türlü yanıt alamamaktadır.

Yada, ilköğretimin sonunda bir siteye kaydolar ve bu siteye silinmesi mümkün olmayan babasıyla ilgili notu yazar. Ying de bu siteyle ilgilenmektedir.

Apam'ın doruklara gidişinden bu yana tam on üç yıl geçer. Beyin Avı Örgütü bu süreçte çalışmalarını genişletmiş ve geliştirmiştir. Çin, düşmanı olan ülkelerde "Zihinsel Yetersizlik" hızla artmakta; bu bireyler devletlerine yük olan asalaklar olarak yaşamlarını sürdürmektedirler. Bununla birlikte "SEVGİ" kavramı da gün geçtikçe azalır; insanların birbirlerine olan sevgisi

hızla yok olmaktadır. Sevgi kıtlığı nedeniyle toplumlar çözülmeye başlar; bu durumda insanların tek sığınağı televizyon ve internet olur.

Lise ikinci sınıfta, sınavlara hazırlanırken bir soru Yada'nın dikkatini çeker. Soru ile ilgili araştırma yaparken sorunun Apam'la olan ilişkisini, Apam ve Ying'in Gök Bilimleri Enstitüsü'ndeki geçmişini öğrenir. Bu konularla ilgili bilgi toplamak için dede ve ninesinin çevresinde dolaşmaya bir ipucu yakalamak için fırsat kollar. Bu sırada Yada dedesinin kasasını hedefler fakat; dede ve nine durumu fark ederler. Yada'nın kolayca kasaya ulaşmasını sağlarlar. Yada kasada bir şey bulamaz. Dedesi ve ninesi Yada'nın artık bu işin peşini bırakacağını düşünürler. Ancak öyle olmaz. Yada, gerçeklere ulaşmayı tutku haline getirir hatta bir gün Gök Bilimleri Enstitüsü'nde araştırma yapmaya bile karar verir. Bu süreç sırasında Ying de kızını aramayı kafasına koyar. Yada, lise sonda üniversite için daha yoğun çalışır. Okula yurt dışından farklı farklı üniversitelerden tanıtım broşürleri gelir fakat; o Gök Bilimleri Enstitüsü'nün broşürlerini bekler. Başvuru formları gelince şartları okur ve başvurusunu yapar; dikkat çekmemek için farklı iki üniversiteye daha başvuruda bulunur.

Gök Bilimleri Enstitüsü'nün öğrenci seçim komitesinde Prof. Robinson da bulunur ve başvuru belgelerinde Yada'nın bilgilerinden onun Apam'ın kızı olabileceğini düşünür ve onun hakkında araştırma yapar. Öngörüsünün gerçekliğini kanıtlayınca Yada'yı giriş sınavlarına kabul eder ve çağrı mektubu gönderir.

Ayşe Hanım ve Mehmet Bey bu durum karşısında Yada'yı kaybetme korkusu ile endişelenirler fakat; Apam, Temir aracılığı ile onlardan engel

olmamalarını ister; bunun doğru ve zamanı gelmiş bir olay olduğu bilgisini iletir.

Yada sınava girince Prof. Robinson, Apam'ın çözdüğü soruyu Yada'ya da sınavda sorar ve Yada soruyu babası ile aynı yoldan çözer. Prof. Robinson soya çekim ilkesi gereği Yada'nın da babası gibi dâhilik düzeyinin çok üstünde olduğunu fark eder ve durumu kurula anlatır.

Yada, Gök Bilimleri Enstitüsü'nde okuma hakkını kazanır ve orada öğrenimine başlar.

Ying de bu sırada İstanbul'a gelir ve kızıyla ilgili bilgiler toplamaya başlar. Bilgilerin ışığında Ayşe Hanım ve Mehmet Bey'i bulur fakat; Yada'yı göremez. Ying, Çin'e giderken havalimanında yaşlı çifti görür; çiftin sarıldığı esmer kadın kafasını iyiden iyiye karıştırır.

Ying, arkadaşı aracılığıyla kızına ulaşır ancak; bunu örgütten saklar. Örgüt Yada'yı bulmuştur ve onu Çin'e kaçırma planını da çoktan yapmıştır. Ying'e güvenmeyen örgüt, bunları ondan saklamıştır.

Yada'nın dâhiliği aşan zekâ düzeyi Gök Bilimleri Enstitüsü tarafından onaylanıp onun Apam'ın çocuğu olduğu kesinleşince ona babasının projesinden bahsedilir ve projeyi ileride onun ilerleteceği söylenir. Yada da Apam gibi enstitü tarafından koruma altına alınır.

Örgüt, bu kez de Ying'i Yada'yı ele geçirmek için kullanmak ister. Örgüt başkanı, Ying'ten her türlü duygusal sömürü yolunu kullanarak Çin'e getirmesini ister. Ying, görevi kabul eder fakat; yaklaşma şekline karışmamaları ve zaman konusunda onu sıkıştırmamaları şartını koyar.

Ying, Gökbilimleri Enstitüsü'ne yakın bir üniversiteye kayıt yaptırır. Ancak onun Yada'ya yaklaşmasını koruması Doris engeller.

Ying, örgütün bütün kirli işlerini, insanlık dışı girişimlerini Yuen yardımıyla öğrenmiştir. Bunların üstüne ona yaşattıkları acılar eklenince Ying örgütü çökertmek için planlar yapmakta ve fırsat kollamaktadır. Bu konuda ona Yuen yardım eder.

Yada, on sekiz yaşına basmasına karşın Yabguluk özellikleri göstermemektedir. Bu nedenle içindeki özün dışarı çıkması için Altay Dorukları'na götürülmesi gerekmektedir.

Yada'nın doğum gününde Doris banyodayken mesaj kutusuna bir mail geldiğini görür fakat; açmadan kapı çalar ve Yada bir kaset teslim alır. Kaset Ying'ten gelmektedir. Ying, tüm olup biteni kasette kızına anlatır. Beyin Avı Örgütü'nü ve örgütün planlarını da kızına açıklar. Çok önemli bir göreve gittiğini, bu görevden kurtulursa mutlaka onun yanına geleceğini ve bir daha ayrılmayacaklarını söyler. Hemen ardından gelen maili açar, iletinin başlığı "KIZIMI ARIYORUM" dur ve ileti Apam'dandır. Ona evden hemen çıkmasını ve Alma-ata uçağına bilet almasını söyler. Yada bu konuda tedirginlik yaşarken kapı tekrar çalar ve Temir'den bir mektup alır ve mektubu okur okumaz babasının iletisine uyararak Doris'e bir not bırakarak kapıda bekleyen taksiye binip hava alanına gider. Yada uçakta onu bekleyen babası ile sarılarak hasret giderir.

Ying, Yada'ya kaseti gönderdiği gün Amerika'da kullandığı sahte kimliği ile Çin'e giriş yapar. Hava limanından araba kiralayarak Çin Seddi'ne gider. On üçüncü kulenin altındaki ana merkeze ulaşır.

Merkez, Asya, Avrupa ve Amerika'da gizlice kurulan Beyin Avı İstasyonları ile uzaydaki uydular buradaki ana beyne bağlıdır. Ying, ana beyni kimyasal bir bomba ile yok etmeyi düşünmektedir, bombayı çantadan çıkarır çıkarmaz beyin sinyal verir. Ying, soğukkanlılığını korur ve bomba tüpünü üç dakikada beynin girişine kurup kaçabileceğini hesaplar. Ying patlamadan kurtulamaz.

Yada, babası ile doruklara giderken havalimanında patlamaları haberlerde izler ve annesinin söylediklerini anımsar; bağlantılı olabileceğini düşünür fakat; bunları babası ile konuşmaz. Daha sonra ise yabgulardan annesinin ölümünü ve ruhunun bir sınav geçirdiğini öğrenir.

Yada, doruğa vardığında Yabgular zaman kaybetmeden Yada'yı eğitmeye başlarlar. Onu kötü etkilerden arındırır ve Yabgu tohumlarını açarlar. Belleklerindeki geçmişle ilgili tüm anıları da Yada'nın belleğine aktarırlar. Fakat patlama ile ilgili giz, Yada'yı rahatsız eder ve bu konuda sorular sormaya yönlendirir. Yabgular bu rahatsızlığı sevinçle izlerler.

Yapılan arındırma sırasında yabgular yaptıkları hatayı fark ederler. Onlar, Apam'ın zihinsel evrimini tamamlayan ilk insan olduğunu düşünmekteydiler fakat; bu kişinin Yada olduğunu anlarlar. Yada zihinsel evrimini tamamlayan ilk insandır.

Yada'nın eğitimi bir insanın anne karnında doğum olgunluğuna erişeceği süre olan dokuz ay on gün sürer. Yada eğitimini tamamladıktan sonra babasının kilitletiği APM maddesinin, dünyanın manyetik alanını tamir edecek kadar fazla üretmeye çalışıldığında yozlaşması sorununa çözüm bulmaya çalışır.

Bu süreçte, zihinsel gelişiminin son aşamasında olan Yada atalarının geçmişteki gizemli çizgisini ayrıntılı olarak görür ve gizemi çözer.

Yada, APM maddesinin işlevini, yada taşları ve katmanlarının radyasyon ortaya çıktığında üstleneceği bilgisine erişir. Yada taşlarının dünyanın sigortaları olduğu bilgisine erişir; diğer yabgular da bunu Yada'dan sezinlerler.

Yabgular ve Yada, Altay Dorukları'ndaki yada katmanlarıyla bütünleşip insanüstülük düzeyine eriştiklerini ve yada katmanlarını, ışınlarının yüklendiklerini keşfederler. Ayrıca bu katmanlarla bütünleşince birden fazla beden eşi yaratabildiklerini görürler. Beden eşleri ile manyetik kalkana yada ışınlarını taşırlar fakat; kirlenme bu ışınları hemen özüne katar; bu girişim bir sonuç vermez.

Yada, zamana saygı ilkesi gereği görevlerinin insanları kaçınılmaz sona yaklaşırken yaşayacakları olumsuzluklardan korumak olduğunu sezinler ve Yabgulara aktarır. Bunun içinde yada katmanları ile beden eşlerini sonsuz sayıda çoğaltarak onlarla, insanların duyarlılığını geliştirmeyi hedefler ve görevlerini yerine getirmek için işe koyulurlar. Böylece insanca duygularını ortaya çıkararak dünyayı koruma bilincini oluşturmaya çalışacaklardı.

Yada'nın kayboluşundan üç yıl sonra Apam ve Yada, ailelerinin yanına dönerler.

YAPITIN KARAKTER TABLOSU

KAREKTERLER	BAŞKİŞİLER (KAHRAMANLAR)	YAN KİŞİ (ÖYKÜ YA DA ROMAN KİŞİSİ)	III. DERECEDEN KİŞİ (ADI GEÇEN KİŞİ)
<i>Ağanın Kızı</i>		X	
<i>Alaskalı Eski Mo</i>			X
<i>Altay Bir</i>			X
<i>Altay İki</i>			X
<i>Altay Üç</i>			X
<i>Apam</i>	X		
<i>Apam'ı Emziren Kadın</i>			X
<i>Apam'ın Sosyal Danışmanı</i>			X
<i>Ayrık</i>			X
<i>Aşçı Kadın</i>			X
<i>Ayşe Hanım</i>		X	
<i>Baş Korucu</i>			X
<i>Beyin Avı Örgütü Eski Başkanı</i>		X	
<i>Beyin avı örgütü Yeni Başkanı</i>		X	
<i>Bilge Yabgular (Ata, Ana)</i>	X		
<i>Bumin Kaan</i>			X
<i>Doris</i>		X	
<i>Dr. Halime Hanım</i>		X	
<i>Düş Adamları</i>		X	
<i>Erik</i>		X	
<i>Huanito</i>			X
<i>İz Sürücüler</i>			X
<i>Jandarma Komutanı</i>			X
<i>Karayel</i>		X	
<i>Korucu</i>			X
<i>Kuşbaz'ın Adamları</i>			X
<i>Mehmet Bey</i>			
<i>Ötükenli Kuşbaz</i>		X	
<i>Prof. Robinson</i>		X	
<i>Prof. Soljen</i>		X	
<i>Temir</i>	X		
<i>Uçuş Kartı Düzenleyen Görevli</i>			X

<i>Yabgular (Genç, Bilge)</i>		X	
<i>Yada</i>	X		
<i>Yadel Ağa</i>		X	
<i>Yarpuz</i>		X	
<i>Yetimhane Yöneticisi</i>			X
<i>Ying</i>		X	
<i>Yuen</i>		X	
TOPLAM	4	17	16
KARAKTELERİN GENEL TOPLAMI	37		

TABLO-3

Yapıt karakter yönünden dört başkahraman, on yedi yan kişi ve on altı III. kişiden oluşturulmuştur. Başkahramanlar; *Apam, Temir, Yabgular ve Yada*'dır. Yan kişilerse; Yuen, Ying, Yarpuz, Prof. Soljen, Prof. Robinson, Karayel, Erik, Dr. Halime Hanım, Doris, Beyin Avı Örgütü Yeni Başkanı, Beyin Avı Örgütü Eski Başkanı, Ayşe Hanım, Yadel Ağa, Ağanın Kızı, Ötügenli Kuşbaz ve Düş Adamları'dır. Yapıtta sadece adı geçen karakteristik özellikler göstermeyen III. Kişiler ise; Kuşbaz'ın Adamları, Korucu, Jandarma Komutanı İz Sürücüler, Huanito, Bumin Kaan, Baş Korucu, Aşçı Kadın, Apam'ı Emziren Kadın, Apam'ın Sosyal Danışmanı, Ayrık, Altay iki, Altay Bir, Alaskalı Eski Mo, Altay Üç, Uçuş Kartı Düzenleyen Görevli ve Yetimhane Yöneticisi'dir.

YAPITTA KAHRAMANLARIN KARAKTER İNCELEMELERİ

Yada (Tiyen, Şafak):

Yada, babaannesi ve dedesi tarafından büyütülmüş bir çocuktur. Karakter zeki, saygılı ve iyi eğitim almış bir bireyi yansıtır.

Yada'nın babaannesine, anne ve babasını sorması üzerine babaannenin verdiği yanıtta karakterin duygusal yönden babaya yakınlığını kahramanın konuşması yoluyla yansıtılır:

"... Babaanne sevecen bir ifadeyle, onun gönlünü almaya çalıştı:

— Yada kızım, annenle ilgili olarak bizler de bir şey bilmiyoruz. Bu yüzden her zaman dediğim gibi, o gitti demekten başka, söyleyecek sözümüz yok.

Yada:

— Annemin, bunca yıldan sonra, beni arayacağını sanmıyorum. ama babamın bir gün döneceğine, öylesine inandırdınız ki, bu inanç yüzünden, kendisini sadece fotoğraflarından tanımama karşın, sanki dün ayrılmışız gibi özlüyorum. Üzülme ama babaanneciğim, yaşım büyüdükçe, onu daha çok düşünüp daha çok özlemeye başladım..." (Dayioğlu,2005: 13)

Yada'nın ergenliğe girişi, duygusal olarak devinimini yazarın açıklaması yoluyla şöyle yansıtılır:

"Çocukluğunda çok kolay mutlu oluyordu. Büyüyüp genç kızlığa adım atalı beri, daha zor ve daha seyrek neşeleniyor, basit konuları sorun edinip çevresindekileri üzüyordu. Babasıyla ilgili olarak ürettiği kurgular da, onun zihinsel ve ruhsal karmaşa içine düşmesini ve huysuzlaşmasını tetikliyor" (Dayioğlu,2005: 14).

Yada'nın ilköğretimden başarıyla mezuniyeti ve babasının onun yanında olmaması kurgusunda babaannenin sözleri ile Yada, başarılı ve idealize bir çocuk figürü olarak okura diğer karakterin yorumu yoluyla yansıtılır:

"Babaannesinin bu durumdan haberi yoktu. Bu nedenle Yada'yı yatıştırılmaya çabalıyordu:

-Sevgili Yada'm, başarılarınızla bizi öylesine onurlandırdı ki!... Baban, durumu uygun olsa, bu törene katılırdı. Hiç olmazsa seni telefonla arardı. Demek ki, böyle bir olanak bulamıyor" (Dayioğlu,2005: 15).

Yada'nın üstün başarısı ve kanının gizemli özellikleri ise okura yazarın açıklaması yoluyla şöyle aktarılır:

“Yada ilköğretim yıllarını başarıyla geçirmişti. Altı, yedi ve sekizinci sınıflarda, okullar arası başarı ölçümlerinde, hemen her dersten, Türkiye birincisi olmuştu.

Ninesi, dedesi ve Temir Kâhya, Yada'nın damarlarında taşıdığı kanın, gizemli özelliklerini biliyorlardı. Bu yüzden okulda gösterdiği bu başarılar, doğal karşılıyorlardı” (Dayıoğlu,2005: 23–24).

Günümüz gençliğinin internet ve bilgisayar bağımlılığına gönderme yapan yazar Yada'nın babasına ilişkin duygusal tutumunu açıklama yoluyla şöyle yansıtır:

“Gece geç saatlere kadar, internette gezindiği için, uykusunu alamamıştı. Üzerine ağırlık çöktü. Bilgisayarı kapattı. Yatağına uzandı. Uyumadan önce, her zaman yaptığı gibi, düşünmeye başladı. Bu düşlerin başkışisi hep, hiç tanımadığı babası oluyordu” (Dayıoğlu,2005: 26).

Yada'nın babasını bulmaya dönük internette yazdığı şu ileti, karakterin babasına olan yakınlığını karakterin davranışı yoluyla okura yansıtır:

“Yada yazıları okurken, bunları yazanların, duygu ve düşünceleriyle öylesine özdeşleşti ki, büyülenmiş gibiydi. Kendini tutamadı. O da kayıp babasını, bu yöntemle aramaya karar verdi. Ekranı şu yazıyı yazdı:

Ben de babamı arıyorum. İstanbul'da, babaannemle ve dedemle yaşıyorum. Babamı hiç tanımadım. Bebekliğimde, buralardan çekip gitmiş. Kayıplara karışmış. Ancak, gençlik fotoğraflarında gördüğüm kadarıyla kendisi, esmer, yuvarlak yüzlü, çekik gözlü ve siyah düz saçlı, uzun boyluymuş. Ninemle dedem, onun gidişiyile ilgili olarak, bana hiç bilgi vermiyorlar. Bu nedenle ben de başka ipucu veremiyorum.

Ancak ninem ve dedem, babamın bir yerlerde yaşadığını, bir gün eve döneceğini söylüyorlar. Buna yüreğten inanıyorlar. Küçüklüğümde ben de inanıyordum. Ama artık kuşkuluyum.

Bu yıl, ilköğretimi bitirip liseye geçtim. Babam beni, bu güne kadar hiç aramadı. Onun, ana babasıyla bir biçimde haberleştiğini düşünüyorum. Ama bu iletişimin nasıl kurulduğunu bana söylemiyorlar.

Babam gerçekten yaşıyorsa ve bu yazıyı okursa, hemen bizi çiftlikten arasın. Benim adım Yada” (Dayıoğlu,2005: 27–28).

Yapıtta Yada'nın dedesi ve ninesi ile olan iyi ilişkisi davranış ve konuşma yolu ile şöyle örneklenir:

“

—Günaydın dedem, günaydın babaannem! Sizlere rüyalar ülkesinden bir sürü haber getirdim. Gerçekten dün gece, öyle güzel rüyalar gördüm ki!...

Nine ile dede sevecenlikle gülümseyerek, onun yüzüne bakıyorlardı. Küçüklüğünden beri, onun rüyalarını paylaşmaya alışkındılar.

Nine:

—Günaydın kızlar güzeli. Rüyalar ülkesinden gelen, bu güzel haberi, anlat bakalım!

Dede:

—Doğrusu ben de, Yada kızım artık rüya görmüyor mu, diye merak ediyordum. Bu yaz çiftliğe geleli beri, hiç rüya anlatmadın da!...

Yada küçüklüğünden beri, bazı sabahlar, babaannesi ve dedesine, akıl almaz rüyalar anlatırdı. Ancak, bu rüyaların hepsi de gerçek değildi. Bazılarını düpedüz uydururdu. Uydurma rüyaları genellikle, isteklerini, duygu ve düşüncelerini, ninesiyle dedesine aktarmak için, araç olarak kullanırdı. Başka bir deyişle, doğrudan onlara söyleyemediği isteklerini, uyduruk rüyalar aracılığıyla, dile getirirdi. Yaşamında önemli yeri olan ilk bisikletini, bilgisayarını, onlara, bu kurguladığı düşler yoluyla aldırması (Dayıoğlu,2005: 32–33).

Yada'nın zekâsı, sezgilerinin güçlülüğü ve öz eleştiri yapma özellikleri ise açıklama yoluyla, olaylara karşı tutumu ve davranışları ile okura şu şekilde yansıtılır:

“Yada'nın en belirgin özelliklerinden biri, sezgilerinin keskinliği idi. Bir konuda bir ya da iki sözcük duysa, davranış, hatta mimik görse, hemen konuyu kavırıyordu. Çevresine karşı, aşırı duyarlıydı. Örneğin, daha küçücük bir kızken, günlük güneşlik bir havada, yazık ki bu gün yağmur yağacak, derdi. Birkaç saat geçmeden, güneş bulutlarla kaplanır, kararan gökyüzünden yağmur boşanırdı.

Çocukluğunda ninesi, dedesi ya da ev hizmetlerine bakan Fadime Hanım ona masallar anlatırlardı. Yada masal daha yarıya gelmeden, sonunu kurup söyleyiverirdi. Bu gelişmeler, büyükleri şaşırtırdı. Doğuştan gelen bu yeteneği nedeniyle Yada, rüyaları kurarken hiç zorlanmıyordu. Doğrusu, emekleri de boşa gitmiyordu. Babaannesiyle dedesini, rüyalarla etkileyip tetikleyerek, bir güzel isteklerine kavuşurdu.

Genç kız olalı bu konuda daha da ustalaşmıştı. Giderek yaşlanan dedesi ve babaannesi artık uyduruk rüyaları gerçeklerinden ayıramıyorlardı. Yada bunun da ayrımındaydı. Zaman zaman başarılarına seviniyor, bazen de, acaba ben neden böyle davranıyorum, diye kendini yargılıyordu” (Dayıoğlu,2005: 34).

Yada'nın dürüst kişiliği ise babasını bulmak için siteye yazdığı iletiyi dedesi ve babaannesine açıklama şekli, karakterin davranışı yoluyla okura yansıtılır:

“
...
—Sen oraya bir şey yazmadın, değil mi yavrum?
Yada kekeleyerek soruyu savuşturmaya kalkıştı:
—Hangi konuda?
Dede gergin bir ifadeyle ninenin sorusunu yineledi:
—Babamı Arıyorum sitesine, babanla ilgili bir şeyler yazmadın, değil mi kızım?
Yada iki ateş arasında kalmıştı:
—Yazdım, diye kesip attı” (Dayıoğlu,2005: 38).

Temir'in sözleri Yada'ya ilişkin bilgileri diğer kahramanın yorumuyla okura şöyle aktarılır:

“
...
—Bu kadar akıllı ve duygulu bir kız olacağını, kim bilebilirdi ki!...” (Dayıoğlu,2005: 44)

Yada'nın Temir ile yaptığı söyleşide Yada'nın sorunlarına ve hayata karşı tutumu konuşma yoluyla okura şöyle aktarılır:

"... Temir Kâhya, baba konusunu açıp da çocuğu hüzünlendirdim diye, kendi kendine kızdı. Sonra, her zaman olduğu gibi yine Yada'yı avutmaya girişti:

—Bu konuyu kaç kez konuştuk. Baban yaşıyor. Seni seviyor. Özlüyor. Bir gün birbirinize kavuşacaksınız. Bekle bakalım, neler olacak. Bence hep birlikte, çok güzel günler göreceğiz. Hadi bu konuyu kapatıp, ahırlara doğru yürüyelim.

Yada geçmiş yıllarda kolayca avunurdu. Bu yıl ilk kez, Temir Kâhya'ya diklendi:

—Temir Dede, çocuk mu avutuyorsun? Artık büyüdüm. Bize okulda her şeyin nedeninin sorgulayıp araştırmayı öğretiler. Dedemle babaannemi üzmemek için, babamla ilgili olarak söyledikleri güzel sözlerle, inanmış görünüyorum. Ama bunu sana yapamayacağım. Babama kavuşma konusunda, nasıl oluyor da böylesine kesin konuşabiliyorsun? Birkaç yıldır hep, sana bu soruyu sormak istiyorum. Gönlünü kırmamak için susuyorum. Ama Bu gün..."(Dayioğlu,2005: 44-45)

Yada'nın mutlu olmak için sebepler yaratma özelliği davranış yoluyla şöyle yansıtılır:

"Yada'nın tüm sıkıntıları dağılmıştı. Sevinç içindeydi:

—Bundan güzel sürpriz olur mu? Hiç doğuran bir at görmemiştim. Benim için bulunmaz bir deneyim. Üstelik arkadaşlarıma anlatacak çok önemli bir öyküm olacak. Haydi, hemen kapıları aç da Karayel'in yanına girelim!" (Dayioğlu,2005: 47)

Yada'nın inançlı kişiliği ise karakterin davranışları ve yazarın açıklaması ile okura sezdirilir:

"...Çok kısa bir an geçti. Atın kuyruk altında, dünyaya gelmekte olan tayın, ön ayakları belirdi. Yada'nın yüreği yerinden fırlayacak gibiydi. Eleriyle kalbinin üstüne bastırarak, dua etmeye başladı:

—Allah'ım, tayımın sağlıkla dünyaya gelmesine izin ver. Lütfen Allah'ım!

Dua etmeyi, babaannesinden öğrenmişti. Duayı sürdürürken, birden iki ayağın arasında, minik tayın burnu görüldü. Yada o zaman yavrunun, anasının içinden hemen dışarıya çıkacağını sandı. Bedeni yay gibi gerildi. Olanca dikkatiyle onun dünyaya çıkmasını bekliyordu.

Ancak tayın burnu öylece duruyordu. Ne ileri ne de geriye doğru bir hareket vardı. Temir Kâhya'nın tedirgin davranışları, Yada'yı korkuttu. Bu kez, din dersinde öğrendiği sureleri okumaya başladı..."(Dayioğlu,2005: 54)

Yada'nın öğrenmeye olan merakı ve öğrenmeye olan açık tavrı konuşma yoluyla okura sezdirilir:

" Önlü arkalı, ahırdan çıktılar. Ötelerdeki dere kıyısından, kaz, ördek sesleri geliyordu. Temir Kâhya gülümsedi:

—Şunların yaygarasına bak. Sanırsın ki, dünyanın tek sahibi bunlar. Gagaları hiç kapanmıyor. Ya bir şeyler yiyecek ya da vak vak edecekler.

Atları bu yüzden çok severim neşeni, kederini, hemen sezerler. Hep suskurlar. Onlar, sorunlarını, sevinçlerini, sessizce, davranışlarıyla ifade ederler.

Yada:

—Ben bu konuda çok deneyimsizim. Küçükken bana atlarla ilgili birçok şey öğrettin. Ama korkarım ki, çoğunu unuttum. Atlar kendilerini, sessizce nasıl ifade ederler, Temir Dede? Birkaç örnek verir misin?

Temir Kâhya:

---Baş sallayışları, toynak tepişleri, kulak oynatışları, kuyruk sallayışları, bakışları, hatta o güzelim derilerini seğimesi!...

Yada:

—Onların bu davranışlarının, anlamlarını iyice öğrenmem gerek...” (Dayıoğlu,2005: 58)

Yada'nın ailesine olan sevgisini, çevresindeki insanlarla olan ilişkisini yazarın açıklaması yoluyla okura yansıtılırken sevginin gücüne de göndermeler yapılmaktadır:

“...Yada bu yazıları okurken, sık sık iyi ki bana, babaannemle dedem, sahip çıktılar. Temir Kâhya da bana sahip çıktı. Temir Kâhya da beni, en az onlar kadar seviyor, diye düşündü. Daha sonra, içine garip bir tedirginlik ve dayanılmaz kuşkular yayıldı:

Ya, beni seven bu insanlar, Kayıp Babalar sitesine yazdığım yazı nedeniyle, benden soğur, beni sevmekten vazgeçerlerse, diye dertlenmekten kendini alamadı.

Yada genelde, başta babaannesi ve dedesi olmak üzere, herkesle iyi geçinmeye özen gösteriyordu. Çünkü çevresindeki insanlar tarafından sevilme, çok önem veriyordu. Bunun nedeninin, genç kızlığa adım attığında, ciddi ciddi düşünmeye başlamıştı.

Sonuçta, şöyle bir yargıya vardı: sevgi onun için, hava gibi, hatta besin gibiydi.

Çocukken, sadece davranışlarının onaylanması için, çevresine iyi davranırdı. Sevilme, onaylanmak kabullenilmek, onu çok mutlu ediyordu. Sonradan, bir şeyler için onaylanma durumu olmadan da, sevildiğini sezinleyerek, mutlu olmanın tadına vardı. Bu arada, sadece kabul görüp, onay kazanan işler yaparak değil, çevresindekileri severek de sevgi kazanılacağını öğrendi. Sevmenin, mıknaş gibi, sevgiyi çeken, büyülü bir güç olduğunu, artık çok iyi biliyordu.

Çevresiyle kurduğu ilişkilerin inceliğini, daha küçük bir kızken, gözlemleyip sezinlemeye başlamıştı. Kedisi Duman'a kötü davrandığında, Duman, onu tırmalıyordu. Sevip okşadığında ise, keyifli mırıltılarla, ona başını, bedenini, kuyruğunu sürterek, sevgi gösterisi yapıyordu.

Daha sonra bu durumu, okulda arkadaşları, hatta öğretmenleriyle olan ilişkilerinde de gözlemledi. İçtenlikle sevdiği arkadaşları ve öğretmenleri, ona sevgiyle dolup taşıyordu. Bu yüzden şimdi tedirgindi. Ninesinin dedesinin ve Temir Kâhya'nın, kendisini sevmekten vazgeçmeleri kaygısı, onu gerçekten korkutuyordu” (Dayıoğlu,2005: 64–65).

Yada'nın babasıyla örtüşen kişiliği ise Temir'in sözleri ile okura yansır:

“Sen de baban gibisin. Daha doğrusu, tüm aile birbirine benziyor. Sizlere bir konuda söz verildi mi, asla dönülemez” (Dayıoğlu,2005: 72).

Yada'nın araştırmacı kişiliği ve öğrenmeye ilişkin tutumu karakterin konuşması yoluyla okura sezdirilirken, karakter okura idealize bir figür olarak yansır:

“
Yada: —Temir Dede'm, deminden beri diline, bir tılsım sözü doladın. Nedir bu tılsım?
Temir Kâhya her zaman, onun bu tür soruları karşısında, tıkanır kalırdı:
—Ne çok soru soruyorsun be kızım! Sana cevap bulacağım derken, anlatacaklarımı unutuyorum. Temir Dede'n artık yaşlandı. Çocukluğumuzda bize, tılsımdan söz edildi mi, öylece kabullenirdik. O nedir, bu ne demeye geliyor, diye sormazdık. Ne bileyim ben! Tılsım, doğaüstü bir güç sanırım. Bu güçle olağanüstü işler yapılabiliyor.
Bildiğim kadarıyla tılsım, iyi saatte olsun, şeytandan değil de iyi yaratıklardan yayılan, gizil güçlerle ilgili. Çünkü tılsım, insanı, hayvanı kötülüklerden korur. Töremize göre bu böyledir. Anladın mı dediklerimi?
Yada: —Pek anladım sayılmaz. En iyisi, eve gidince sözlüğe bakmak” (Dayıoğlu,2005: 79).

Yada'nın Temir ile olan tartışmasında, yazar konuşma yoluyla Yada'nın soylu bir birey olduğunu vurgular:

“Temir Kâhya:
—O yazıları, hemen silmeni istiyorum, diye gürlledi.
Yada:
—O yazıların silinmesi artık olanaksız.
Temir Kâhya:
—Sen soylu bir kızsın, sıradan insanlar gibi davranamazsın...”(Dayıoğlu,2005: 95)

Yada'nın fiziksel ve genetik özellikleri açıklama yoluyla şöyle dile getirilir:

“Apam'la Ying'in minik kızları, çok sağlıklı ve bir o kadar da şirin bir bebektir. Ying, Apam'ın ayaklarının altıparmaklı olduğunu bildiği halde, bebeğin de aynı özellikleri taşımasına üzüldü. Ama bu üzüntüsünü dile getirmedir. Apam'ın genleri, kendi genlerine baskın çıkmıştı. Bu durumda bebeğin, onun özelliklerini taşıması doğaldır. Durumu böyle yorumlayarak minik kızın ayaklarındaki altıncı parmakları dert edinmemeye karar verdi.
Apam ve Ying, kara saçlı, çekik gözlü, pembe tenli kızlarını, çok seviyorlardı. Bebek ikisine de benziyordu. Ancak, elmacık kemikleri çıkık, tombul yanaklarını babasından almıştı. Apam, kızının güzel yüzüne baktıkça seviniyordu. Ana babasının ve Temir'in de bebeği gördüklerinde benzer şekilde seveceklerini düşünmek onu mutlu ediyordu(Dayıoğlu,2005: 231–232).

Yada'nın annesini ona verdiği ilk adı yazarın açıklaması yoluyla şöyle yansır:

“ Ying, bebeğe Tiyen adını koymuştu” (Dayıoğlu,2005: 238).

Yada'nın ilk adının anlamı ve Yada'nın Yabgu kanından gelmesinin ona yüklediği özellikler ve kahramanın olay kurgusundaki yeri, Temir'in davranışları, yazarın açıklaması ile okura şöyle yansıtılır:

“ Temir Kâhya arada bir bebeğin minik ayaklarını avuçlarının içine alıyor, büyük bir keyifle parmaklarını sayıyordu. Bebeğin altıparmaklı oluşu, onu çok mutlu etmişti. Bu bebek, gelecekte Ana Yabgu olarak en azından üç kuşak, Yabgu soyunu sürdürecektir, diye içten içe sevinip göneniyordu.

Temir, bebeğin adının anlamını biliyordu. Tiyen, eski Çin dilinde, hiçbir silahın ya da insanın öldürmeyi başaramadığı dişi ejderha demektir. Asya'daki Türkler, bu sözü çokluk, kötü acımasız insanları nitelendirirken kullanırlardı...”(Dayıoğlu,2005: 239)

Yada'nın geçmişine ilişkin bilgi bebeğin yetimhaneye bırakılma kurgusunda yazarın açıklaması yoluyla şöyle yansır:

“... Bebeğini binanın giriş kapısının önüne bıraktı. Ve yel gibi oradan uzaklaştı. O sırada minik kız henüz on bir aylıktı” (Dayıoğlu,2005: 252).

Yada'nın yetimhanede bulunmasına neden olan Yabguluk özelliklerinden biri olan altıncı parmağı ve Apam'la olan ortak özeliği konuşma yoluyla diğer karakterlerin yorumuyla okura yansıtılır.

*“ ...
Mıknatısla çekilmiş gibi hemen, bebeğe doğru koştu. Hemşireye:
—Bu bebek neyin nesi?
diye, sormaktan kendini alamadı. Dr. Halime Hanım da, o sırada yanlarına geldi. Sorunun yanıtını o verdi:
—Bu minik kız bize, Yeniköy'deki yetimhaneden geldi. Orası çok doluymuş da.
Ayşe Hanım gözlerini bebeğin ayaklarından ayıramıyordu.
—Küçük kızın ayakları altıparmaklı. Çok şaşırdım.
Doktor Halime Hanım:
—Yaa, ben de öyle! Yanılmıyorsam, senin oğlunun da ayakları, altıparmaklıydı. İlk doğum gününde, Apam'ı kucağıma verirken, benden altıparmaklı ayaklar hakkında bilgi almak istemiştin...”(Dayıoğlu,2005: 294)*

Yada'nın yetimhanede aldığı ikinci adı yazarın yorumuyla şöyle aktarılır:

“...Bebek, Yeniköy'deki yetimhanenin kapısında bulunmuştu. Bebeğin içinde bulunduğu ana kucağı, şafak vakti, süt almaya giden görevlinin ayağına takılmıştı. Bu yüzden bebeğin adına, Şafak denilmişti...”(Dayıoğlu,2005: 295)

Yada'nın babası ile örtüşen bir başka özelliği ise kahramanın davranışı ve diğer karakterin yorumu ile şu şekilde yansır:

“Yada sınavın bitimine yakın kâğıdını kürsüye götürdü. Prof. Robinson kâğıdı kaparcasına elinden aldı. Hemen yanıtlara göz atmaya girişti. Yada'nın, o gizemli soruyu aynı babası gibi tümüyle çözdüğünü görünce, yüreği ayaklandı. Çarpıntının etkisiyle sanki dili boğazına tıkanır gibi oldu. O anda, kürsüdeki iskemleye yığılıp kaldı” (Dayıoğlu,2005: 329).

Prof. Robinson'un yorumuyla Yada'nın karakteristik olarak babasından ayrılan yönü ise diğer karakterlerin yorumu yolu ile şöyle yansıtılır:

“... Bana kalırsa bu kız, babasından daha da gelişmiş bir beyin yapısına sahip” (Dayıoğlu,2005: 331).

Yada'nın anlatının başında sergilediği anne ve babasına ilişkin dede ve ninesine sorular sorma davranışı, karakterin edindiği bilgiler nedeniyle devingenlik gösterir:

“Yada, ana babası ve kendi kimliğiyle edindiği bilgileri kesinlikle ninesine, dedesine ve Temir'e açmamaya kararlıydı. Gerçekten Amerika'dan dönüşte yeni bir kimlik sergiliyordu. Örneğin, babası ve annesiyle ilgili sorular sormaktan tümüyle vazgeçmişti. Onun bu tutumunun nedenini Temir biliyordu. Nine ve dedesi ise, Yada'nın olgunlaştığını düşünüp seviniyorlardı...”(Dayıoğlu,2005: 337)

Yada'nın Amerika'daki yalnızlığı ve ailesine olan bağlılığı yazarın yorumu ile yansıtılır:

“Yada, tatil sonunda yeniden Amerika'ya döndü. Ama ailesiyle sürekli iletişim içindeydi. Dedesine, babaannesine ve elbette Temir'e, düzenli olarak mektuplar yazıyordu. Çünkü telefonla yapılan kısa görüşmeler, ne onun için ne de ninesi, dedesi ve Temir için doyurucu oluyordu. Ayrıca mektup yazmayı ve mektup almayı çok seviyordu. Çünkü Amerika'da, bunaltıcı bir yalnızlığa kapılmıştı” (Dayıoğlu,2005: 339).

Yada'nın yabguluk özellikleri göstermemesi, Apam ve Yabguların endişelenmeleri ve yabgu tohumlarını bulmaları karakterin devingen karakteristik özelliklerini yansıtır:

“Sonunda Apam ve Ata Yabgular, beden eşleriyle Yada'yı kuşatıp onu incelemeye giriştiler. Elde ettikleri bilgiler şaşırtıcıydı. Onun genlerinde yer alan ve kendisine Yabgu özelliği veren tohumları hiç açılmamıştı. Kapalı bir kutu gibi öylece

duruyorlardı. Bu yüzden kendisi, dâhilik düzeyinin aşan zihin yapısına karşın, sıradan bir insan konumundaydı” (Dayıoğlu,2005: 354).

Yada'nın babası ile örtüşen bir başka özelliği olan, vatansever kişiliği yazarın yorumuyla şu şekilde yansır:

“...Hemen her gün, Türkiye’de çıkan gazeteleri de bu yolla inceliyordu. Çünkü bunca yoğun çalışmalar içinde bile, ülkesine karşın duyarlılığını yitirmemişti” (Dayıoğlu,2005: 355).

Yada'nın beyin evrimini tamamlayan ilk insan olması Yabguların yorumu ve davranışları ile okura yansıtılır:

“Yada’yı kutsal mağaralarda arıtmaya alan atalar, onun beyin evrimini tamamlamış, ilk insan olduğunu saptadılar. Bu bulgu üzerine hemen, Apam’ın beyni tarandı. Elde edilen sonuç, Yada’dan elde edilen sonuçla karşılaştırıldığında, ilk yanığı apaçık ortaya çıktı” (Dayıoğlu,2005: 369).

Yada'nın devingen karakteri, yazarın yorumuyla açıklama yoluyla şu şekilde yansır:

“Dokuz ay on günün sonunda Yada, gelişim ve değişimi başarıp Bilge Yabgu niteliğini kazandı. Ata Yabguların belleklerindeki, binlerce yıldan bu yana süzülüp gelen, tüm anı katmanlarını özümsemi. Göksel bilgilere erişme yöntemlerini öğrendi. Kısacası, atalarının tüm hünerlerini artık, o da başarabilecekti” (Dayıoğlu,2005: 376).

Yada, bazı karakteristik özellikleri ile çağımızın idealize çocuk figürü olarak yansıtılırken; sorgulayan, araştıran bir bireydir. Duyarlı ve kararlı bir kişilik sergileyen karakter, fiziksel olarak da babasının ve Yabguların görünümüne yakın Asyalı bir portre ile okura yansıtılır. Bu yönleriyle karakter, açık karakter özelliği taşır.

Yada, Yabguluk özelliklerini üç kuşak sürdürecektir ilk bireydir. Normal bir insan özelliği sergileyen Yada, olay kurgusunda Bilge Yabguluk düzeyine ulaşır. Bu yönüyle devingen karakter özelliği sergileyen karakter bilişsel ve davranışsal devinimleriyle yansıtılır.

Karakter, genel olarak açıklama ve yazarın yorumu ile geliştirilirken; diğer karakterlerin yorumu ve karakterin davranışları yoluyla da geliştirilmiştir.

Apam:

Apam yabguların en son üyesidir. Anne ve babası Düş Adamlarını arayan bir grup asker tarafından Koytu Yaylası'nda öldürülür. Temir'in yardımıyla ulaştığı Türkiye'de Mehmet Bey ve Eşi Doktor Ayşe Hanım tarafından büyütülür.

Apam'ın duyarlı kişiliği diğer karakterlerin yorumu, Yada ve Temir'in Apam'la ilgili sohbetleri kurgusunda şu bölümle yansır:

“
Yada: ...
—Babam nasıldı?
Temir Kâhya:
—O da en az, senin kadar duyarlıydı” (Dayıoğlu,2005: 59).

Apam'ın adının verilişi ve anlamı, olay kurgusundaki rolü Yabguların aktarımı ile açıklama yoluyla yapıtta şöyle yer alır:

“Ata ve ana yabguların en yaşlıları, baş başa verip bebeğin adını saptadılar. Sonra teker teker, dualarla bu adı onun kulağına söylediler:
—Senin adın Apam olsun. Apam demek, Atam demek. Sen, beyin evrimini başaran ilk insan olarak, senden sonra bu evrimi başaranların atası olacaksın”(Dayıoğlu,2005:136).

Apam'ın gelecekteki rolü ve insanlık için önemi Ata ve Ana Yabguların Temir'e söyledikleri şu sözlerle düşsel düzlemde okura aktarılır:

“... Sonra kendilerini merak ve hayranlıkla izlemekte olan Temir'e döndüler:
—Eğer, belleklerinizde binlerce yıldır mayalanıp duran kehanet doğru çıkarsa, bu çocuk beyin evrimini tamamlamış, ilk insan ve ilk Yabgu olacak.
Yetişkin yaşa geldiğinde, Yabgu soyundan evlenebilecek kimse bulamayacak. Ancak, yabancılarla evlense bile ondan doğacak çocuklar, üç kuşak boyunca, Yabgu özelliklerinin büyük bir kısmını taşıyacaklar. O, büyüyüp bilinçlendiğinde, kim olduğunu, soyunu, sopunu açıklamalısın. Günü geldiğinde bu kehanetlerden söz etmelisin” (Dayıoğlu,2005: 136).

Temir, Altay Doruklarına ulaştığında, Apam'ın gelişimine ilişkin kaygılarını Ata Yabgularla paylaşır. Yabgulardan birinin şu sözleri okura konuşma yoluyla Apam'ın Yabguluk özelliklerini yansıtır:

“... Temir:

—Şimdi rahatladım. Çünkü Apam’ın gelişimiyle ilgili, bazı sorunlarım oluyor. Bundan sonra belki, bu sorunlarla daha da artacak. Bu yüzden sizlerle iletişim içinde olmak zorundayım. Örneğin şimdilerde...

Ata Yabgu sözünü kesti:

—Apam, Yabgu kanı taşıdığı için, kendisini bedensel ve zihinsel yönden, izleyip gözlemekte zorlanıyorum. Onun özündeki saflık, varlığına akan, tüm kötü enerjileri eritiyor.” (Dayıoğlu,2005: 164)

Apam’ın, olay kurgusundaki yeri ve özellikleri Temir ve Ata Yabgu arasında yapılan konuşmada okura gerçek düzlemde yansıtılır:

“...Ata Yabgu:

—Göksel bilgilerimizi ve kehanet hünerimizi kullanarak Apam’ın yaşamını irdeledik. Bu çocuk, zorlu bir yazgıya sahip. Buna karşın, Yaradan tarafından kendisine, çok önemli bir görev verilmiştir. Bu yüzden, yayladaki kanlı baskından kurtuldu. Bebek haliyle çölleri, dağları aşma direnci göstermesi de o görev içindi. Kısacası o, görev için yaşıyor. Ancak işi kolay değil. Pek çok düşmanı olacak. Onlarla başa çıkabilmek için, akıl almaz serüvenler yaşayacak.

Temir:

—Dilerim Apam can, kendisine verilen görevi başarır.”

Ata Yabgu:

—Temir oğlumuz, Apam’ın başarısı için, bizler de sürekli dua ediyoruz. Ne var ki o, her şeyden önce insandır. Bu nedenle hatalar yapacaktır. Hoşgörülü olunuz. Her hatanın anlamlı bir nedeni vardır. Senin artık bir daha, buraya gelmeni istemiyoruz. G gerektiğinde seninle iletişim kuracağız...” (Dayıoğlu,2005:167)

Apam’a, yedi yaşında kutsama töreni yapıldığında yaşayacağı devinim

Ata Yabgu’nun şu sözleri ile okura düşsel düzlemde sezinletilir:

“... Temir:

—Dilerim, yedi yaş kutsamasını, Apam’a ayrıntılarıyla anlatmak zorunda kalmam.

Ata Yabgu:

—Böyle bir zorunluluk yok. Zaten ona, bu konuda bir şeyler anlatmama gerek kalmayacak. Apam, ata soluklarından süzülme sıvıyla arınıp kısa sürede değişimini başardığında, olup bitenleri sezinlemeye başlayacak. Yedinci yaş kutlama törenleri sonrasında, zihin sınırları öylesine gelişecek ki!... Onu, sıradan insan kılan görünmez göz perdeleri, öylesine açılacak ki! Giderek, bilinmezi bilip, görünmezi görmeye başlayacak. Yeter ki sen, yedi yaş kutsamasını, gereği gibi yerine getir” (Dayıoğlu,2005: 169).

Apam'ın okula başlama yaşının gelmesi üzerine çiftlikten ayrılma zamanı gelince Temir'in üzüntüsünü gözlemleyen kahramanın şu sözleri, onun duyarlı kişilik özelliğini vurgular:

“... Apam:

—Ağlama, artık bana kitap okumaktan kurtulacaksın. Yakında okuma yazmayı öğreneceğim. Sana öyle güzel mektuplar yazacağım ki!...” diyerek onu avutmaya girişti” ((Dayioğlu,2005: 175).

Apam'ın sergilediği idealize çocuk figürü ise kahramanın yorumu ile Temir'e yazdığı mektuptaki şu sözlerle yansıtılır:

“...Sınıfın en çalışkanı benim. Öğretmen, beni çok seviyor. Ben de öğretmenimi çok seviyorum. Ama seni, ondan daha çok seviyorum,” diye yazmıştı. Temir mektubu okurken pek keyiflendi” (Dayioğlu,2005: 175).

Apam'ın anne babalar için idealize edilen çalışkan, onları üzmeyen çocuk figürü olarak yansıtılışı ise gerçek düzlemde okura şöyle yansır:

“İlköğretim yılları göz açıp kapayıncaya kadar, geçti gitti. Apam bu süreçte ne öğretmenlerini ne de ailesini üzdü. Başarılı bir öğrenci olmak, onun için doğal bir durumdu. Bu yüzden gerekeni yapıyordu.

Okul başarısı yanında, at binmede, çeşitli spor ve sanat dallarında da hep ön planda bulunuyordu. Okullar arasında yapılan çeşitli yarışmalarda, okulun yüzünü ağartacak dereceler alıyordu. Satranç en büyük tutkusuydu. Bu dalda her yıl ulusal yarışmalara katılıp birincilik dereceleri elde ediyordu. Bu başarılar karşısında ailesinin, Temir'in, öğretmen ve arkadaşlarının sergilediği hayranlık, onu yeni başarılar için tetikliyordu.

Yaşı büyüyüp bilinçlendikçe, Apam'da, hayran kitesini genişletme tutkusu belirmeye başladı. Yarışmaları, zihinsel ve içsel zenginliklerini, en iyi şekilde ifade edebilme yöntemi olarak değerlendiriyordu. Böylece, yarışmak ve kazanmak, yaşamındaki en belirgin hedef halini aldı. Kısacası, kabına sığmaz bir haldeydi.

Bunca başarıya karşın, öylesine alçakgönüllü, öylesine yumuşak başlı bir genç olmuştu ki!.. Onun bu hali de başkaları için ayrı bir hayranlık nedeni oluyordu” (Dayioğlu,2005: 176–177).

Gök Bilimleri Enstitüsü'nün hazırladığı soruya Apam'ın araştırma yaparak ve çalışarak yanıt bulması, okura çalışma ve araştırmanın önemini vurgularken karakterle okuru gerçek düzlemde buluşturur:

“Dünyayı ayağa kaldıran bu garip soruya, Apam da ilgi gösterdi. Ancak o, yanıtı hemen gönderemedi. Çünkü soru, astrofizik, astrobiyoloji, matematik, biyokimya, astromoni ve gen bilimlerinin özellikleriyle örülmüştü.

Bunların yanında, soruyu yanıtlamak için nano maddeler, radyoaktif maddeler konusunda da, geniş bilgi sahibi olmak gerekiyordu. Kısacası üç dallı soru, ilk bakışta basit gibi görünmesine karşın, karışık bilim dallarından oluşma büyüğü bir sarmaldı.

Apam hedefleri doğrultusunda çalışıp, gerekli bilgilerle donandıktan sonra, soruyu çözmeye girişti. Bu aşamada her gün, merakla iletişim araçlarını inceliyordu. Soruyu kendisinden önce çözen olup olmadığını anlamaya çalışıyordu” (Dayıoğlu,2005: 178).

Apam'ın olay kurgusunda yeri ve önemi başkan Robinson'un yorumuyla şöyle dile getirilir:

“... Başkan çok heyecanlıydı. Bir an duraksayıp, derin derin soludu. O anda herkes bakışlarını Apam'a çevirdi. Apam'ın sanki kanı donmuş, dili tutulmuştu. Kekeleyerek konuşmaya başladı:

—Demek ben!...

Başkan ve seçici kurul üyeleri, coşkulu alkışlarla onun sözünü kestiler. Sonra Başkan Robinson açıklamalarını sürdürdü:

—Evet, o kişi sensin. Bize göre sen, yeryüzünde beyin evrimini tamamlamayı başaran ilk insansın. Gerçekten, o gizemli soru yeryüzünde hiç kimsenin, hatta günümüz dâhilerinin çözemeyeceği nitelikte, karmaşık bir soruydu.

Senin zihinsel düzeyinden, dünya da hiç kimsenin haberi yok. Olmasını da şimdilik istemiyoruz. En azından dünyamızın yok oluşunu engelleyecek bir çözüm yolu bulununcaya kadar... Bu arada, kurumumuzun, sana bir uzay yolculuğu borcu var. Bunu da unutmuş değiliz. Günü geldiğinde, bu hakkını da kullanacaksın ” (Dayıoğlu,2005: 201).

Apam'ın duyarlı kişiliği, seçici kurulun görevini açıklamasına verdiği yanıtla okura şöyle sezinletilir:

“Apam:

—Kurula, ana hat olarak bir çalışma programı sunacağım. Daha sonra da proje hazırlığına girişeceğim. Anlayışınıza ve güveninize teşekkür ederim. Bana sağlanan özgün ortamda, tüm olanak ve düzenekleri kullanarak, çok başarılı işler yapacağıma inanıyorum, dedi” (Dayıoğlu,2005: 205).

Apam'ın hoşgörülü kişiliği, yazarın yorumuyla, açıklama yoluyla kurulun ona sağladığı sıkı güvenlik uygulamalarına ilişkin şu düşünceleri ile sezinletilir:

“...Kendisinin bu düzeye gelmesini sağlayan kurulun kaygılarını Apam hoşgörüsüyle karşılıyordu. Bu nedenle var gücüyle, Manyetik Kalkan'la ilgili sorulara, yakın ve uzak gelecek çerçevesinde çözüm üretmeye çalışıyordu. Bunu başarırca, özgürlüğüne kavuşacağını biliyordu. Çünkü kurulun kendisinden tek istediği buydu” (Dayıoğlu,2005: 212).

Yapıtta Apam'ın insani özellikleri yansıtılarak kahraman okurla gerçek düzlemde buluşturularak, karakteri akıl dışı özelliklerden uzaklaştırır:

“Son günlerde laboratuarlarda öylesine yoğun çalışıyordu ki, bazen eve gitmeye üşeniyor, bir koltuğa kıvrılıp uykuya geçiyordu. İki yıldır çalışmalara ara

vermemek için ülkesine tatil yapmaya da gitmemiştir. Başkan Robinson, onu dinlendirmek için, ara sıra ve gizlice, yakınlardaki kayak merkezine gönderiyordu. Korumasıyla birlikte yaptığı bu üçer günlük kaçamaklar, Apam'ın yorgunluğunu alıyor, ona çalışma gücü veriyordu" (Dayıoğlu,2005: 216–217).

Apam'ın kriz yönetimindeki başarısı ve ailesine karşı tutumu, şu davranışı ile okura sezinletilirken gerçek yaşamında okura örnek oluşturur:

"Ying öfkeyle bağırdı:

—Çarpık görüşler üreten sensin. Ailenin beni istemeyeceğini biliyorsun. Onları yumuşatmak için, bebeği kullanacaksın. Bunu kendin söyledin. Konuyu kapat. Ailenle hiçbir koşulda görüşmek, tanışmak istemiyorum. Ben sadece seni seviyorum. Bir de bebeğimizi. Sen ailenle istediğin gibi görüş. Ama beni, bu görüşmelere karıştırma.

Ying bunları söylerken ulur gibi ağlıyordu. Apam kavgayı büyütmemek için susmak zorunda kaldı. Bazı akşamlar, ailesini evinden arıyordu. Fırsat buldukça da onlara, üniversitedeki odasından telefon açıyordu" (Dayıoğlu,2005: 225)

"Ying bebek doğalı beri daha da hırçınlaşmıştı. Apam iyi niyetli olduğundan, onun gerginliğini anneliğe uyum sağlama sürecinde yaşanan doğal davranışlar olarak değerlendiriyordu. Ona karşı, sabırlı davranmaya özen gösteriyordu" (Dayıoğlu,2005: 231).

Apam'ın sabırlı bir karakter oluşu, yazarın açıklaması yoluyla Ying'in Ayşe Hanım ve Mehmet Bey'le iletişim kurmama isteğine karşın yaptığı davranışı ile sezinletilirken okura da yaşamında örnek olur:

"Bir hafta boyunca, boş zamanlarında Ying'i, bu isteği doğrultusunda yönlendirmeye çalıştı. Ying, ailesiyle tanışıp görüşmeyi kesinlikle istemiyordu. Bebek içinse, kararsızdı. Apam, onun yola gelmesini sabırla bekliyordu " (Dayıoğlu,2005: 237).

Apam'ın davranışlarında yaşadığı devinim, daha önce bilgisayarının açıldığını Ying'e söylediğinde aldığı dönüştürülen etkilenip ikinci kez aynı hatayı tekrarlamaması ile okura şöyle sezinletilir:

"...Evet, tuzak çok iyi sonuç vermişti. Bilgisayar, eski şifrelere yanıt vermiyordu. Apam o gün bilgisayarına yabancı birilerinin girdiğini kesinlikle anladı. Dehşete kapıldı. Ancak bu kez durumu Ying'e açıklamadı" (Dayıoğlu,2005: 239).

Apam'ın sağlıklı bir yaşam sürmek için spora önem verdiği ise olay kurgusunda şöyle yansırken okura da sporun yaşamındaki önemi vurgulanır:

"Oysa, Beyin Avı Örgütü de Apam'ı tuzağa düşürebilmek için, sürekli olarak fırsat kolluyordu. Apam iş dönüşü deniz kıyısında yürümekten hoşlanıyordu. Bazen de Belgrat Ormanı'nda koşu yapıyordu. Spor yapmadan çalıştığı zaman hiç verimli

olmuyordu. Arada bir de, Nişantaşı'ndaki eve, ana babasını görmeye gidiyordu” (Dayıoğlu,2005: 242).

Apam'ın, bilimsel çalışmaları nedeniyle yaşamsal deneyiminin olmaması Ying'in örgüt üyesi olduğunu öğrenmesi ve başkanın ona İstanbul'u terk etmesini istemesi kurgusunda yansıtılırken bebeğine olan duygusal bağlılığı da vurgulanır:

“... Doğru dürüst yaşam deneyimi olmayan Apam, adam akıllı korkmuştu. Klavyenin tuşlarına basarken, tepeden tırnağa titriyordu:

—Başkanım, demek ki bu denli tehlikedeyim. Kaçmamı istiyorsunuz. Ancak bebeğimden nasıl ayrılacağım? Onu Ying'e dolayısıyla örgüt üyelerinin ellerine bırakmak istemiyorum” (Dayıoğlu,2005: 246–247).

Apam'ın duygusal kişiliği, Temir'den geçmişini ve Yabguluk kimliğini öğrenme kurgusunda karakterin davranışı yoluyla şu şekilde yansıtılır:

“Apam, onu dinlerken renkten renge giriyordu. Kimliğini, kökeninin öğrenmek, ona hem acı hem de buruk bir sevinç vermişti. Mehmet Bey ile Ayşe Hanım'ın gerçek ana babası olmadığını öğrenince, çocuk gibi ağlamaya başladı. Hıçkırıklar arasında bir yandan da şu sözleri mırıldanıyordu:

—Onları çok seviyorum. Bana her zaman, gerçek anam babammış gibi davrandılar!” (Dayıoğlu,2005: 262)

Karakter, Temir'e olan güveni ve yaşamsal deneyimleri sonunda akılcı kimliğinden sıyrılır ve düşsel gerçekliğe inanır. Bu durum okura düşsel düzlemde şu şekil de yansıtılır:

“Apam:

—Temir can, bu bilgileri senden değil de bir başkasından edinmiş olsaydım, güler geçerdim. Ancak sana inanıyorum. Hem de şu anda anlattığın her şeye, yürekten inanıyorum. Atalarımın, benimle doğrudan iletişime girmelerinin nedeninin ben de düşündüm. Yabguların ilke ve özelliklerini göz önüne alarak, şu karara vardım. Zihnim, hatta tüm varlığım, tepeden tırnağa bilim ve teknolojiyle kuşatılmış durumda. Sanırım bu yüzden, bana ulaşmakta zorlanıyorlar” (Dayıoğlu,2005: 266).

Apam'ın kişiliğinin vefakâr ve duygusal yönleri, yabguluk kimliğini öğrendiğinde anne ve babasına ilişkin kaygıları okura şöyle yansıtılır:

“... Apam:

—Temir can, annem babam, benim Yabgu soyundan geldiğimi biliyorlar mı?

Temir:

—Elbette biliyorlar oğlum. Bu yüzden, seni büyütürken, hem sevdiler hem de saygı gösterdiler. Onlar çok iyi insanlar.

Apam:

—Onlara teşekkür borcum var. İlk fırsatta ellerini öperek, kendilerine teşekkür edeceğim. Beni, gerçek ana babamış gibi sevgiyle özenle büyütüp, bu günlere getirdiler” (Dayioğlu,2005: 269).

Apam’ın devingen karakter özelliği, Apam’ın onu kaçırmaya gelen adamlardan kaçması kurgusunda, düşsel düzlemde şu şekilde yansır:

“... Ata Yabgunun, kendisiyle özdeşlenen beden eşi bunu yapması için onu etkiliyordu. Apam Bunun nedeninin düşünürken birden zihnine şu bilgiler aktı:

‘Sen artık, varlığını saran, olumsuz etkilerden arındın. Hızla, Yabguluk düzeyinin doruklarına doğru geliyorsun. Bu aşamadan sonra, insan içinde yaşam tehlikeli. Ata yurduna dönmelisin. Ancak oraya sağlıklı ulaşabilmek için Yabguluk güçlerini kullanacaksın.

Görünmezlik kılıfından çıkıp, Temir’le iletişime girersen, arınıklığın bozulacak...’” (Dayioğlu,2005: 284).

Altay Dorukları’nda eğitime alınan Apam’ın devingen karakter özelliği yazarın yorumuyla şöyle yansır:

“... Ancak bu kez onun bedeniyle özdeşleşerek iletişim kurmak isteyen, Ata Yabgular değildi. Apam’ın ta kendisiydi. Altı aylık eğitim sonunda, o da ataları gibi, beden eşini yaratmayı başarmıştı” (Dayioğlu,2005: 285).

“Apam, gerçekten dorukta, atalarıyla çok mutlu bir yaşam sürüyordu. Bilge yabgular sürekli olarak ona belleklerindeki bilgileri aktarıyorlardı. Apam tüm bu bilgileri kavramakta zorluk çekmiyordu. Giderek ve hızla atalarının konumuna erişip, tam bir yabgu bilgesi olmaktaydı” (Dayioğlu,2005: 286).

Apam, duyarlı, ailesine bağlı, hoşgörülü ve sağduyulu bir bireydir. Duygusal tanımının yanı sıra karakter fiziksel olarak Asyalı görünüşüne sahiptir. Bu yönleri ile tanıtılan karakter açık karakter özelliği göstermektedir.

Karakter, Yabguların son bireyi olmasına karşın normal bir insan gibi yetişmiştir. Ancak Apam yaşantılarının ona öğrettikleri sonucunda devinim gösterir ve Ata Yabguların da yardımıyla Apam Bilge Yabguluk düzeyine erişir. Bu yönüyle karakter devingen karakter özelliği gösterir.

Karakter genel olarak açıklama yolu ile yazarın yorumlarıyla geliştirilirken; karakterin davranışları, diğer karakterlerin yorumu ve de konuşma yoluyla da geliştirilmiştir.

Yabgular (İrtiş Yabgular, Ata Yabgu, Bilge Yabgu, Genç

Yabgular):

Yabgular, Altay doruklarında yaşayan göksel ve tinsel bilgilere erişmiş insanüstü varlıklardır. İnsanlığın üstün meziyetlerine sahiptirler.

İrtiş Yabgular, Temir ve Yada'nın söyleşisinde şöyle tanımlanır:

“ Temir:

—Kayalıklara vardığımızda, genç yaşlı, kadın erkek, İrtiş Yabguları çevremizi aldılar. Burası Altay Dağları'nın doruğuydu. Çevrede bir sürü mağara vardı. Efsanevi İrtiş Kavimi, başlangıcı belirsiz bir zamandan bu yana, işte o mağaralarda yaşıyorlardı.

Yada daha bir heyecanlanmıştı:

—Mağarada yaşayan, o gizemli insanların görünüşleri, korkunç muydu?

Temir Kâhya:

—Tam tersine, öylesine güzel insanlardı ki! Elmacık kemikleri çıkık, gözleri çekik, ağızları küçüktü. En belirgin özellikleri, uzun boyları ve yüzlerindeki aydınlıktı. Gerçekten yüzlerinde belirgin bir ışıltı vardı. Aralarına katıldığımızda, tüm acılarım, korkularım yok oldu. İçim yaşam sevinciyle doldu” (Dayıoğlu, 2005:90–91).

Yabguların kutsal kimlikleri, yazarın açıklaması yolu ile gerçek üstü düzlemde okura yansıtılır:

“Kutsal kimlik taşıyan bu kavmin insanına, Yabgu deniliyordu. Yabguların en belirgin özelliği, ayak parmaklarının altı tane olmasıydı. Altıncı parmak, başparmakla orta parmak arasında, ötekilerden oldukça uzun görünümündeydi. Ucundaki tırnak, iri bir inci tanesi gibiydi. Bu tırnağın üzerinde, gökkuşağının renklerinden oluşma, yay şeklinde ince ince kavisler vardı.

Efsanelere göre Yabgular evrendeki görünmeyen güçlerle iletişim kurarken, altıncı parmaklarından yararlanıyorlardı. Bu parmak ve ucundaki ışıltılı tırnak, onları göksel ve gizil bilgilere ulaştırıyordu” (Dayıoğlu, 2005: 101–102).

Yabguların sosyo-kültür ve kişilik özellikleri, gerçek düzlemde yazarın yorumuyla okura şu şekilde yansıtılır:

“Yabguların dış görünüşleri, tipik Asya insanlarına benzerdi. Ancak, yüzlerini ve bedenlerini saran deri, beyaz, aydınlık ve saydam bir görünümdeydi. Bir de boyları çok uzundu. Zihinsel ve ruhsal yapıları da öteki insanlardan çok üstündü. Buna karşı onlar, öylesine alçakgönüllüydüler ki! Bu olağanüstü özelliklerini hiçbir şekilde dışa vurmaz, düşünce ve yeteneklerini, uluorta sergilemekten kaçınırlardı.

...
Doruktaki mağaralarda yaşayan Yabgular, varlıklarındaki eksiklikleri tamamlamayı başararak, bilgelik düzeyine erişmiş kişilerdi. Bunlar yaşlıydılar. Genç Yabgular ise, henüz gelişme, eğitim, araştırma ve üreme sürecindeydiler. Onlar, doruğun eteklerindeki, Koytu Yaylası'nda, aileleriyle birlikte kalıyorlardı.

...

Bilge Yabgular hiçbir ölümünün başaramadığı, bedenden beden üretme hünerini de keşfetmişlerdi. Gerçekten göksel bilgileri kullanarak, varlıklarını oluşturan hücre çekirdeklerine ulaşabiliyorlardı. DNA sarmallarını etki altına almayı da başarıyorlardı. Beden eşlerini, işte bu yaşamsal köklerin değişimini sağlayarak, oluşturuyorlardı.

...

Bilge Yabgular zihinsel, ruhsal ve bedensel yapılarındaki insanüstü özellikleri, çok iyi değerlendiriyorlardı. Uzak geçmişte yaşayan insanlar, dağ taş, kurda kuşa, ağaçlara, yıldızlara, hatta ateşe, suya, toprağa tapıyorlardı.

Oysa Bilge Yabgular daha o dönemlerde, öylesine gelişmişlerdi ki, tek Tanrı'nın varlığını sezinlemeye başlamışlardı. Bu sezginin etkisiyle, TENGRİ diye adlandırdıkları görünmeyen güce, yürekte inanmaktaydılar.

...

Sonunda, demek ki bize verilen gizemli güçleri kullanma zamanı henüz gelmedi. Bizler şimdilik, yeryüzüne dinginlik solukları üflemeyle yetinelim. Elbette, bu olağanüstü güçlerimizi insanlık yararına kullanacağımız günler gelecektir, diyerek beklemeye karar verdiler” (Dayıoğlu, 2005: 102 – 105).

Yabguların, dünyadaki yerleri yazarın yorumuyla okura şöyle yansır:

“... O zaman kendilerini, dünyaya ve insanlığa hizmet için yaratılmış, görevli kişiler olarak değerlendirdiler”(Dayıoğlu, 2005: 111).

Asyalı bir düşünürün yorumuyla Yabguluk eğitimi, yapıtta şöyle yer

alır:

“Sonradan Asyalı bir düşünür, Yabguların bu eğitim hizmetleriyle ilgili olarak, şöyle bir görüş üretmişti:

“Bilge Yabgular, o zamanki, han, hakan çocuklarını iyi, güzel, doğru bilgilerle eğittiler. Eğer onlar, böyle yapmasalardı, belki bugüne kadar, Asya’da, taş üstünde taş kalmayacaktı.

Yabgular gerçekten eğittikleri insanları, yabanılıktan, yozluktan ve hayvanca dürtülerden arıtmaya çalıştılar. Onları türlü bilgilerle donatarak, zihinlerini bileyip, ruhlarını yücelttiler. Yabgu sözcüğü giderek bilgelik, üstünlük ifade eden, ayrıcalıklı bir ad konumuna geldi. Öyle ki, kimi devlet adamları bile, Yabgu unvanıyla anılmaya başlandı.

Yabgu Bilgeleri'nin belleklerindeki bilgiler, kuşaktan kuşağa birbirlerine ekleniyordu. Çünkü, ölmekte olan yaşlı Yabgular, son soluklarında, tüm anılarından sıyrılıyorlardı. Belleklerindeki bilgileri, yüreklerindeki sevgiyi ve deneyimlerin, tümüyle geriye kalanların belleklerine ver yüreklerine aktarıyorlardı. Bu yüzden her Yabgu, belleğinin derinliklerinde, katman katman, geçmişi barındırıyordu” (Dayıoğlu,2005: 117 – 118.)

Yabguların yaşamsal özellikleri yazarın yorumuyla yapıtta yer alır:

“Yabgular, beden eşleriyle dünyayı gezerken, atmosferdeki havanın bozulmakta olduğunu duyumsuyorlardı. Asıl varlıklarına dönem beden eşlerinin, kimyasal yönden, zarara uğradığı, apaçık belli oluyordu. Öyle ki, yeryüzüne yapılan gezilerden döndükçe, beden eşi hücrelerini, onarmak zorunda kalıyorlardı. Bu durum onları, kuşkuyla sürüklüyordu” (Dayıoğlu, 2005: 120).

Yabguların yaşamsal özelliklerinden biri olan eğitimleri, yazarın

yorumuyla yapıtta şöyle yer alır:

“Bilge Yabguların sayıları üç yüze inmişti. Onlar, nice yaşlansalar da kolay kolay ölmüyorlardı. Zamanlarını her mağaralarda, zihinsel ve bedensel gelişim çalışmalarlarıyla geçiriyorlardı.

Bu aşamada, yaşlanan hücrelerini, onarmayı da keşfederlerdi. Ancak, bedenleri nice sağlıklı olsa da, yaşlılar üreme işlevinden yoksundular. Yeni kuşakların dünyaya gelmesini, sadece Koytu Yaylası’nda yaşayan, Genç Yabgular sağlıyorlardı” (Dayioğlu,2005: 120–121).

Yabguların yedi yaşından itibaren geçirdikleri zihinsel gelişim süreci açıklama yoluyla yansıtılır:

“Yeni kuşak Yabgular, geçmişte olduğu gibi, yedi yaşına gelince, zihin açma eğitiminden geçiriliyorlardı. Bu süreç sona erince, asıl Yabguluk eğitimi başlıyordu. Ata Yabgular onlara, engin bellek birikimlerini, deneyimlerini, beden eşi oluşturma yetilerini ve gizilgüçlerini, aşama aşama aktarıyorlardı. Yeni kuşaklar da düzenli olarak, atalardan edilmiş oldukları bu bilgi ve hünnerleri, geliştirmeye çalışıyorlardı” (Dayioğlu, 2005: 123).

Altay Dorukları’na Düş Adamları’nı aramak için baskın yapılır. Baskında, Genç Yabguların ölümünün ardında kalan tek canlı olan bebeğin gelecekteki rolünü, Ata Yabguların sezgileri ile algılaması kurgusunda sezgisel güçlülük özellikleri, karakterlerin konuşması yoluyla okura yansıtılır:

“...Bir başka Yabgu:

—Soyumuzun son bireyi olan bu bebek, dünyada, beyin evrimini tamamlamayı başaran, ilk insan olacak.

Bir başka Yabgu:

—Kehanete göre bu bebek, geçireceği zihinsel evrim sonunda, yanardağ patlaması ve uzun uykumuzla ilgili, tüm gizleri çözecek.”

Bir başka Ata Yabgu:

—Kehanete göre bu bebek, dünya ve insanlık için, çok önemli işler üstlenmiş olarak, dünyaya geldi, bu görevlerin niteliğini, henüz bilmiyoruz. Ama günü geldiğinde bunları da öğreneceğiz” (Dayioğlu,2005: 132).

Ata Yabguların beden eşlerini yaratma ve kullanma özellikleri Temir’in Apam’a Yabgularla iletişim kurduğu sırada yaşadıklarını anlatması kurgusunda diğer karakterin yorumuyla okura yansıtılır:

“Temir:

—Elbette, bu olayı da, dilim döndüğü kadar anlatmaya çalışacağım. Ata Yabgulardan birinin beden eşi, benimle iletişime girmek istediğinde, önce varlığımı sıcak bir soluk sarıyor. Bu bir bakıma, sıcak nefesten oluşma kılıf gibi bir şeyi sonra bu soluk, adeta benimle bütünleşiyor. Bu halin ardından, kulaklarıma önce, arı vızıltısını andıran sesler, incelik anlam yüklü titreşimlere dönüşüyor

O sırada, varlığıma yoğunlaşarak, titreşimleri algılamaya, içeriklerini yorumlamaya başlıyorum. Bilinç dışında yaşanan bu olayda, zihnimde beliren sözcükler, kendiliğinden dudaklarımdan dökülür ” (Dayıoğlu,2005: 265.)

Mehmet Bey'in Yabgularla ilgili yaptığı araştırmada, Yabguların tarihsel süreçte yaşadıkları devinim konuşma yoluyla şöyle yansır:

“Bu konuda pek çok kişi ile konuştum. Pek çok kaynak kitap okudum. Tüm bu çabalar sonucunda, Yabguların gerçekten insanüstü, doğaüstü güçlere sahip olduklarına inandım. Yaptığım araştırmalarda, Yabguların bedenlerinden, kendi özelliklerini taşıyan, bir eş beden yaratabildiklerini bile öğrendim.

Bu olgu, elbette bilim kurallarıyla açıklanamaz. Ama bence, yabguların zihin düzeyleri, bilim yasalarını düzenleyen bilginlerinkinden daha üstün. Onlar zihinsel yönden pek çok evrim aşaması geçirerek, insanüstü konuma gelmişler. Bu hünerlere, işte o insanüstü konuma gelmişler. Bu hünerlere, işte o insanüstü zihin güçleriyle sahip olmuşlar”(Dayıoğlu, 2005: 289–290).

Yabguların göksel bilgilerle donanmış olmaları ve topluluğun ortak özellikleri karakterlerin konuşması yoluyla Ying'in ölümünün Yada'ya anlatılması kurgusunda okura şöyle yansır:

“Yada'nın tüyleri diken diken oldu:

—Annemin öldüğünü, ruhunun eğitimden geçeceğini, bu eğitimi başarabilirse, onu ruh olarak algılayabileceğimi nereden biliyorsunuz sevgili Ata Yabgu?

Ata Yabgu:

—Bizler, göksel bilgilerle donanmış ruhlara sahibiz. Gelecekte, sen de göksel bilgileri edinme düzeyine erişeceksin. Bu konuma gelebilmek için çok özel eğitim aşamalarından geçmen gerekiyor Yada Yabgum. Bunun için de yine zamana saygı göstermelisin(Dayıoğlu, 2005: 373) .

Yabguların göksel bilgilere erişim yolları ve insanüstülük özellikleri yazarın yorumuyla yapıtta şöyle yer alır:

“... Sonra mağaralardaki sınır ötesi köşelerine çekildiler. Bu köşeler başlangıcı belirsiz bir zamandan beri ataların kulanageldiği, doğaüstü güçlerle buluşma noktalarıydı.

Bu noktalarda insanların gerçek olarak kabul ettiği sınırlar aşıyor, gerçek üstü alana ulaşıyordu. O alana ulaşabilen, her türlü göksel bilgiye eriştiği gibi, göklerde yaşayan görünmez varlıklarla da iletişime girebiliyordu(Dayıoğlu, 2005: 380).

Yabgu karakterinin, Apam ve Yada karakterini de kapsamı ve üç ayrı karakterde ortak payda oluşu yazarın yorumuyla yapıtta okura şöyle yansır:

“Apam, atalar ve Yada, yüz bir Yabguydular. Hepsi de ölçüsüz bir coşkuyla, dünya ve insanlığa adanmışlardı. Üstlendikleri görev zordu. Ama son derece keyifli ve varlıklarına hiç duyumsamadıkları nitelikte dinginlik verecek bir eylemdi”(Dayıoğlu,2005: 390).

Yabgular insanüstü özelliklere sahip duyarlı bilgilerdir. Fiziksel olarak tipik Asyalılara benzerler. Karakter, bu yönü ile açık karakter özeliği göstermektedir.

Karakteristik özellikleri birden fazla bireyi ortak bir paydada birleştirir. Yabgular yapıtta gelişim aşamaları, düşünsel devinimleri ve geçirdikleri eğitim evreleri ile devingen karakter özellikleri göstermektedirler.

Karakter, genel olarak açıklama yolu ve yazarın yorumlarıyla geliştirilirken; karakterin davranışı ve diğer karakterlerin yorumu ve konuşmaları yoluyla geliştirilmiştir.

Temir (Temir Kâhya) :

Temir, Asyalı bir kâhyadır. Görünüşünden onun tam olarak hangi milletten olduğu anlaşılabilir. Temir karakteri, iyi meziyetlere sahip, okura örnek olan bir karakterdir.

Temir'in çiftlikteki durumu diğer karakterlerle olan iletişimi ve yapıt kurgusundaki yeri yazarın açıklamasıyla şu şekilde okura yansıtılır:

“Ailenin sırdaşı olan Temir Kâhya, tüm işçilerin yöneticisiydi. O da Asya'dan gelmeydi. Ama kendisinin, hangi milletten olduğunu bilen yoktu. Kimi Moğol diyor, kimiyse Türkmen. Çünkü Temir Kâhya, kendinden, yaşamından geçmişinden hiç söz etmezdi. Onun gerçek kimliğini sadece çiftliğin sahibi, Mehmet Bey ve eşi Dr. Ayşe Hanım biliyordu”(Dayıoğlu,2005: 2005).

Temir ve Yada'nın söyleşisinde Temir'in inançlı kişiliği vurgulanırken okur geçmişine ilişkin bilgilendirilir:

“... Kendisi yatak odasındaydı. Oda kapısı yarı aralıktı. Temir Kâhya, al renkli bir pöstekinin üzerine oturmuş dua ediyordu. Gözleri kapalıydı. Yüzü apaydınlıktı. Adeta, kendinden geçmiş gibiydi. Pöstekinin kenarında, el büyüklüğünde bir kaplumbağa kabuğu duruyordu.

...

Yada sormadan duramadı:

—Temir Dede, o kaplumbağa, neden pöstekinin üzerinde duruyor?

Temir Kâhya gülümsedi.

—Bunu sormasan, şaşardım. İnsanların bazı inançları vardır. Ben de gençlik günlerimden bu yana, o kaplumbağanın, bana güç verdiğiğine inanıyorum. Özellikle namaz kılıp dua ederken, olabildiğince yakınımda bulunmasını istiyorum.

Yada.

—Boş bir kabuk, sana ne tür bir güç verebilir, Temir Dede'm? Yoksa sen Şaman Filan mısın?

Temir Kâhya kızgınlıkla çıkıştı:

—Bakın hele, çişini söyleyemeyip halılarımı ıslatan, dünkü bebeğe bakın! Ben Şaman Mıymışım? Ne demek şimdi bu? Ben özbeöz Müslüman'ım. Allah kuru iftiradan saklasın!

Yada.

—Aman Temir Dede, küçüklüğümde yaptığım, çocukça işleri yüzüme vurmasan, olmaz mı? Bu kış, derslerde Türklerin kökenlerini öğrenirken, din ve kültürleriyle ilgili, bilgiler de edindik. Atalarımız, Orta Asya'da yaşarken, Şamanizm'e inanırlarmış. Yani doğaya, bitkilere, kuşlara, ağaçlara...

Temir Kâhya:

—Şamanizm'in ne olduğunu biliyorum. Gerçekten, atalarımız Müslümanlığı kabul etmeden önce, Şamanlara inanırlarmış. Müslümanlık benimsendikten sonra da Şamanlıktan kalan bazı adetler unutulmamış. Hâlâ da sürüyor. Kolundaki mavi taşlı bileziği neden takıyorsun?(Dayıoğlu, 2005: 69–70–71)

Temir'in duyarlı kişiliği karakterin davranışıyla okura şöyle yansıtılır:

"Temir, Yada ile konuşurken, bir yandan da düşünüyordu:

—Yavrucak, apaçık baba özlemi çekiyor. Onu bana sormayacak da kime soracak? Nine ve dedesi, haklı olarak, Apam'la ilgili sorularını savsaklayıp geçiştiriyorlar. Aslında bende öyle yapıyorum. Böyle giderse, zavallı kızcağızım, meraktan çatlayacak.işin kötüsü, yaşı büyüdükçe bu merakı katmerleniyor. Onu oyalamak, bana işkence gibi geliyor"(Dayıoğlu, 2005: 74).

Temir'in geçmişi ve atlarla yakınlığının başlangıcı Temir'in sözleriyle

şu şekilde okura aktarılır:

"...Tamam, yedi veren gülüm! İsteddiğin, Altay Bir'in öyküsü olsun. Ben, Altay Dağları'nın eteklerinde yer alan bir at çiftliğinde doğdum. Çocukluğum, masal mekânlarına benzeyen ortamlarda geçti. Atlarla birlikte büyüdüm. At etiyle, at sütüyle beslendim. At derisinden giysilerim oldu. At sırtında yol almaya, daha kundakta başladım. Babam, oraların en güçlü, en zengin ağalarından birinin çiftliğinde seyisti. Ağa, babamı ve ailemizi çok severdi. Dört yaşımda ilk kez, tek başıma ata bindim. Ayaklarım henüz üzenkiye erişemiyordu. Bu biniti çok sevdim. Ata bindiğimde, onunla bütünleşirdim. Sanki o ben olurdu, ben de o"(Dayıoğlu, 2005: 75).

Temir'in atlarla olan özel iletişimi, Temir ve Yada'nın söyleşisinde

okura şöyle yansır:

"Yada:

—Bu nasıl oluyor, Temir Dede'm? Sevincini, onurunu, onlarla nasıl paylaştın? Yoksa at dili diye bir çeşit dil var da ben mi bilmiyorum?
Temir Kâhya gülümsedi:

—İster inan ister inanma, ben atlarla konuşurum. Ancak bu konuşma sözlerle olmaz, ıslık çalarak çıkardığım, ezgilerle gerçekleşir.
Yada inanmadı:

—İyi de dedem, sen ıslık çalarak, ata istediklerini anlatıyorsun. At sana hangi yöntemle yanıt veriyor?
Temir Kahya:

—İnanıp inanmamak, sana kalmış Yada Kızım. Onlara da bana kişneyerek ya da vücut hareketleriyle karşılık verirler. Sabahleyin, karayelin ahırın önünde bunun bir örneğini yaşadık. Dikkat ettinse kısa bir ıslık sesine yanaşma Ayrık'ın bindiği at, hemen koşup geldi. eğittiğim tüm atlar, beni anlar. ıslığı duyunca, kulaklarını dikip dinlerler ve gerekeni eksiksiz yaparlar”(Dayıoğlu, 2005: 76–77).

Temir'in kararlılığı ve kendine güveni Apam'ı doruklardan uzaklara götürme kurgusunda, kahramanın sözleri ile okura şöyle yansıtılır:

“... ”

—Sizler çok haklısınız. Eğer bana izin verirseniz, bu değerli bebeği, buradan alıp giderim. Türkiye'ye götürürüm. Orada yaşayan soydaşlarımızın yardımıyla ona, güvenli ve düzenli bir yaşam ortamı bulmaya çalışırım. Bunu başaracağıma inanıyorum” (Dayıoğlu, 2005: 133).

Temir'in, yaşamı kaderci bakış ile algılaması ise Türkiye'ye Apam'la gitme kurgusunda karakterin sözleri ile şöyle yansır:

“Temir bu öneriye pek sevindi:

—Türkiye'de kimseyi tanımıyorum. Ama, oraya varınca, sorar soruştururum. Nasıl olsa karşıma, bebekle bana el uzatacak, birileri çıkar. Buna da inanıyorum.” (Dayıoğlu, 2005: 133)

Karakterin, Yabguların oluşturduğu ortak paydada birleştiği özelliklerinden biri olan ıslıkla hayvanlarla iletişim kurabilme özelliği Yabgulardan birinin yorumuyla şöyle yansır:

“Ata Yabgu:

—Sen de Yabgular gibi, ıslık ustası oldun. Bu yolla insanlar bir yana, atlar, kurtlar, kuşlarla bile anlaşmayı başarıyorsun. Biz seninle haberleşmek istediğimizde, beden eşlerimizle çevreni kuşatacağız. Kulağına, ıslık sesini andıran, incecik titreşimler göndereceğiz. O sesleri yorumlamayı zaten biliyorsun. Bizler de senin zihnini okuyabildiğimize göre... Eğitimden geçtiğin için seni anlamakta zorlanmıyoruz.” (Dayıoğlu, 2005: 137)

Temir'in, sorumluluk duygusunun gelişmiş olduğu yazarın açıklaması yoluyla ve karakterin davranışıyla olay kurgusunda okura şöyle sezdirilir:

“Temir, Apam bebeği yitirmekten, öylesine korkuyordu ki!... Bu yüzden, emzikli kadınlara, Apam'ı da arada bir emzirmeleri için yalvarmak zorunda kaldı. Kadınlar buna istekli değillerdi. Temir ne yaptıysa, onları razı edemedi.

Sonunda, bebeği emziren anayı, yoruldukça, sırtında taşıma önerisinde bulundu. Üstelik su hakkının yarısını da o anaya verecekti. Kadınlardan biri, ufak tefek olanı, yeni doğum yapmıştı. Eşi, iki çocuğunu sırtında taşıdığından, lohusa anaya ve bebeğe yardım edemiyordu. Kadının sütü oldukça boldu. Ama kendisi pek halsizdi. Yürürken düştü düşecek...” (Dayıoğlu,2005: 140)

Temir'in atlarla olan iletişimi kahramanın davranışı yoluyla okura şöyle yansıtılır:

“O sırada kamyonun içinden at kişnemeleri duyuldu. Temir, atların dilinden iyi anlardı. Polisten güç alarak, sürücüyü çıkışmaktan kendini alamadı:

—İçerideki atlar, adamakıllı bunalmış durumda. Onları kamyonun içine niye tıktın?” (Dayıoğlu,2005: 141)

Temir'in vefalı kişiliği ve dürüstlüğü, Apam'ı Mehmet Bey ve Ayşe Hanım'a evlatlık verirken yaptığı konuşmada okura şöyle yansır:

“ Temir:

—Bana her konuda güvenebilirsiniz. Ancak Ata Yabgulara sözüm var. Bu oğlan büyüdüğünde, uygun bir zamanda, ona kim olduğunu, soyunu sopunu, hatta kendisiyle ilgili kehanetleri açıklamam gerek. ”

Mehmet Bey ve Ayşe Hanım bir an düşündüler. Sonra Mehmet Bey:

—Hele o günlere gelelim! Gerekirse ona, her şeyi birlikte anlatırız. Ona öylesine iyi bakacağız ki, oğlumuz, evlat edindiğini anladığı zaman bile, bizden vazgeçemeyecek. ”

Temir:

—Sen öyle düşünüyorsan, gerisi kolay. Kellem gitse, bu sırrı kimseye demem. Ben, Yabgu soyundan geliyorum. Ama onların ilkeleriyle eğitildim. Nedense, Bilge Yabgular beni, kendilerine yakın buldular” (Dayıoğlu,2005: 151)

Ata Yabgulardan birinin, Temir'e ilişkin sözleri Temir'in olay kurgusundaki yerini ve karakteristik özelliklerini okura şu şekilde sezdirir:

“Temir:

— Apam can için, her türlü özveriye hazırım.”

Ata Yabgu:

—Bunu biliyoruz. Sen gerçekten, insan soyunun en iyilerinden birisin. Bizim katımızda, özel bir yerin var. Geçmişte seni, Yabgu öğretisi doğrultusunda eğittiğimiz için, mutluyuz. Aşağıda, baygın halde bulduğumuzda, seni hep birlikte yeniden kutsadık. Çünkü günü geldikçe önemli güçler üstleneceksin ” (Dayıoğlu,2005: 165).

Temir'in Mehmet Bey ile ilişkisi ve Apam'ın yaşamındaki yeri yazarın yorumuyla şu şekilde yansır:

"Mehmet Bey üç yıl önce Temir'i çiftlik kâhyalığine atamıştı. Artık çiftliğin tüm sorumluluğu, Temir Kâhya'nın üzerindeydi. İşini başarıyla yürütüyordu. Bunca yoğun çalışmaya karşın, yinede sık sık, Apam'a zaman ayırıyordu. Ona belli etmeden, Yabgu öğretisinin ipuçlarını veriyordu. Punduna getirip, atalarının binlerce yıllık geçmişini anlatan, Yabgu efsanesine değiniyordu. Bunun yanında, atlarla iletişim kurmanın ve usta bir binici olmanın kurallarını belletiyordu " (Dayioğlu, 2005: 174–175).

Temir'in fiziksel özellikleri, okura şöyle yansıtılır:

"... Temir çok sağlıklı, çok akıllı bir adamdı. İlk kez başına böyle bir hal geliyordu. Ama bundan sonra, aynı durumları yeniden yaşayacaktı"(Dayioğlu, 2005: 236).

Temir'in atlarla olan özel iletişimi Erik'in, Beyin Avı Örgütü'yle çalıştığını öğrenmeleri ve onu etkisiz hale getirmeleri kurgusunda Apam'ın davranışıyla şöyle yansır:

"...Temir hemen cebinden şeker çıkarıp sevgili atının ağzına soktu. Apam, onun, atalarla iletişim kurma yeteneğini çok iyi biliyordu. O yüzden ısıklık sesine atın koşup gelmesini hiç yadırgamadı..."(Dayioğlu, 2005: 257)

Yada ve Temir'in bir söyleşisinde Yada'ya olan ilgi ve sevgisi bir söyleşide şöyle dile gelir:

"Temir:

—Evet, seni benden uzaklaştıran her şeyi kıskanıyorum. Hatta bazen, Altay Üç'ü bile kıskandığım oluyor. Hiç beni arayıp sormadan, ahıra gidip oğlunla buluşuyorsun. Onun sırtına atlayıp saatlerce çiftlik içinde koşturuyorsun. Ne olur, bu gezilere beni de çağırsan! Yoksa artık büyüdün de benden sıkılır mı oldun.

Yada:

—Bu söylediklerine inanamıyorum Temir Dede! Seni, Mehmet Dedem kadar çok sevdiğimi biliyorsun. Ama bilmezlikten gelip beni üzmeye çalışıyorsun. At binerken, yalnız olmaktan hoşlanıyorum. Daha doğrusu, Altay'ımla baş başa kalmak, onunla bütünleşmek hoşuma gidiyor. Kış boyunca onu çok özliyorum"(Dayioğlu, 2005: 309–310).

Temir, fiziksel olarak tipik bir Asyalıdır. Görünüşü ile halkı hakkında, karşısındaki bireylere bir ipucu vermemektedir. Temir, sadık, duyarlı ve kararlı bir karakterdir. Bu yönleri ile kahraman açık karakter özelliği gösterir.

Temir'in normal bir insanın bilgi birikimine sahipken gerçekçi bir yaklaşımla eğitimi sonunda Yabgular kadar bilge olması kahramanın devingen karakter özelliğini göstermektedir.

Karakter genel olarak yazarın yorumuyla geliştirilmiştir; bununla beraber diğer karakterlerin yorumu, karakterin davranışları ve konuşması yoluyla da geliştirilmiştir.

Yapıtta Karakterlerin Genel Çerçevesinin Değerlendirilmesi:

Yapıtta dört başkarakterden biri kadın, iki karakter erkek cinsiyet özelliği gösterirken; bir karakter de topluluğu yansıtırken iki cinsi de içinde barındırır.

Yapıtta karakterler genel olarak yazarın yorumuyla, açıklama yoluyla geliştirilmiştir. Bu geliştirme yolunun yanı sıra, konuşma, diğer karakterlerin yorumu ve karakterin davranışları yollarından da yararlanılmıştır. Karakterler, gerçekçi bir yaklaşımla abartıdan uzak, rastlantısallığın gerekli ölçüde kullanılması ile ustaca geliştirilmiştir.

Apam ve Yada, birbirleri ile örtüşen aynı çizgilerde karakteristik özellikler sergiler. Yabgular ise bireysel bir kimlik sergilememekte bir topluluğu karakter olarak simgelemektedirler. Yabguların özellikleri kendi topluluklarının yanı sıra Apam, Yada ve Temir'in özellikleri için de genel bir paydadır. Bu yönleriyle karakterler, açık karakter özelliği sergilerler.

KIYAMET ÇİÇEKLERİ:

ROMANIN ÖZETİ

Âdem ve Havva, Şeytan'ın oyununa gelerek Yaradan tarafından dünyaya sürgün edildiğinde dünyada yaşanacak olan kıyameti ve alametlerini meleklerden öğrenirler. Böylece insan gen ve DNA'larına kıyamet korkusu işlenir. Bu korku yüzyıllarca insanların belleklerine söylencelerle kazanır.

Ancak Yaradan çok sevdiği kullarını böyle bir korkunun yanı sıra onlara yardım içinde Âdem ve Havva'nın özünden yarattığı on dokuz Fuku'yu kıyamet kalkanı olarak dünyada enerji noktalarından Matuva Adası'na gönderir. Ancak Fukulardan biri Mezopotamya'da olan enerji noktasına gider.

Bu olaydan yüzyıllar sonra Urgabur Ülkesi'nde engelli bir kötürüm çocuk kıyamet konusunda uzun düşüncelere ve ölçsüz bir meraka kapılır. Bir gün bu çocuk, bir kasırga ile sürüklenir ve belleğinde kıyamet bilgileri belirir. Bu olaydan sonra, engelli çocuk insanları şaşkırtan bir kişiliğe bürünür. Bilicilik aşamasına varan zihinsel yapısı nedeniyle, herkes ona insanüstü bir yaratık gözüyle bakar. İşte bu engelli çocuk zamanla Urgaburlu Kötürüm Kâhin olarak ün salar ve saygınlık kazanır.

Kötürüm Kâhin zaman geçtikçe içinde kıyamet alametlerini saklayamaz ve öğrendiği bilgileri dilsiz işaretleri ile doğaya anlatır. Bu sırada onu dilsiz annesinden dilsiz işaretlerini öğrenen taş oymacısı Yahiya görür ve onun bilgisine ortak olur. Kırk yıl bu bilgi iki dostun arasında sır kalır. Yahiya artık bu sırrı saklayamayacağını; bu sırrın ona çok ağır geldiğini söyler. Kâhin, bu bilgileri insanların öğrenmesinin onları büyük bir umutsuzluğa kapılmalarına ve yaşama sevinç ve isteklerini kaybetmelerine neden

olacağını söyler ancak Yahya ikna olmaz; her seferinde mantıklı bir neden öne sürer.

Çaresiz kalan Kâhin, ona Yıldız Yutan Nehri'nin kenarında ne zaman oraya geldiği belli olmayan duman rengi gök taşına kıyamet bilgisini kazımalarını salık verir ve taşı nehre bir kaldıraçla atmasını ister. Yahya bunların yanı sıra bilgiye ulaşmanın ipucu olarak, silindirik bir taşla göktaşının yerini kazıyarak başka bir nehre atar.

Bu olaydan yıllar sonra Lukas Adlı İsveçli bir tüccar esir alınarak İstanbul'da bir kiliseye mutfak görevlisi olarak verilir. Lukas, zekâsı ve sadakati ile kilisenin kütüphanesine yazman olur. Burada tesadüfen bir kitap bulur. Kitabın yazın dilini çözemeyen Lukas, onu çözecek birilerini ararken eskiden saygın biri olan bir sakanın yardımıyla kitabı çözebilecek bir gök bilgininin kızına ulaşır. Fakat kitap tam olarak çözülmeyen başrahip Lukas'ın gizli eylemini öğrenir ve onu mutfağa geri gönderir. Ancak kütüphaneye Lukas kadar yetenekli bir eleman bulamadıkları için onu geri kütüphaneye alırlar.

Başrahip ölünce, kilise iyice yozlaşır ve bir gün mutfakta bir yangın çıkar. Bu yangında Lukas'ın öldüğü düşünülür. Ancak o İsveç'e kaçarak kitabı, o dönem kral olan Olof'a sunar. Kitabı çözdürecek bilginler aranırken İstanbul'da, Lukas'a yardım eden gök bilgini ve kızını esir olarak görür. Gök bilgini ve kızı kitabı krala çözümlerler. Kral kıyameti ve alametlerini duydukça korkar ve kıyametten kurtulmak için bir bilim kurulu oluşturur. Lukas'ı da bu kurula alır. Hayalci Kral Olof, kıyametten dünyanın dışında bir gezegen

oluşturarak kurtulmayı tasarlar ancak oluşturduğu hiçbir bilim kurulu bunu başaramaz.

Yıllar geçer dünyanın başka bir yerinde Mezopotamya'da Şat- ül Arap Nehri'nde, Hammurabi 'nin cesedinin izlerinin arandığı kazıda bir silindirik taş bulunur. Kazı Başkanı Prof. Michael dilbilimcilerden yardım ister ancak yazı çözümlenemez. Yaşlı bir kızilderilinin bu yazıyı çözmesi istenir. Kızilderili yazıyı çözer ancak bunu hocaya söylemez. Kazı Başkanı Prof. Michael kızilderiliyi izlemesi için öğrencisi John Burton'u görevlendirir. Kızilderiliyi bir sabah ayakkabısının içindeki akrep sokar ve kızilderili ölmek üzereyken yazının tercümesini Burton'a söyler.

“BEN YAHIYA KÖTÜRÜM KÂHİNDEN ÖĞRENDİĞİM KIYAMET BİLGİLERİNİ DUMAN RENGİ GÖKTAŞINA YAZDIM. BU YAZIT YILDIZ YUTAN NEHRİ'NDEDİR.”

Bu bilgiyi öğrenen Burton'un tek amacı göktaşını bulmak olur. Bu bilgileri öğrenen Burton, kimselere bilgiyi edindiğini söylenmez. Bunu sezinleyen eğitmeni onu kazıdan kovar. Burton, bu olaydan sonra ülkesine dönmez ve okulunu bırakır. Mezopotamya'ya yerleşen Burton sefil bir yaşam sürerken antika kaçakçısı bir kadınla tanışır ve iş yapmaya başlar.

Burton, Mezopotamya'da o kazıdan o kazıya koşarken bir taraftan da Mezopotamya aşkları ile ilgili bir kitap yazar. Yazdığı kitaba ilgi büyük olur ve ardından kitap yazmaya devam eder. Kitaplarından ve antika kaçakçılığından hayli para kazanan Burton, Amerika'ya döner. Burada küçük bir yayınevi açar; yayınevi büyür ve Burton bir medya patronu olur. Yaşamında bunca değişimin olması Burton'un kıyamet taşını bulma tutkusunu kaybetmemiştir.

Bu nedenle Sağmana kazılarına hep bir casus gönderir ve bu casus ona kazılarda bulunan antikler hakkında bilgiler iletir.

Matuva Adası beş ayrı adadan oluşmuştur. Geçmişte anılan söylenceler bu adalarda zombilerin yaşadığına insanları inandırır. Adanın ününün kötülüğü insanları bu adadan uzak tutar. Yaradan tarafından kıyamet kalkanı olarak gönderilen Fukular 21.yy' in sonlarına doğru toprak altındaki gelişimlerini tamamlarlar ve yeryüzüne çıkarlar. On sekiz Fuku, sezgi ve içgüdüleri ile yaşamlarını sürdürecekt yiyecekleri bulur ve on üç yaşına bastıklarında dünyadaki görevlerini sezinlerler. Fakat bir Fuku'nun eksik olduğunu algılarlar ve görevlerine başlamak için daha zaman olduğunu ve on dokuzuncu Fuku'yu beklemeleri gerektiğinin sezgisine varırlar. Bekleme sürecinde, hücresel bölünme yeteneklerinin keşfederler; ufak tereddütlerin ardından çözümü algılar ve hücre bölünmesinde ustalaşırlar. Fukular, hücresel çözülme yoluyla atmosferdeki iletişim ağlarından bilgiler alarak kendilerini dünya ve insanlar hakkında geliştirirler. bu süreçte SMZ adı verilen dünyadaki tüm iletişim kanallarını takip eden gelişmiş ülkelerin kurduğu izleme sistemini keşfederler.

Fukuların uyanışı sırasında Mezopotamya'da örenlere yakın bir köy olan Gılgaç Köyü'nde Şoför Ökkeş ve ailesi yaşar. Bu köyde insanlar geleneklerini devam ettiren kabileler halinde yaşamaktadırlar. Yaşam alanı olarak ise mağaraları kullanmaktadırlar. Ökkeş, ailesini minibüsü işleterek, turistleri örenlere götürerek geçindirir. Bir gün yine ormana yakın örenlerden birine turist götürdüğünde, Ökkeş çukurun içinde engelli görünümlü bir çocuk bulur. Bu çocuk on dokuzuncu Fuku'dur. Ökkeş, erkek evlat özlemi nedeniyle

bu çocuğu alıp ailesine götürür; kızlarıyla kan kardeş yaparak onu evlatlık alır. Adını da dedenin ağzından çıkan “yenican” sözcüğünden esinlenerek Yenican koyarlar. Ökkeş, üyesi olduğu kabileye de Yenican’ı bulma öyküsünü kendi kurgusuyla anlatarak Şeyh’e takdim ederek kabul ettirir. Şeyh içsel düşünümüle Yenican’ın çok önemli biri olacağını söyler. Yenican aileye çabucak alışır. En çok babasıyla örenlere gitmekten hoşlanır.

Yenican’ın ilk başta konuşma yetisi olmadığı için duymadığını düşünürler ancak zamanla seslere tepki verdiğini gözlemlendikçe bu sav çürür. Fuku Yenican aslında dil lobunu insanlara göre ayarlama sezisini algılamadığı için konuşmamaktadır. Yenican, konuşamadığı için çevresindeki insanlarla iletişimini işaretlerle kurar. Yenican en iyi de Ökkeş’ in kızlarından Hörü ile anlaşır. Bu nedenle aralarında özel bir iletişim oluşmuştur.

Yenican, el işaretlerinden sonra insanlarla toprağa yaptığı çizimlerle iletişim kurmaya başlar. Bu bir genetik bilgininin dikkatini çeker. Fakat bilgin, Yenican’ın genomunu incelemek için memleketine götürme isteğini dile getiremeden kaza geçirip yaralanarak memleketine döner.

Yenican, yaşlılarıyla iletişim kurmaktan ve onlarla vakit geçirmekten hoşlanmaz; babasıyla dolaşmadığı zamanlarda ıssız dağlarda mağaralarda ya da çobanlarla dolaşır. Babası da bu durumdan tedirgin olmaz; iki yaşında yabandan kendini korumuş çocuğa bir şey olmayacağını düşünüp içini rahatlatır.

Yenican, farklı bilicilik ve fiziksel özellikleriyle de insanların dikkatini çekerken vücudundan yaydığı ısıyla da ailesini kaygılandırmaktadır.

Yıllar, Yıldız Yutan Nehri'ni farklı değişimlere uğratar. Nehrin suları çekilir ardından farklı bir kaynakla birleşerek yeniden canlanır. Zamanla bu nehrin adı Yıldız Yutan'dan Fırat'a dönüşür. Sağmana Öreni de bu nehrin yakınlarındadır. Bu ören yakınlarına yapılan bir baraj nedeniyle sular altında kalma tehlikesi yaşar fakat; arkeologlar ve diğer yabancı devletler eşi bulunmaz tarihi eserleri barındıran öreni korumak için ellerinden geleni yaparlar.

Sağmana'da yapılan kazıda arkeologlar kıyamet taşını bulurlar ve bu olay basına duyurulmaz. Kıyamet taşının en önemli izi Yahiya'nın elinin iziydi ve taşta bu iz vardı. Medya patronu Burton'un kazı alanına yerleştirdiği ajanı Tahir, durumu Burton'a bildirir.

Bir gece kazı yerinde bir doğum günü eğlencesinde örene dört yabancı girip göktaşını ve üzerindeki işaretleri kameraya çekerler. Çekimi oraya gezintiye giden Yenican görür. Koşup Hörü'ye haber verir. Beraber kazı alanına giderler fakat; orada kimseyi göremezler. Babaları Ökkeş'i uyandırıp, kazı başkanına haber verirler. Jandarma çağrılır; kazı alanından bir şey çalınmadığı ortaya çıkar.

Sabah olunca, uzmanlar yeniden inceleme yapmaya başlarlar; ayak izlerini görürler. Ünlü bir iz sürücüsü olan çobanı kazı alanına getirirler; dört kişinin kazı alanındaki mağaralara girdikleri anlaşılır. İncelemeler sonunda bunlardan birinin kazıda önemli görevi olan Tahir olduğunu anlarlar. Jandarma yeniden Yenican'ı Hörü kılavuzluğunda dinler.

Olayla medya da yakından ilgilenir fakat basına görüntüsü alınan göktaşına ilişkin bilgi verilmez. Yenican'ın olayın ortaya çıkışındaki rolü

nedeniyle basın peşini bırakmaz. Dünyada türlü kıyamet alametleri görülmeye başlamıştı ve çoğu kişi Yenican'ın Mesih olabileceğini düşünüyor ve bunu çevreleriyle paylaşıyorlardı.

Fukular, Yenican'ı ve örende gerçekleşen olayları SMZ kanalıyla öğrenirler. Vakit kaybetmeden Burton'un kayıtlarını siler ve göktaşındaki işaretleri görünmez kılarlar. Yenican'ı ise bir gece hücrenel bölünme yoluyla Matuva'ya götürürler.

Yenican Matuva'ya getirilince ortamı ve Fukuları hiç yadırgamaz. Fukulara dünyada onlardan ayrı geçirdikleri zamanı, yaşamını bitki ve hayvanların yardımıyla nasıl sürdürdüğünü anlatır. Ökkeş'ten aldığı titreşimleri ve annesi bildiği meşe ağacının onunla olan iletişimine tepkisini anlatan Yenican, kardeşleri olan Fukulara gelişimine ve dünyada oluş sebeplerine ilişkin tüm bilgileri almaya hazır olduğunu iletir.

Fukular Yenican'ın gelişimi ile ilgilenirlerken bir gün adada kıyameti andıran bir fırtına kopar. Fukular olayı önceden sezinler ve yeraltındaki yuvaları olan enerji noktasına sığınır. Burada Yenican'ın daha hızlı geliştiğini fark ederler. Fırtına dinince bir ses duyarlar. Duyduklarının insan yavrularının sesi olduğunun ayırmasına varan Fukular, bebeklerin yanına geldiklerinde bebeklerden birinin zenci diğeri ise beyaz ırktan olduğunu görürler. Bu iki insan yavrusunun gelecekte önemli görevler üstleneceklerini sezinleyen Fukular, bebekleri Fukulaştırmak için çalışmalara başlar.

Fukular, SMZ iletişim kanalı ile İsveç ve İtalyan bilginlerin bir şeyler planladıklarını öğrenirler. İsveç'in genç kralının kıyamet bilgisi ışığında uzayda bir ikinci dünya yaratma planını ve bunun için de dahiler için

düzenlediği yarışmalarda onlardan aldığı örneklerle insan kopyalama merkezinde dahi kopyalayacakları bilgisine ulaşan Fukular genç kralın bu bilgiyi nasıl edindiğini merak ederler ve merkezin bilgisayarını Matuva'dan ayrılmadan yeni keşfettikleri bir bilinçle incelerler. Genç İsveç Kralı'nın atası Hayalci kral Olof'un kıyamet bilgisinin ışığında böyle çılgın bir plan yaptığını anlarlar.

Bu esnada dünyada bir zombi söylentisi çıkar. Bu söylenti İtalyan bilim adamlarının başarıyla kopyaladıkları bilim adamlarından birinin çıkan yangında laboratuardan kaçması ve ABD'ye sığınması ile ortaya çıkar. İsveç bilim adamları, İtalyan bilim adamları ile İtalyanların casusları aracılığı ile İsveç Bilim Ödülü Törenleri'nde elde ettikleri salgı, hücre, dışkı gibi bilim adamlarına ait kültürlerden kopya dâhileri yarattıklarını öğrenirler. İsveç bilim adamları bu olayı araştırdıklarında kendi başaramadıkları insan kopyalamayı yapan İtalyan bilim adamlarına hayalî gezegenlerinde ortak olmayı teklif ederler. Böylece gezegen projesi bu iki devletin ortaklığında hayata geçirilmeye başlanır.

İtalyanlar, İsveç bilim adamlarının verdikleri kök hücrelerle yeni dahiler kopyalarlar. Bu dahiler beş yaşına geldiklerinde gezegenin taslak planını oluştururlar; on yaşına geldiklerinde ise plan ayrıntılarıyla yapılır.

Kopyalanmış bilim adamları, Dünya'ya duyarsızca deneyler yaparlar. Gerçekleştirdikleri deney uydularından aldıkları dönütlerle yeni Dünya'da yerçekimi oluşturmak için Dünya'nın merkezinden başta küçük parçalar alırken, nasılsa kıyamet olacak Dünya'nın çekirdeğine o zaman ihtiyaç kalmayacağı mantığından yola çıkarak daha büyük parçalar almaya

başlarlar. Bu parça alımı Dünya’da depremlere yol açar. Bu süreçte denemek için dünya dışına gönderilen gezegen beş büyük devlet tarafından fark edilir ve projeye onlar da katılır.

Dünya’da depremlerin artması, Fukuların olayı İtalyanların kopyalayıp bir yangında laboratuardan kaçan Prof. Buttler’in zihninden aldıkları ipuçları ile kaynağa ulaşmalarına neden olur. Fukular uzaydaki gezegeni parçalarına ayırır ve uzay boşluğuna gönderirler. Genç kralın belleğinden ve kıyamet kitabından kıyametle ilgili bilgileri silerler. Böylece Dünya yok olmaktan kurtulur.

Fukular, Fukuya ve Fukuyi adlarını verdikleri insan yavrularını dillerinin altındaki kusursuz laboratuarda şekillendirdikleri özlerle fukulaştırırlar. Bu Fuku- İnsanlar ergenliğe gelince cinsel birleşmeleri ilk ve son kez gerçekleşir. Çünkü Fuku genleri baskınlaşır ve cinsiyet özellikleri yok olur. Cinsel birleşme sonucu Fukuyi’nin karnında bir canlı öz oluşur. Bu öz Fukularca Fuku genleriyle desteklenir; yedi ay sonra gelişim tamamlanır. Onun kök hücrelerinden dokuz yüz yarı insan yarı fuku adına candaşlarının adını verdikleri YENİCANLAR oluşur.

Bu Yenicanlar, eğitilir ve dünyaya insanlarda BİLİNÇ İŞİMASINI gerçekleştirmek için dünyayı tanımaya gönderildikleri sırada ölen insanların acı dolu titreşimleri ile uyarılırlar. Batan bir gemi ve boğulan insanların bilgisini sezinleyen Yenicanlar ve Fukular, Pasifik’te kaplumbağa kabuklarının çokça bulunduğu adadan insanlar can simidi yapsınlar diye kaplumbağa kabuğu getirerek onları kurtarırlar. Bu olay, Yenicanların insanlarla

karşılaşmalarına neden olur ve insanlarla ilgili tedirginliklerin üstlerinden atarak dünyaya açılmalarını sağlar.

Mezopotamyalı Fuku Yenican Hörü'ye olan özlemini ve ona karşı duygularını Fukulara açar ve Fukular durugörü yoluyla Yenican-Hörü ilişkisini ve geleceği incelerler. Hörü'nün Matuva'ya gelişinin olumlu sonuçlar için gerekli olduğu bilincini Yenican'a iletirler. Yenican, Hörü Kız'ı almak için Gılgaç Köyü'ne gider. Hörü, kızın sevgisinden sürekli Yenican'ı sayıkladığını görüp önce ailesinin ve Şeyh'in varlığına olumlu titreşimler verip Vefa borcunu öder. Ardından da beş Yenican yardımıyla Hörü' yü Matuva' ya getirir. Burada Hörü'yü gören Fukular durugörü ile onun seçilmiş bir can olduğu ve Bilinç Işımaları'nın ilk onun üzerinde deneneceğinin bilgisine erişirler. Hörü ve Yenican ile dönen beş Yenican dışındaki sekiz yüz doksan beş Yenican'dan birebir haber almasalar da SMZ aracılığı ile onlarla ilgili ilginç olayları takip ederler.

Yenicanlar Matuva'ya dönerler. Fukulara dünyanın yozluklarını anlatırlar. Bu sırada Hörü de bilinç ışımaları için eğitilmektedir. Fakat dünyada ilginç haberler gelmeye başlar. Minik şeffaf çubuklar denize giren insanlara dayanılmaz acılar vermektedir. Bir süre sonra bu olay kendiliğinden sır olup yok olur; sebebi bir türlü çözülemez, insanlar da çabucak bu olayı unutar.

Bir süre sonra deniz kıyılarını mor, dikenli kurtçuklar sarar ve insanlığa korku salar. Fukular bu duruma çözüm ararken; Yenicanlar da amibe dönüşüp denizde araştırmalar yaparlar. Bu olay, Fukuların Kıyamet Çiçekleri adıyla insanlıkla SMZ kanalıyla iletişim kurmalarına neden olur. İnsanlardan da bu olayın sebebini bulmak için yardım isterler. Sonunda bu canavarların

denizlerdeki atıklardan oluştuğu anlaşılır. Bu zehir, atmosferde zehrin moleküllerini yok eden bir enerji kanalının denizlere yönlendirilmesi ile ortadan kaybolur. Bu acı ders insanların dünyaya duyarlılığını artırır.

Bu kirlilik olayından sonra sıra 'silah'lar konusuna gelir. Silahlar Yenicanlar tarafından susturulup işlevsiz hale getirilir. Bu durumda çaresiz kalan devlet başkanları Kıyamet Çiçeklerinden yardım isterler fakat; onlar insanlara doğayı, atmosferin kirlenmesini ve bunların insanlığa verdiği zararı açıklar. Başkanlar atmosfer temizlensin diye neler yapabileceklerini sorarlar. Fukular da kanserli hücreleri yok etmede kullanılan minik robotlara dikkati çekerler. Bu robotların atmosfere gönderilip buradaki zehirli gazları emip yerine temiz gazlar üreterek atmosferi temizlemelerini öneren Fukulara insanlar içtenlikle bu konuda çalışacaklarını söylerler. Bilginler kısa sürede bu projeyi hayata geçirirler. Fukuların, eğer hava kirliliği devam ederse insanların, dünya kıyametten kurtulsa da varlıklarını sürdüremeyeceklerini söylemeleri insanların konuda daha istekli çalışmalarına neden olur.

Fukular ozon deliğini onarma sürecinde atmosfer katmanını keşfederler. Burada insan bedeninden ayrılıp üst katmanlara çıkmak için güç toplayan ruhlara rastlarlar. Ruhlar, nasıl arınık ruh haline geldiğini ve evrendeki sınışılarını Fukulara anlatırlar.

Fukular atmosferle ilgili çalışmalarını ruhlarla paylaşırlar. Ruhlar göğün altıncı katındaki arınık ruhlara gitmelerini salık verirler. Bin bir güçlkle altıncı katmana ulaşan ruhlar burada gizemli bir esintiyle karşılaşırlar ve güçlerine güç katıldığını sezinlerler.

Arınık Ruhlar sezgisel olarak Fukuların amaçlarını bilirler ve onlara sınırsız ozon bulacakları sarı renkli gök deliğini işaret ederler. Fukular bu delikten ozonu atmosfere taşıma konusundaki tedirginliklerini arınık ruhlara iletirler fakat; arınık ruhlar buldukları katmandan ayrıldıklarında güç kaybına uğrayacakları için görkemli görevlerde yer alacaklarını iletirler. Arınık ruhlar, Fukulara altıncı katta güçlendiklerini ve sekizinci kata rahatlıkla çıkabileceklerini ve arıların çiçek polenlerini taşımalarına öykünerek ozonu hücre zarlarına yapıştırıp ozon deliğine taşıyıp, hedefe ulaştıklarında etraflarında dönerek hücrelerindeki ozonu deliğe bırakabileceklerini söylerler. Fukular, arınık ruhların önerilerine uyarak ozon deliğini onarırlar. Bu süreçte büyük Habıl Teleskopuna yakalanırlar. İnsanlar ozon deliğinin kapanışını kendi çabalarının sonucu olarak değerlendirirler ve öz güvenleri güçlenir; Fukuların da tam olarak istedikleri budur. Fukular görev bitiminde adaya dönerler son gelişmeleri Candaşları ile paylaşırlar; büyük ve güzel bir şenlik yaşanır.

Fukular, yorgunluklarını gidermek için yer altına çekilecekleri sırada deprem titreşimleri algırlar ve insanları SMZ yardımıyla uyarırlar. İnsanlar depremi önceden haber veren bir alet olmadığını söyleyerek bu uyarıyı dikkatte almazlar. Büyük bir deprem olur ve kuzey yarı küre büyük kayıplar verir; güney yarı küre ise küçük değişimlerle bu kıyamet habercisi olayı atlatırlar.

Fukular, ilk kez karşılaştıkları bu depremle ilgili bilgi almak için Everest Dorukları'ndaki arınık ruhlara doğru yola koyulurlar. Yolda insanların acı dolu titreşimlerine kapılıp neredeyse onların yanına incekken böyle bir olaydan

güç kaybına uğrayacaklarını bilerek, arınık ruhların yardımıyla inmezler. Depremın çıkış nedeninin insanların kötü düşünce ve olumsuz enerjilerinin yeryuvarlağının merkezinde oluşturdukları dengesizlikten oluştuğunu öğrenen Fukular, bu bilgiyi su zerreleri ile iletişim kurarak ayrıntılarıyla öğrenirler.

Arınık ruhlarla iş birliği yapan Fukular, insanların duygusal olarak en yoğun oldukları an olan ayın dolunay olduğu zaman göğün altıncı katındaki ruhlar yardımıyla, aya kara delik açılmış görünümü vererek insanların olumsuz düşüncelerinin kötü enerji ürettiği ve bunun insanlığın sonunu hazırladığını onlara iletirler. İnsanları olumlu enerji üretme seferberliğine çağırırlar. Deprem deneyiminde Fukulara inanmamalarının sonucunu acı ödeyen insanlar, büyük bir kararlılıkla bu seferberliğe katılırlar. Yenicanlar da bu süreçte onlara yardım ederler. Bu deneyim Bilinç ışması evriminde Yenicanlara yardımcı olur. Böylece Dünya'nın çekirdeği dengeye girer. Ay üzerindeki kara delik de yok olur.

Yaşanan bunca deneyim insanlar ve Fukular arasında güçlü bir bağ oluşturur. Fukular insanları çocukları gibi görüp onları eğitmeyi amaç edinirler. İnsanlar da onların sözlerine ve uyarılarına saygıyla değer verirler.

Dünya atlattığı felaketi henüz tamire başlarken, Fukular Dünya'ya bir gök cisminin yaklaştığını fark ederler. SMZ kanalıyla Fukulara ulaşan başkan da gök taşından nasıl kurtulabileceklerini bilmediklerini ve Kıyamet Çiçekleri'nin yardımlarını isterler. Yenicanlar, Fukular ve diğer candaşları, insanların öz güvenlerini kazanmaları için bu kurtarma sürecinde insanların kendi içsel güçlerini kullanmaları gerektiği kararını alırlar.

İnsanları kitleler halinde toplayıp, auraları sayesinde göktaşının yönünü değiştirecek bir enerji sarmalı oluşturmalarını sağlarlar. Bu güç Yaradan tarafından insanların özüne yerleştirilmiştir. Göktaşının yönü değişir. İnsanlar Kıyamet Çiçekleri'ne minnettar kalırlar ve onları artık iyiden iyiye merak etmeye başlarlar.

Dünya tam dirliğe kavuştu derken yanardağlar patlamaya başlar. Dünyada yeşil alan kalmaz. İnsanlar açlık ve kıtlığa mahkûm olurlar. İnsanların bu durumunu gören Fukular ve Yenicanlar ekmek ağacından aldıkları parçaları dillerinin altında dönüştürüp duygu kozaları haline getirir ve insanların birbirlerinin kozalarını almamaları için bir yöntem geliştirirler. Kapsüller onu ilk tüketen insanın genlerini şifreler ve bir başkası bu kapsülden yarar sağlayamaz. Böylece bir sürede olsa insanlar kıtlıktan kurtulur.

Artık iyiden iyiye yorulan Fukular ve Yenicanlar Matuva'ya çekilmek ve dinlenmek isterler ancak; insanların yaşanacak yer aramaları sırasında Matuva'da Yenicanları görüntülemeleri dikkati bu adaya çeker. Buradaki Yenicanları görüntüleyen uzmanların görüntüleri silinir ancak; büyük başkanlar bu adayla yakından ilgilenmeye başlarlar. Fukular büyük bir ustalıklarla bu tehlikeyi de atlatırlar

Artık sıra kıyamet alametlerinin sonuncusu olan "kızılca kıyamet"teydi. Dünya, Güneş tarafından hızla merkeze en sıcak noktaya çekilir. Bu dünyanın sonu demektir. Fukular, yaptıkları incelemeler ve de arınık ruhlardan edindikleri bilgiler yardımıyla insanların bağışıklık sisteminin enerjisiyle bu çıkmazdan kurtulabileceklerini sezinler. Ancak insanların genç

ve çocuk olanlarının bağımsızlık sistemleri güçlüdür. Bu nedenle bu planda gençlerden ve çocuklardan yardım isterler.

Çocuk ve gençlerin çevrelerindeki en yüksek yerlere çıkmaları ve burada kızılca kıyamete ve sonuçlarına odaklanmaları istenir. Bu sırada arıların yardımıyla alerjik reaksiyonda ortaya çıkan direnç maddeleriyle dolu Yenicanlar, bunları hücrenel çözünmeyle çocuk ve gençlere aktarırlar ve direnç çemberi oluşur. Dünya Güneş'in çekiminden kurtulur.

Bu esnada Fukuların bilinçlerinde bir açılma olur. Bu süreçte Fukuların belleklerinde kıyametin son aşamasının kızılca kıyamet olduğu belirir ve bu durum insanlara bildirilir. İnsanlar ölçüsüz bir sevince kapılırlar.

Fukular insanları dünyayı yeşertme çalışmaları için de onları yüreklendirirler. İnsanların öz güvenlerini kazanımlarını ve yaşadıkları acıları unutmamaları için her aşamaya insanların emeklerini sindirirler. İnsanlar, her işte bedenlerinde çıkan terleri kullanırlar.

Dünya uzun ve yorucu çalışmalar sonunda yeşermeye başlar. İnsanlar açlık ve sefaletten kurtulmaya, doygu kapsüllerinden uzaklaşıp doğal besin kaynaklarından beslenmeye başlarlar.

Bu aşama da sonuçlanınca Fukular, insanları BİLİNÇ İŞİMASI evresine hazır olduklarına karar verirler. Fakat bu işe Şeytan'ın karışmasından tedirgin olurlar. Fukular, Yenicanları insan bilincinde Şeytan'la ilgili bilgiler bulup getirmeleri için gönderirler. Araştırma sırasında Fukuların ve Yenicanların kimliğini kavrayamayan Şeytan ile karşılaşan Yenicanlar, onunla boy ölçüşürler. Şeytan, insanların kötü düşünceleri sonucu oluşan

negatif enerjiyi kıyamet sonrası yeni dünyada bulamaz, Yenicanlar karşısında büyük bir yenilgiye uğrar ve yok olur.

Artık yeni oluşan dünyada insanlar arınmıştır; ellerindeki nimetlerin farkına varmışlardır. Bilinç ışması aşamasına gelip Tanrı'nın onlara yaradılıştaki bahşettiği gücü anlamalarının zamanı gelmiştir. Bu nedenle Yenicanlar hücresel çözünme ile çoğalıp insanoğlunun beynindeki gizil ışığı ortaya çıkarmak için onlarla bütünleşir. Fukuların on sekiz tanesi dünyayı terk ederken Mezopotamyalı Fuku Yenican Hörü ile dünyada kalır.

YAPITIN KARAKTER TABLOSU

KARAKTERLER	BAŞ KİŞİLERLER (KAHRAMANLAR)	YAN KİŞİ (ÖYKÜ YA DA ROMAN KİŞİSİ)	III. DERECEDEDEN KİŞİ (ADI GEÇEN KİŞİ)
<i>Âdem</i>			X
<i>Amcalar</i>			X
<i>Amiral</i>			X
<i>Ana</i>			X
<i>Antika Kaçakçısı Kadın</i>		X	
<i>Arınık Ruhlar</i>		X	
<i>Asyalı Gök Bilgini</i>		X	
<i>Beş Uzman</i>			X
<i>Buharalı Kadın</i>		X	
<i>Büyük Başkanlar</i>		X	
<i>Cenevizli Korsanlar</i>			X
<i>Çekik Gözlü Küçük yüzlü Başkan</i>			X
<i>Çoban</i>			X
<i>Dede</i>			X
<i>Dila Teyze</i>		X	
<i>Erlar</i>			X
<i>Fukiye</i>		X	
<i>Fukular</i>	X		
<i>Fukuya</i>		X	
<i>Genç İsveç Kralı</i>		X	
<i>Genetik Bilgini</i>		X	
<i>Habil</i>			X

<i>Havva</i>			X
<i>Hayalci Kral Olof</i>		X	
<i>Hıristiyan Hizmetçi kız</i>			X
<i>Hörü Kız</i>		X	
<i>İnsanlar</i>	X		
<i>İsveç-İtalyan Bilginler</i>			X
<i>İtalyan Araştırmacı</i>			X
<i>İz Sürücü Çoban</i>			X
<i>Jandarma Komutanı</i>			X
<i>John BURTON</i>			X
<i>Kabil</i>			X
<i>Kardinal Dimitros</i>			X
<i>Kaygısız Varsıllar</i>			X
<i>Kazı Başkanı</i>			X
<i>Kısa Araştırmacı</i>			X
<i>Kızılderili</i>		X	
<i>Klonlanan (Zombi) Bilginler</i>			X
<i>Köy Muhtarı</i>			X
<i>Leanordo da Vinci</i>			X
<i>Lukas</i>		X	
<i>Fuku Yenican</i>	X		
<i>Orta Boylu Araştırmacı</i>			X
<i>Papaz Ariston</i>		X	
<i>Papaz Pavlos</i>			X
<i>Patates Suratlı İri Göbekli Başkan</i>			X
<i>Pos Bıyıklı Başkan</i>			X
<i>Prof. Buttler</i>			X
<i>Prof. Joakim</i>			X
<i>Prof. Mendes</i>			X
<i>Rahibe</i>			X
<i>Rahip</i>			X
<i>Ruhlar</i>		X	
<i>Saka</i>		X	
<i>Saka'nın Eski Karısı</i>			X
<i>Sanayiciler</i>			X
<i>Sivri Burunlu Başkan</i>			X
<i>SMZ Kurucu Ülkeleri</i>			X
<i>Şeytan</i>		X	
<i>Şeytancıklar</i>			X

<i>Şoför Ökkeş</i>		X	
<i>Tikli Başkan</i>			X
<i>Timoty(Tahir)</i>		X	
<i>Urgaburlu Kötürüm Kâhin</i>		X	
<i>Ustabaşı</i>			X
<i>Uzun Araştırmacı</i>			X
<i>Yahiya</i>		X	
<i>Yaradan</i>		X	
<i>Yaşlı Başkan</i>			X
<i>Yenicanlar</i>	X		
Toplam	4	23	43
Genel Karakter Toplamı	70		

TABLO-4

Yapıt karakter yönünden dört başkişi, yirmi üç yan kişi ve kırk üç III. kişiden oluşturulmuştur. Başkişi (karakter)lar; (Mezopotamyalı) Fuku Yenican, Fukular, Yenicanlar, İnsanlardır. Yan kişilerse; Antika Kaçakçısı Kadın, Arınık Ruhlar, Asyalı Gök Bilgini, Buharalı Kadın, Büyük Başkanlar, Dila Teyze, Fukiyi, Fukuya, Genç İsveç Kralı, Genetik Bilgini, Hayalci Kral Olof, Hörü Kız, Kızılderili, Lukas, Papaz Ariston, Ruhlar, Saka, Şeytan, Şoför Ökkeş, Timoty(Tahir), Urgaburlu Kötürüm Kâhin, Yahiya ve Yaradan'dır. Yapıtta sadece adı geçen karakteristik özellikler göstermeyen III. Kişiler ise; Âdem, Amcalar, Amiral, Ana, Beş Uzman, Cenevizli Korsanlar, Çekik Gözlü Küçük yüzlü Başkan, Çoban, Dede, Epler, Habil, Havva, İsveç-İtalyan Bilginler, İtalyan Araştırmacı, İz Sürücü Çoban, Jandarma Komutanı, John BURTON, Kabil, Kardinal Dimitros, Kaygısız Varsıllar, Kazı Başkanı, Kısa Araştırmacı, Klonlanan (Zombi) Bilginler, Köy Muhtarı, Leanordo da Vinci, Orta Boylu Araştırmacı, Papaz Pavlos, Patates Suratlı İri Göbekli Başkan, , Pos Bıyıklı Başkan, Prof. Buttler, Prof. Joakim, Prof. Mendes, Rahibe, Rahip,

Saka'nın Eski Karısı, Sanayiciler, Sivri Burunlu Başkan, SMZ Kurucu Ülkeleri, Şeytancıklar, Tikli Başkan, Ustabaşı, Uzun Araştırmacı ve Yaşlı Başkan'dır.

YAPITTA KAHRAMANLARIN KAREKTER İNCELEMELERİ

Mezopotamyalı Fuku Yenican:

Fuku-Yenican kıyamet kalkanı olarak belirsiz bir zamanda gönderilen on dokuz Fuku'dan biridir. Ancak diğer on sekiz Fuku'dan farklı bir enerji noktasına gönderilir ve insanlarla bir süre yaşar.

Konusunu evrensel bir olgudan alan yapıtta, olay kurgusunda Yenican'ın rolü ve henüz belirginleşmeyen kimliği, Sagmana Öreni'nde kıyamet taşının görüntülerini alan hırsızların, onları izlerken Yenican'ı görmeleri kurgusunda açıklama yoluyla, diğer kahramanların yorumuyla şu şekilde yansır:

"Onları karşılayan dördüncü kişi:

—Korkmayın, dedi. Kameraya takılan gölgenin kim olduğunu anladım. Boyuna posuna bakmayın. O, beş altı yaşlarında bir çocuk. Gilgaç köyünde yaşıyor. Üstelik özür. Sağır ve dilsiz. Babasının bir minibüsü var. Büyük acentalardan birine bağlı olarak, yörede turist geziyor. Ara sıra kazı alanına hizmet veriyor. Kente gidip gelen arkeologları, uzmanları taşıyor. Oğlan da hep babasının peşinde, buralarda dolaşip duruyor. Kimseye zararı olmayan, zavallı bir çocuk işte

Adamlardan biri, onun bu açıklamasını yeterli bulmadı..."(Dayıoğlu,2005; 19)

Aynı kurguda konuşmanın başka bir bölümünde ise Yenican'ın garip

özellikleri şöyle açıklanır:

"...

—O çocuk kendine özgü bir canlı. Dedim ya, doğuştan özür. Yerli halkın dediğine göre, üç yaşından beri, gece gündüz ayırmaz, sıcak soğuk, dağ bayır, demez, yörede dolaşır durmuş. Söylendiğine göre, sıradan insanların girip çıkamadığı mağaralara, tırmanıp inemediği kale burçlarına, girer çıkar, tırmanıp inmiş.

—Ailesi ona sahip çıkmıyor mu?...

—Ailesi ve köy halkı, onu olduğu gibi kabullenmiş. Bu yüzden istediği gibi gezip tozuyor. Kimi geceler eve dönmeyip dağda, kırdan yattığı bile oluyormuş. Ailesi, onun kendini iyi koruduğuna inandığından, ardını aramıyor. Zaten eve kapatsalar da ne yapıp ederek, kaçıyormuş.

Korku geçiren adam, gülümseyerek omuz silkti:

- *Desene oğlancık, köyün küçük delisi!*
- *Öyle de denebilir, dedi dördüncü adam.*
- *Ama kimseye zararı yok. Üstelik herkes onu seviyor...”(Dayıoğlu, 2005; 20)*

Yenican'ın insanlarla olan iletişim yöntemi ve Hörü ile olan ilişkisi yazarın yorumuyla şöyle yansıtılır:

“... Yenican, sağır ve dilsizdi. Ama, işaretlerle iletişim kurmakta, üstüne yoktu. Duygu, düşünce ve isteklerini ifade edebilmek için, parmaklarıyla kilimlerin üstüne ya da çomakla toprağı, türlü şekiller çizirdi. Çok dara düşünce, boğuk sesler çıkararak, işaretlerin anlamını pekiştirmeye çalışırdı. Onun bu özel dilini, ancak ve yalnız, onuncu ablası, Hörü kız anlayabiliyordu” (Dayıoğlu, 2005;21).

Yenican'ın fiziksel görünüşü ve insanlardan farklı yönleri yine yazarın yorumuyla, açıklama yoluyla okura şöyle aktarılır:

“Yenican'ın gövdesine göre iri ve oval başı, kara kıvrıkcık saçları, koca koca kulakları vardı. Göz çukurları oldukça belirgindi. Bu nedenle yüzü, uzaktan bakıldığında, kurukafayı andırıyordu. İri burnunun iki yanında, fıldır fıldır dönüp duran, gözleri de bir garipti. Göz yuvarlaklarında sanki, göz akı yoktu. Gözbebeği, gizemli bir kara deliği andırıyordu. Onun çevresinde, rengi her an değişen, gökkuşağı görünümünde bir halka yer alıyordu.

Kalın boynu, kamburumsu sırtı ve adeta silindirik bir görünümde olan bedeniyle, habercilerin ilgisini çekti. Bu yüzden, depoya gizlice girilme olayı yanında, onun kimliğini de haber konusu yaptılar. Gerçekten Yenican, yöredeki insanlara benzemiyordu. Hele, esmer yeşil gözlü, boylu boslu olan babasıyla, hiçbir ilgisi yoktu. Ablalarını da hiç andırmıyordu.

Açıkçası haberciler, Yenican'ın bu garip görünümünden ve özürülü haliyle çelişen, akıllıca davranışlarından etkilenmişlerdi. Hele, söyleşi sırasında yere çizdiği şekillere, hayran kalmışlardı!... Ablası Hörü, onun her çizimini, anında söze çeviriyordu”(Dayıoğlu, 2005: 23).

Yenican'ı ormanda Ökkeş'in bulması kurgusunda Yenican'ın fiziksel görünümü Ökkeş'in yorumuyla şöyle yansır:

“Ökkeş onun sırtını sıvazlarken, tam ensesinde, ele gelen katı bir şişlikle karşılaştı. Çocuğun omurgası da aynı şekilde, boyundan kuyruk sokumuna kadar şişerek, dışa doğru bombeli bir hal almıştı. Bu yüzden çocuk, kambur gibi görünüyordu. Doğrusu ya yüzündeki ve bedenindeki bu özürler nedeniyle oğlancık, pek çirkin bir haldeydi.

Ökkeş onu inceleyip bu yargıya vardığında:

Belki de ailesi ondan utandı, getirip buralara attılar, diye düşünmekten kendini alamadı. Çünkü yakın köylerden birinde böyle bir olay yaşandığını biliyordu...(Dayıoğlu, 2005: 25)

Yine Ökkeş'in yorumuyla Yenican tanımlanırken, yazarın yorumuyla da kurgudaki rolü gerçek düzlemde okura şöyle sezinletilir:

“Ökkeş’e göre, çocuğun yüzünde, iki yaşındaki bir insan yavrusundan çok, olgun bir adam görüntüsü vardı. Çocuğun bedenini ve yüzünü saran deri, güneşten yanıp karararak sertleşmiş, pul pul kavlamıştı. Ökkeş, çocuğun yüz ifadesindeki olgunluğun, bu durumdan kaynaklandığını düşündü. Babalık duyguları bilenik olan Ökkeş, birkaç saat içinde, her şeye karşın, oğlancığı, evlat gibi sevmeye başladığının bilincine vardı.

ONUN KENDİSİNE EVLAT OLAMAYACAĞINI, KIYAMET KALKANI OLARAK, İNSANLIĞA HİZMET İÇİN YARATILDIĞINI, BİLMİYORDU. OĞLANIN, İNSAÜSTÜ GÜÇLERLE DONATILMIŞ, GİZEMLİ BİR VARLIK OLDUĞUNDAN DA HABERİ YOKTU. BU YÜZDEN BEBEGE, BABACA BİR SEVGİYLE, YÜREKTEN BAĞLANMAKTA SAKINCA GÖRMÜYORDU (Dayıoğlu, 2005: 27).

Ökkeş’in, Yenican’ı evlat edinmeye karar vermesi kurgusunda karakter fiziksel olarak diğer karakterlerin yorumuyla okura şu şekilde yansır:

“... ”

—İşte size bir erkek çocuk!

Sonra varıp çocuğu, yaşlı anasının kucağına verdi. O anda herkes, ninenin başına üşüştü. Ancak, çocuk açılıp da çıplak çocuk ortaya çıkınca, çevredekiler ürküyle gerilediler. İlk tepkiyi kızlar verdi:

—Bu oğlan kördür, diye bağırdılar.

Ökkeş:

—O size kardeş olacak. Kör mör değil, gözleri fazlaca çukura kaçmış. Ama, sanırım sağır ve dilsiz, dedi.

Nine onu kucağında, elinin ucuyla tutuyordu. Belli ki henüz benimseyememişti.

—Nereden çıktı bu sağır, dilsiz, hem de nursuz sabi? diyerek oğluna çıkıştı (Dayıoğlu, 2005: 28).

Fuku Yenican’ın adını alışı ise yapıtta şu kurguyla gerçekleşir:

“... Dede de oğlanı, torunu olarak kabullenmeye karalıydı. İşi şakaya vurdu:

—Kuru memeyi kim ne yapsın. Süt olsa belki emerdı. Biz onu emdi sayarız. O artık bizim oğlumuz, torunumuz, kızların kardeşi, ailemizin soyunu üretecek bir YENİCAN, dedi.

Ökkeş:

—Öyleyse, oğlanın adı Yenican olsun,” diye atıldı. Dede, oğlunun bu önerisinden pek hoşnut kalmadı. Çünkü yıllar yılı, kendi adının konulacağı, bir erkek torun beklemişti. Ama direnmedi” (Dayıoğlu, 2005: 29).

Ökkeş’in üyesi olduğu kabilenin şeyhine oğlunu götürmesi kurgusunda şeyhin yorumuyla Yenican’ın kurgudaki önemli rolü şöyle pekişir:

“Şeyh bunları öğrendikten sonra gözlerini kapadı. İçsel duyum durumuna geçti. Bir süre öylece kaldı. Gözlerini açtığı anda, çocukla ilgili şu kehanette bulundu:

—Bana kalırsa, bu yetim, ilerde herkese yararlı bir insan olacak. Belki gelecekte, dili bile çözülür. Çünkü çocuğun kulağı duyuyor. Deminden beri onu gözlüyorum. İkide bir gözlerini kafeste ötüp duran kuşa çevirip, sevgiyle bakıyor. Demek ki, güzel ötüşünden etkilendi, dedi (Dayıoğlu, 2005: 31).

Karakterin Hörü kız ile olan iletişimi ve özürlü görünüşüne rağmen aslında sağlıklı bir birey oluşu karakterin davranışları ile şöyle yansır:

“Yenican, Hörü kız ile sürekli iletişim içindeydi, kendine özgü el kol, hatta ayak bacak hareketleriyle Hörü’ye her şeyi anlatıyordu. Şeyh’in dediği gibi, kulağının sağır olmadığı kısa sürede ortaya çıktı. Kendisine seslenildiğinde dönüp bakıyor, gel, al, ver sözlerini anlayarak, isteneni yerine getiriyordu. Gözleri de kör değil, tersine pek iyi görüyordu” (Dayıoğlu, 2005: 32).

Yenican’ın sevecen tavrı ve yabancıların ona olan ilgisi, yazarın açıklaması yoluyla şöyle yansır:

“Yenican’a, babasının minibüsüyle çevreyi gezen, tüm yabancı gezginler, yakın ilgi gösteriyordu. Hatta kendisine, gezi sonunda para ve armağanlar veriyorlardı. Oğlunun böyle ilgi görmesi, Ökkeş’ i pek mutlu ediyordu” (Dayıoğlu, 2005: 34).

Yenican’ın sevilen bir birey oluşu, vücudundaki enerji üretimi ve bu enerjinin dışa vurumu diğer karakterlerin yorumuyla şu şekilde yansır:

“Yenican’a yetişkinler hep iyi davranıyordu. Hatta gördüklerinde sevecenlikle başını okşayanlar vardı. Bu kişiler, çocuğun başının, kaynar tencere kapağı gibi, sıcak olduğunu duyumsuyordu... Aslında Yenican’ın bedeni de sürekli olarak alev saçıyordu. Hele boynundan kuyruk sokumuna kadar uzanarak, omurgasını saran tümseklige, hiç değinmiyordu...” (Dayıoğlu, 2005: 35)

Yenican’ın insanüstü sezgisel yeteneği, köyde kimsesiz yaşayan Dila Teyze’nin kaybolan anahtarını bulma kurgusu ile şöyle aktarılırken karakterin yardımseverliğini de ustaca sezinletilir:

“Köyde beliren bir olay, Yenican’ın çok ilginç bir özelliğinin, birdenbire ortaya çıkmasına neden oldu... Yenican’ın arkadaş edindiği, çoban kırmacı, sevimli bir köpeği vardı. Bir gün onunla kırdan dönerken, yoksul bir kadına rastladı. Kadın dağdan odun toplanıştı. Sırtı tepeleme çırpı yüklüydü. Yenican’la birlikte köye girdiler. Kadın sırtındaki çırpıları, kapının önüne indirdi. Çok yorulmuştu. Bir an önce eve girip, dinlenmek istiyordu. Alışkın hareketlerle, elini şalvarının uçkur düğümüne attı. Evinin anahtarını, sokağa çıkarken hep, uçkurunun düğüm yerine bağlardı. Ancak, eli boşa gitti. Çünkü anahtar orada yoktu. Başından aşağıya kaynar terler boşandı. Karşısında, köpeğiyle dikilip duran Yenican’a baktı. Sonra ağlamaklı bir sesle yakınmaya başladı: —Ah Yenican oğul, Ah! Kimsesizliğin gözü kör olsun! Anahtarı yitirdim ne onu arayıverecek, ne de kapımı açmaya yardım edecek kimsem var. Bir de yorgunum ki! Üstelik açlıktan bayılacak gibiyim. Gün boyu dağda çırpı topladım. Öldüm bittim.

Yenican ona sıcak sıcak gülümsedi. Sonra kadına peşinden gelmesini işaret etti. Kadın onu ciddiye almadı:

—Şimdi seninle uğraşamam oğul. Var git başımdan, diye söylendi.

Yenican onun bu tutumundan alındı. Koşarak oradan uzaklaştı. Eve varınca, Hörü'yü buldu. Durumu işaretle çabucak, ona anlattı. Sonra birlikte, kadının yanına gitmeyi önerdi. Hörü ile arkalı önlü, yola koyuldular. Yoksul kadın hala, kapısının önündeydi. Başına toplanan komşularına, ahlânıp vahlanarak, durumundan yakınıyordu. Hörü, kadının karşısına dikildi:

—Dila Teyze, ne demeye Yenican'ın gönlünü kırdın? O sana yardım etmeye çalışıyor. Bana anahtarını bulacağını söyledi.”

Dila kadın, sevinçle Hörü'nün ellerine sarıldı:

—Demin, beni bir yerlere doğru çekiştirmeye kalkıştı. Ama, ben onun ne dediğini anlamadım ki! Gerçekten anahtarımı bulacak mıymış? Amanın, bunu yaparsa, ona kümeden etli butlu bir tavuk armağan ederim, bilmiş olsun, dedi.

Dila kadının evi de mağaradan oyulmadı. Çoğu evde kapı kilidi yoktu. Ama o, kocası ölüp de iki oğlu yabana çalışmaya gidince, pazardan bir kilit satın alıp, kapısına taktırmıştı. Bu derme çatma kapıdaki asma kilitle, geceleri kendini güvende sayıyordu.

Hemen, Yenican'ın peşine takılıp köy dışına doğru yürümeye başladılar. Komşular:

—Allah kimseyi şaşırtmasın. Dila kadın, dilsiz oğlanın peşine düştü. Yorgun argın yeniden dağa gidiyor,” diye ardından söylendiler.

Akşam karanlığı çöküyordu. Herkes evine sokuldu. Yenican, Hörü kız, Dila kadın, epey bir yürüdüktan sonra, Kocakıran yolunun başındaki, Akbayır çeşmesine ulaştılar. Yenican, Hörü'ye ağaçların arkasındaki baldıran otlarını işaret etti. Kadın onun işaretini görünce, köye dönerken, tam da o baldıran otlarının bulunduğu yere, çiş yapmak için çömeldiğini anımsadı. Ok gibi o yana fırladı. Çok geçmeden, uçkurunu çözerken, düğümünden kurtulan anahtarı buldu. Ölçsüz bir sevinçle geri gelip, Yenican'ı ve Hörü'yü kucakladı:

—Allah sizden razı olsun çocuklar!... Sözüm söz, Yenican oğluma en irisinden bir tavuk vereceğim. Ananız da bir güzel pişirir, evcek yumulup yersiniz,” dedi.

...

Ne var ki, bu olay böylece bitmedi. Dila kadının, Yenican'ı “Haktan duygulu” bir çocuk olarak, tüm köylülere ilan etmesi, onun adının, biliciye çıkmasına neden oldu. O artık köy yerinde, dilsiz bilici olarak anılmaya başlandı. Eşyasını, davarını, sığırını yitiren ona koşuyordu. Bu arada hamile kadınlar da doğacak bebeğinin cinsiyetini sormaya geliyordu. Yabana gidecekler, o gidişten hayır bulup bulamayacaklarını, Yenican' dan öğrenmeye çalışıyordu. Giderek köy halkı, gelecekte onun ermiş olacağına inanmaya başladı. Çünkü dedikleri hep çıkıyordu” (Dayıoğlu, 2005:35–36–37–38).

Yenican'ın sıra dışı özellikleri yine yazarın yorumuyla, açıklama yoluyla gerçek düzlemde okura şu şekilde yansır:

“Ağaçlara, dağa bayıra, tepeye doruğa, tırmanmayı çok seviyordu. Zaten, çokluk, yatağında değil de ağaç tepelerinde uyumayı yeğliyordu. Hayvanlarla pek dost olduğu için, ağaçlarda yemlik yalıklarına uzanıp yattığı günler bile oluyordu. Kulakları ve yuvalarında fıldır fıldır dönen, gözleri de olağanüstü keskindi. Gerçekten sıradan insanların duyamadığını duyup, göremediğini görüyordu. Ama, çevresindekiler henüz bu özelliklerinin, tam olarak ayırımında değillerdi” (Dayıoğlu, 2005: 38–39).

Yenican'ın bilicilik kimliği ise şu davranışları ile açıklama yoluyla aktarılır:

“Yenican'ın herkes tarafından görülüp gözlenen, en önemli özelliklerinden biri de önsezi ve içgüdülerinin, bıçak gibi bilenik olmasıydı. Birkaç kez, yörede oluşacak fırtına ve depremi, önceden seziniyip, Hörü' nün yardımıyla insanları uyarıyordu. Dedikleri çıkınca, halkın gözünde daha bir büyüydü. Ünü, giderek başka köylere de yayılıyordu” (Dayıoğlu, 2005: 39).

Yenican'ın cinsel kimliği ise kurguda şu şekilde yer alır:

“Babasına kalırsa, oğlanın üreme organı, pek küçüktü. Dede aslında, Yenican'ın, öteki oğlanların sahip olduğu cinsel organlara, tam olarak sahip olmadığını, demeye getiriyordu. Ama, Ökkeş onun bu saplantısını anlamazlıktan geliyordu. Sünnetçinin de benzer bulgularla karşısına dikilip, senin oğlun pek de erkek sayılmaz, demesinden korktuğu için, sünnet işini ertelemeye başladı”(Dayıoğlu, 2005: 39).

Yenican'ın özgürlüğüne düşkünlüğü ve başına buyruk yaşamı karakterin davranışları ile okura şöyle yansır:

“Yenican, giderek yeni huylar ediniyordu. Sözgelimi, hiç kimseye bir şey demeden, başını alıp dağlara gidiyordu. Bazen iki gün, ortalarda görünmüyordu. Bunu ilk yaptığında, ailesi onu, evcek aramaya çıkmıştı. Ellerinde fenerlerle dağ bayır dolaşır, Yenican, Yenican, diye bağırırdı, tükenik düşmüşlerdi. Daha sonra bu duruma alıştılar. Çünkü nasıl olsa, Yenican, sağ salim eve dönmeyi başarıyordu” (Dayıoğlu, 2005: 39).

Karakterin bilişsel deviniminin başlangıcı ise okura şöyle seziniştir:

“...Yenican da bu gelişmeler nedeniyle sık sık, kendini irdelemeye başlamıştı. Zihninde, sık sık, ben kimim sorusu beliriyordu. Bu sorunun yanıtını aramak için düşünceye daldığında, varlığı garip titreşimlerle sarılıyordu. Giderek içinde, yakın bir zamanda yaşamında, insan aklını aşan bir büyük sıçrama olacağı sezgisi baş gösterdi. Bu sezgi onu az da olsa rahatlatı” (Dayıoğlu, 2005: 43, 44).

Yenican'ın yapının başındaki özgür karakteristik özellikleri, kendine benzeyen bir başkasını görmesi ile Fuku kimliği ile birleşir:

“Yenican, ayağa kalkarken, korkuyla çevresine bakındı. Bir anda, ağaçların arasında, genç bir adam belirdi. Onu görünce, Yenican'ın içi apaydınlık kesildi. İçindeki sıkıntı sevince coşkuya dönüştü. Yenican, bu gencin, tıpkı kendisine benzediğinin ayırımına varınca, pek şaşırıldı. Sonra bedenini, düşük voltajlı elektrik akımını andıran, titreşimler sardı. Titreşimler giderek artıyordu. Yenican, önce garip sesler çıkardı. Sonra insanlardan öğrendiği sözcüklerle kekeleyerek, konuşmaya başladı:

—Sen, ben, ben, sen...”derken, karşısında gülümseyen delikanlı, aynı dille, onun sözlerini yineledi:

—Evet, sen ben, ben de sen... Özünü düşün. Ensendeki enerji kaynağına yoğunlaş” (Dayıoğlu, 2005: 59).

Yenican'ın üst kimliği, açıklama yoluyla Kötürüm Kahin'in kehanetleri tanıklığında düşsel boyutta okura şöyle yansır:

“O bir FUKU idi. İnsanlar, dünya kurulumu beri, kıyamet aşamasında ortaya çıkacak olan, kurtarıcılara umut bağlamışlardı. Ancak o kurtarıcılar kim olduklarını, neye benzediklerini, nasıl nereden ve ne zaman geleceklerini bilen yoktu. Fuku'lar, yaratılıştan bu yana, insanların bekledikleri gerçek kurtarıcılardı.

Urgaburlu Kötürüm Kahin'in, kıyamet kehanetlerinde, Fuku'lardan ve onların, insanlık için yapacağı hizmetlerden, uzun uzun söz ediliyordu. Duman rengi göktaşına yazılmış olan bu kehanetlere göre, Fuku'lar, Adem ile Havva zamanında yaratılmışlardı. Onların cennetten dünyaya sürgün edildiği dönemlerde, insan soyunun ve dünyanın güvencesi olarak, yeryüzüne gönderilmişlerdi. Başka bir deyişle onlar, kıyamete kalkan olarak yaratılmışlardı.

Fuku'lar, Adem ile Havva'nın hamurundan oluşma, insan özünün, başkalaşım geçirmesiyle meydana gelmişlerdi. Yaradan'ın buyruğuyla gerçekleşen, bu başkalaşım süresince, insan özünün kök hücreleri, olağanüstü bir değişime uğramıştı. Bu sırada yeni yaratık, Yaradan tarafından, evrenin değişik boyutlarından akıp gelen, gizemli enerjilerle donatılmıştı. Ayrıca insanoğluna sevgi ve saygı duyan melek, cin, periler, gönüllü olarak, onların varlığına, enerjileri ile katkıda bulunmuşlardı.

Böylece, insan mayasından oluşma, insanüstü birer varlık olan, on dokuz Fuku özü, ortaya çıkmıştı. Bu on dokuz Fuku özünün her biri, evrenin sonsuzluğunda yer alan, kara deliklerden emilme, gizil enerji sarmallarıyla kaplanmıştı. Böylece oluşan Fuku kapsülleri, günü geldiğinde, yaşama başlamak üzere kodlanıp, yaratılış ortamlarından, dünyaya fırlatılmışlardı” (Dayioğlu, 2005: 68).

İnsan özellikleri ağır basan Yenican'ın Fukularla karşılaşması ve onlarla iletişim sürecinde yaşadığı devinim, olay kurgusunda düşsel düzlemde şöyle yansır:

“On dokuzuncu Fuku olan Mezopotamyalı Yenican, Matuva Adası'na geldiğinde, durumunu hiç yadırgamadı. Hem on sekiz Fuku'nun hem de enerji gözünden yayılan enerjinin etkisi ile, içsel güçleri belirlemeye başladı. Kısa sürede Fuku kimliğinin bilincine vardı. Fuku'lar kendi aralarında zihinsel iletişim yoluyla anlaşıyorlardı. Bu iletişim yönteminde sözcükler yoktu. Birbirlerine, telgrafta kullanılan Mors alfabesi gibi, değişik dalga boylarında titreşimler gönderiyorlardı. Bu titreşimler, sadece uzun kısa çizgiler ya da noktalar değildi. Hem yeryüzünde, hem de kendi yaşam boyutlarında bulunan, çeşitli şekilleri kapsıyordu. Fuku'lar, beyindeki dil loplalarında, bu şekilleri çözümleyip anlamlandırıyorlardı.

Yenican, beyninin iletişim bölümünü, bu karmaşık şekillere açmaktan epey zorlandı. İnsanlarla bir türlü dilsel iletişim kuramamıştı. Ancak, düşüncelerini, duygularını yerlere basit çizimler belirtebilmişti. Çünkü içgüdüleri, onu bu yönetime yöneltmişti.

Bir süre çalıştıktan sonra, candaşlarıyla zihinsel iletişimi de kavradı...” (Dayioğlu, 2005: 84)

Yenican'ın öğrenmeye açık yaklaşımı ve bilinçli kişiliği Fuku yeteneklerinin azlığını fark etmesi kurgusunda konuşma yoluyla şöyle yansır:

“Yenican:

—Yozlaşmış bir Fuku olarak, kendimden utanıyorum.

Fuku'lar:

—Sen yozlaşmadın. Sadece içinde bulunduğun koşullar nedeniyle gelişimin eksik kaldı. Bu eksikliği kısa sürede gidereceğiz. Sakın kendinden utanma. Sen de bizler gibi, başlangıcı belirsiz bir zaman önce kıyamet kalkanı olarak yaratılmış, gerçek bir Fuku'sun. Buna inanıyor musun?

Yenican:

—Evet inanıyorum. Ancak...

Fuku'lar:

—Bu inançla her zorluğun üstesinden gelebilirsin. Ancak az gelişmiş bir Fuku olarak, yardıma gereksinimin var. Sana bu yardımı yapmaya hazırız. Öncelikle yaradılış nedenimiz olan, kıyametle ilgili kısa bir açıklama yapacağız. Bu açıklama içinde sorularının yanıtlarını da bulacaksın.

Yenican:

—Tüm varlığımla bilgilenmeye hazırım” (Dayioğlu, 2005: 88-89).

Yenican'ın bilişsel devinimi gerçekleşirken, okura da yaradılışa ilişkin bilgiler ustaca aktarılır:

“Yenican:

—Varsayım ne demek?

Fuku'lar:

—İnsanlar, kesin olmayan, kanıtlanmamış görüşlere, varsayım diyorlar. Yaradılışla ilgili olarak bilimsel çalışma yapan bilimlere göre, insanlar maymun soyundan türemişler. Ya da ilk insanlar da maymunsu özellikler varmış. Daha sonra, aşama aşama evrim geçirerek bu günkü konuma gelmişler.

Bir de insanların Adem ile Havva'nın soyundan geldiği inancı var. Çokluk din kitaplarında, insanlığın oluşumu, bu inançla açıklanıyor.

Bizim gen belleklerimizde de Adem-Havva hamurundan yaratılmış olduğumuzu vurgulayan, izler var...” (Dayioğlu, 2005: 89–90)

Yenican'ın gelişimindeki hız, diğer karakterlerin yorumuyla şöyle yansır:

“...

Yenican:

—Fotoğraf ve filmlerdeki görüntülerin de silinmiş olduğunu, hiç zorlanmadan anladım.

Fuku'lar:

—Sen gerçekten hızla geliyorsun. Evet, fotoğraf ve filmler de görünmez oldu. Artık hiçbir insan, kıyamet kehanetlerini öğrenemeyecek. Bizim öğrenmemize bile izin verilmediğine göre! Ancak bizler kehanetlerdeki bu gizemi hiç dert edinmedik. Kıyametlerden sonra, insanların Bilinç Işınması evrimine erişeceğini öğrenmek, bizi öylesine mutlu etti ki!...” (Dayioğlu, 2005: 93–94)

Karakterin devingen özelliği şu hareketi ile örneklenir:

“... Ona, hücre çözünümü konusunda gerekli bilgileri vermişlerdi. Ama henüz, çözünüm deneyini yaptırmamışlardı. Ancak Yenican, edindiği bilgileri kullanarak, bunu hemen denemek istiyordu. Fuku'lar ona karşı durmadılar. Kendisine enerji aktarımı yaptılar. Yenican, birkaç aksamayla çözünümü başardı...” (Dayıoğlu, 2005: 97)

Fuku Yenican'ın dilsel iletişim kuramama sebebi diğer karakterlerin yorumuyla okura şöyle yansır:

“... On dokuzuncu candaşımız, size adını verdiğimiz Mezopotamyalı Yenican, bir süre insanlarla yaşadı. Dil lopu gelişmediği için, onlarla konuşamadı. Zihinsel iletişimi de insanlar başaramıyordu. Birkaç yıl, isteklerini düşüncelerini, çizimlerle ifade ederek, yaşamak zorunda kaldı. İnsanlar onu, dilsiz olarak tanımlayıp, davranışlarını hoşgörüyü karşıladılar” (Dayıoğlu, 2005: 137–138).

Mezopotamyalı Fuku Yenican, dış görünüşü ve hareketleri ile insanlardan oldukça farklı bir bireydir. Bununla birlikte sevecen, yardım sever ve de vefakâr bir kişilik sergiler. Bu yönleri okura yansıtılan karakter, açık karakter özelliği gösterir.

Karakter anlatının başında engelli bir birey özelliği sergilerken okurla gerçek düzlemde buluşur; kurgunun ilerleyen bölümlerinde bir topluluk karakteri olan Fuku kimliğini kazanır ve insanlarla uzun yıllar yaşayan karakter Fuku Kimliğini kazanmak için çok çalışır. Bu yönleriyle karakter, devingen karakter özelliği gösterir.

Karakter genel olarak açıklama yolu ve yazarın yorumlarıyla geliştirilirken; karakterin davranışları, diğer karakterlerin yorumu ve konuşma yoluyla da geliştirilmiştir. Bu yönüyle karakter farklı kişilik özelliklerini farklı kurgularla sergiler.

Fukular;

Fukular, Adem ve Havva'dan önce Yaradan tarafından insan hamurundan oluşturulmuş kıyamet kalkanlarıdır. İnsanların milyonlarca yıldır belleklerinde kazılı olan kıyamette, onlara yardım için dünyaya

gönderilmişlerdir. Fukuların, dünyada uyanışı ve kendilerini keşfedişleri karakterlerin davranışları ile şöyle yansır:

“Fuku kapsülleri, başlangıcı belirsiz bir zamandan beri, işte bu beş gizemli adadan biri olan, Matuva Adası’nda varlıklarını sürdürdüler. İnsanlık, üçüncü bin yılın ilk çeyreğini yaşarken, kodlanan süre doldu. Fuku’ların canlanma zamanı geldi. Artık kıyamet kalkanı olarak, göreve başlamaları gerekiyordu. Çünkü kıyamet günleri yaklaşmıştı.

...

Bu süreçte, gelişmelerini tamamlayan Fuku’lar, bebeklik aşamalarını da büyük balonun içinde geçirdiler. Dünyaya çıkma aşamasına gelindiğinde, balonun çeperleri incelemeye başladı. Bu inceleme sonucunda, gözenekler oluştu. Bu gözenekler delinince, içeriye topraktan süzülerek gelen hava dolmaya başladı. Yavru Fuku’lar, bu havaya uyum sağlayınca, balondaki delikler büyüdü. Sonunda balon eriyip yok oldu.

Yavru Fuku’lar, kolayca, topraktan dışarıya çıktılar.

Dış görünüşleri, tümüyle insana benziyordu. Ancak, göz yuvarlakları, göz çukurlarının dibinde bulunuyordu. Bunun dışında enselerinde, kendi yumrukları kadar bir şişlik vardı. Omurgaları, kuyruk sokumlarına kadar incelen, dolgun bir kılıfa sarılmıştı bu kılıf, ensedeki yumruya bağlıydı.

O yumru aslında, Fuku’ların olağanüstü güçlerin kaynağıydı. Dışardan ur gibi görülen bu yumrunun bir yanı, Fuku’ların boynundaki atlas kemiğine, halka gibi dolanmıştı. Göksel ve yersel enerjiler, bu halka tarafından emilip değişimden geçiyordu. Fuku varlığına uygun hale gelince, yumruya aktarılıyordu. Yumruda depolanan enerjinin bir bölümü omurgaları saran kılıfa akıp, Fuku’nun kuyruk sokumuna kadar uzanıyordu. Fuku’lar, sadece kafatası içindeki beyinle yetinmiyorlardı. Atlas kemiğine halka gibi dolanan, ensede yumrulaşmış omurgayı kılıf gibi saran, enerji sarmalı da, beyin işlevi görüyordu.

Yeryüzüne çıkan yavru Fuku’lar, yürümeyi kısa sürede başardılar. Ama beslenme konusunda, biraz zorlanıyorlardı. İlk günler, katı besinleri, örneğin ağaçlardaki meyveleri yemeyi beceremediler. İçgüdüyle otsu bitkilerin öz sularını emerek, gelişimlerini sağladılar. Dişleri çıkınca, meyvelere sardılar. Hızla boy atıp kilo alıyorlardı” (Dayıoğlu, 2005: 73–74–75).

Fukuların devingen ve açık karakter özellikleri ise olay kurgusunda

düşsel düzlemde okura şu şekilde sezinletilir:

“...Bu arada, on üç yaşına gelmişlerdi. Bu yaşta Fuku’lar, üst üste yaşadıkları evrimlerle, içsel güçlerini tanıyıp bu güçleri kullanmaya yöneldiler. Örneğin, ilk kez o zaman, dış görünüşlerini değiştirme ve hücrel çözünüm güçlerinin, bilincine vardılar.

Önce bu özelliklerinin kullanarak bedensel yapılarını istedikleri şekle sokma deneyimine giriştiler. Gerçekten, kendilerine istedikleri görünümü verebiliyorlardı. Çevredeki hayvanların görünümüne bürünüp bürünemeyeceklerini düşünürken, teker teker, ortada gezip duran hayvanlara dönüştüler. Sonra yeniden insan konumuna dönüştüler.

Bu deneyimleri yaşarken, bedensel bütünlükleri bozulmuyordu. Bu nedenle bu tür değişim deneylerini, keyifle yapıyorlardı. Ancak, sıra hücrel çözünümü deneyimlemeye geldiğinde, içlerine garip bir duygu yayıldı. Bunun, insanlara özgü korku duygusu olduğunu algılayınca, yeni deneyimi biraz ertelediler.

Çünkü hücrel çözünümde, organlarını, dokularını oluşturan tüm hücreler, ayrışacaktı. Önceleri bu ayrışım olgusuna akıl erdiremediler. Daha doğrusu, bir kez çözülüp dağılan hücrelerini, bir daha toplayamamaktan korkuyorlardı. Bu korkudan kurtulmak için, bir süre kendilerine yoğunlaştılar. Bu yöntemi içgüdüleriyle

edinmişlerdi. Kendi varlıklarına yoğunlaşınca, dış dünya ile ilişkilerini kesip, bir tür derin düşünme moduna giriyorlardı. İşte bu derin düşünme aşamasında, hücre çözünümü ile ilgili pek çok önemli ayrıntıyı öğrendiler. Edinilen bilgiler, korkularını bıçak gibi kesip attı.

Hücre çözünümü aşamasında, varlıklarını oluşturan tüm hücreler, değişime uğruyordu. Bu değişimle her hücre, tümüyle Fuku özellikleriyle donanıyordu. Başka bir deyişle hücreler, dünyaya gelişlerini sağlayan, Fuku özelelerine dönüşmüş oluyor, her hücre, bağımsız birer Fuku bireyi konumuna geliyor.

Hücre çözünümü sona erip de, bedensel yapıya dönüşmeleri söz konusu olduğunda, bu bağımsız hücreler, eski hallerine dönerek, vücut planına göre, bir araya toplanıyordu. Örneğin başı, gövdeyi, iç organları, saçları, tırnakları, gözleri vb. oluşturacak hücreler, plandaki yerlerini alıyorlardı. Birleşme başladığında, hücreler bütünleşerek dokuları, dokular, organları oluşturuyordu.

Fuku'lar, tüm bu olaylar, birkaç kez, zihinlerinde sanal olarak yaşadılar. Sonra gerçek deneyime geçtiler. Birden bedenleri, göz açıp kapatıncaya kadar geçen sürede çözünüme uğradı. Vücutlarını oluşturan hücreler, saydam bir yapıda dağılıp, havada uçuşmaya başladı. Daha sonra, tümüyle havaya karışıp görünmez oldular. Bu aşamada, on sekiz Fuku'nun hücreleri, birbirine karıştı. Hücreler birbirlerine, anlamlı titreşimler göndermeye başlayınca, varlıklarına güven yayıldı.

Ancak Fuku bedeninde, çözünüme uğramayan tek bir bölüm vardı. Bu da atlas kemiğini saran halka ve yumru ile omurgaları kaplayan kılıfın oluşturduğu, enerji sarmalıydı. Bedensel varlıkları, hücresel çözünümle dağıldığında, enerji sarmalı yarı saydam ışın demeti görünümünde, bütünlüğünü sürdürüyordu. Hücre kümelerinin çevresinde, halka saplı bir baston ya da ışıklardan oluşma iri başlı bir yılan gibi, uçuyordu. Çünkü Fuku'lar, hücre çözünümü başta olmak üzere tüm olağanüstü güçlerini bu baston ya da yılan görünüşlü, enerji kaynağından alıyorlardı" (Dayıoğlu, 2005: 76–77).

Fukuların normal insanlardan farklı fiziksel görünüşleri ve cinsel kimlikleri yine açıklama yoluyla şöyle yansır:

"Fuku'ların bir başka özelliği de cinsellikleriydi. Onlar erkek görünümündeydiler. Ama, cinsel yönden ne erkek ne de dişiydiler. Cinsel organları erkeklerinkini andırıyordu. Ancak üreme yetileri yoktu. Bu organ sadece boşaltıma yarıyordu. Fuku'lar hemen hemen, aynı kilo ve aynı boydaydılar. Boyları bir metre altmış santimetre, ağırlıkları elli kilo kadardı. Saçları siyah ve kıvrıktı. Sakalları çıkmıyordu. Dilsel iletişime girdiklerinde, kadın sesine benzer bir ses tonuyla konuşuyorlardı.

Onları öteki insanlarda ayıran, en belirgin organları, çukura kaçmış, yuvarlar ve iri gözleriydi. Gözlerinin rengi her an değişebiliyordu. Bir de gözlerinde zaman zaman, hiçbir insanda oluşmayan, garip ışıltılar oluşuyordu. İri burunlu, oval yüzlü, küçük ağızlı ve iri kulaklıydılar. Boyunları, yokmuşçasına kısıydı. Yumurtayı andıran başları, geniş omuzlu bedenlerine, kardan adam başı gibi oturtulmuştu. Gövdeleri de tam yassı değil, hafif silindirikti" (Dayıoğlu, 2005: 78).

Fukuların yapının düşsel boyutunu oluşturmalarına karşın, okura örnek olacak davranışları, onları okurun gözünde inandırıcı yapmaktadır:

"Önce, yaptıkları planı sanal olarak uyguladılar. Karşılaşabilecekleri zorlukları, bu yöntemle saptadılar. Sorunların çözümünü buldular. Sonra evrime başladılar. Hücre ayrışımına geçip, Kuzey Yarıküreye doğru yola çıktılar. Yolculuğu,

gökyüzünde örümcek ağı gibi sarmış olan taşıyıcı enerji kanallarına akarak yapıyorlardı. Kanaldan kanala geçerek, Mezopotamya'ya ulaştılar. Eylem planı yaparken, zihin laboratuvarlarında, yörenin coğrafi özelliklerini bulup, Sagmana'nın yerini saptamışlardı.

Oraya varınca, doğruca kıyamet taşının bulunduğu depoya aktılar. Taş inceleyip, çizimleri görüntü olarak hücresel belleklerine kaydettiler. Ancak kehanetlerinin içeriğini, kesinlikle kavrayamıyorlardı. Bu durum onları epey bir şaşırttı. Yazıtın sonlarına doğru birden, yeryüzünde yaşanacak olan kıyametlerden sonra, insanların erişeceği, son evrim ile ilgili bilgiler belirdi. Fuku'lar, sadece bu son bölümdeki bilgileri açık seçik kavrayabildiler. Kıyametler sonunda, insanoğluna verilecek olan BİLİNÇ İŞİMASI ödülünü, ayrıntılarıyla anlayınca pek sevindiler” (Dayıoğlu, 2005: 81).

Fukular kıyamet kalkını görevlerini yerine getirirken izledikleri yol ve

bu yolun gerçekçiliği okuru yapay gezegen kurgusunda olaya çeker:

“Öncelikle gezegen projesini içeren tüm aygıtlar, işlevsiz hale getirildi. Daha sonra, bilim kurulu üyeleriyle kopya dâhilerin, beyinlerinde yer alan, gezegenle ilgili tüm bilgiler yok edildi. Dondurulma tanklarındaki kopya dahiler de, beyinleri boşaltılarak, kof kalıplar haline getirildi.

Fuku'lar, oradan İsveç'e gittiler. Saraya girip krala ulaştılar. Onun belleğini taradılar. Kralın belleğinde kıyametle ilgili pek çok bilgi vardı. Fuku'lar bilgisayarlardaki belgelikleri incelerken, Lukas'ın kıyamet kitaplarıyla ilgili bilgiler edinmişlerdi. Ayrıca, hayalci Kral Olof' un, bu kitaptan kaynaklanan korku ve düşlerini de öğrenmişlerdi.

Bu nedenle sarayda, o kitabı aramaya giriştiler. Yüzyıllar önce, Lukas tarafından, hayalci Kral Olof' a getirilen kitap, kralın özel kitaplığında duruyordu. Fuku'lar bu kitabı, içindeki korku yüklü bilgilerden yayılan, titreşimleri izleyerek buldular. Gerçekten kitabın içinde, kıyametle ilgili pek çok bilgi vardı. Ancak çoğu, insanoğlunu korkutarak yola getirmeye yönelik, yanlış ve abartılı bilgilerdi.

Fuku'lar, yüzyıllardır insanlara korku salan bu bilgileri, kitaptan sildiler. Ceylan derisi sayfalar, bomboş kaldı. Daha sonra genç kralın belleğindeki, kıyametle ilgili korku içerikli, düş ve düşünceleri yok ettiler. Elbette bu eylem sırasında, genç kralın biraz kafası karıştı.

Fuku'lar, saraydan İsveç bilim evine geçtiler. Oradaki bilgilerin beyinlerini boşaltıp laboratuvarları ve bilgisayarları da işlevsiz hale getirdiler” (Dayıoğlu, 2005: 125–126).

Yenicanlar ve Fukuların konuşmalarında, Fukuların içgüdüleri ile

hareket ettikleri yapıtta şöyle yer alır:

“... Yenican'lar:

—Tehlikeler karşısında, böyle bir önlem almayı, size kim öğretmişti?

Fuku'lar:

—Kimse öğretmedi. Bizler hep içgüdülerimize uyarak, yeteneklerimizi keşfettik. Kendimizi eğittik” (Dayıoğlu, 2005: 140).

Mezopotamyalı Yenican'ın Hörü Kız'ı Matuva Adası'na getirmek

isteme kurgusunda Fukuların durugörü özellikleri yazarın yorumuyla şöyle

yansır:

“Fuku’lar, zihinsel yönden güç birliği yaptıklarında, durugörü boyutuna geçebiliyorlardı. Durugörü sürecinde, gelecekte yaşanacak olaylar, gözlerinin önünde canlanıyordu. On dokuz Fuku, zihinsel güçlerini birleştirip, durugörüde yakın gelecek boyutuna geçtiler. Uzak gelecek boyutuna geçmek ve o boyutta kalıp, olacakları görme yeteneklerine de sahiptiler. Ama henüz öylesine geniş kapsamlı durugörü konularına ulaşmayı, göze alamıyorlardı.

Fuku’lar durugörü boyutuna geçmeyi pek sık uygulamıyorlardı. Önemli konularda bu yetilerini kullanıyorlardı. Bu kez de Mezopotamyalı Fuku Yenican’ın, Matuva Adası’ndan ayrılışı ile başlayan ve Mezopotamya’da sürecek olan, ilginç olayları, açık seçik görmeyi başardılar” (Dayioğlu, 2005: 153).

Fukuların sağaltıcı enerji göndererek iyileştirme yetenekleri düşsel boyutta olay kurgusunda okura şöyle yansır:

“... Fuku’lar hemen onun üzerine, sağaltıcı enerji kanalının yönelttiler. Hörü kendine geldiğinde, karşısında duran on dokuz Fuku’yu tek tek inceledi. Sonra birden varıp, Mezopotamyalı Fuku Yenican ‘ın önünde durdu:

—Yenican, sevdiğim Yenican, sen Yenican’sın. Senin ölmediğini biliyordum. Ne kadar da büyümüşsün. Yoksa ikimiz öldük de ahrette birbirimize mi kavuştuk.

Fuku’lar, onun zihnindeki karışıklığı düzeltici, titreşimler gönderip, kendini toparlamasına yardımcı oldular...” (Dayioğlu, 2005: 161)

Fukuların kendi yorumlarıyla özellikleri yapıtta şöyle yer alır:

“...Fuku’lar kanallara girip şu yanıtı verdiler:

—Bu duyuru KIYAMET ÇİÇEKLERİ’ nde geliyor. Bizler de insan sayılırız. Ancak sizlerle aynı boyutta değiliz. Var oluş nedenimiz, zor günler yaşamakta olan insanoğluna, yardım etmektir. Denizlerden karalara saldıran canavarların, yok edilmesinde, sizlere yardımcı olacağız”(Dayioğlu, 2005: 181).

Fukuların olay kurgusunda yer aldıkları düşsel düzlemde çıkıp okurla gerçek düzlemde buluşması olay kurgusunda akla uygun şu özellikleri ile gerçekleşir:

“... Onlar insanüstü yaratılıştaydılar. Ama dünyada ve evrende, bilmedikleri pek çok gizemli olay vardı. Bu giz perdeleri, fırsatlar doğdukça aralanıyordu. Fuku’lar böyle durumları, yeni bir yol olarak değerlendiriyorlardı”(Dayioğlu, 2005: 205).

Fukuların cinsiyetlerinin belirginleşmeme nedeni Ruhların yorumuyla okura şöyle yansır:

“Ruhlar:

—Elbette. Aslında sizler de insan hamurumdansınız. Ama, varlığınızdaki enerji çeşitlerinin gizemli birleşimi, sizleri insanüstü konuma getirmiş. Bu özgün yapınızın yozlaşmaması için, cinsiyetiniz belirsizleştirilmiş”(Dayioğlu, 2005: 207).

Fukuların devingenlikleri yine Arınık Ruhların yorumuyla okura sezdirilir:

“Gizemli Esinti:

—Henüz kendi gücünüzün bincinde değilsiniz. Şu andaki durumunuzu size açıklayalım da güvenin. Bizimle buluşmak için buraya geldiğinizde, sizleri arınık ruhlar kanalına çektik. Orada, bizden yayılan gizil enerji zerreleriyle, öylesine güçlendiniz ki! Enerjiniz, ozon kümelerini deliğe taşımanız için yeteli olacaktır”(Dayıoğlu, 2005: 213).

Fukuların durugörü özelliklerinin yanı sıra kıyamet olaylarına olan duyarlılıkları şöyle yansır:

“Fuku'lara, geleceği sezinleme yetisi başıslanmıştı. Kendilerine olağanüstü bir duyum durumu olan, durugörü yeteneği verilmişti. Ayrıca, önemli bir özelliğe daha sahiptiler. Dünyada bir kıyamet olayı başlamadan önce, Fuku'ların hücre çekirdeklerinde, dayanılmaz bir yanma belirliyordu. Bu sırada beden ısıları artıyor, derinlerinden damla damla ter fişkirmaya başlıyordu” (Dayıoğlu, 2005: 242).

Fukular, insan hamurundan yaratılmıştır. Fakat görünüşüyle ve insanüstü yetenekleriyle insanlardan ayrılırlar. Bu özelliklerinin yanı sıra karakterler, duyarlı ve sevgi dolu bir kişilik sergilerler. Bu yönleriyle topluluğu temsil eden karakter açık karakter özelliği göstermektedir.

Karakteristik özellikleri birden fazla bireyi ortak bir paydada birleştirir. Karakter insanlarla ilgili bilgi birikimini arttırması, yaptığı hatalardan ders çıkarıp hatalarını tekrarlamaması, yeteneklerini çalışarak zamanla geliştirmesi yönünden de devingen karakter özelliği gösterir.

Karakter genel olarak açıklama yolu ve yazarın yorumlarıyla geliştirilirken; karakterin davranışları, diğer karakterlerin yorumu ve konuşma yoluyla da geliştirilmiştir.

Yenicanlar;

Yenicanlar, Fukuların Matuva'ya bir kasırgada gelen Fukuya ve Fukiyi'nin bebeklerini kopyalaması sonucu oluşturulan canlılardır. Yenicanların ilkinin oluşumu yazarın yorumuyla okura şöyle aktarılır:

“Bu cinsel birliktelikten, Fukuların beklediği sonuç oluştu. Fukaya’ nın içinde, yeni bir canlının özü belirmeye başladı. Fuku’lar, Fukuya’ nın karnında küçük bir yarık açtılar. Üreme kesesindeki, canlı özüne ulaştılar. Dillerini altında oluşturdukları karmaşık ve gizemli bir sıvıyı, teker teker, üreme kesesine akıttılar.

Yeni canlı, üreme kesesindeki bu sıvıyı, göbek bağıyla bedenine çeke çeke, büyüyüp, yedi ayda gelişimini tamamladı. Fukular’ ın açtığı yarıktan, önce ellerini çıkardı. Sonra tümüyle dünyaya geldi. O, insan ve Fuku niteliği taşıyan, yeni canlıların ilkiydi. Bedensel yapısı, Fuku’ lara benziyordu. Onlar gibi erkek görünümü ama cinsiyetsizdi. Atlas kemiğine dolanmış olan enerji çemberi, ensesinde yumruya dönüşmüştü. Bu yumrudan çıkan enerji çemberi kılıfı, omurgalarını sarıyordu” (Dayioğlu, 2005: 128).

Diğer Yenicanların oluşumu ve özellikleri ise yine açıklama yoluyla şöyle yansıtılır:

“Fuku’ lar, bu bebeğin kök hücrelerinden, klonlama yöntemiyle, sekiz yüz doksan dokuz adet, yeni canlı türetirler. Bu dokuz yüz canlı, yeryüzünde yaşamaya başlayan, yepyeni bir türdü. Yeni canlılar, üçte bir insan, üçte iki Fuku özelliği taşıyorlardı. Kısacası ne Fuku, ne de insandılar” (Dayioğlu, 2005: 128).

Yenicanların adlarını alışları ise okura açıklama yoluyla şöyle yansır:

“Fuku’ lar, bu yeni canlı türüne, candaşları Yenican’ın adından esinlenip, YENİCAN adını verdiler...”(Dayioğlu, 2005: 128)

Yenicanların, onları Fukulardan farklı yapan insansı özellikleri davranış yoluyla okura şöyle yansır:

“... Yenican’lar yapılarındaki insan özellikleri nedeniyle, onlar kadar sabırlı değillerdi...”(Dayioğlu, 2005: 129)

Yenicanların insansı yanları Fukuların şu sözleri ile bir kez daha okur gözünde pekiştirilir:

“... Fuku’lar devreye girdi:

—Telaş etmeyin, acele etmeyin, insan yanınızın, basit kavramlara dayalı görüşlerinden kopun. Sizler insan değilsiniz. Sadece üçte bir oranında, insan DNA’ları taşıyan Fuku’larsınız. Fuku gücünüzün, tüm varlığınıza egemen olmasına çalışın. Bu konumda sizleri saran göksel-yersel enerjileri özümseyip, ensenizdeki yumrulara ve enerji sarmallarınıza depolamaya çalışın. Bunu bilinçle yaparsanız, başaracaksınız” (Dayioğlu, 2005: 134)

Yenicanların fantastik kurgularında gerçek düzlemde okurla buluşması ise yapıtta şöyledir:

“Hücre şeklinde beslenirken, arıların bir ağaç dalının ucunda toplaşarak, ‘oğul’ kümesi oluşturmaları gibi, göğün derinliklerinde, enerji sarmallarının çevresinde kümeleşiyorlardı. Dağınık durumdayken, çıplak gözle görülemeyen hücreler, bu kümeleşme sürecinde, yoğun konuma geliyor, bu yüzden insan gözüyle görülmeleri kolaylaşıyordu.

İnsanlar tarafından görülme korkusu yaşanırken, bir de kuş sürülerinin saldırısına uğrama korkusu belirdi. Çünkü, bir gün, bu yöntemle enerji depolarken, bulut gibi gökyüzünü saran sivri gagalı kuşlar, kurşun gibi, üzerlerine geldiler. Enerji sarmallarının çevresinde kümelenmiş olan, Yenican hücrelerine çarptılar. Yenican’lar

acı içinde dağılıp, günlerce yaralana hücrelerini onarmaya çalıştılar. Ancak, bazılarının göz hücrelerinin zarları yırtılmıştı. Hatta beyin hücrelerinin, çekirdek zarları yırtılanları bile vardı. Elbette bunların onarımı hem zordu, hem zaman alıyordu. Böylesine ciddi şekilde yaralanan Yenican'lar, ister istemez, تنها alanlara akıp, hücre birleşimiyle insan konumuna geçiyorlardı. Organ ve dokularındaki aksaklıkları gidermek için beşerli baş birleşimi yöntemiyle, toprağa yatıp güçleniyorlardı. Sonra bu güçle, sağaltıcı enerji kanallarına girip, yaralarını onararak, insanlara yardımcı sürdürüyorlardı”(Dayioğlu, 2005: 202–203).

Yenicanların tek başına dünyada dolaşmalarının onlara zarar vermesi, fantastik kurguda okura gerçekçi bir portre çizer:

“...Kısa bir süre sonra Fuku Yenican'ın varlığından enerji fışkırmaya başladı. Hemen ayağa kalktı:

—İşte bu beslenme iyi geldi! Demek ki, bizler hangi göreve gidersek gidelim, yalnız olmamalıyız.

Yenican'lar:

—Haklısın. Bizler bu yüzden, en az beşerli kümeler halinde bulunuyoruz. Gerektiğinde baş birleşimiyle yıldız konumuna geçip güçleniyoruz. Bazen birbirimize, hücresel çözünüm halinde de enerji aktarabiliyoruz. Sen tek kaldığından, enerjin böylesine çok eksildi. Bundan sonra seni, yalnız bırakmayacağız. Matuva'ya varıncaya dek yanında bulunmaya kararına vardık”(Dayioğlu, 2005: 155).

Yenicanlar fuku kimliğinin bir alt kimliği olarak şekillenir. Ancak Fukuluk yönleri üçte iki oranında iken insansı yönleri üçte birdir. Bu da onları melez bir karakter konumuna sokar. Görünüş olarak Fukulara benzeyen kahramanlar, duygusal yönden de onlar kadar duyarlı ve sevgi doludurlar. Bu yönleriyle karakterler, açık karakter özelliği gösterirler. Karakter tüm bilgi birikimini Fukulardan öğrenir ve bu birikimi belirli bir zaman diliminde gerçekleşir. Karakter yaşadıklarından ders alır ve hatalarını tekrarlamaz. Bu yönüyle birden fazla bireyi ortak paydada birleştiren karakter, devingen karakter özelliği gösterir.

Karakter genel olarak açıklama yolu ile yazarın yorumlarıyla geliştirilirken; karakterin davranışları, diğer karakterlerin yorumu ve konuşma yoluyla da geliştirilmiştir.

İnsanlar:

İnsanlar, kurguda kıyameti elleriyle hazırlayan özünü kaybetmiş bir topluluktur. İnsanların yaradılışından beri konusu olan kıyamet olgusu açıklama yoluyla şöyle yansır:

“...Ama, dünya kurulumu beri, insanlık katında, gündemden hiç düşmeyen bir konu vardı. O da KIYAMET’i” (Dayıoğlu, 2005: 55).

İnsanların, kıyamet korkularını yenmek için oluşturdukları kurgu ise yazarın yorumuyla şöyle aktarılır:

“Yeni yüzyılda, inançları çağdaş görüşlerle yorumlayan duyarlı insanlar, Nuh Tufanı’ndan esinlenerek, kıyamet kurgusuna, başka bir boyut getiriyorlardı. Daha doğrusu, iyimserlikle yaklaşıyordu. Onlara göre, Allah, insanoğlu ile tüm öteki canlıları yok etmek isteseydi, Nuh peygambere, kurtuluş yolunu göstermezdi. Aynı sav hala daha geçerliydi. Allah, özenerek şekillendirip, sevgiyle can verdiği Ademoğullarını, öteki canlıları ve yeryüzünü, gözden çıkaramazdı. İnsanoğlu kıyametin eşiğine geldiğinde, son anda, Nuh peygambere yaptığı gibi, bir kurtuluş yolu gösterecekti.

Doğrusu, kıyamet korkusuyla kıvranan insanlar, bu yeni görüşü benimsemekte, pek zorlanmadılar. Zaten din kitaplarında da insanlara, kurtarıcı müjdesi vardı. Bu yüzden, kıyamet süresince, değişik adlarla bir ya da birkaç, gizemli kurtarıcının, insanlığa yardıma geleceğine inanılıyordu. Yeni kıyamet görüşüyle, bu müjdenin örtüşmesi, insanlara umut veriyordu” (Dayıoğlu, 2005: 56).

İnsanların öz benliklerini kaybetmeleri ve birbirlerine olan acımasız tavırları olay kurgusunda Fukuların yorumuyla şöyle yansımaktadır.

“Fuku’lar, bu gizli iletişim ağı SMZ’yi incelerken, dünyayı ve insanların olumsuz yanlarını çok yakından tanıma olanağı buldular. İnsanların birbirlerine karşı oluşturdukları kötü düşünceleri, cinayet, soygun, saldırı, baskın, savaş planlarını öğrendiler. Bu bilgileri, belleklerine geçirirken, öylesine dehşete kapılıyorlardı ki!” (Dayıoğlu, 2005: 79)

İnsanların yaşam biçimi Fukuların yorumuyla okura şöyle aktarılır:

“... Fuku'lara göre insanlar, çalışma, para kazanma, mal edinme, güç edinme, başkalarına egemen olma, eylemlerini, yaşam biçimi edinmişlerdi. Bu kısır döngü, Fuku'ları hem şaşırtıyor, hem de içlerinde, insana karşı, acıma duygusu uyandırıyor. Günü geldiğinde, onları bu durumlarından kurtarabilme umuduyla avunuyorlardı. Öte yandan, SMZ'den, insanların, birbirleri için kurdukları kötülük tuzaklarını algılayınca umutsuzluğa kapılmaktan da kendilerini alamıyorlardı” (Dayıoğlu, 2005: 100).

Fukuların insanları tanımaları ve anlamlandırmaları kurgusunda

Fukuların yorumuyla insanoğlunun karmaşık yapısı okura şöyle aktarılır:

“Fuku’lar, insanoğlunun karmaşık yapısıyla, olumsuz enerji üretme ve yayma özelliklerini, iyice öğrenmişlerdi. Bu yüzden, onlardan her an, insanlık ve dünya adına, kötü eylemler beklemekten kendilerini alamıyorlardı...” (Dayıoğlu, 2005:101)

Kıyamet kitabından insanların kıyameti nasıl kapılarına getirecekleri,

Lukas, Asyalı Bilgin ve kızının davranışları ile okura şöyle sezinletilir:

“... Kitap, insanların gelecekte nasıl yozlaşıp sapkınlaşacaklarını anlatıyordu. Kendilerine, birbirlerine ve dünyaya yapacakları akıl almaz kötülüklerden söz ediyordu. Lukas ve ötekiler, dörtlük dizelerle yazılmış olan bu kitaptan, insanların ve dünyanın gelecekteki durumunu öğrendikçe, dehşete düşüyorlardı...” (Dayıoğlu, 2005: 112–113)

İnsanın özünde var olan duyarlılığın sezinletilmesi ise kopya dâhilerin gezegen yaratma projesindeki duyarsızlıkları anlatılarak şu şekilde okura sezdirilir:

“Gezegeenin yapımını, yeterli teknolojik gücü olmayan, küçük ve de yoksul devletler, zaten izleyemiyorlardı. Bu yüzden çalışmalar güven içinde sürüyordu. Gezegeini yapan kopya dahiler, öylesine duyarsızlardı ki! Adeta robotlaşmışlardı. Hedefe ulaşmak için her yola başvuruyorlardı. Üstelik yaptıkları işlerle ilgili olarak hiç kimseye bilgi vermiyorlardı. İtalyan ve İsveçli bilginler, bu durumdan tedirgin oluyordu. Ama, kopya dahilerden çekindikleri için ses çıkaramıyorlardı” (Dayıoğlu, 2005: 123).

İnsanların, başlangıçta özlerini nasıl yansıttıkları ve sonradan nasıl özlerini yitirdikleri, Fukular ve Yenicanların konuşmasıyla şu şekilde yansır:

“Fuku’lar:

—Bizler, Fuku özleri olarak yaratılıp, kapsüllere yerleştirildiğimizde İNSAN yeryüzüne yeni inmişti. Cennetten sürgün edilmek dışında, hiçbir serüven yaşamamıştı. O dönemde, göksel enerjileri sezinebiliyorlardı. Hücrelerindeki içsel enerji, bugünkünün iki katıydı. Genleri ve kromozom dizilişleri, yaratılış planındaki gibi, düzenli, dengeli ve eksiksizdi.

Dünya ve yaşam hakkında, deneyim ve bilgileri azdı. Ancak yaratılış özelliklerinden kaynaklanan sezgileri, açık ve bilenikti. Başka bir deyişle zihinsel, ruhsal duyarlılıklarıyla, beş duyularının algılama gücü doruklardaydı. Dahası, o çağlarda pek çok insan, çok güçlü bir duyum hali olan altıncı duyuya sahipti. Bu yüzden birbirleriyle, doğayla, evrenle, uyum içinde yaşıyorlardı.

Yenicanlar:

—İnsanlar hala bu durumda değil mi?

Fuku’lar:

—Hayır, insanoğlu o günlerden bu yana, çok değişti. Doğal olarak, sürekli evrimleştiler. Bu evrimleşme olgusu, insanların hücrelerinde yer alan, enerji türlerinin gücüyle gerçekleşti. İnsanların bir bölüğü, evrim sürecinde, soyuna özgü olan, bu değerli enerji türlerinin bilincine vardı. Ve onları kullanmaya başladı.

Hücrenel enerji kullanımını, elbette her insan başaramıyordu. Hücrenel enerji yoğunluğu, genetik planıyla uyumlu olan insanlar bu gücü kullanarak, gizemli enerjileri bile algılayabiliyorlardı.

Bu seçkin insanlar, dünyayı saran enerji kanallarından güç alarak, bilimde, teknikte hızla gelişip, akıl almaz keşifler, icatlar yapıyorlardı. Kimileri de sanatta yaratıcı oluyordu. Geçmişten günümüzde kalan sanat eserlerini, işte bu tür insanlar oluşturmuştu.

Hücrel enerjiyi kullanmayı becerebilen bu seçkin insanlar, giderek öylesine güçlü bir yaratma-üretme dürtüsüyle kuşatıldılar ki!... İşte o dürtünün etkisiyle teknolojinin doruklarına tırmanmaya başladılar.

Başarıdan başarıya koşarken, canavarı andıran teknolojinin tutsağı oldular. Teknoloji canavarı da büyüdükçe büyüdü, geliştikçe gelişti. Sayısız kolları olan bir masal ejderi gibi, dünyaya dal budak saldı. İnsanları, beşikten mezara kadar kendine tutsak etti.

İnsanlar, bu kuşatma altında, içsel yapılarının gelişimini, hepten unuttular. Teknolojideki başarıları, gözlerini öylesine kamaştırıyordu ki!... Giderek, içsel ışıkları sönmeye başladı. Bu sönüşün bile bilincine varamadılar. Çünkü teknoloji, katırkuyruğuna bağlanmış bir suçlu gibi, insanları peşine takmış, akıl almaz bir hızla sürüklüyordu. İnsanlar, bu hıza ayak uydurabilmek için, soluk soluğa yaşarken, insanca kimliklerini ve benliklerini yitirdiklerinin, ayırımına varamıyorlardı.

Yenicanlar:

—Teknoloji, insanın böylesine yozlaşmasına neden oluyorsa, bu yoldaki gelişim neden sürdürülüyor?

Fuku'lar:

—Aslında teknolojik alanda gerçekleştirilen gelişmeler, kötü bir durum değil. Tersine, teknolojinin yardımıyla, insanlara rahatlık, kolaylık, sağlık ve mutluluk sağlayan, akıl almaz araç-gereçler, ilaçlar üretiliyor. Ne var ki tüm kazanımlar, insanları, canlılar arasında en üstün yaratık olma, konumundan uzaklaştırıyor.

Yenicanlar:

—Bilgi aktarımını bir yerinde kullandığımız, yavrusunu yiyen yabanıl canavarlar, betimlemesinin anlamını, tam kavrayamamıştık. Ama, her şeyi anladık. Teknolojinin, insanın insan olmaktan uzaklaştırması bizleri çok şaşırttı” (Dayioğlu, 2005: 130–131).

Yenicanların dünyayı tanıması ve insanları kıyametten kurtarmak için

yeni yollar bulması kurgusunda insanların zamanla sevgilerini yitirmeleri

konuşma yoluyla şöyle aktarılır:

“... Fuku'lar:

—İnsanların içselliğinin körelip yozlaşmasının en büyük kanıtı, sevgisizlik. İnsanlar artık, eskisi gibi, insanı insan kılan, sevgi titreşimlerini üretmiyorlar.

Sevgisizlik, insanlar arası ilişkileri, kısır çekişmelere dönüştürüyor. Bu yüzden insanlar, birbirleriyle hiç yüzünden kavga edip duruyorlar.

Utanarak belirtiyorum, birbirlerini öldürmekten hiç kaçınmıyorlar. Yeryüzünden her gün, milyonlarca insan, insanlar tarafında öldürülüyor. Hele savaşlarda, insanlar duygu, düşüncelerini yitirip, tepeden tırnağa, ölüm makinesine dönüşüyor. İnsanların içsel yönden evrimleşmek yerine, gerileyip yozlaştığının çok önemli bir kanıtı daha var. O da insan bedenlerinden yayılan yoğun negatif enerji. İnsanların büyük bölümü, her an soluma yoluyla, terleme yoluyla, ses titreşimleri yoluyla, çevrelerine negatif enerji salıyorlar. Adeta, her biri, zehir saçan çiçekler gibi. Dış görünüşleri insan ama, içleri negatif enerji üreten, canlı bir ureteç gibi.

Yenicanlar:

—Şu insanlar çok garip! Onları tanımak için öylesine sabırsızlanıyoruz ki!...” (Dayioğlu, 2005: 132)

Yenicanların Fukularla yaptıkları konuşmadaki yorumları insanların yozluklarını şöyle yansıtır:

“... Yenican'lar:

—Dünyada neler oluyor? İnsanlar dirliklerini yitirmişler. Sanki her bir insan soyunun bireyi değil de, birbirlerine düşman, değişik yaratıklarımız gibi!... her kes birbirinin kuyusunu kazıyor.

Fuku'lar:

—Bu doğru yorum. Bugün edindiğiniz bilgiler, pek yıkıcı değil. Savaş ve türlü cinayet planları da yapılıyor.

Yenican'lar:

—Doğrusu, dünya bize, yabancı yaratıkların yaşadığı orman gibi geldi. Dokuz yüz Yenican, bu ormana girmeyi, nasıl göze alacağız!” (Dayıoğlu, 2005: 139).

Yenicanlar ve Fukuların şu konuşmalarında insanların devingenliği vurgulanır:

“...Yenican'lar:

—İnsanlar durumu anlayıp, hatalarına son verdiler mi?

Fuku'lar:

—İnsanların çoğu, dünyayı sevdiğini söylüyor. Ama, bu bilinçsiz bir sevgi. Bu yüzden bazı insanlar, hatalarına son verdiler. Ama çoğunluk hala, ozonu yaralayan, kimyasal maddeleri kullanmayı sürdürüyor” (Dayıoğlu, 2005: 148).

İnsanların değişken yaradılışları; buna bağlı devingen karakterleri

Fukular ve Yenicanların şu konuşmaları ile okura sezinletilir:

“Fuku'lar:

—Doğaya kıyanların, insanlar olduğunu hemen sezindik. Ne yazık! İnsanoğlunun akıllı olduğunu sanıyorduk. Eğer öyle olsaydı, yaşam kaynaklarını yok ederler miydi? Yoksa insan akıllı bir yaratık değil mi?

Yenican'lar:

—Anladığımız kadarıyla, insanların hepsi akıllı değil. Yine de aralarında, hala yeryüzünde kaybolan cenneti, yeniden yaratma, var olanları koruma düşüncesinde olan, akıllı insanlar var.

...

Yenican'lar:

—Birbirlerine ve doğaya karşı duyarlı olan seçkin insanlar, dünyayı talan eden, duyarsız ve sevgisiz insanların kötü davranışlarına karşı çıkıyorlar. Onların doğaya yaptığı kötülükleri, BİNDİĞİ DALI KESMEK, deyimiyile ifade ediyorlar.

Fuku'lar:

—Anlaşıldığına göre, insanlar bu deyim, kendini tehlikeye atmak, kendi çıkarlarını baltalamak anlamında kullanıyorlar. İyi de, böylesine anlamlı bir deyim üreten insan beyni, neden bindiği dalı kesme eyleminde bulunuyor?

Yenican'lar:

—Bu sorunun yanıtın, bizler de çok düşündük. Ama, bulamadık. Çünkü insan beyni, insanlık ve dünya için, hem çok yararlı, hem zararlı görüşler üretmeye yönelik, garip bir kimyasal birleşimden oluşuyor. Biz bu bileşimi çözemedik.

İnsanın, özünde, iyilik ve kötülük etkenleri var. Bu etkenler, bir tür pozitif ve negatif güç içeriyor. Kimi insanda bu iki güçten biri baskın ancak bu kadar tanıyabildik. Bu yorumlama da kesin değil, çünkü insanoğlu her an değişebiliyor. Onların bu değişkenlik özellikleriyle ilgili olarak, öylesine çok olay gözlemledik ki! Zamanla hepsini sizlere aktaracağız” (Dayıoğlu, 2005: 167–168).

İnsanların kendi çıkarları için birbirlerine zarar vermeleri, egemen olma ve hükmetme istekleri Yenicanların yorumuyla şöyle yansır:

“ Yenican’lar bir süre düşünceye daldılar. Çünkü insanoğlunu tanımlayıp değerlendirmek, onlara göre çok zordu:

—İnsanların yaşamları, pek de ilginç sayılmaz. Yemek, içmek, üretmek, mal edinmek ve para denilen değere, çok çok sahip olmak, en önemli hedefleri. Her insan, zekâ düzeyi ve yetenekleri doğrultusunda, bu hedeflere ulaşmaya çalışıyor. Başaran var başaramayan var.

Fuku’lar:

—Bu hedeflere ulaşanlar mı çoğunlukta, ulaşamayanlar mı?

Yenican’lar:

—Üreme dışında, öteki hedeflere ulaşmayı başaranlar azınlıkta.

Fuku’lar:

—Koydukları hedeflere, düşledikleri yaşamlara erişemeyenler, nasıl yaşıyor?

Yenican’lar:

—Onlar bezgin, yarı aç, yaşam sevinçleri sönük, ömür dedikleri yaşam sürecini doldurmak için, canlarını dışlarına takarak yaşamaya çalışıyorlar.

...

Fuku’lar:

—İnsanlar neden savaşıyor?

Yenican’lar:

—Bu sorunun yanıtını bulmak için, savaşta birbirlerini öldüren insanların, beyinlerini, belleklerini taradık.

Fuku’lar:

—Eee?

Yenican’lar:

—Yazık ki, birbirlerinin kanına giren savaşçılar, bunu neden yaptıklarının bilincinde değiller. Robotlar gibi, sadece hedefi öldürmeye, yakıp yıkmaya koşullanmışlar. Anladığımız kadarıyla savaşları, para, ün, güç peşinde koşan, katı yürekli, sevgi yoksunu insanlar çıkarıyor. Savaşa sürülenler de onların güdümünde, karşılıklı olarak, birbirlerini boşazlıyorlar” (Dayıoğlu, 2005: 170–171).

İnsanların içsel enerjilerinin güçlülüğü yine konuşma yoluyla Fukular ve Yenicanların yorumuyla şöyle dile getirilir:

“...Yenican’lar:

—Keşke insanlar, içsel özlerinin bilincine varıp, hücrelerinde hiçbir işe yaramadan duran, gizil enerjileri keşfetmeyi de hedefleselerdi. Bu gün, teknolojik alanda geldikleri yerden, çok çok ilerde olurlardı. Bizler gibi, hiçbir makineye, kimyasala gerek duymadan gelişip, başka boyutları kavrar, dünyayı, uzayın en görkemli gezegeni yapabilirlerdi.

Fuku’lar:

—Bundan da öte, belki de uzaya açılıp, yepyeni gezegenler de yaşama olanağı bulabilirlerdi. İnsanlar, hatasız kul olmaz, diye bir deyim kullanıyorlar. Demek ki hata yapmayı doğal karşılıyorlar. Bizler, bu hata hoşgörüsüne sığınarak, kendi ve dünyayı yok etmeden, insanoğluna yardımcı olalım.

Gerçekten, evrimden sonra, hatasız kul olmayı da öğreneceklerdir. Uykudan uyanır gibi, durumlarının bilincine vardıklarında, her şey değişecek. Hele Bilinç İşması düzeyine geldiklerinde!...”(Dayioğlu, 2005: 193)

İnsanların içsel enerjilerinin güçlülüğü Fuku-Yenicanların şu sözleri ile okura aktarılır:

“Fuku- Yenican’lar:

—İnsanoğlunun yapmak istediği her şeyi başaracağına, her zorluğun üstesinden gelebileceğine inanıyoruz. Yeter ki, yürekten istesinler. İnsanların, damarlarına, dokularına salınarak, kanserli hücreleri yok eden, robotla icat ettiğinizi biliyoruz “(Dayioğlu, 2005: 200).

İnsanların içsel olarak yarattıkları kötü enerjinin dünyaya olan olumsuz etkisi diğer kahramanların yorumuyla şu şekilde aktarılır:

“...

Fuku-Yenican’lar:

—Böylesine bir doğal düzen içinde, insanların yersarsıntılarına ne etkisi olabilir?

Gizemli Esinti:

—Biz de su zerreciklerine bu soruyu sorduk. Verdikleri yanıtı, size aktaralım. Aslında yeraltında, artı-eksi nitelikli enerji üretimi, dış etkenler olmasa, hep dengede kalıyormuş. Ama, şimdilerde bu doğal enerji dengesi, dış etkenler nedeniyle sürekli olarak bozulmaktaymış. Bildiğiniz gibi insanlar da artı-eksi yada başka bir deyişle iyi-kötü, olumlu olumsuz, diye nitelendirilen, enerji üretiyorlar.

Fuku- Yenican’lar:

—Bunun bilincindeyiz. Gerçekten, insan hücreleri, adeta olumlu-olumsuz, enerji üretici gibi.

Gizemli Esinti:

—İnsan beyninde ve bedeninde üretilen, hücrel enerjielerde, kimi zaman olumlu, yani artı enerji baskın oluyo0r. Kimi zaman eksi, yani olumsuz enerji yükü fazla oluyor.

Fuku- Yenican’lar:

—Bunları biliyoruz. Çünkü zaman zaman, artı ya da eksi enerjinin, birbirlerine baskın çıktığını, kendi varlığımızda da duyumsuyoruz. Ama, eksi enerjini bedenimize egemen olmasına kesinlikle izin vermiyoruz.

Gizemli Esinti:

—Bunu nasıl başarıyorsunuz?

Fuku- Yenican’lar:

—Deneye deneye, başarmayı öğrendik. Önce bedenimizdeki eksi enerji yükünün, nasıl fazlaştığını irdeledik.

Gizemli Esinti:

—Bu çok ilginç. İnsanlar bu tür içedönük irdelemeleri, hiç yapmazlar. Varlığınızda kötü enerjini nasıl arttığını, açıklayabilir misiniz?

Fuku- Yenican'lar:

—Elbette açıklarız. Kötü enerjii, zihinde oluşan kötü düşünceler, kuruntular, kaygılar, kuşkular, kıskançlık, nefret, korku, kin, öfke besliyor. İlk zamanlar bizler de kendimizi, korku, kaygı kuşku vb. gibi olumsuz duygu ve düşünce burgaçlarına kaptırıyorduk. Biraz bilinçlenince, içsel gücümüzü kullanarak, varlığımızda, olumsuz düşünceler ve duygularla savaşıma düzeni kurduk. Giderek, benliğimizde olumsuz düşünce ve duyguların oluşmasını engellemeyi başardık. Sonuçta, bizleri kuşatan eksi enerji yükü, artı yükle eşit duruma gelmeye başladı. Bizler de dinginliğin tadına vardık.

Gizemli Esinti:

—Varlığınızda artı enerji oluşturma yöntemini bize açıklar mısınız?

Fuku- Yenican'lar:

—Kendimizi hep iyi, güzel, yararlı ve doğru düşünce-duygulara koşullayarak, olumlu enerji üretimini sağlıyoruz. Örneğin, her olayın, her sorunun, hatta her felaketin iyi bir yönünü, olumlu bir işlevini buluyoruz. Bu yolla içsel dinginliğe erişince, sorunların çözümünü bulmakta zorlanmıyoruz. O zaman, olumsuz enerji, üretme olanağı bulamıyor. Tersine, kötü koşullarda bile, olumlu enerji üretimi sürüyor. Her şey yolundayken, varlığımızda oluşan olumlu enerji fazlasını, bedenimizdeki enerji dengesini bozmamak için, sürekli olarak dışarıya akıtıyoruz”(Dayıoğlu, 2005: 226–227).

İnsanlar, yapıtta genel olarak topluluk olarak yorumlanırken sınıflamaların yapıldığı şu konuşmada, insanların olumlu özelliklerine şöyle değinilir:

“Gizemli Esinti:

—Bu tür kaygı duymakta haklısınız. İnsanları iyi tanırız. Toplumlar içinde dik kafalı ve kendini beğenmişlerin sayısı pek fazladır. Bu tipler, sizin aktardığınız savları, saçma bulacaklardır. Bu konuda düşünmeye de zaten zahmet etmezler.

Yeryüzündeki insanlara haksızlık etmek istemiyoruz. Onların bir bölümü, belli konularda hep, düşünceler içinde. Bunlar çokluk üretici, yaratıcı bilimciler, düşünürler, aydınlar, sanatçılar. Gerisi, düşünmeye gereksinim duymaz. Hatta hayal kurmaya bile üşenirler. Bir avuç seçkin insanın düşüncelerini düşünce edinir. Hayallerini, yaratılanlarını benimser, üretilenleri hiç sorgulama gereksinimi duymadan kullanır. Kısacası robot gibi yaşarlar. Bu tür yaşama koşullanan çoğunluk, elbette onlara aktaracağınız bilgileri, anlayıp algılayamaz” (Dayıoğlu, 2005:230–231).

Fuku Yenicanların yorumuyla insanlar şöyle tanımlanırken, onlarla olan iletişimleri de aktarılır:

“Fuku- Yenican'lar, insanlardan yayılan bu duyguları, düşünceleri algılıyorlardı. Onlar da insanları çok sevmiş ve benimsemişlerdi. Onlar için insanlar, kendilerinden başka ve değişik bir boyutta yaşayan, ilginç canlılardı. Başka bir

deyişle Fuku- Yenican'lar, sanki ana babaydı. İnsanlar isse onların çocuklarıydı. Anneler, bebeklerinin soluk alışından, bakışından, parmağının kımıldayışından bile, bir anlam çıkarır. Fuku- Yenican'lar da, insandan yayılan titreşimleri, anaca bir duyarlılıkla algılayıp yorumluyorlardı. Onların duygu düşünce ve isteklerini, bu yöntemle, uzaktan da olsa anlamayı başarıyorlardı.

Fuku- Yenican'lar, insan belleklerini tararken, en baskın duygunun, kıyamet korkusu olduğunu kavramışlardı. Onlara göre kıyamet, insanoğlunun belleğinde, ölçsüz merak ve büyük korkularla özdeşleştirerek, yer etmişti” (Dayioğlu, 2005: 214).

İnsanların bel çevrelerinde bulunan 'aura' ve bunun insan için önemi

açıklama yoluyla okura şöyle aktarılır:

“Fuku'lar, tüm insanların, göbek yöresinde oluşup, bel bölgelerini çember gibi kuşatan, enerji halkasına sahip olduğunu, biliyorlardı. İnsanların bir araya toplanması durumunda, adına 'aura' da denilen bu enerji halkaları, birbirlerine ulanarak, bütünleşeceklerdi. Sonuçta, insan kitlelerini kuşatan, görkemli bir enerji halkası oluşacaktı. Fuku'lar giderek, katman katman atmosfere yayılacak olan bu kitleesel enerjinin, nitelik ve gücünü, kendi yöntemleriyle hesaplamışlardı.

...
Bu gizil enerjiler, insanoğlunun yaradılıştan bu yana, bilincinde olmadan, varlığında taşıdığı, özgün güç kaynaklarıydı. İnsan topluluklarından fıskıran, bu yoğun enerjinin etkisi, hızla belirginleşiyordu. Daha şimdiden, kalabalık arasına karışan, hastalar iyileşmiş, yetişkinler hiç olmadıkları kadar güçlenmeye başlamışlardı. Çocuklar, bebekler, yaşlarını aşan güç gösterilerinde bulunuyorlardı” (Dayioğlu, 2005:248–249).

İnsanların devingen karakterleri Fuku-Yenicanların açıklaması ile şöyle

yansır:

... Bu durumu yadırgayan Yenican'lara, Fuku'lar şu açıklamayı yaptı:

—İnsanoğlu, uzun zaman dilimlerinde, dayanılmaz acılar çekip, inanılmaz zorluklar yaşadı. Tüm zamanlarda bu zorluklara direnmeyi başardı. Şimdi, bu direncin, coşku ve onuruyla kuşatılmış durumda. İnsanlar, bunca acıdan ve zorluktan sonra, olgunluk ırmağında yüzmeye başladılar. Bu nedenle, sığ coşkuların dışı vurumu olan şenlikler, artık onları mutlu etmeyecektir. Onlar hızla, Bilinç Işınması günlerinde yaşayacak olan, içsel şenliklere doğru yol alıyorlar” (Dayioğlu, 2005: 296).

“... Ama Fuku- Yenican'lar, Yardan'ın sevgili canları olan insanoğlunu, artık iyice tanımışlardı. Onlarla girişilecek her işin, başarıyla sona ereceğine, yürekten inanıyorlardı...” (Dayioğlu, 2005: 297).

Yaradan'ın insanlara olan sevgisi ve güveni Şeytan'ın şu sözleri ile

aktarılır:

“...Şeytan:

—Adem ile Havva'nın, dünyaya sürüldüğü günden bu yana, insanoğluna akıl almaz kötülükler yaptırım. Onları, Yaradan'ın gözünden düşürmek için,tüm şeytanlığımı ortaya koydum. Demek ki, her şey boşa gitti. Yaradan hala onları seviyor, hala onları koruyor. Onları yaratırken, içlerine kendi sonluğundan üflemişti. Sanırım,

Yaradan'daki bu insan sevgisi, onların bu özelliklerinden kaynaklanıyor..." (Dayıoğlu, 2005: 318).

İnsanların devingen karakteri diğer karakterlerin yorumuyla, konuşma yoluyla şu şekilde okura sezinletilir:

"...Yenican'lar:

—Çünkü şu günlerde insanoğlu, Adem ile Havva'dan bu yana, geçirdiği evrimlerin, son aşamasına girip, insanüstülük düzeyine erişmek üzere.

Şeytan:

—Bu ne demek oluyor?

Yenican'lar:

—İnsan Bilinç Işması yolculuğuna çıkıyor.

Şeytan:

—Bilinç ışması da ne demek?

Yenican'lar:

—İnsanlar, insan olmanın bilincine varacaklar. Varlıklarını oluştururken, yani çamurları karılıp, mayaları kurulurken, Yaradan'ın kattığı tüm gizil enerjiler, ortaya çıkacak. Onlar bu enerjileri kullanarak, insanüstülü bir konuma gelecekler. Giderek, evrenin gizlerini bile çözebilecek düzeye yükselecekler.

Şeytan:

—Yaradan onları oluştururken, kendi enerjisinden de katmıştı. Ben bunun tanıklarından biriyim. Ama, insanoğlu varlığını oluşturan tüm gizil ve kutsal enerji kaynaklarını, benliğinin derinliklerine gömdü. O kaynaklar, belki de kuruyup yok oldu.

Onlar, içsel güçlerinden kopup, et ve kemik yığıını olarak yaşamayı yeğlediler. Elbette onların bu duruma gelmesinde, benimde çok emeğim var. Gerçekten, insanoğlunun yaratılırken edindiği gizil enerjileri, aşama aşama, varlığının derinliklerine gömmesi, beni her zaman çok mutlu etmiştir.

Yenican'lar:

—Senin adına üzgünüz, Bilinç Işması evrimi başladığında ki bu çok yakında olacak, işte o yaratılış enerjileri, tümüyle derinlerden çıkıp, belirginleşmeye başlayacak. İnsanlar, o zamana dek, hiç olmadıkları kadar, akıllı, zeki, duyarlı, aydınlık, mutlu, dingin ve yaratıcı olacaklar. Kısacası insanoğlu, görkemli bir evrim geçirerek, değişime uğrayıp, zihinsel, ruhsal, duygusal ve zamanla da bedensel olarak, yepyeni bir kimliğe bürünecek. Dünya artık bu YENİ İNSAN'LARIN yaşam ortamı olacak" (Dayıoğlu, 2005: 319–320).

İnsanlar da diğer üç karakter gibi, birden fazla kişiyi ortak paydada toplamıştır. Fiziksel özelliklerine ilişkin bilgi verilmeyen karakter, yaratılışta ona bahşedilen yetilerini kaybetmiş ve kıyametin kapıya gelişini hazırlayacak kadar bencil ve sevgisiz olmuştur. Okurun belleğindeki insan imgesinin varlığı düşünülüğünde, insana ilişkin fiziksel tanımlamanın bulunmaması karakterin

açık karakter özelliği göstermesini etkilemez. Çünkü okurda bu tanımlama zaten hazırır. Bu nedenle karakter açık karakter özelliği gösterir.

Karakter yaşadıklarından ders alır. Kendini dünyayı kurtarmak için geliştirir ve Bilinç Işması denilen son evrim basamağına ulaşır. Bu yönüyle karakter devingen karakter özelliği gösterir.

Karakter genel olarak açıklama yolu ile yazarın yorumlarıyla geliştirilirken; karakterin davranışları, diğer karakterlerin yorumu ve konuşma yoluyla da geliştirilmiştir. Böyle farklı kişilik özellikleri farklı kurgularla okura sunulur.

Yapıtta Karakterlerin Genel Çerçevesinin Değerlendirilmesi:

Konusu evrensel bir olgu olan yapıtta karakterler, geliştirilirken birden çok yöntem kullanılmış ve abartıdan uzak, gerçekçi yaklaşımlarla ustaca geliştirilmiştir. Fukular, Mezopotamyalı Yenican ve Fuku Yenicanlar aynı paydada toplanmış birbirine bağımlı, aynı özellikleri taşıyan bağımlı karakter özelliği gösterir. İnsanlar ise yine bir topluluk özeliği yansıtır ve kitleyi bütün olarak ortak paydada toplar.

Karakterlerin psikolojik ve fiziksel özellikleri yapıtta farklı kurgularla yansıtılmıştır. Bu yönüyle karakterler, açık karakter özelliği gösterir.

Bu karakterler, belirli bir zaman içinde sistemli bir gelişim çizgisinde gelişirler. Bu yönleriyle de devingen karakter özelliği gösterirler.

Genel olarak, karakterlerin gelişim özellikleri okuru yapıta çekebilir ve okuru kahramanlarla özdeşim kurmaya yönlendirebilir.

VI. SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç

Bu araştırmanın genel amacı Gülten Dayıoğlu'nun fantastik yapıtlarında kahramanların karakter çerçevelerini incelemek, devingen–durağan ve açık-kapalı karakter özelliklerini saptamaktır. Bu amaç doğrultusunda incelenen dört fantastik yapıtta kahramanların karakter çerçeveleri, saptanan karakter özellikleri açısından değerlendirilmiştir.

Bu araştırmada ele alınan kahramanlardan; Burç, Defne, Yuma ve Yuen karakterleri dışındakilerin, iyi geliştirilmiş devingen karakterler olduğu saptanmıştır. Konusunun evrensel sorunların ve güncel konuların oluşturduğu fantastik yapıtlarda oluşturulan karakterler, düşsel boyutta inandırıcılıktan uzak olmayan ve çocuk gerçekliliğiyle örtüşen kahramanlardır. Konuşmalarıyla, davranışları ve eylemleriyle geliştirilen bu karakterler, farklı kurgularda birçok yönüyle okura tanıtılır. Kahramanların olaylara yaklaşımları ve sorunları çözmeye biçimleri aracılığıyla okur, kahramanların kişilik özelliklerini tanımaya başlar.

Bu çalışmada Gülten Dayıoğlu'nun fantastik dört yapıtı, karakter çerçevesi açısından bir bütün olarak değerlendirildiğinde tablolara bakıldığında ortaya şöyle bir sonuç çıkmaktadır: Sayıca en çok karakterin, konusu kıyamet olgusu ve insanların yozlaşması olan Kıyamet Çiçeğleri adlı yapıtta oluşturulduğu görölür. Yapıtta dört baş karakter ve toplam yetmiş karakter oluşturulmuştur. Bununla birlikte yapıtta sadece adı geçen karakteristik özellikler göstermeyen III. Kişiler ise kırk üç kişi olarak

şekillenmiştir. Yapıt bu yönüyle okurun ilgisinin anlatıya çekilmesinde olumsuz bir özellik yansıtmaktadır. Yine tablolar da görüldüğü gibi başkarakterlerin oluşturulmasında en az karakter, konusu insanların yozlaşması olan Parbat Dağı'nın Esrarı adlı eserde olmuştur. Eserde sadece iki baş karakter ve toplam otuz karakter vardır. Bu yönüyle eser okuru anlatıya çekmekte güçsüz kalmıştır; olumsuz bir özellik yansıtmaktadır. İki eserde de konu insanlığın özünü kaybetmesidir. İki eserde de birden fazla kişiyi aynı paydada toplayan topluluk karakterleri vardır. Bu karakterler Kıyamet Çiçekleri'nde Fukular, Yenicanlar ve İnsanlar iken Parbat Dağı'nın Esrarı'nda Kalanlar, insanlar ve bitkilerdir. Kıyamet Çiçekleri'nde bağımsız karaktere rastlanmazken Parbat Dağı'nın Esrarı adlı yapıtta Genç Bilgin bağımsız karakter özelliği yansıtır. Konusunu gizemli Mo yaratığından alan Mo'nun Gizemi adlı yapıtta beş kahraman ve toplam yirmi beş karakter vardır. Baş karakterlerden Mo Yaratığı birden fazla kişiyi ortak bir paydada toplarken Defne-Burç karakterleri ve Yuma-Yuen karakterleri birbirinin özelliklerini farklı cinsiyetlerde sergilemektedir. Konusu Kıyamet Çiçekleri ile aynı olan Yada'nın Gizilgücü adlı yapıtta kıyamet olgusu konu olarak işlenmiştir. Bu yapıtta dört kahraman ve toplam otuz yedi karakter oluşturulmuştur. Karakterlerden Yabgular bir topluluğu ortak paydada toplarken Yada ve Apam karakterini de özellikleri ile kapsamaktadır. Ying ve Temir bağımsız karakter özelliği sergiler.

Araştırmanın sonucunda, yapıtlarda Mo'nun Gizemi adlı eserde yer alan Defne ve Burç karakterleri dışındaki karakterlerin devingen bir özellik sergilediği ve yapıtlarda baş karakterlerin açık karakter özelliği gösterdiği

saptanmıştır. Ayrıca Parbat Dağının Esrarı adlı yapıtta, Genç Bilgin adlı karakterin kapalı karakter özelliği gösterdiği saptanmıştır.

Genel olarak, Gülten DAYIOĞLU'nun çocuk ve gençlik yapıtlarından araştırmaya konu olan Parbat Dağı'nın Esrarı, Mo'nun Gizemi, Yada'nın Gizilgücü, Kıyamet Çiçekleri adlı yapıtlarda karakterlerin açık ve devingen olması okuru bu karakterlerle özdeşim kurmaya yönlendirebilir. Bu yönleriye yapıtlar okur için olumlu birer örnektir denilebilir.

Öneriler

Anadili eğitiminde temel araç olan çocuk yazını eserlerinin nitelikli olması çok önemlidir. Anlatılarda verilmek istenen iletiler kadar karakterlerin şekillenışı de önemlidir. Bundan dolayı anadili eğitime araç olan yapıtların oluşturulmasında aşağıdaki husus göz önünde bulundurulmalıdır:

Yapıtlarda oluşturulan karakterlerin sayısına önem verilmeli, okuru yapıttan uzaklaştıracak kadar karmaşık ve çok sayıda olmamasına özen gösterilmelidir.

KAYNAKLAR

Aksan, Doğan (1990) **Türkçenin Gücü**. Ankara: Bilgi Yayın Evi.

Aksan, Doğan (2003) **Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dil Bilim**. Ankara: Türk Dil Kurumu.

Alpöge, Gülçin (2003) “Çocuk Yazınının Çocuk Gelişimine Katkısı” **Çoluk Çocuk Aylık Anne-Baba Eğitimci Dergisi**. Ankara: Kök Yayıncılık, Sayı: 24,s.32-33.

Ateş, Kemal (1998) **Gülten DAYIOĞLU'nun Çocuk Romanları**.Ankara: TC Kültür Bakanlığı Yayınları.

Aydın, Ertuğrul (2001) “Gülten DAYIOĞLU' nun Hikâyelerinde Gerçeklik ve Sosyolojik Arka Plan” **Roman Kahramanı Fahiş'in Doğumunun 30.Yılında Çağdaş Türk Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarı Gülten DAYIOĞLU ve Yazını Ulusal Sempozyumu Bildirileri**. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi A.Ş, S.2001-205.

Dilidüzgün, Selahattin (2003a) **İletişim Odaklı Çocuk Yazını**. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

Dilidüzgün, Selahattin (2003b) **Çağdaş Çocuk Yazını Yazın Eğitiminde Atılan İlk Adım**. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları

Dilidüzgün, Selahattin, Sever, S. ,Öztürk, A,Adıgüzel Ö.(2002) **Çocuk yazını**. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi yayını No:1420.

Erdoğan, Fatih (2003) “Çocuk Kitaplarını Eleştirmek” **Çoluk Çocuk Aylık Anne-Baba Eğitimci Dergisi**. Ankara: Kök Yayıncılık, Sayı:24.

Gönen,Mübeccel (2005) “Dil Gelişiminde Çocuk Kitaplarının Rolü” **Bilim ve Aklın Aydınlığı Dergisi**. Ankara: Sayı:62.

Gönen,Mübeccel, Sonnur Işıtan, Elif Çelebi Öncü (2005a) **İlköğretim 5.6. ve 7. Sınıflarda Okuma Alışkanlıklarının İncelenmesi Araştırması**.

Helimoğlu Yavuz, Muhsine (2001)” Fadiş’ten Mo’ya ‘yaradılış sancularına Kimi Tanıklıklar” **Roman Kahramanları Fadiş’in Doğumunun 30.Yılında Çağdaş Türk Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarı Gülten DAYIOĞLU ve Yazını Ulusal Sempozyumu Bildirileri**. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi A.Ş, S.129-132.

Hepçilingirler, Feyza (2003)”Öğrenme ve Öğretme **“Dil ve Dilimiz Türkçe Sempozyum Bildirileri**. Ankara: TÖMER Yayınları, S.89–94.

İzgü, Muzaffer (2003) ”Çocuklar İçin Üreten Bir Yazar ‘Affedersiniz!’ Diyemez” **Çoluk Çocuk Aylık Anne-Baba Eğitimci Dergisi**. Ankara: Kök Yayıncılık, Sayı: 24,s.34.

Karasar, Niyazi (2004) **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. Ankara: Nobel yayın Dağıtım.

Kavcar, Cahit (1999) **Edebiyat ve Eğitim**. Ankara: Engin Yayın Evi.

Kıran, Zeynel (2002) **Dilbilime Giriş**. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Kıran, A., Z.Kıran (2003)**Yazınsal Okuma Süreçleri**. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Lukens, Rebecca J. (1999) **A Critical Handbook of Childeren’s Literature**. New York: Longman.

Moran, Berna (1999) **Edebiyat Kuramları ve Eleştiri**. İstanbul: İletişim Yayınları.

Neydim, Necdet (2000a) “Çeviri Çocuk yazınında İdealize Edilerek Yansıtılan Çocuk Figürlerindeki İdeolojik ve Dinsel Eğilimler ve Bu Edebiyatın Türkiye’deki Alımlaması” **I. Çocuk Kitapları Sempozyumu: Sorunlar ve Çözüm Yolları** (Yay. Haz. S.Sever). Ankara: A.Ü Eğitim Bilimleri Fakültesi ve TÖMER Dil Öğretim Merkezi Yayını. S.87–102.

Neydim, Necdet(2000b) **Çocuk ve Edebiyat**. İstanbul: Bu Yayıncılık

Neydim, Necdet (2003) “Çocuk ve Gençlik Edebiyat Tarihine Sosyolojik Değişimler Açısından Genel Bir Bakış” **Çoluk Çocuk Aylık Anne-Baba Eğitimci Dergisi**. Ankara: Kök Yayıncılık. Sayı:24, S.30–31.

Neydim, Necdet (2003) **Çocuk Yazını (İnceleme, Araştırma, Eleştirileri)**.İstanbul: Bu Yayın Evi.

Oğuzkan, Ferhan (2001) **Çocuk Edebiyatı**. Ankara: Anı Yayıncılık.

Önertoy, Olcay (2004)” Küçük Bir Uyarı” Ankara: Çoluk **Çocuk Aylık Anne-Baba Eğitimci Dergisi**. Ankara: Kök Yayıncılık, Sayı:36,S.15.

Özdoğan, Belka ve Sedat Sever(2001) Ortak Bildiri. ” Bir Özdeşim Ögesi Olarak Fadiş ”**Roman Kahramanı Fadiş’in Doğumunun 30. Yıl Sempozyumu: Bildiriler** (Yay. Haz. S. Sever).Ankara: AÜ EBF Yayını, S.61–81.

Semerci, Mehmet (2001) “ ‘Fadiş’ ve ‘Mo’nun Gizemi’ romanlarında ana figürlerin Toplum İçindeki Konumlarının Karşılaştırılması” **Roman Kahramanı Fadiş’in Doğumunun 30.Yılında Çağdaş Türk Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarı Gülten DAYIOĞLU ve Yazını Ulusal Sempozyumu Bildirileri**. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi, S.129-132.

Sever, Sedat (2001) "Mo'nun Gizemi'nin Yazınsal ve Eğitsel Özellikleri"
**Roman Kahramanı Fadiş'in Doğumununun 30.Yılında Çağdaş Türk Çocuk
ve Gençlik Edebiyatı Yazarı Gülten DAYIOĞLU ve Yazını Ulusal
Sempozyumu Bildirileri.** İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi A.Ş, S.137-149.

Sever, Sedat (2003) "Bilimsel Gelişmeler Karşısında Anadili Öğretiminin
Sorumluluğu" **Dil ve Dilimiz Türkçe Sempozyum Bildirileri.** Ankara:
TÖMER Yayınları, S.159–167.

Sever, Sedat (2002) **Açıköğretim Fakültesi Okulöncesi Öğretimi Lisans
Programı Çocuk Edebiyatı.**Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi
Yayını,No:1420,s.13-28.

Sever, Sedat (2003) "Çocuğun Gelişim sürecini Bütünleyen Bir Araç:
EDEBİYAT" **Çoluk Çocuk Aylık Anne-Baba Eğitimci Dergisi.** Ankara: Kök
Yayıncılık, Sayı:24.s.29.

Sever, Sedat (2003) **Çocuk ve Edebiyat.** Ankara: Anı Yayıncılık.

Sever, Sedat (2004) " Anadili Ediniminde Çocuk Kitaplarının İşlevi". Ankara:
Çoluk Çocuk Aylık Anne-Baba Eğitimci Dergisi: Kök Yayıncılık,
Sayı:36,S.14–15.

Sever, Sedat (2004) "Çocuk Kitaplarına Yansıtılan Şiddet" **Çoluk Çocuk
Aylık Anne-Baba Eğitimci Dergisi.** Ankara: Kök Yayıncılık, Sayı:43,S.28–
31.

Ural, Serpil (2003) "Prof. Dr. Sedat SEVER İle 'Çocuk ve Edebiyat' adlı kitabı
ile ilgili söyleşi" **Çoluk Çocuk Aylık Anne-Baba Eğitimci Dergisi.** Ankara:
Sayı:27,S.50–51.

Yavuzer, Haluk (1984) **Çocuk Psikoloji.** İstanbul: Altın Kitap Evi.

Yılmaz, Nilgün (2003) "Kim Korkar Kitap Kurtlarından? "**Çoluk Çocuk Aylık Anne-Baba Eğitimci Dergisi**. Ankara: Sayı:27,S.20–23.

Zivtci, Figen (2005) Türk Ve Alman Çocuklarına Seslenen Kitaplardaki Yetişkin Kahramanların Karakter Çerçevesi Açısından Değerlendirilmesi. **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**,A.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri ABD.

ÖZET

GÜLTEN DAYIOĞLU'NUN ÇOCUK VE GENÇLİK YAPITLARINDA KARAKTER İNCELEMELERİ

Gamze ÖZMEN

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Sedat SEVER

2009,183 Sayfa

Bu çalışmada, Gülten Dayioğlu'nun fantastik yapıtlarındaki kahramanların, karakter çerçeveleri açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, yazarın Parbat Dağı'nın Esrarı, Mo'nun Gizemi, Yada'nın Gizilgücü, Kıyamet Çiçekleri adlı yapıtları ele alınmıştır. Çalışmada yazarın bu dört eserindeki kahramanlar tek tek incelenip, karakter çerçeveleri açısından karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Yapıtlardaki karakter çerçevelerini irdellemek için çocuk yazınının bir türü olan fantastik yazın incelenmiştir. Çalışmada ayrıca kuramsal çerçeve kapsamında çocuk yazınının dayanması gereken temel ilkeler ve genel anlamda çocuk yazınında karakterin yeri hakkında bilgi verilmiştir. Bu araştırmadan elde edilen bulgular yazarın fantastik yapıtlarındaki baş karakterlerin, yazarın açıklaması, karakterin konuşması, diğer karakterlerin yorumu, karakterin davranışları ve yazarın yorumu yollarıyla geliştirildiği saptanırken; Parbat Dağı'nın Esrarı adlı yapıtta karakterler geliştirilirken karakterin konuşması yolunun kullanılmadığı saptanmıştır. Yapıtlarda karakterlerin, bilişsel, fiziksel ve ruhsal yönden devinim göstererek açık karakter özelliği sergilediği saptanmıştır. Parbat

Dağı'nın Esrarı, Yada'nın Gizilgücü, Kıyamet Çiçekleri adlı yapıtlarda karakterlerin devingen karakter özelliği gösterdiği saptanırken, Mo'nun Gizemi adlı yapıtta Mo yarattığı dışındaki Burç, Defne, Yuma ve Yuen karakterlerinin durağan karakter özelliği sergilediğini göstermektedir.

ABSTRACT

THE CHARACTER EXAMINING OF GÜLTEN DAYIOĞLU IN CHILD AND YOUTH OPPOSSES

Özmen, Gamze

In this study it is aimed to evaluate the heros' character frames of Gülten Dayioğlu's in fantastic opusses. In the direction of aim which were the writer's opusses The Mystery of Parbat Mountain, The Mystery of Mo, The Potential Energy of Yada and The Doomsday Flowers are taken up. The heros of four opusses are scrutinized one by one and they are evaluated comparatively in the character frames. In order to study the character frames in the oppusses, the fantastic literature which is a kind of a child literature is scrutinized. In this study also in the theoretical frame the basis principle which the child literature must base on and in common meaning an information about a place of character in child literature in general meaning is given. The discovery which is gotten in this research is shown that while the main characters which are in the writer's fantastic oppusses are developed through the explanation of the writer, the speech of the character, the comments of the other characters, the behaviors of the characters and the comments of the writer; inside the writer's oppusses Mystery of Parbat Mountain, it is discovered that the method of making the character speak is not used. In the oppusses it is found out that the characters show a developed character feature by cognitive physical and psychological movement. Inside The Mystery of Parbat Mountain, The Potential Energy of Yada, The Doomsday Flowers, it is found out that the characters are showing

a dynamic character feature. On the other hand, in the one opposite of the writer whose name is Mystery of Mo except the Mo Monster all characters the other characters show a static character feature.